„Un roman care ne aduce aminte de limitele omului."
Martin Amis

POLIROM

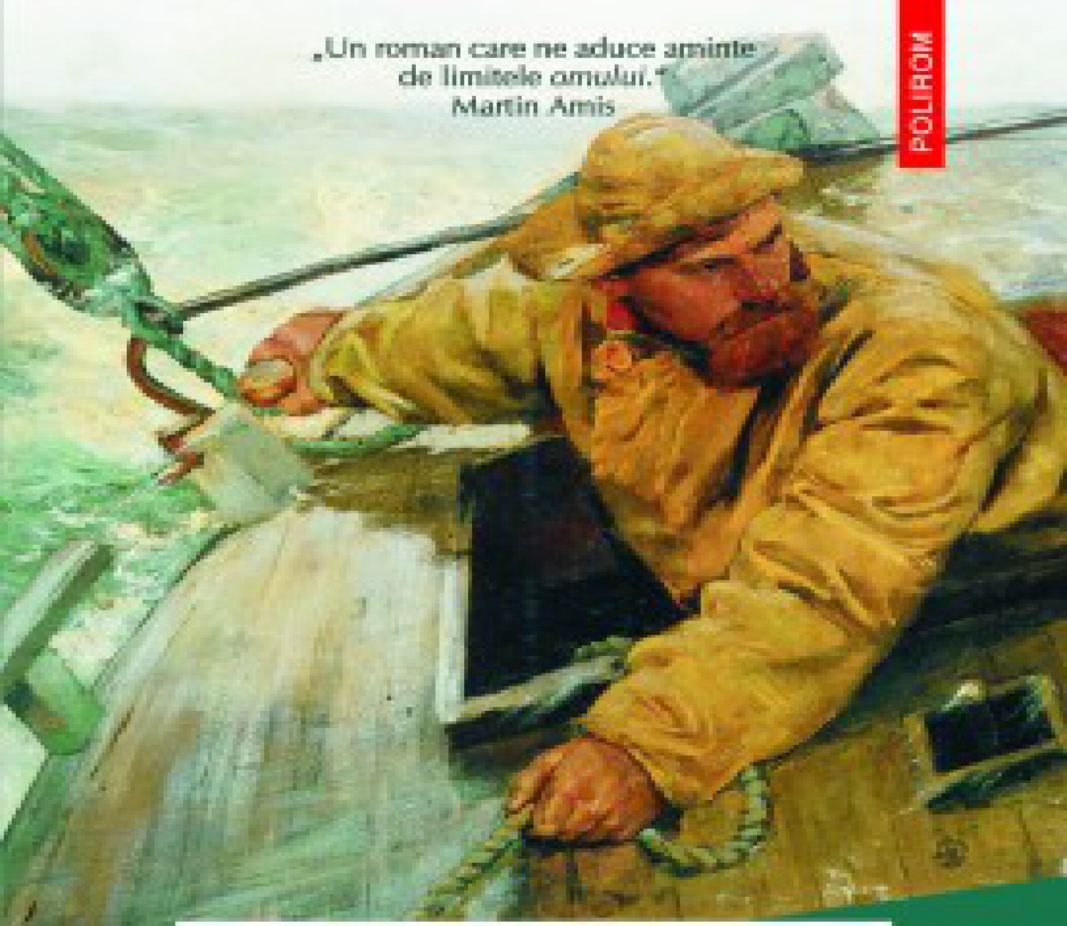

Ian McGuire

Apele Nordului

BIBLIOTECA POLIROM

Finalist la Man Booker Prize 2016

Ian McGuire
Apele Nordului
Traducere din limba engleză şi note de Alexandra Fusoi

POLIROM
2017

Lui Abigail, Grace şi Eve

1

Iată Omul.[1]

Iese târându-şi picioarele din curtea de la Clappison şi o ia pe Sykes Street, adulmecând aerul încărcat de mirosuri amestecate – terebentină, făină de peşte, muştar, grafit, obişnuita duhoare matinală apăsătoare de pişat de la oalele de noapte abia golite. Îşi trage nasul o dată, se scarpină în capul cu păr tuns scurt şi îşi bagă mâna între picioare. Îşi miroase degetele, apoi le suge încet pe fiecare în parte, culegând şi ultimele rămăşiţe, storcând şi ultima picătură. Pe Charterhouse Lane, la capăt, o ia spre nord pe Wincolmlee, pe lângă taverna De La Pole, atelierul de lumânări de spermanţet şi presa de ulei. Vede, peste acoperişurile depozitului, cum se leagănă vârfurile arborilor mari şi ale artimonurilor, aude strigătele docherilor şi bocănitul maiurilor de la dogăria din apropiere. Umărul i se freacă de cărămida roşie tocită, pe lângă el trece un câine, apoi o căruţă încărcată cu dulapi de lemn. Trage iar aer în piept şi-şi plimbă limba peste meterezele neregulate ale dinţilor. Simte născându-se în el o nevoie nouă, modestă, dar insistentă, o dorinţă proaspătă ce tânjeşte să fie împlinită. Corabia lui pleacă în zori, însă înainte de asta mai trebuie făcut ceva. Se uită în jur şi, pentru o clipă, se întreabă despre ce-i vorba. Bagă de seamă mirosul pătrunzător de sânge de la cârnăţărie, legănarea soioasă a fustei unei femei. Se gândeşte la carne, de animal, de om, apoi se mai gândeşte... nu-i genul ăla de dorinţă, hotărăşte el, nu încă, e aia mai blândă, mai puţin presantă.

Se răsuceşte pe călcâie şi se întoarce la birt. E aproape gol la ora asta a dimineţii. În cămin arde un foc mocnit şi se simte miros de prăjeală. Scormoneşte în buzunar, dar nu găseşte decât firimituri de pâine, un briceag şi o monedă de jumătate de penny.

— Rom, zice el.

Împinge jumătatea de penny peste tejghea. Birtaşul se uită cu dispreţ la monedă şi scutură din cap.

— Plec dimineaţă, explică el, pe Volunteer. Îţi dau o poliţă.

Birtaşul pufneşte.

— Mă iei de prost? întreabă el.

Bărbatul ridică din umeri şi se gândeşte o clipă.

— Dăm cu banul, atunci. Briceagul ăsta bun al meu pe-o duşcă din romul tău.

Îl pune pe tejghea, iar birtaşul îl ia şi îl cercetează atent. Desface lama şi o încearcă pe buricul degetului mare.

— I-un briceag bun, spune omul. Nu m-o lăsat baltă până acu.

Birtaşul scoate un şiling din buzunar şi i-l arată. Aruncă moneda în aer şi pune palma peste ea. Se uită amândoi. Birtaşul dă din cap, ia briceagul şi-l bagă în buzunarul jiletcii.

— Acu poţi să te cari, zice el.

Expresia bărbatului nu se schimbă. Nu dă niciun semn de iritare sau surprindere. Pierderea cuţitului pare să fie parte dintr-un plan mai mare şi mai complicat la care este părtaş. După o clipă, se apleacă, îşi scoate cizmele marinăreşti şi le pune una lângă alta pe tejghea.

— Aruncă iar, spune.

Birtaşul dă ochii peste cap şi se întoarce.

— Nu vreau nenorocitele alea de cizme, zice el.

— Ai briceagul meu, spune omul. Nu poţi să dai înapoi acum.

— Nu vreau nenorocitele alea de cizme, zice iar birtaşul.

— Nu poţi să dai înapoi.

— Fac ce dracu vreau eu, spune birtaşul.

La celălalt capăt al tejghelei stă rezemat un om din Shetland[2], care-i urmăreşte. Poartă un fes şi nişte pantaloni marinăreşti ţepeni de murdărie. Are ochi roşii, tulburi, de beţiv.

— Îţi iau io de băut, zice el, numa taci naibii din gură.

Bărbatul îl priveşte. S-a mai bătut, în Lerwick şi Peterhead, cu de-ăştia din Shetland. Nu-s cine ştie ce bătăuşi, dar sunt încăpăţânaţi şi greu de dat gata. Asta are un cuţit ruginit de jupuit grăsimea de balenă la cingătoare şi un aer agresiv şi arţăgos. După o clipă, bărbatul dă din cap.

— Mulţam, zice. Am fost la curve toată noaptea şi mi-e uscat gâtlejul.

Omul din Shetland dă din cap spre birtaş, care îi toarnă, fără nicio tragere de inimă, încă un rând. Bărbatul îşi dă jos de pe tejghea cizmele marinăreşti, ia băutura şi se duce la o bancă de lângă foc. După câteva minute, se întinde, îşi trage genunchii la piept şi adoarme. Când se trezeşte, insul din Shetland stă la o masă în colţ, vorbind cu o curvă. E brunetă şi grasă şi are faţa pătată şi dinţii verzui. Bărbatul o recunoaşte, dar nu-şi poate aduce aminte cum o cheamă. Betty? se întreabă el. Hatty? Esther?

Omul din Shetland strigă un băiat negru care stă ghemuit în pragul uşii, îi întinde o monedă şi-i spune să-i aducă o porţie de midii de la negustorul de peşte de pe Bourne Street. Băiatul are nouă sau zece ani şi e subţirel, cu ochi negri mari şi pielea cafenie ceva mai deschisă. Bărbatul se ridică în capul oaselor şi îşi umple pipa cu ultimele fire de tutun. O aprinde şi se uită în jur. S-a trezit refăcut şi pregătit. Îşi simte muşchii destinşi sub piele, inima umflându-i-se şi strârngându-i-se în piept. Insul din Shetland încearcă s-o sărute pe femeie şi e respins cu un scâncet lacom. *Hester,* îşi aminteşte bărbatul. Numele femeii e Hester şi are o cameră fără geamuri în James Square,

cu un pat cu cadru metalic, un urcior cu un lighean şi un irigator de cauciuc, pentru spălat sămânţa. Se ridică şi se apropie de locul unde stau cei doi.

— Mai cumpără-mi un rând, zice el.

Omul din Shetland îl priveşte o clipă cu ochii îngustaţi, apoi scutură din cap şi se întoarce din nou spre Hester.

— Încă un rând şi nu mai auzi de mine.

Celălalt nu-l bagă în seamă, dar bărbatul nu se clinteşte. Răbdarea lui e dintre cele mohorâte şi neruşinate. Îşi simte inima umflându-se şi strângându-se, adulmecă duhoarea obişnuită de birt... băşini, fum de pipă şi bere vărsată. Hester ridică privirea spre el şi chicoteşte. Dinţii îi sunt mai mult cenuşii decât verzui, iar limba are culoarea ficatului de porc. Omul din Shetland îşi scoate cuţitul de la cingătoare şi-l pune pe masă. Se ridică.

— Mai bine-ţi tai coaiele decât să-ţi mai iau un rând, zice el.

E slab şi deşirat. Are părul şi barba îmbibate cu grăsime de focă şi trăsneşte a teugă. Bărbatul începe să înţeleagă acum ce are de făcut – să descopere de ce natură sunt nevoile sale şi cum să şi le satisfacă. Hester chicoteşte iar. Omul din Shetland apucă cuţitul şi lipeşte lama rece de obrazul bărbatului.

— Ş-aş putea să-ţi retez nasu' şi să-l dau la purceii ăia nenorociţi dîn spate.

Râde la gândul ăsta, iar Hester i se alătură.

Bărbatul pare netulburat. Nu e încă momentul pe care îl aşteaptă. E doar un răstimp plicticos, dar necesar, o pauză. Birtaşul apucă o bâtă de lemn şi deschide cu un scârţâit uşa tejghelei.

— Tu, zice el arătând spre bărbat, eşti un ticălos leneş şi un mincinos blestemat şi vreau să te văd plecat.

Bărbatul se uită la ceasul de pe perete. E puţin trecut de amiază. Are 16 ore să facă tot ce are de făcut. Să-şi ofere iar satisfacţie. Jindul pe care-l simte e trupul lui ce îşi exprimă nevoile, ce îi vorbeşte... uneori o şoaptă, alteori un murmur, alteori un ţipăt. Nu tace niciodată; dacă o să tacă vreodată, atunci o să ştie că a murit până la urmă, că până la urmă l-a ucis vreun nemernic şi gata.

Păşeşte brusc spre omul din Shetland, ca să-i arate că nu se teme, apoi se trage iar îndărăt. Se întoarce spre birtaş şi ridică bărbia.

— Poţi să-ţi bagi ghioaga-n curu' ăla nenorocit, zice.

Birtaşul îi arată uşa. Când bărbatul pleacă, soseşte băiatul cu un castron de tablă cu midii aburinde şi aromate. Se uită o clipă unul la altul, iar bărbatul simte un nou fior de certitudine.

O ia înapoi pe Sykes Street. Nu se gândeşte la Volunteer, tras acum la docuri, pe care a trudit în ultima săptămână la încărcat şi călăfătuit, nici la blestemata de călătorie de şase luni care urmează. Se gândeşte doar la acest moment – Grotto Square, băile turceşti, casa de

licitaţii, frânghieria, pietrele de pavaj de sub tălpi, cerul agnostic din Yorkshire. Din fire, nu-i nerăbdător sau agitat; aşteaptă când trebuie să aştepte. Găseşte un zid şi se aşază pe el; când îi e foame, suge o piatră. Orele trec. Trecătorii îl observă, dar nu încearcă să-i vorbească. În curând va veni momentul. Priveşte cum se lungesc umbrele, cum plouă puţin şi apoi se opreşte, cum tremură norii peste cerul jilav. Aproape s-a înserat când îi vede în cele din urmă. Hester cântă o baladă, omul din Shetland are o sticlă de grog într-o mână şi o călăuzeşte stângaci pe femeie cu cealaltă. Se uită cum o iau spre Hodgson Square. Aşteaptă o clipă, apoi o tuleşte după colţ, pe Caroline Street. Încă nu-i noapte, dar e destul de întuneric, hotărăşte el. Ferestrele Casei de rugăciune strălucesc, în aer se simte miros de praf de cărbune şi potroace. Ajunge pe Fiche's Alley înaintea lor şi se strecoară înăuntru. Curtea e pustie, în afară de o frânghie cu rufe pătate de funingine şi de izul înţepător, de amoniac, al pişatului de cal. Se opreşte în cadrul întunecat al unei uşi, cu o bucată de cărămidă strânsă în pumn. Când Hester şi omul din Shetland intră în curte, aşteaptă o clipă ca să se asigure, apoi se repede şi îl izbeşte puternic în ceafă cu cărămida.

Osul cedează lesne. Sângele ţâşneşte în picături fine şi se aude un trosnet ca de creangă udă. Omul din Shetland se prăbuşeşte greoi în faţă, fără simţire, iar dinţii şi nasul i se sparg de pietrele de pavaj. Înainte să apuce Hester să ţipe, bărbatul i-a pus cuţitul de jupuit la gât.

— O să te spintec exact ca pe-un nenorocit de cod, îi promite.

Hester se uită la el înnebunită, apoi ridică mâinile murdare, semn că se predă.

Bărbatul îi goleşte buzunarele omului din Shetland, ia banii şi tutunul şi aruncă restul deoparte. Un nimb de sânge înconjoară faţa şi capul omului, dar el încă mai respiră slab.

— Trebuie să-l mutăm pe nemernicul ăsta imediat, zice Hester, sau o să intru în căcat.

— Atunci, mută-l, răspunde bărbatul.

Se simte mai uşurat decât cu o clipă înainte, de parcă lumea s-ar fi lărgit în jurul lui.

Hester încearcă să-l târască pe omul din Shetland trăgându-l de braţ, dar e prea greu. Alunecă pe sânge şi cade pe pavaj. Râde încetişor, ca pentru sine, apoi începe să suspine. Bărbatul deschide uşa magaziei de cărbuni şi-l bagă înăuntru pe omul din Shetland, trăgându-l de călcâie.

— N-au decât să-l găsească mâine, zice el. O să fiu de mult plecat până atunci.

Hester se ridică, încă nesigură pe picioare din cauza băuturii, şi încearcă fără sorţi de izbândă să-şi şteargă noroiul de pe fuste.

Bărbatul se întoarce să plece.

— Dă-mi şi mie un şiling, doi acolo, vrei, dragule? îi strigă Hester. Pentru tot deranju'.

Îi ia vreo oră să dea de urma băiatului. Îl cheamă Albert Stubbs şi doarme într-un canal de scurgere din cărămidă, sub podul de la nord, trăind din resturi şi din câte un bănuţ câştigat când şi când din comisioane pentru beţivii care se adună în tavernele sordide de pe ţărm în aşteptarea vreunui vas.

Bărbatul îi oferă de mâncare. Îi arată banii pe care i-a furat de la omul din Shetland.

— Zi-mi ce vrei, îl îndeamnă, şi-ţi cumpăr.

Băiatul îl priveşte fără grai, ca un animal surprins în bârlog. Bărbatul observă că n-are niciun miros – în mijlocul mizeriei a rămas cumva curat, nepătat, de parcă pielea lui brună de la natură ar fi o protecţie împotriva păcatului şi nu, aşa cum cred unii, o urmare a acestuia.

— Eşti o încântare pentru ochi, îi spune bărbatul.

Băiatul cere rom, iar bărbatul scoate o sticluţă unsuroasă din buzunar şi i-o întinde. În timp ce bea romul, ochii îi devin sticloşi şi încrâncenarea reţinerii lui mai scade.

— Mă cheamă Henry Drax, îi explică bărbatul, cât de blând poate. Sunt harponier. Mă îmbarc în zori pe Volunteer.

Băiatul dă din cap nepăsător, de parcă ar fi nişte lucruri pe care le-a auzit demult. Părul îi e prăfuit şi lipsit de viaţă, dar pielea îi e nefiresc de curată. Luceşte în lumina palidă a lunii ca o bucată de lemn de tec lustruită. Băiatul n-are pantofi, iar tălpile îi sunt înnegrite şi bătătorite din cauza pietrelor de pavaj. Drax simte nevoia să-l atingă acum... poate pe obraz sau pe umăr. Ar fi un semn, crede el, un fel de-a începe.

— Te-am văzut mai devreme la birt, zice băiatul. Atunci n-aveai bani.

— Lucrurile s-au schimbat, îi explică Drax.

Băiatul dă iar din cap şi mai bea nişte rom. Probabil că are aproape doisprezece ani, se gândeşte Drax, dar s-a oprit din crescut, cum se întâmplă de multe ori. Se întinde şi ia sticla de la buzele băiatului.

— Trebuie să mănânci ceva, zice el. Vino cu mine. Merg împreună fără să vorbească, pe Wincolmlee şi Sculcoates, pe lângă hanul Whalebone, pe lângă depozitele de cherestea. Se opresc la brutăria Fletcher şi Drax aşteaptă cât băiatul înfulecă o plăcintă cu carne.

Când termină, băiatul se şterge la gură, îşi curăţă flegma din fundul gâtlejului şi scuipă în rigolă. Dintr-odată pare mai mare decât

înainte.

— Ştiu un loc unde putem să mergem, zice el arătând peste drum. Chiar acolo, vezi? Dincolo de şantier.

Drax îşi dă seama imediat că trebuie să fie o capcană. Dacă se duce cu negroteiul pe şantier, o să fie zvântat în bătaie şi despuiat ca o curvă. E o surpriză că băiatul l-a subestimat cu totul. Întâi simte dispreţ pentru nechibzuinţa lui şi apoi, mai plăcut, ca valul şi fiorul unei idei noi, începutul furiei.

— Io-s ăla care-o trage, io, îi spune el blând. Niciodată ăla căruia i-o tragi.

— Ştiu, răspunde băiatul. Înţeleg.

Cealaltă parte a drumului e cufundată în întuneric. Acolo se află o poartă de lemn de vreo 10 picioare[3], cu vopseaua verde scorojită, un zid de cărămidă şi o alee dosnică cu pietriş. Pe alee nu e nicio lumină şi singurele zgomote sunt scârţâitul cizmelor lui Drax şi şuieratul întretăiat, tuberculos, al băiatului. Luna galbenă e vârâtă ca un cocoloş pe gâtlejul strâmt al cerului. După un minut, ajung într-o curte pe jumătate plină cu butoaie sparte şi cercuri de butoi ruginite.

— E pe-aici, zice băiatul. Nu-i departe.

Chipul lui trădează o nerăbdare grăitoare. Dacă Drax mai avea vreo îndoială înainte, acum nu mai are niciuna.

— Vino-ncoa, îi spune băiatului.

El se încruntă şi arată iar drumul pe care vrea s-o apuce amândoi. Drax se întreabă câţi dintre amicii băiatului îi aşteaptă pe şantier şi ce arme au de gând să folosească împotriva lui. Chiar arată, se întreabă el, ca un nenorocit bun de nimic care poate fi jefuit de nişte copii? Asta-i impresia pe care o face acum lumii ce îl aşteaptă?

— Vino-ncoa, spune din nou.

Băiatul ridică din umeri şi porneşte înainte.

— O s-o facem acum, zice Drax. Aici şi acum. N-o să aştept.

Băiatul se opreşte şi scutură din cap.

— Nu, zice el, e mai bine pe şantier.

Bezna din curte îl face perfect, se gândeşte Drax, îi preschimbă drăgălăşenia într-un soi de frumuseţe sumbră. Arată ca un idol păgân stând acolo, un totem cioplit din abanos, nu ca un băiat, mai degrabă ca un ideal exagerat de băiat.

— Ce fel de ticălos crezi că sunt eu? întreabă Drax.

Băiatul se încruntă o clipă, apoi îi aruncă un rânjet ademenitor şi neverosimil. Nimic din toate astea nu e nou, se gândeşte Drax, toate au mai fost făcute şi înainte, şi vor mai fi făcute, în alte locuri şi în alte momente. Trupul are tiparele lui împovărătoare, obişnuinţele lui: hrănitul, spălatul, deşertatul maţelor.

Băiatul îl atinge rapid pe cot şi îi arată iar drumul pe care vrea să meargă amândoi. Şantierul. Capcana. Drax aude un pescăruş ţipând

deasupra capului, bagă de seamă mirosul puternic de bitum şi vopsea de ulei, întinderea siderală a Carului-Mare. Îl trage pe negrotei de păr şi-l loveşte cu pumnul, iar şi iar – de două, trei, patru ori, repede, fără ezitare sau scrupule –, până când încheieturile degetelor îi sunt fierbinţi şi întunecate de sânge, iar băiatul se prăbuşeşte, moale şi leşinat. E subţire şi ciolănos şi nu cântăreşte mai mult decât un terier. Drax îl întoarce şi-şi trage în jos nădragii. Nu găseşte în asta nici plăcere, nici uşurare, ceea ce nu face decât să-i sporească ferocitatea. A fost lăsat fără ceva viu, ceva nenumit, dar şi real.

Nori de plumb şi cositor ascund luna aproape plină şi se aude huruitul roţilor de căruţe cu obezi de fier, miorlăitul ca un plâns de copil al unei pisici în călduri. Drax se mişcă repede: o acţiune după alta, fără pasiune şi cu precizie, ca o maşinărie, dar nu mecanic. Se agaţă de lume ca un câine care trage de un os... nimic nu-i este nedesluşit, nimic nu e străin de poftele lui pătimaşe şi tiranice. Ce fusese odată un băiat negru dispăruse acum. S-a dus de tot şi în schimb a apărut altceva, complet diferit. Curtea asta a devenit un loc al magiei abjecte, al mutaţiilor însângerate, iar Henry Drax este creatorul ei sălbatic, nelegiuit.

2

Brownlee se consideră, după treizeci de ani de măsurat cu pasul puntea de la pupa, un bun judecător de caractere, dar individul ăsta nou, Sumner, medicul ăsta de bord irlandez, proaspăt venit din Punjabul răsculat, e într-adevăr un caz complex. E scund, cu trăsături ascuţite şi o expresie neplăcut batjocoritoare, are un şchiopătat nefericit şi vorbeşte o engleză barbar deformată, din ţinutul mlaştinilor; totuşi, în ciuda acestor piedici evidente şi felurite, căpitanul simte că o să meargă. E ceva în chiar stângăcia şi nepăsarea tânărului, în talentul şi dorinţa lui de a *nu* face pe plac, pe care Brownlee îl găseşte ciudat de atrăgător, poate pentru că-i aduce aminte de el însuşi într-o perioadă a vieţii când era mai tânăr şi mai lipsit de griji.

— Care-i povestea cu piciorul? îl iscodeşte, mişcându-şi glezna în semn de încurajare.

Stau în cabina căpitanului de pe Volunteer, bând brandy şi trecând în revistă călătoria ce are să vină.

— Un glonţ de muschetă tras de un şipai[4], explică Sumner. Tibia a avut cel mai mult de suferit.

— La Delhi? După asediu?

Sumner încuviinţează din cap.

— În prima zi a asaltului, lângă Poarta Kashmirului.

Brownlee dă ochii peste cap şi fluieră încet, admirativ.

— Ai văzut când a fost ucis Nicholson[5]?

— Nu, dar i-am văzut trupul după aia, când era mort. Sus, pe culme.

— Un om extraordinar, Nicholson ăsta. Un mare erou. Se zice că tuciuriii îl venerau ca pe-un zeu.

Sumner ridică din umeri.

— Avea drept gardă de corp un paştuni[6]. O pacoste uriaşă pe nume Khan. Dormea în faţa cortului său, ca să-l apere. Umbla vorba că erau iubiţi.

Brownlee clatină din cap şi zâmbeşte. Citise totul despre John Nicholson în *The Times* de la Londra: cum îşi condusese oamenii în marş pe cea mai cumplită arşiţă, fără să asude sau să ceară apă măcar o dată, cam la vremea când despicase în două un şipai răzvrătit cu o singură lovitură a formidabilei lui spade. Fără oameni ca Nicholson – neînduplecaţi, aspri, brutali la nevoie –, Brownlee crede că Imperiul ar fi fost de mult pierdut. Şi, fără Imperiu, cine ar mai fi cumpărat uleiul,

cine ar mai fi cumpărat fanoanele?

— Invidie, zice el. Numai ranchiună. Nicholson e un mare erou, cam brutal uneori, din câte am auzit, dar la ce-ai putea să te aştepţi?

— L-am văzut spânzurând un om numai pentru că a zâmbit la el, şi amărâtul de ticălos nici măcar nu zâmbise.

— Trebuie stabilite nişte limite, Sumner, zice Brownlee. Trebuie păstrate nişte standarde de civilizaţie. Uneori trebuie să plătim cu aceeaşi monedă. La urma urmelor, tuciuriii au ucis femei şi copii, i-au violat, le-au tăiat beregatele micuţe. Aşa ceva cere o răzbunare pe măsură.

Sumner dă din cap şi aruncă o privire la pantalonii lui negri, acum cenuşii în genunchi, şi la bocancii nelustruiţi. Căpitanul se întreabă dacă noul lui medic de bord e un cinic sau un sentimental sau (se poate oare aşa ceva?) câte puţin din amândouă.

— A, din astea sunt o grămadă, răspunde Sumner, întorcându-se din nou spre el cu un rânjet. O grămadă de răzbunări pe măsură. Da, chiar aşa.

— De ce-ai plecat din India? întreabă Brownlee, foindu-se un pic pe bancheta capitonată. De ce-ai plecat din Regimentul 61[7]? Nu din cauza piciorului?

— Nu din cauza piciorului, Doamne, nu. Le plăcea piciorul.

— Atunci, de ce?

— Mi-a picat o moştenire din senin. Unchiu-meu Donal a murit pe neaşteptate acum şase luni şi mi-a lăsat ferma lui de lapte din Mayo – 50 de acri, vaci, o untărie. Valorează cel puţin 1.000 de guinee, probabil mai mult, sigur destul cât să-mi cumpăr o căsuţă la ţară şi un cabinet drăguţ şi respectabil într-un loc liniştit, dar bănos: Bognor, Hastings, poate Scarborough. Vezi tu, aerul de mare îmi prieşte şi chiar îmi place să am o promenadă.

Brownlee are îndoieli serioase că bunele văduve din Scarborough, Bognor sau Hastings chiar şi-ar dori să se îngrijească de suferinţele lor un nelegiuit schilod şi mărunţel, dar lasă neexprimată această părere.

— Şi-atunci, de ce stai aici, cu mine, pe o balenieră groenlandeză? întreabă în schimb. Adică, un mare proprietar de terenuri irlandez ca tine?

Sumner zâmbeşte la sarcasmul lui, îşi scarpină nasul, se abţine.

— Sunt nişte încurcături juridice cu proprietatea. Au apărut din senin nişte veri misterioşi care reclamă şi ei moştenirea.

Brownlee oftează înţelegător.

— Aşa-i întotdeauna, zice el.

— Mi s-a spus că poate dura şi un an până se rezolvă dosarul şi până atunci nu prea am nimic de făcut şi nici bani să fac ceva. Treceam prin Liverpool întorcându-mă de la avocaţii din Dublin şi am

dat peste domnul Baxter al dumitale, în barul de la hotelul Adelphi. Am intrat în vorbă şi, când a aflat că sunt un fost medic militar care are nevoie de un serviciu bine plătit, a adunat doi cu doi şi i-a dat patru.

— E-un şarlatan ager şi lacom Baxter ăsta, zice Brownlee cu o sclipire în ochi. Eu n-am încredere în nenorocit. Cred că are un strop de sânge evreiesc în venele lui veştejite.

— Sunt destul de mulţumit de condiţiile pe care mi le-a oferit. Căpitane, nu mă aştept să mă îmbogăţesc din vânătoarea de balene, dar cel puţin o să-mi asigure o ocupaţie până se pun în mişcare rotiţele justiţiei.

Brownlee pufneşte.

— A, o să-ţi găsim noi de treabă, spune el. E întotdeauna de lucru pentru cei dornici.

Sumner încuviinţează, îşi termină brandy-ul şi pune paharul înapoi pe masă cu un clinchet uşor. Felinarul cu ulei atârnat de tavanul din lemn întunecat rămâne neaprins, dar umbrele din colţurile cabinei se adâncesc şi se întind pe măsură ce lumina de-afară începe să pălească, iar soarele dispare în spatele harababurii din fier şi cărămidă roşie a coşurilor şi acoperişurilor.

— Sunt la dispoziţia dumitale, domnule, zice Sumner.

Brownlee se întreabă o clipă ce înseamnă asta mai exact, dar apoi hotărăşte că nu înseamnă absolut nimic. Baxter nu-i omul care să trădeze secrete. Dacă a avut un motiv anume să-l aleagă pe Sumner (în afara celor evidente: costul scăzut şi disponibilitatea), acesta nu este probabil decât că irlandezul e destins şi maleabil şi are în mod clar altele în minte.

— Am descoperit că, de regulă, nu-s prea multe îngrijiri medicale de acordat pe-o balenieră. Când se îmbolnăvesc, oamenii fie se fac bine de la sine, fie cedează şi mor... cel puţin asta-i experienţa mea. Leacurile nu prea au mare efect.

Sumner ridică din sprâncene, însă nu pare îngrijorat de această discreditare nonşalantă a profesiei sale.

— Trebuie să inspectez cufărul cu medicamente, spune fără prea mult entuziasm. S-ar putea să fie nevoie să adaug sau să înlocuiesc unele lucruri înainte să ridicăm ancora.

— Cufărul se află în cabina ta. E o spiţerie pe Clifford Street, pe lângă Templul Masonic. Ia ce-ţi trebuie şi zi-le să-i trimită nota domnului Baxter.

Amândoi bărbaţii se ridică de la masă. Sumner întinde mâna şi Brownlee i-o strânge scurt. O clipă, cei doi se iscodesc din priviri, sperând parcă să găsească un răspuns la o întrebare tainică pe care sunt prea îngrijoraţi sau prea precauţi s-o pună cu voce tare.

— Îmi închipui că lui Baxter n-o să-i placă prea tare, spune

Sumner în cele din urmă.

— La naiba cu Baxter! răspunde Brownlee.

O jumătate de oră mai târziu, Sumner stă cocoşat pe patul lui şi îşi umezeşte cu limba ciotul de creion. Cabina lui e cât un mausoleu pentru un plod şi, înainte să fi început măcar călătoria, are deja un miros stătut şi un iz vag de fecale. Cercetează sceptic cufărul cu medicamente şi începe să-şi facă lista de cumpărături: *săruri de amoniu,* scrie el, *sarea lui Glauber*[8]*, tinctură de ceapă-de-mare*[9]. Din când în când, scoate dopul uneia dintre sticle şi adulmecă resturile uscate. De jumătate din lucrurile de-acolo nici n-a auzit: Tragacant[10]? Guaiac[11]? Tinctură londoneză? Nu-i de mirare că Brownlee crede că „leacurile" n-au efect, cele mai multe sunt de-a dreptul shakespeariene. Medicul de dinainte fusese oare vreun fel de druid? *Laudanum,* scrie el la lumina gălbuie ca oul a unui felinar cu ulei din grăsime de balenă, *absint, pastile de opiu, mercur.* Oare printre membrii echipajului unei baleniere o să apară des gonoreea? se întreabă el. Poate că nu, din moment ce probabil că n-o să prea fie abundenţă de curve la Cercul Arctic. Totuşi, judecând după cantitatea de sare amară şi de ulei de ricin aflată deja în cufăr, constipaţia va fi o problemă considerabilă. Lanţetele, observă el, sunt toate antice, ruginite şi neascuţite. Va trebui să le dea la ascuţit înainte să înceapă orice sângerare. Probabil e bine că şi-a adus scalpelele lui şi un fierăstrău pentru oase destul de nou.

După o vreme, închide cufărul şi-l împinge înapoi sub pat, lângă lada uzată de tablă pe care o cărase tocmai din India.

Din obişnuinţă, mecanic şi fără să se uite în jos, Sumner zornăie lacătul lăzii şi îşi pipăie buzunarul vestei, ca să verifice dacă mai are cheia. Liniştit, se ridică, iese din cabină şi urcă încet scara îngustă a tambuchiului spre punte. Se simte miros de lac, rumeguş şi fum de pipă. Butoaie cu carne de vită şi legături de doage sunt încărcate pe frânghii în magazia de la provă, cineva bate cuie în acoperişul bucătăriei, câţiva oameni sunt căţăraţi pe greement, legând găleţi cu smoală. Un copoi lipăie prin preajmă, apoi încetează brusc şi începe să se lingă. Sumner se opreşte lângă artimon şi cercetează cu privirea cheiul. Nu recunoaşte pe nimeni. Lumea e imensă, îşi spune, iar el e doar un grăuncior neînsemnat în ea, uşor de pierdut şi de uitat. Gândul ăsta, care în mod normal n-ar mulţumi pe nimeni, pe el îl mulţumeşte acum. Planul lui este să se descompună, să se risipească şi abia pe urmă, ceva mai târziu, să se recompună. Coboară pasarela şi se îndreaptă spre spiţeria de pe Clifford Street, unde întinde lista. Spiţerul chel, palid şi ştirb o cercetează, apoi ridică privirea spre el.

— Nu e bună, zice. Nu pentru o vânătoare de balene. E prea mult.

— Baxter plăteşte totul. Poţi să-i trimiţi direct nota de plată.

— El a văzut lista?

Prăvălia e mohorâtă, iar aerul maroniu e sulfuros şi gros ca o alifie. Chelbosul are buricele degetelor pătate cu un portocaliu chimic ţipător, iar unghiile îi sunt încovoiate şi îngroşate; sub mânecile suflecate, Sumner zăreşte marginile albastre ale unui tatuaj vechi.

— Crezi că l-aş deranja cu căcaturi de-astea? spune Sumner.

— O să fie deranjat când o să vadă nenorocita de notă de plată. Îl ştiu pe Baxter şi e un ticălos strâns la pungă.

— Tu doar onorează comanda, zice Sumner.

Bărbatul clatină din cap şi-şi freacă mâinile de şorţul tărcat.

— Nu pot să-ţi dau atâta din asta, spune arătând spre hârtia de pe tejghea. Şi nici din asta. Dacă-ţi dau, n-o să văd un ban. O să-ţi dau cantităţile obişnuite din amândouă şi cu asta, basta.

Sumner se apleacă în faţă. Pântecul i se lipeşte de tejgheaua lustruită.

— Abia m-am întors din colonii, explică el, de la Delhi.

Chelbosul ridică din umeri, apoi îşi vâră arătătorul în urechea dreaptă şi-l răsuceşte cu zgomot.

— Ştii, pot să-ţi vând un baston bun din lemn de mesteacăn pentru şchiopătatul ăla, zice el. Mâner de fildeş, dinte de balenă, cum preferi.

Fără să-i răspundă, Sumner se îndepărtează de tejghea şi începe să se uite prin prăvălie, de parcă dintr-odată are o grămadă de timp la dispoziţie şi nu mare lucru de făcut. Pereţii laterali sunt ticsiţi cu tot felul de flacoane şi sticle în suporturi, umplute cu lichide, alifii şi pulberi. În spatele tejghelei e o oglindă mare, îngălbenită, în care zăreşte dosul pleşuv al căpăţânii chelbosului. De-o parte a oglinzii se află o mulţime de sertare pătrate de lemn, fiecare cu câte o plăcuţă cu denumirea şi un singur mâner rotund de alamă în mijloc, iar de cealaltă parte se află un şir de rafturi ce susţin nişte animale împăiate, aşezate în posturi melodramatice şi războinice. O bufniţă surprinsă în timp ce devorează un şoarece-de-câmp, un bursuc într-un etern război cu un dihor, un gibon ca un Laocoon, sugrumat de un şarpe de grădină dungat.

— Dumneata ai făcut toate astea? îl întreabă Sumner.

Bărbatul aşteaptă o clipă, apoi dă din cap.

— Sunt cel mai bun taxidermist din oraş, zice. Poţi să-ntrebi pe oricine.

— Şi care-i cel mai mare animal pe care l-ai împăiat? Cel mai mare dintre toate, adică. Spune-mi adevărul.

— Am împăiat o morsă, răspunde nepăsător chelbosul. Şi un urs polar. Îi aduc aici pe corăbiile din Groenlanda.

— Ai împăiat un urs polar? se miră Sumner.

— Da.

— Un afurisit de *urs*, spune Sumner, zâmbind acum. Asta chiar e ceva ce-aş vrea să văd.

— L-am pus să stea pe labele din spate, răspunde chelbosul, şi să râcâie cu ghearele ascuţite aerul îngheţat.

Ridică mâinile portocalii şi îşi strâmbă faţa într-un mârâit încremenit.

— L-am împăiat pentru Firbank, ticălosul bogat care stă în casa mare de pe Charlotte Street. Cred că încă-l mai are în salonul imens de la intrare, lângă cuierul de pălării din os de balenă.

— Ai împăiat vreodată o balenă? întreabă Sumner.

Chelbosul scutură din cap şi râde la gândul ăsta.

— Balena nu poate fi împăiată, zice el. Dincolo de mărime, care face imposibil împăiatul, se descompune prea repede. Şi-n plus, ce nevoie ar avea un om în toate minţile de-o afurisită de balenă împăiată?

Sumner încuviinţează şi zâmbeşte iar. Chelbosul chicoteşte la gândul ăsta.

— Am împăiat o mulţime de ştiuci, urmează el orgolios. Şi vidre din belşug. Cineva mi-a adus odată un ornitorinc.

— Ce-ai zice să schimbăm denumirile? întreabă Sumner. Pe nota de plată? Zi-i absint. Zi-i calomel[12], dacă vrei.

— Ai deja calomel pe listă.

— Absint, atunci, să-i zicem absint.

— Îi putem spune vitriol-albastru[13], sugerează bărbatul. Unii medici de bord iau cantităţi zdravene.

— Zi-i vitriol-albastru, atunci, şi celuilalt, absint.

Bărbatul dă din cap şi face un calcul rapid în minte.

— O sticlă de absint, spune el, şi trei uncii[14] de vitriol aproape că acoperă totul.

Se întoarce şi începe să deschidă sertarele şi să ia flacoane de pe rafturi. Sumner se reazemă de tejghea şi-l priveşte lucrând... cântărind, strecurând, măcinând, punând dopuri.

— Te-ai îmbarcat vreodată? îl întreabă. La vânătoare de balene?

Spiţerul clatină din cap fără să ridice ochii.

— Vânătoarea în Groenlanda e periculoasă, răspunde el. Prefer să stau acasă, unde e cald şi uscat, şi riscul de moarte violentă e mult redus.

— Eşti un om cu scaun la cap, atunci.

— Sunt prudent, atâta tot. Am mai văzut şi eu câte ceva.

— Aş zice că eşti un om norocos, conchide Sumner, uitându-se din nou prin prăvălia soioasă. Norocos că ai aşa de mult de pierdut.

Bărbatul ridică privirea să vadă dacă e luat în râs, dar expresia lui Sumner este întru totul sinceră.

— Nu aşa de mult, zice el, în comparaţie cu unii.

— E ceva.

Spiţerul dă din cap, leagă pachetul cu o bucată de sfoară şi-l împinge peste tejghea.

— Volunteer i-o corabie bună, spune el. Ştie să se strecoare printre câmpurile de gheaţă.

— Şi Brownlee? Aud că-i ghinionist.

— Baxter are încredere în el.

— Într-adevăr, zice Sumner luând pachetul şi îndesându-l sub braţ, apoi aplecându-se să semneze nota de plată. Şi despre domnul Baxter ce credem?

— Credem că-i bogat, răspunde spiţerul, şi prin locurile astea nu prea te îmbogăţeşti dacă eşti tâmpit.

Sumner zâmbeşte şi dă din cap scurt, de bun-rămas.

— Asta cam aşa-i, spune el.

A început să plouă şi, peste izul stăruitor de balegă de cal şi abator, se simte un miros proaspăt şi plăcut. În loc să se întoarcă pe Volunteer, Sumner coteşte la stânga şi găseşte o cârciumă. Cere rom şi-şi duce paharul într-o încăpere laterală jegoasă, cu un cămin în care nu arde focul şi o vedere neatrăgătoare spre curtea de-alături. Nu mai e nimeni acolo. Dezleagă pachetul spiţerului, scoate una dintre sticle şi toarnă jumătate din ea în pahar. Romul întunecat se întunecă şi mai tare. Sumner trage aer în piept, închide ochii şi dă pe gât amestecul într-o duşcă lungă.

Poate că e liber, se gândeşte în vreme ce stă şi aşteaptă să-şi facă efectul drogul. Poate că e cea mai bună cale să-şi înţeleagă situaţia actuală. După toate câte l-au copleşit: trădare, umilinţă, sărăcie, dezonoare; moartea părinţilor, de tifos; moartea lui William Harper, din cauza băuturii; multele eforturi prost canalizate sau abandonate; multele ocazii ratate şi planuri care-au luat-o razna. După toate astea, atâtea, măcar mai e în viaţă. S-a întâmplat ce era mai rău – nu-i aşa? – şi totuşi el încă e întreg, încă e cald, încă răsuflă. Ce-i drept, acum nu e nimic (un doctor pe o balenieră din Yorkshire, ce fel de răsplată e asta după lunga lui trudă?), dar să nu fie nimic înseamnă, privind din alt unghi, şi să fie orice. Nu asta e situaţia? Deci nu pierdut, ci în libertate? *Liber?* Şi teama asta pe care-o simte acum, senzaţia asta de veşnică nesiguranţă, trebuie să fie – hotărăşte el – doar un simptom neaşteptat al actualei lui stări de descătuşare.

O clipă, Sumner simte o uşurare intensă la această concluzie, la care a ajuns aşa de limpede şi de conştient, aşa de lesne şi de iute, dar apoi, aproape imediat, aproape înainte să se poată bucura de noua senzaţie, îşi dă seama că libertatea de care se bucură e de-un soi foarte găunos, că-i libertatea unei haimanale sau a unei fiare. Dacă e liber, în

starea de-acum, atunci masa asta de lemn din faţa sa este şi ea liberă, la fel şi paharul gol. Şi ce înseamnă, de fapt, *liber*? Asemenea cuvinte sunt fragile ca hârtia, se fac praf şi pulbere şi se sfâşie la cea mai uşoară apăsare. Doar acţiunile contează, se gândeşte pentru a zece mia oară, doar întâmplările. Tot restul e abur, ceaţă. Mai bea un pahar şi-şi umezeşte buzele. E o greşeală gravă să te gândeşti prea mult, îşi aminteşte, o greşeală gravă. Viaţa nu poate fi descifrată sau supusă prin flecăreală, trebuie s-o înduri, să-i supravieţuieşti prin toate mijloacele.

Sumner îşi sprijină capul de peretele văruit şi priveşte vag spre uşa din faţă. Îl zăreşte pe cârciumar, în spatele tejghelei, aude zornăitul cănilor de cositor şi pocnetul unui chepeng închis. Simte, umflându-i pieptul, încă un val cald de limpezime şi linişte. E trupul, îşi zice, nu mintea. Sângele, chimia contează. După alte câteva minute, se simte mult mai împăcat cu el şi cu lumea. Căpitanul Brownlee, îşi zice, e un om bun, iar Baxter e şi el bun, în felul lui. Sunt oameni conştiincioşi, amândoi. Cred în acţiune şi urmare, pradă şi răsplată, în geometria simplă a cauzei şi efectului. Şi cine poate spune că n-au dreptate? Se uită în jos la paharul gol şi se întreabă cât de înţelept ar fi să mai ceară unul. Să se ţină pe picioare n-ar trebui să fie o problemă, îşi zice, dar să *vorbească*? Îşi simte limba moale şi străină, nu e sigur ce i-ar ieşi din gură dacă ar încerca să vorbească – ce grai, mai precis? Ce zgomote? Cârciumarul, parcă simţindu-i dilema, aruncă o privire spre el, iar Sumner îi face semn cu paharul gol.

— Vine, zice cârciumarul.

Sumner zâmbeşte gândindu-se la eleganţa simplă a comunicării – nevoia sesizată, satisfacţia oferită. Cârciumarul intră în încăperea laterală cu o sticlă de rom pe jumătate plină şi îi umple paharul până la buză. Sumner îi mulţumeşte dând din cap şi toate sunt în regulă.

Acum afară e întuneric, iar ploaia s-a oprit. Curtea luceşte gălbui, scăldată într-o lumină neclară, vaporoasă. În încăperea de alături se aud voci de femei râzând tare. Câtă vreme am stat aici? se întreabă Sumner dintr-odată. O oră? Două? Îşi termină băutura, leagă la loc pachetul spiţerului şi se ridică. Încăperea pare mult mai mică decât când a intrat. Tot nu e foc în cămin, dar cineva a pus un felinar cu ulei pe un scăunel lângă uşă. Păşeşte cu grijă în încăperea de alături, se uită împrejur o clipă, înclină pălăria spre doamne şi iese iar în stradă.

Cerul nopţii e spuzit de stele… marea întindere zodiacală şi, în mijlocul ei, strălucirea dens împestriţată a celorlalte stele, fără nume. *Cerul înstelat deasupra mea şi legea morală în mine.*[15] Îşi aduce aminte, mergând, sala de disecţii din Belfast, unde-l privea pe blasfematorul ăla bătrân şi scârbos de Slattery cum spinteca vesel un cadavru. „Nicio urmă din sufletul nemuritor al flăcăului ăstuia până acum, tineri

domni", glumea el răscolind şi trăgând, scoţând intestine aşa cum scoate un scamator steguleţe, „nici din facultăţile sale raţionale deosebite, dar o să mai caut." Îşi aminteşte borcanele cu creieri secţionaţi, plutind neputincioşi, fără rost, ca nişte conopide murate, cu emisferele spongioase golite cu totul de gândire sau dorinţă. Inutilitatea trupului, se gândeşte el, neputinţa cărnii; cum putem invoca spiritul dintr-un os? Însă, cu toate acestea, strada arată încântător: felul cum lucesc roşiatic în lumina lunii cărămizile ude, cum răsună bocănitul tocurilor de la cizmele de piele pe piatră, cum se îndoaie şi se întinde postavul pe spinarea unui bărbat sau flanela pe şoldurile unei femei. Rotirea şi ţipetele pescăruşilor, scârţâitul căruţelor, râsul, înjurăturile, toate, armoniile brute ale nopţii îngemănându-se ca o simfonie primitivă. După opiu, asta-i place cel mai mult: mirosurile, sunetele şi imaginile astea, înghesuiala şi larma frumuseţii lor vremelnice. Peste tot, o sprinteneală subită care îi lipseşte lumii obişnuite, un impuls şi o vigoare neaşteptate.

Rătăceşte prin pieţe şi ganguri, pe lângă şandramale împrejmuite de curţi şi case de bogătaşi. Habar n-are încotro e nordul sau în ce direcţie se află acum docul, dar până la urmă, cumva, ştie că o să-şi adulmece drumul înapoi. A învăţat să nu mai gândească în asemenea momente şi să se încreadă în instinct. De ce Hull, de pildă? De ce afurisita de vânătoare de balene? N-are nicio noimă, şi asta e partea cu adevărat genială. Lipsa de logică, aproape-nerozia. Isteţimea, îşi zice, nu-ţi foloseşte la nimic, doar tâmpiţii, tâmpiţii geniali vor moşteni pământul. Intrând în piaţa publică, dă peste un cerşetor zdrenţăros, fără picioare, care fluieră „Nancy Dawson" şi se târăşte pe cioturi pe pavajul întunecat. Cei doi bărbaţi se opresc să vorbească.

— Unde-i Docul Reginei? întreabă Sumner, iar cerşetorul îi arată cu pumnul lui acoperit cu un strat de murdărie.

— Pe-acolo, zice el. Ce corabie cauţi?

— Volunteer.

Cerşetorul, al cărui chip e ciupit de vărsat şi al cărui trup mutilat se sfârşeşte brusc chiar sub vintre, clatină din cap şi chicoteşte hârâit.

— Dacă te îmbarci cu Brownlee, eşti futut cu totul, spune el. În stil mare.

Sumner se gândeşte o clipă, apoi clatină din cap.

— E bun şi Brownlee, zice el.

— Da, dacă vrei să se ducă naibii totul, răspunde cerşetorul. Da, dacă vrei să te întorci naibii acasă lefter sau să nu te mai întorci deloc. Pentru asta, e bun, sunt de acord cu tine. Ai auzit de Percival? Trebuie să fi auzit de nenorocitul de Percival.

Cerşetorul poartă o bască scoţiană cu moţ, soioasă şi fără formă, făcută din peticele rămase de la alte căciuli mai vechi şi mai bune.

— Am fost în India, spune Sumner.

— Întreabă pe oricine pe-aici de Percival, îl îndeamnă cerşetorul. Rosteşte doar numele Percival şi vezi ce se întâmplă.

— Zi-mi tu, spune Sumner.

Cerşetorul tace o clipă înainte să înceapă, cântărind parcă mai bine amploarea amuzantă a naivităţii lui Sumner.

— Făcut aşchii de un gheţar, îl lămureşte el. Acum trei ani. Avea cala plină cu grăsime la vremea aia şi n-au recuperat niciun singur butoi. Niciun strop. Opt oameni s-au înecat şi alţi zece au murit de frig, şi niciunul dintre cei care-au supravieţuit n-a făcut măcar un bănişor.

— Sună a ghinion. Se poate întâmpla oricui.

— I s-a-ntâmplat lui Brownlee totuşi, nu altcuiva. Şi un căpitan aşa de-al naibii de ghinionist nu capătă prea des altă corabie.

— Pesemne că Baxter are încredere în el.

— Baxter e-al naibii de misterios. Asta-i tot ce spun despre nenorocit. Misterios, aşa e Baxter.

Sumner ridică din umeri şi se uită la lună.

— Ce-ai păţit la picioare? întreabă el.

Cerşetorul priveşte în jos şi se încruntă, surprins parcă să vadă că nu le mai are.

— Întreabă-l pe căpitanul Brownlee despre asta, răspunde. Zi-i că te-a trimis Ort Caper. Zi-i că stăteam într-o seară frumoasă şi-mi număram picioarele şi că se pare că-mi lipseau v'o două. Vezi ce spune despre asta.

— De ce să-l întreb pe el?

— Fiin'că n-ai crede adevărul dacă vine de la unu' ca mine, l-ai socoti o aiureală de smintit, dar Brownlee ştie tot blestematul de-adevăr pe cât de bine îl ştiu şi eu. Întreabă-l ce s-a-ntâmplat pe Percival. Zi-i că Ort Caper îi trimite salutări, vezi cum îi pică asta la stomac.

Sumner scoate o monedă din buzunar şi o lasă să cadă în mâna întinsă a cerşetorului.

— Ort Caper mă cheamă, strigă acesta după el. Întreabă-l pe Brownlee ce s-a-ntâmplat cu nenorocitele mele de picioare.

Mai departe, începe să simtă mirosul de la Docul Reginei – duhoarea dulceagă, ca de carne ce stă să se strice. Prin golurile dintre depozite, dintre stivele de cherestea, zăreşte şirul siluetelor parcă tăiate în tablă ale balenierelor şi slupurilor[16]. E trecut de miezul nopţii şi străzile sunt mai tăcute – zgomote înfundate de beţie din tavernele de lângă docuri, Penny Bank, Seaman's Molly, când şi când huruitul unei birje goale sau hodorogitul unei căruţe de gunoi. Stelele s-au rotit, luna rotundă e pe jumătate ascunsă în spatele unui troian de nori nichelaţi; Sumner vede Volunteer, cu puntea lată, întunecată şi

încărcată de greement, puţin mai încolo la doc. Pe punte nu e nimeni, cel puţin nimeni pe care să-l poată vedea, aşadar încărcarea trebuie să se fi terminat. Nu mai aşteaptă acum decât fluxul şi remorcherul cu aburi care să-i scoată în Humber[17].

Mintea îi zboară la câmpurile de gheaţă din nord şi la marile minuni pe care le va vedea fără îndoială acolo – narvalul şi leopardul-de-mare, morsa şi albatrosul, petrelul arctic şi ursul polar. Se gândeşte la marile balene netede care stau adunate în turme ca nişte nori de furtună plumburii sub straturile tăcute de gheaţă. O să le facă tuturor schiţe în cărbune, hotărăşte el, o să picteze peisaje în acuarelă, o să ţină un jurnal, poate. Şi de ce nu? O să aibă o grămadă de timp, Brownlee i-a dat de înţeles destul de limpede. O să citească o mulţime (şi-a adus Homerul cu colţurile îndoite), o să-şi exerseze greaca nefolosită. La naiba, de ce nu? O să aibă puţine de făcut – să împartă purgative din când în când, poate să constate un deces, însă în afară de asta o să fie un fel de vacanţă. Baxter aşa a lăsat să se înţeleagă. A sugerat că treaba medicului de bord pe o balenieră este o necesitate legală, o cerinţă care trebuie îndeplinită, dar practic nu-i aproape nimic de făcut – de unde şi salariile derizorii, desigur. Aşa că da, îşi spune, o să citească şi o să scrie, o să doarmă, o să discute cu căpitanul când o să-l poftească. În general, o să fie o perioadă tihnită, poate uşor plicticoasă, însă Dumnezeu ştie că de asta are nevoie după nebunia din India: căldura scârboasă, duhoarea, sălbăticia. Oricum ar fi pescuitul de balene în Groenlanda, cu siguranţă n-o să fie deloc aşa.

3

— Se înteţeşte vântul, spune Baxter. Pun rămăşag că o să ajungeţi repede la Lerwick.

Brownlee se sprijină de timonerie şi lansează o flegmă verde peste parapetul de la pupa, în apele întinse, de un maroniu întunecat ale estuarului Humber. Spre nord şi sud, un ţărm meschin leagă oţelul ruginiu al estuarului cu cerul. În faţă, remorcherul cu aburi înaintează bodogănind monoton, iar pescăruşii saltă şi apa clocoteşte în siajul lui.

— Abia aştept să văd ce cârd de idioţi ai adunat să mă aştepte în Lerwick, zice Brownlee.

Baxter zâmbeşte.

— Toţi oameni buni, spune el. Toţi adevăraţi oameni din Shetland: muncitori, energici, ascultători.

— Ştii că am de gând să umplu cala principală când ajungem în Apele Nordului[18], zice Brownlee.

— S-o umpli cu ce, mai exact?

— Cu grăsime de balenă.

Baxter clatină din cap.

— Nu trebuie să-mi dovedeşti nimic, Arthur, spune el. Ştiu ce eşti.

— Sunt vânător de balene.

— Aşa e, într-adevăr, şi încă unul al naibii de bun. Problema pe care-o avem noi nu eşti tu, Arthur, şi nu sunt nici eu. Problema pe care-o avem noi este istoria. Acum treizeci de ani, orice nerod cu o barcă şi un harpon putea să se îmbogăţească. Ţii minte. Ţii minte Aurora în ’28? Până în iunie se întorsese deja – *iunie,* la naiba –, încărcată cu mormane de fanoane cât mine de înalte legate de copastii. Nu zic că atunci era uşor, n-a fost niciodată uşor, ştii şi tu. Dar se putea face. Acum ai nevoie... de ce anume?... un motor cu aburi de 200 de cai-putere, tunuri de harpoane şi o grămadă de noroc. Însă, chiar şi aşa, ai toate şansele să te întorci cu mâna goală.

— O să umplu cala, insistă calm Brownlee. O să-i ţin în şuturi pe nemernicii ăştia şi o să umplu cala, o să vezi.

Baxter se apropie de el. E îmbrăcat ca un avocat, nu ca un marinar: cizme negre din piele de viţel, jiletcă de nanchin, eşarfă purpurie la gât, redingotă albastru-închis de lână. Are părul cenuşiu şi rar, obrajii îi sunt roşii, străbătuţi de vinişoare, ochii, lăcrimoşi. Pare bolnav pe moarte de ani de zile, dar nu lipseşte nicio zi de la muncă. Omul e un ipocrit, se gândeşte Brownlee, dar, pentru numele lui

Dumnezeu, ce mai vorbeşte. Vorbe, vorbe, vorbe – un şuvoi blestemat de vorbărie fără sfârşit, de neoprit. O să dea din gură şi când o să-l bage naibii în pământ.

— Le-am *omorât* pe toate, Arthur, urmează Baxter. A fost extraordinar cât a mers, şi nemaipomenit de rentabil. Am avut douăşcinci de ani grozav de buni. Dar viaţa merge înainte, iar ăsta e un nou capitol. Ia-o aşa. Nu e sfârşitul unui lucru, ci începutul unuia mai bun. Oricum, nimeni nu mai vrea ulei de balenă – acum toţi vor numai petrol, gaz de huilă, ştii şi tu.

— Petrolul n-o să dureze, spune Brownlee. E doar un moft. Şi balenele sunt încă acolo... ai nevoie doar de un căpitan care să le miroasă şi un echipaj care poate să facă ce e nevoie.

Baxter clatină din cap şi se apleacă în faţă conspirativ. Brownlee simte miros de pomadă, muştar, ceară de sigiliu şi cuişoare.

— N-o da în bară, Arthur, zice el. Nu uita ce punem la cale aici. Nu-i chestie de mândrie... nici mândria ta şi nici a mea. Şi categoric nu-i vorba de nenorocitul de peşte.

Brownlee se întoarce fără să răspundă. Priveşte ţintă monotonia mohorâtă a ţărmului din Lincolnshire. Nu i-a plăcut niciodată uscatul, se gândeşte. E prea ferm, prea solid, prea sigur de sine.

— Ai găsit pe cineva să verifice pompele? îl întreabă Baxter.

— Pe Drax, răspunde el.

— Drax e băiat bun. Nu mă zgârcesc când e vorba de harponieri, aşa-i? Sper că ţi-ai dat seama. Ţi-am găsit trei dintre cei mai buni. Drax, Jones-Balena şi, *cumîizice,* Otto. Orice căpitan ar fi fericit cu ăştia trei.

— Merg, recunoaşte el, merg toţi trei, dar nu compensează pentru Cavendish.

— De Cavendish e nevoie, Arthur. E alegerea logică. Am discutat deja de multe ori despre asta.

— Am auzit cârteli din partea echipajului.

— Legate de Cavendish?

Brownlee încuviinţează.

— A fost o mişcare proastă să-l faci secund. Toţi ştiu că-i un ticălos de doi bani.

— Cavendish e o mare lepădătură şi un desfrânat, e drept, dar face orice i se spune. Şi, când ajungi în Apele Nordului, ultimul lucru de care ai nevoie e vreo jigodie care să dea dovadă de iniţiativă. Oricum, îl ai pe ofiţerul de punte, tânărul Black, să te ajute dacă întâmpini greutăţi pe drum. Are un cap destul de bun pe umeri.

— Ce zici de medicul nostru de bord irlandez?

— Sumner?

Baxter ridică din umeri, apoi chicoteşte.

— Ai văzut cu cât l-am luat? Două lire pe lună şi un şiling la

tonă. E un record, sau pe-aproape. Ceva e putred acolo, bineînţeles, dar nu cred că-i cazul să ne facem griji. Nu vrea probleme din partea noastră, sunt convins.

— Crezi povestea cu unchiul mort?

— Hristoase, nu. Tu?

— Atunci, crezi că l-au dat afară din armată?

— Se prea poate, dar, chiar de-ar fi aşa, care-i baiul? Pentru ce te dau afară acum? Că ai trişat la bridge? Că i-o tragi gornistului? Aş zice că pentru noi merge.

— Ştii că a fost la Delhi, pe culme. L-a văzut pe Nicholson înainte să moară.

Baxter ridică din sprâncene, dă din cap şi pare impresionat.

— Nicholson ăla i-un erou dat naibii, zice el. Dacă am avea mai mulţi ca Nicholson, să spânzure lepădăturile, şi mai puţini ca rahatul ăla fricos de Canning[19], să dea graţieri în stânga şi-n dreapta, Imperiul ar fi în mâini mai sigure.

Brownlee încuviinţează din cap.

— Am auzit că poate să despice un şipai în două cu o singură lovitură de sabie, spune el. Nicholson, vreau să zic. Ca pe-un castravete.

— Ca pe-un castravete, râde Baxter. Aşa ceva chiar ar merita văzut, nu?

Grimsby rămâne în urmă la tribord, iar în faţa lor începe să se ivească linia subţire şi gălbuie a peninsulei Spurn. Baxter se uită la ceasul de buzunar.

— Am ajuns repede, zice el. Toate semnele sunt bune.

Brownlee îi strigă lui Cavendish să semnalizeze remorcherului cu aburi. După vreun minut, acesta încetineşte şi parâma dintre vase slăbeşte. Molează parâma şi căpitanul comandă să fie întinse velele mari. Vântul bate tare dinspre sud-vest, iar barometrul e stabil. Nori cenuşii se adună la orizont spre răsărit. Brownlee îi aruncă o privire lui Baxter, care-i zâmbeşte.

— O ultimă vorbă înainte să te las, Arthur, zice el dând din cap.

— Strângeţi parâma aia nenorocită, îi strigă Brownlee lui Cavendish, şi ţineţi vasul stabil, fără alte vele.

Cei doi bărbaţi coboară împreună scara tambuchiului şi intră în cabina căpitanului.

— Brandy? întreabă Brownlee.

— Dacă tot l-am plătit, răspunde Baxter, de ce nu?

Se aşază faţă-n faţă la masă şi beau.

— Am adus hârtiile, zice Baxter. M-am gândit că poate vrei să le vezi şi tu.

Scoate din buzunar două foi de pergament, le despătureşte şi le împinge peste masă. Brownlee se uită la ele o clipă.

— 12.000 de lire împărţite la trei înseamnă o grămadă serioasă de bani, Arthur, urmează Baxter. Trebuie să ai asta în minte cât se poate de limpede. E mult mai mult decât ai putea spera vreodată să scoţi din vânătoarea de balene.

Brownlee dă din cap.

— Campbell ar face bine să fie acolo, răspunde el. Doar atâta spun. Dacă nu-i acolo în clipa în care am nevoie de el, întorc curva asta de corabie în loc şi vin cu ea acasă.

— O să fie acolo, îl asigură Baxter. Campbell nu-i aşa de tâmpit cum pare. Ştie că, dacă merge bine, vine şi rândul lui.

Brownlee clatină din cap.

— Despre asta e vorba până la urmă, zice el.

— E vorba de bani, Arthur, atâta tot. Banii fac ce vor ei. Nu le pasă ce am prefera noi. Astupi un canal şi sapă altul nou. Nu pot să controlez banii, nu pot să le spun ce să facă sau unde să se ducă mai departe... aş vrea ca naiba să pot, dar nu pot.

— Mai bine te-ai ruga să fie destulă gheaţă acolo.

Baxter îşi termină brandy-ul şi se ridică să plece.

— A, întotdeauna e gheaţă, zice el zâmbind uşor. Ştim amândoi. Şi, dacă mai există vreun om în viaţă care să se priceapă cu adevărat s-o găsească, cred că tu eşti ăla.

4

Intră în portul Lerwick în prima zi din luna aprilie a anului 1859. Cerul cenuşiu ameninţă cu ploaia, iar dealurile joase şi golaşe ce înconjoară oraşul au culoarea rumeguşului umed. Două vase din Peterhead, Zembla şi Mary-Anne, sunt deja ancorate în siguranţă, iar Truelove din Dundee este aşteptat a doua zi. Imediat ce-a mâncat de dimineaţă, căpitanul Brownlee se duce în oraş să-l viziteze pe Samuel Tait, agentul lui maritim local, şi să aleagă partea de echipaj din Shetland. Sumner îşi petrece dimineaţa împărţind raţii de tutun şi îngrijindu-l pe Thomas Anderson, un marinar de punte cu o strictură dureroasă. După-amiază stă întins în pat şi aţipeşte citind din Homer. Îl trezeşte bătaia în uşă a lui Cavendish, care-l lămureşte că adună un grup de marinari devotaţi ca să testeze realizările distileriei locale.

— Momentan, grupul expediţionar e alcătuit din mine, zice el, Drax, care mărturisesc că e un nenorocit de păgân când are o băutură la bord, Black, care e un tip calm şi susţine că nu bea decât bere de ghimbir sau lapte, dar mai vedem noi, şi Jones-Balena, care bineînţeles că e un galez furios şi deci un mister al naibii de îngrijorător pentru noi. Una peste alta, seara promite să fie cât se poate de mulţumitoare, aş zice.

Drax şi Jones vâslesc până la mal. Cavendish vorbeşte tot timpul, spunându-le poveste după poveste despre bătăi sălbatice cu cuţite la care a fost martor şi despre femeile urâte din Lerwick cărora le-a tras-o.

— Pentru numele lui Dumnezeu, cum îi mai puţea fofoloanca, spune el. N-ai cum să crezi dacă nu erai acolo.

Sumner stă lângă Black, la pupa bărcii cu vâsle. Înainte să plece din cabină, a luat opt dramuri[20] de laudanum (suficient, pe baza experienţei anterioare, ca să facă suportabilă ieşirea, însă nu cât să-l facă să arate ca un imbecil desăvârşit) şi se bucură de plescăitul apei despicate de pana vâslelor şi de scârţâitul lor în furcheţi (îl ignoră cu succes pe Cavendish). Black îl întreabă dacă e prima lui vizită la Lerwick şi Sumner mărturiseşte că într-adevăr aşa e.

— O să descoperi că-i un loc înapoiat, zice Black. Pământul e sărac pe-aici şi oamenii din Shetland nu par să aibă vreo dorinţă să îmbunătăţească lucrurile. Sunt ţărani şi au calităţi de ţărani, bănuiesc, dar nimic altceva. Dacă te plimbi puţin pe insulă şi vezi în ce stare mizerabilă se află fermele şi clădirile, o să înţelegi repede ce vreau să spun.

— Şi orăşenii? Scot vreun profit din vânătoarea de balene?

— Câţiva, da, însă pe majoritatea mai degrabă îi strică. Oricum, oraşul e la fel de spurcat şi nelegiuit ca orice port... poate nu mai rău decât altele, dar sigur nu mai bun.

— Mulţumesc nenorocitului de Dumnezeu pentru asta, strigă Cavendish. O băutură cumsecade şi-o bucăţică bună şi umedă de păsărică e tot ce are nevoie un bărbat înainte să pornească la sângeroasa vânătoare de balene şi, din fericire, astea sunt singurele două lucruri la care Lerwick excelează.

— Asta-i foarte adevărat, întăreşte Black. Dacă vrei whisky scoţian şi târfe ieftine, domnule Sumner, cu siguranţă eşti în locul potrivit.

— Mă simt norocos că am nişte călăuze aşa de experimentate.

— Chiar *eşti* norocos, spune Cavendish. O să-ţi arătăm toate manevrele, nu-i aşa, Drax? O să-ţi arătăm toate dedesubturile. Să fii sigur.

Cavendish râde. Drax, care n-a vorbit de când au plecat de pe corabie, ridică privirea de la vâsla lui şi îl ţintuieşte pe Sumner o clipă, parcă pentru a stabili cine e şi la ce-ar putea fi bun.

— În Lerwick, zice el, cel mai ieftin whisky e şase penny paharul şi o curvă ca lumea o să te lase fără un şiling, poate doi dacă ai pretenţii mai speciale. Cam asta-i tot ce trebuie să ştie omul.

— Drax e cam scump la vorbă, după cum vezi, spune Cavendish. Dar mie-mi place să dau din gură, aşa că facem echipă bună.

— Şi Jones, aici de faţă? întreabă Sumner.

— Jones e un galez din Pontypool, aşa că nu-nţelege nimeni niciodată ce naiba îndrugă.

Jones se întoarce şi-i strigă lui Cavendish să se ducă naibii.

— Vezi ce vreau să zic? întreabă Cavendish. Curat păsărească, naiba s-o ia.

Încep la hotelul Queens, apoi se mută la Commercial, apoi la Edinburgh Arms. După ce pleacă de acolo, se duc la doamna Brown, pe Charlotte Street, iar Drax, Cavendish şi Jones îşi aleg fiecare câte o fată şi urcă la etaj, în timp ce Sumner (care nu mai e în stare de nimic după ce-a luat laudanum, aşa că se scuză că se reface după gonoree) şi Black (care insistă, foarte serios, că a promis să-i rămână credincios logodnicei lui, Bertha) rămân jos şi beau bere neagră.

— Pot să te întreb ceva, Sumner? zice Black.

Acesta, privindu-l prin negura tot mai deasă a beţiei, încuviinţează din cap. Black e tânăr şi nerăbdător, dar şi cam arogant, crede Sumner. Nu e niciodată nepoliticos sau batjocoritor pe faţă, însă câteodată simţi că are o încredere în sine care nu se potriveşte cu poziţia lui.

— Da, spune el, sigur că poţi.

— Ce cauţi aici?

— În Lerwick?

— Pe Volunteer. Ce caută un om ca tine pe o balenieră de Groenlanda?

— Am lămurit, cred, situaţia mea aseară, la popota ofiţerilor... testamentul unchiului meu, ferma de lapte.

— Atunci, de ce nu-ţi găseşti de lucru la un spital din oraş? Sau de ce nu lucrezi la cabinetul altcuiva o vreme? Sigur cunoşti oameni care te-ar putea ajuta. Slujba de medic de bord pe o balenieră e neplăcută, plictisitoare şi prost plătită. De obicei, o fac studenţii la medicină care au nevoie de bani, nu un bărbat de vârsta şi cu experienţa ta.

Sumner scoate pe nări două fuioare de fum de trabuc şi clipeşte.

— Poate că sunt un excentric fără leac, spune el, sau doar un nebun dat naibii. La asta te-ai gândit?

Black zâmbeşte.

— Mă îndoiesc că e adevărată vreuna din variantele astea, răspunde el. Te-am văzut citind Homer.

Sumner ridică din umeri. E hotărât să rămână tăcut, să nu spună nimic care ar putea dezvălui adevărul despre situaţia lui.

— Baxter mi-a făcut o ofertă, iar eu am acceptat-o. Poate a fost o nechibzuinţă din partea mea, dar acum, că am pornit la drum, abia aştept să văd cum e. Vreau să ţin un jurnal, să fac schiţe, să citesc.

— Călătoria s-ar putea să nu fie aşa de liniştită pe cât crezi. Ştii că Brownlee are multe de dovedit – sunt sigur că ai auzit de Percival. A avut noroc c-a mai primit altă corabie după asta. Dacă dă greş acum, s-a terminat cu el. Sigur, tu eşti medicul de bord, dar am mai văzut medici puşi să vâneze. N-ai fi primul.

— Nu mi-e teamă de muncă, dacă asta vrei să spui. O să mă achit de partea mea.

— A, sunt sigur.

— Dar tu? De ce Volunteer?

— Sunt tânăr, nimeni din familia mea nu mai trăieşte, n-am prieteni de vază; trebuie să-mi asum riscuri dacă e să merg mai departe. Se ştie că Brownlee e necugetat, dar dacă reuşeşte, mi-ar putea aduce o grămadă de bani, iar dacă dă greş, vina n-o să cadă pe mine şi timpul tot o să fie de partea mea.

— Eşti destul de ager la minte pentru un tânăr.

— N-am de gând să ajung ca toţi ceilalţi... Drax, Cavendish, Jones. Au încetat să mai gândească. Nu mai ştiu ce fac, sau de ce fac. Dar eu am un plan. În cinci ani, sau mai devreme dacă am un strop de noroc, o să comand corabia mea.

— Ai un plan? întreabă Sumner. Şi crezi că asta o să te-ajute?

— A, da, răspunde Black, cu un rânjet care oscilează între respect şi dispreţ. Aşa mă aştept.

Drax coboară primul. Se lasă într-un scaun lângă Black şi dă drumul unei băşini lungi şi puturoase. Ceilalţi doi se uită la el. Drax le face cu ochiul, apoi flutură din mână către ospătăriţă să-i aducă încă un rând.

— Am avut parte şi de mai rău pentru un şiling, zice.

Într-un colţ încep să cânte doi scripcari, iar câteva dintre fete se pun pe dansat. Vine şi un grup de marinari de pe Zembla, iar Black se duce să discute cu ei. Apare şi Cavendish, încă încheindu-se la pantaloni, însă nu se vede nici urmă de Jones-Balena.

— Domnul Black al nostru i-o sculişoară îngâmfată, nu? spune Cavendish.

— Zice că are un plan.

— Futu-i planu' lui nenorocit, înjură Drax.

— Vrea să aibă corabia lui, spune Cavendish, dar n-o s-o capete. N-are nici cea mai vagă idee despre ce se-ntâmplă aici.

— Şi ce *se întâmplă* aici? întreabă Sumner.

— Nu mare lucru, răspunde Cavendish. Ca de obicei.

Oamenii de pe Zembla dansează cu târfele; chiuie cu toţii şi bat cu picioarele în podea. Aerul se umple de rumeguş şi fum de turbă. De un miros neplăcut, fetid, de tutun, cenuşă şi bere stătută. Drax se uită cu dispreţ la dansatori, apoi îl roagă pe Sumner să-i mai ia un whisky.

— Îţi dau o poliţă, propune el.

Medicul îi face semn s-o lase baltă şi comandă încă un rând.

— Ştii, am auzit totul despre Delhi, îi spune Cavendish aplecându-se în faţă.

— Şi ce-ai auzit?

— Am auzit că a fost rost de făcut bani. Pradă din belşug. Te-ai ales cu ceva?

Sumner clatină din cap.

— Şipaii au curăţat oraşul înainte să-l ocupăm noi. Au luat totul. Când am ajuns, nu mai rămăseseră decât câini vagabonzi şi mobile sfărâmate, totul era cu susul în jos.

— Nu tu aur? întreabă Drax. Nu tu bijuterii?

— Chiar aş sta aici cu doi nemernici dacă aş fi bogat?

Drax se uită lung la el câteva clipe, de parcă întrebarea ar fi prea complicată ca să răspundă pe loc.

— Sunt bogaţi şi bogaţi, spune în cele din urmă.

— Eu nu-s de niciun fel.

— Ai văzut totuşi nişte măceluri straşnice, bag mâna-n foc, zice Cavendish. Nişte violenţe al naibii de sălbatice.

— Sunt medic, răspunde Sumner. Aşa că nu mă impresionează

vărsarea de sânge.

— Nu te *impresionează*? repetă Drax cu grijă zeflemitoare, ca şi cum cuvântul în sine ar fi copilăresc şi uşor absurd.

— Nu mă surprinde, dacă vrei, zice Sumner prompt. Nu mă surprinde vărsarea de sânge. Sau nu mă mai surprinde.

Drax clatină din cap şi se uită la Cavendish.

— Nici pe mine nu mă prea surprinde vărsarea de sânge. Pe dumneata te surprinde, domnule Cavendish?

— Nu, nu foarte des, domnule Drax. Cred că, de obicei, pot să fac faţă fără probleme la o mică vărsare de sânge.

După ce-şi termină whisky-ul, Drax se duce sus să-l caute pe Jones, dar nu-l găseşte. Întorcându-se la masă, se ciondăneşte cu unul dintre oamenii de pe Zembla. Când se aşază, omul îi strigă ceva, însă Drax nu-l bagă în seamă.

— Nu *din nou,* spune Cavendish.

Drax ridică din umeri.

Scripcarii cântă „Monymusk". Sumner se uită la dansatorii murdari şi nepotriviţi care se învârt şi bat din picioare. Îşi aminteşte cum dansa polca la Ferozepore în zilele de dinainte de Răscoală. Îşi aminteşte căldura jilavă din sala de bal a colonelului şi aroma amestecată de ţigări de foi şi sudoare cu fainã de orez şi apă de trandafiri. Melodia se schimbă şi câteva dintre târfe se aşază să se odihnească sau se apleacă, punând mâinile pe genunchi, ca să-şi tragă sufletul.

Drax îşi umezeşte buzele, se ridică de pe scaun şi se îndreaptă spre cealaltă parte a încăperii. Se strecoară printre mese până ajunge lângă bărbatul cu care s-a certat acum câteva minute. Se opreşte puţin, apoi se apleacă înainte şi şopteşte la urechea omului nişte grosolănii alese cu grijă. Bărbatul se răsuceşte, iar Drax îi dă doi pumni în faţă. Ridică pumnul a treia oară, dar nu apucă să lovească fiindcă e tras înapoi şi atacat de ceilalţi marinari.

Muzica se opreşte. Se aud ţipete şi înjurături, trosnete de mobilă distrusă şi clinchete de sticlă spartă. Cavendish se duce să dea o mână de ajutor, însă e doborât imediat la pământ. Acum sunt doi contra şase. Sumner, privind, ar prefera să rămână neutru – e medic, nu bătăuş –, dar poate să numere destul de bine şi îşi dă seama care-i sunt obligaţiile. Pune jos paharul cu bere neagră şi se îndreaptă spre cealaltă parte a încăperii.

O oră mai târziu, Drax, cu încheieturile degetelor zdrelite, cu scula dureroasă şi duhnind a whisky, duce spre Volunteer un grup împuţinat. Jones şi Black lipsesc, Sumner stă încovrigat la pupa şi geme, iar Cavendish zace lângă el, sforăind zgomotos. Cerul de deasupra e lipsit de lună, iar apa din jur are culoarea cernelii. Fără felinarele de la bordul balenierei şi luminile pestriţe de pe ţărm, nu s-

ar vedea nimic... ar fi înconjuraţi de pustiu. Drax se lasă în faţă şi pe urmă se trage înapoi. Simte apăsarea apei şi apoi retragerea ei.

Când ajung la corabie, Drax îl trezeşte pe Cavendish din letargie. Împreună îl ridică pe Sumner pe punte, apoi îl trag în jos spre coridor. Uşa cabinei e încuiată şi trebuie să scotocească prin buzunarele vestei ca să găsească cheia. Îl aşază pe pat şi-i scot cizmele.

— Băiatul ăsta nefericit pare să aibă nevoie de un doctor, zice Cavendish.

Drax nu-i dă atenţie. A descoperit două chei în buzunarul vestei lui Sumner şi se întreabă ce descuie a doua. Se uită prin cabină, apoi zăreşte sub pat o ladă cu lacăt lângă cufărul cu medicamente. Se lasă pe vine şi o împunge cu arătătorul.

— Ce faci? îl întreabă Cavendish.

Drax îi arată a doua cheie. Cavendish pufneşte şi îşi şterge un firicel nou de sânge de pe buza spartă.

— Probabil că nu-i nimic acolo, zice el. Doar rahaturile obişnuite.

Drax trage lada, deschide lacătul cu a doua cheie şi începe să se uite prin lucruri. Scoate o pereche de pantaloni de dril, o cagulă, un exemplar cu legătură ieftină din *Iliada*. Găseşte o casetă subţire de mahon şi o deschide.

Cavendish fluieră încet.

— Pipă de opiu, zice el. Măi să fie.

Drax ridică pipa, o cercetează o clipă, adulmecă bolul, apoi o pune la loc.

— Nu-i asta, spune el.

— Nu e ce?

Trage afară o pereche de cizme marinăreşti, o cutie de acuarele, un set de pânze, o vestă de lână, trei cămăşi de flanelă, o trusă de bărbierit. Sumner se întoarce pe-o parte şi geme. Cei doi bărbaţi se opresc din ce făceau şi se uită la el.

— Caută la fund de tot, spune Cavendish. S-ar putea să fie ceva ascuns la fund de tot.

Drax bagă mâna şi răscoleşte în ladă. Cavendish cască şi începe să râcâie o pată de muştar de pe cotul hainei.

— E ceva acolo? întreabă.

Drax nu răspunde. Bagă şi a doua mână adânc în ladă şi trage afară un plic murdar, cu colţurile îndoite. Scoate din plic o hârtie şi i-o întinde lui Cavendish s-o citească.

— Ordinul de eliberare din armată, zice Cavendish şi apoi, după o clipă: Sumner a fost judecat de Curtea marţială şi dat afară fără drept de pensie, în dizgraţie.

— Pentru ce?

Cavendish clatină din cap.

Drax scutură plicul, apoi îl întoarce cu fundul în sus. Cade un inel. E de aur, cu două pietre preţioase măricele.

— Strasuri, zice Cavendish. Asta trebuie să fie.

Pe peretele despărţitor de deasupra capului lui Sumner e prinsă cu colţare de alamă o oglinjoară dreptunghiulară, cu muchii teşite, mărturie a vanităţii unui ocupant anterior al cabinei. Drax ia inelul, îl linge o dată şi zgârie cu el oglinda. Cavendish îl priveşte, apoi se apleacă şi se uită cu atenţie la linia lăsată – lungă, cenuşie şi ondulată ca un fir de păr smuls din capul unei cotoroanţe. Îşi umezeşte arătătorul şi şterge praful, ca să-i aprecieze mai bine adâncimea reală. Dă din cap. Se uită unul la altul iscoditor, apoi privesc în jos la Sumner, care răsuflă greu pe nas şi pare să doarmă adânc.

— Pradă hindusă de la Delhi, spune Cavendish. Lepădătură mincinoasă. De ce nu l-o fi vândut?

— Îl ţine pentru zile negre, îl lămureşte Drax, de parcă răspunsul ar fi fost evident. Îşi închipuie că aşa o să fie mai în siguranţă.

Cavendish râde şi clatină din cap, uluit de absurditatea unei astfel de idei.

— Vânătoarea de balene e plină de pericole, zice el. Câţiva dintre noi, ghinionişti, n-o să se întoarcă vii. E clar.

Drax dă din cap, iar Cavendish continuă:

— Şi dacă se prăpădeşte vreun om la bord, bineînţeles, e sarcina secundului să-i scoată lucrurile la vânzare, în folosul bietei văduve. Greşesc?

Drax clatină din cap.

— Ai dreptate, zice. Dar nu încă. Nu în Lerwick.

— Nu, la naiba. Nu încă. Nu spun că acum.

Drax pune inelul şi ordinul de eliberare din armată înapoi în plic. Pe urmă pune plicul înapoi în fundul lăzii şi aşază restul lucrurilor deasupra, exact ca înainte, încuie lacătul cu un clic şi împinge lada sub pat.

— Nu uita cheile, îi spune Cavendish.

Drax pune la loc cheile în buzunarul vestei lui Sumner, iar cei doi bărbaţi ies din cabină şi urcă scara tambuchiului.

Se opresc o clipă înainte să se despartă.

— Crezi că Brownlee ştie? întreabă Cavendish.

Drax clatină din cap.

— Nu ştie nimeni în afară de noi, răspunde el. Numa tu şi cu mine.

6

De la Lerwick, navighează spre nord zile nesfârşite, cu ceaţă, lapoviţă şi vânt aspru, fără tihnă şi răgaz, când marea şi cerul se contopesc într-o urzeală jilavă de cenuşiu învolburat şi de nepătruns. Sumner zace în cabină, vomitând întruna, incapabil să citească sau să scrie, întrebându-se ce-şi făcuse cu mâna lui. De două ori sunt loviţi de vânturi puternice dinspre est. Cablurile scârţâie, iar corabia urcă şi coboară crestele clocotinde ale mării diamantine. În a unsprezecea zi, vremea se înseninează şi dau peste gheaţa marină: blocuri de suprafaţă disparate, la câţiva yarzi[1] unele de altele, legănându-se în hula uşoară. Aerul este din nou rece, dar cerul se înseninează şi zăresc în depărtare piscul vulcanic alb al insulei Jan Mayen. Sunt aduşi pe punte sacii cu efecte şi se împart capsele detonante, praful de puşcă şi puştile cu ţeavă ghintuită. Echipajul începe să umple gloanţele şi să-şi ascută cuţitele, pregătindu-se pentru vânătoarea de foci. Două zile mai târziu, văd pentru prima dată colonia principală de foci, iar a doua zi în zori sunt lăsate la apă bărcile.

Coborât pe gheaţă, Drax lucrează singur, mişcându-se înainte şi înapoi, răbdător şi neabătut, de la un grup la altul, împuşcând şi lovind cu bâta pe măsură ce înaintează. Focile mai tinere ţipă la el şi încearcă să fugă clătinându-se, dar sunt prea încete şi prea proaste ca să scape. În cele mai bătrâne trage câte un glonţ. Când a ucis o focă, o răstoarnă, taie în jurul înotătoarelor dorsale, apoi o spintecă de la gât până la organele genitale. Împinge tăişul cuţitului între carne şi grăsime şi începe să taie şi să desprindă straturile din afară. Când termină, agaţă pielea despicată de o frânghie, ca s-o târască de-acolo, şi lasă pe zăpadă carcasa jupuită însângerată, cu fâşii de carne la vedere, ca o placentă dezgustătoare, să fie ciugulită de pescăruşi sau mâncată de puii de urs. După ore întregi în care a făcut asta, banchiza e împroşcată şi murdară ca un şorţ de măcelar şi toate cele cinci luntri de vânat balene sunt încărcate cu o grămadă puturoasă de piei de focă. Brownlee le face semn oamenilor să se întoarcă. Drax îşi târăşte ultima încărcătură, se întinde, apoi se apleacă şi-şi cufundă în apa sărată cuţitul de jupuit şi bâta, ca să spele cheagurile de sânge şi rămăşiţele de creier.

În timp ce grămezile de piei picurătoare sunt trase la bord cu vinciurile, Brownlee le numără şi le calculează valoarea. 400 de piei vor da nouă tone de ulei, apreciază el, şi, cu puţin noroc, fiecare tonă va aduce, la preţul pieţei, vreo 40 de lire. Au pornit bine, dar trebuie

să-i dea bătaie. Colonia de foci începe să se despartă şi să se împrăştie, iar la marginea gheţii s-a adunat o mică flotilă de alte baleniere, olandeze, norvegiene, scoţiene şi engleze, depărtate unele de altele, toate luându-se la întrecere pentru hălci din aceeaşi captură. Înainte să se întunece, urcă pe gabie cu un telescop şi hotărăşte care e cel mai promiţător loc pentru vânătoarea de a doua zi. Colonia e neobişnuit de mare anul ăsta, iar gheaţa, deşi denivelată şi subţire pe alocuri, permite totuşi navigaţia. Ar fi putut scoate fără probleme 50 de tone dacă ar fi avut un echipaj ca lumea, dar chiar şi cu şleahta slăbuţă de neisprăviţi pe care i-o strânsese Baxter, era convins că poate scoate uşor 30, poate 35. Mâine o să mai trimită o barcă, hotărăşte el, a şasea. Orice ticălos care respiră şi poate să ţină o puşcă în mână o să iasă la omorât de foci.

La patru e deja lumină şi coboară iar bărcile. Sumner stă în a şasea, împreună cu Cavendish, intendentul, musul şi câţiva dintre cei mai înrăiţi chiulangii. Sunt -18°, bate o briză uşoară, iar marea e cenuşie şi vâscoasă ca zloata din Londra. Sumner, care se teme de degerături, poartă o cagulă şi un fular tricotat. Îşi ţine puşca strânsă între genunchi. După ce au vâslit spre sud-est o jumătate de oră, zăresc un petic întunecat de foci la oarecare distanţă. Ancorează barca la marginea gheţii şi coboară. Cavendish, fluierând „The Lass of Richmond Hill", deschide drumul, iar restul îl urmează într-un şir dezordonat. Când ajung la vreo 60 de yarzi de foci, se împrăştie şi încep să tragă. Împuşcă trei foci mari şi omoară cu bâta şase pui, dar restul scapă nevătămate. Cavendish scuipă şi-şi încarcă iar puşca, apoi urcă în vârful unei culmi de presiune şi se uită în jur.

— Acolo, le strigă celorlalţi, arătând în diferite direcţii, acolo şi acolo.

Musul rămâne în urmă să jupoaie focile moarte, iar restul se despart. Sumner o ia spre est. Din când în când aude, acoperind scârţâitul şi tânguirea fără întrerupere a gheţii în mişcare, bubuitul unui foc de armă îndepărtat. Împuşcă încă două foci şi le jupoaie cât de bine poate. Face găuri în piei cu cuţitul, trece o funie prin ele, le leagă la un loc şi porneşte înapoi, cu funia pe umăr.

Până la prânz, a mai ucis încă şase foci şi se află la vreo milă de barcă, trăgând după el 100 de livre[21] de piei de focă zdrenţuite peste un şir de sloiuri întinse care plutesc liber. E ameţit de oboseală. Umerii îi sunt înroşiţi şi-l dor de la frânghia care se freacă de ei, iar aerul îngheţat e nemilos cu plămânii lui. Când ridică privirea, îl vede pe Cavendish la mai puţin de 100 de yarzi în faţă şi, mai în dreapta, un alt bărbat, în haine întunecate, mergând în aceeaşi direcţie şi târând şi el nişte piei. Strigă, dar vântul îi poartă glasul departe şi niciunul din ei nu se opreşte şi nu se uită în jur. Sumner grăbeşte pasul, gândindu-se, în timp ce îşi târăşte picioarele, la căldura şi

adăpostul cabinei lui şi la cele cinci sticle cu gâtul scurt pline cu laudanum, aliniate în cufărul cu medicamente ca nişte soldaţi la paradă. Acum ia 21 de dramuri în fiecare seară, după cină. Ceilalţi cred că îşi exersează greaca şi râd de el, dar de fapt, în timp ce ei joacă *cribbage*[22] sau discută despre vreme, el zace pe pat, într-o stare de extaz haotic greu de descris. În asemenea momente, poate fi oriunde şi oricine. Mintea îi lunecă înainte şi înapoi prin felurite locuri în timp şi spaţiu – Galway, Lucknow, Belfast, Londra, Bombay –, un minut durează un ceas şi un deceniu curge într-o singură clipă. Oare opiul e o minciună, se întreabă uneori, sau lumea din jurul nostru, lumea plină de crime şi suferinţe, de osteneli şi necazuri e o minciună? Ştie, dacă mai ştie ceva, că nu pot fi amândouă adevărate.

Când ajunge la o spărtură de vreun yard între două sloiuri, Sumner se opreşte o clipă. Aruncă de cealaltă parte capătul frânghiei, apoi face un pas în spate şi se pregăteşte pentru un salt scurt. Acum ninge, iar zăpada împânzeşte aerul în jur şi-i biciuieşte faţa şi pieptul. E mai bine, a învăţat din experienţă, să-şi ia avânt de pe piciorul bolnav şi să aterizeze pe cel bun. Face un pas scurt, apoi unul mai mare, mai rapid. Îndoaie genunchiul şi împinge în sus, dar piciorul pe care se sprijină alunecă pe gheaţă: în loc să sară fără greutate peste spărtură, cade în faţă, grotesc, ca un clovn – cu capul înainte şi braţele rotindu-se –, în apa neagră şi îngheţată.

Pentru o clipă lungă şi năucitoare, se scufundă şi nu vede nimic. Se răsuceşte în sus, apoi aruncă un braţ şi reuşeşte să se prindă de marginea gheţii. Baia cumplită de frig i-a scos toată suflarea din trup; gâfâie şi îi vâjâie sângele în urechi. Se prinde şi cu cealaltă mână şi încearcă să se ridice din apă, dar nu poate. Gheaţa e prea alunecoasă, iar braţele îi sunt prea slăbite de trasul pieilor încă de dimineaţă. Apa îi ajunge până la gât, iar ninsoarea e şi mai deasă. Aude gheaţa din jur scrâşnind şi căscându-se în timp ce se leagănă în hula uşoară. Dacă sloiurile se apropie, ştie că va fi zdrobit între ele. Dacă rămâne prea mult în apă, îşi va pierde cunoştinţa şi se va îneca.

Se prinde din nou şi se opinteşte a doua oară să se ridice. Atârnă într-o agonie inertă pentru o clipă, nici înăuntru, nici afară pe deplin, însă mâinile îi alunecă pe gheaţă şi se prăbuşeşte înapoi. Apa îi umple gura şi nările; scuipând şi tuşind, dă din picioare ca să plutească din nou. Forţa cu care-l trag în jos hainele îmbibate pare dintr-odată gigantică. Vintrele au început deja să-i tremure de frig, iar pulpele şi labele picioarelor îi amorţesc. Unde dracu' e Cavendish? se gândeşte. Trebuie să-l fi văzut căzând. Strigă după ajutor, apoi strigă din nou, însă nu apare nimeni. E singur. Poate să ajungă la frânghie, dar ştie că greutatea pieilor de la capătul ei nu e destul de mare ca să-l susţină. Trebuie să se tragă în sus prin forţele proprii.

Apucă marginea gheţii pentru a treia oară şi, lovind mai tare cu

ambele picioare, încearcă să se împingă cu putere în sus. Pune cotul drept pe gheaţă, apoi şi palma stângă. Apasă cotul şi, icnind şi gemând din cauza efortului cumplit, se împinge mai sus, până când întâi bărbia şi gâtul, apoi şi o mică parte din piept, se ridică peste marginea sloiului. Se împinge din nou în jos cât de tare poate cu mâna stângă, folosindu-şi cotul ca punct de sprijin, şi mai câştigă vreo câţiva inch[23]. O clipă, crede că balanţa se înclină în favoarea lui şi că aproape a reuşit, dar, imediat ce se gândeşte la asta, sloiul în care se sprijină se smuceşte într-o parte, cotul drept îi alunecă, iar falca de jos i se loveşte cu putere de muchia ascuţită a gheţii. O clipă, se uită la cerul alb şi brăzdat, apoi, buimăcit şi neajutorat, se prăbuşeşte pe spate în apa întunecată şi se îndepărtează de gheaţă.

6

Brownlee visează că bea sânge dintr-un bocanc vechi. E sângele lui O'Neill, dar O'Neill e mort acum, din cauza frigului şi-a apei înghiţite. Trec bocancul de la unul la altul şi fiecare, tremurând, bea din el. Sângele e cald şi le pătează buzele şi dinţii ca vinul. Ce dracu, se gândeşte Brownlee, ce dracu! Omul trebuie să trăiască, încă un ceas, chiar şi încă un minut. Ce altceva mai e de făcut? Ştie că prin cală plutesc buţi cu pâine, şi butoaie cu bere, însă nimeni n-are puterea sau îndemânarea să ajungă la ele. Dacă ar fi avut mai mult timp... dar în beznă era un infern. Apa de 12 picioare în cală şi, într-un sfert de ceas, rămân doar cu prova tribord iţindu-se deasupra valurilor năvalnice. O'Neill e mort, dar sângele lui e cald încă. Ultimul dintre bărbaţi linge branţul bocancului, râcâie cu degetele interiorul călcâiului. Culoarea e uimitoare. Orice altceva în lume este cenuşiu sau negru sau maroniu, nu şi sângele. E mană cerească, se gândeşte Brownlee. Spune cu voce tare: *„E mană cerească*'". Bărbaţii se uită la el. El se întoarce spre medic şi-i dă instrucţiuni. Simte sângele lui O'Neill în gât şi în stomac, răspândindu-i-se în trup, dându-i o nouă viaţă. Medicul le ia sânge tuturor, apoi îşi ia şi lui. Unii dintre oameni îşi amestecă sângele cu făină, ca să facă o pastă, alţii îl dau pe gât ca nişte beţivi, direct din bocanc. Nu e păcat, îşi spune el, n-a mai rămas niciun păcat acum, nu mai există decât sângele, apa şi gheaţa; nu mai există decât viaţă şi moarte şi spaţiile cenuşii-verzui dintre ele. N-o să moară, îşi spune el, nici acum, nici altă dată. Când o să-i fie sete, o să bea din propriul sânge; când o să-i fie foame, o să mănânce din propria carne. O să crească enorm din acest ospăţ, o să se întindă până umple cerul pustiu.

7

Când îl găseşte Black, Sumner pare deja mort. Trupul îi e prins în crăpătura îngustă dintre două sloiuri de gheaţă; capul şi umerii sunt deasupra apei, dar tot restul e dedesubt. Are faţa albă ca varul, mai puţin buzele, care sunt de un albastru-închis nefiresc. Mai răsuflă măcar? Black se apleacă să verifice, dar nu-şi dă seama – vântul e prea zgomotos şi de jur împrejur gheaţa scrâşneşte şi trosneşte din cauza hulei. Medicul pare cu totul îngheţat şi ţeapăn. Black îşi ia frânghia pentru foci şi o prinde în jurul pieptului lui Sumner. Se îndoieşte că-l poate trage singur, însă încearcă oricum. Îl smuceşte întâi într-o parte, ca să-l desprindă din crăpătură, apoi, înfigându-şi călcâiele în zăpadă, trage în sus cu toată puterea. Trupul rigid şi inert al lui Sumner se ridică uimitor de uşor, de parcă marea ar fi hotărât că până la urmă nu-l vrea. Black lasă frânghia să cadă şi sare înainte, apucând epoleţii uzi de pe mantaua lui Sumner şi trăgând restul trupului pe gheaţă. Îl răsuceşte şi-i dă două palme peste faţă. Sumner nu se clinteşte. Black îl loveşte mai tare. O pleoapă se deschide tremurând.

— O, Doamne, trăieşti, zice Black.

Trage de două ori cu puşca în aer. După zece minute apare Otto, cu alţi doi oameni din echipa de căutare. Cei patru bărbaţi îl înşfacă de mâini şi picioare şi-l cară înapoi la corabie cât de repede sunt în stare. Hainele ude i-au îngheţat bocnă în aerul arctic, şi parcă ar căra o mobilă grea pe gheaţă mai degrabă decât o fiinţă umană. Când ajung la balenieră, Sumner e ridicat la bord cu un palan şi întins pe punte. Brownlee se uită la el.

— Amărâtul ăsta mai respiră măcar? întreabă el.

Black încuviinţează. Brownlee clatină din cap uluit.

Îl coboară prin tambuchi şi-l duc la popota ofiţerilor, unde-i taie cu foarfeca hainele îngheţate. Black mai pune cărbuni în sobă şi-i spune bucătarului să fiarbă apă. Îi freacă pielea îngheţată cu untură de gâscă şi-l învelesc în prosoape fierbinţi. Nu se mişcă şi nici nu vorbeşte; e încă în viaţă, dar inconştient. Black rămâne lângă el; ceilalţi vin din când în când să se holbeze sau să dea sfaturi. Pe la miezul nopţii, ochii i se deschid pentru scurt timp şi atunci îi dau brandy, pe care-l scuipă afară împreună cu un cheag de sânge maroniu. Nimeni nu se aşteaptă să mai apuce dimineaţa. În zori, descoperind că încă mai respiră, îl mută din popotă în cabina lui.

Când îşi revine, Sumner îşi închipuie o clipă că e din nou în India, întins în cortul lui jilav de pe culmea care domină Delhi, şi că

zgomotul blocurilor de gheaţă ce se lovesc de chila lui Volunteer este de fapt schimbul de focuri de artilerie grea între bastioane şi pichete. O clipă, îşi închipuie că nu i s-a întâmplat încă nimic îngrozitor sau irevocabil, de parcă i s-ar fi oferit, incredibil, o a doua şansă. Închide ochii şi adoarme din nou. Când îi deschide, o oră mai târziu, îl vede pe Black stând lângă patul lui şi uitându-se în jos.

— Poţi vorbi? îl întreabă el.

Sumner îl priveşte o clipă, apoi clatină din cap. Black îl ajută să se ridice în capul oaselor şi începe să-i dea să mănânce supă de carne dintr-o ceaşcă de ceai. Gustul şi căldura supei sunt copleşitoare. După două linguri, Sumner închide gura şi lasă lichidul să i se scurgă pe bărbie şi în jos, pe piept.

— Ar trebui să fii mort, zău aşa, îi spune Black. Ai stat în apă trei afurisite de ceasuri. Niciun om normal nu scapă cu viaţă după o baie ca asta.

Vârful nasului lui Sumner şi unele părţi din ambii obraji, chiar sub ochi, sunt înnegrite de degerături. Sumner nu-şi aduce aminte de gheaţă sau de frig sau de apa verde înspăimântătoare, dar îşi aminteşte că a privit în sus, înainte să i se întâmple ce i s-o fi întâmplat şi a văzut cerul de deasupra înţesat cu miriade de fulgi de zăpadă.

— Laudanum, îngaimă el.

Se uită cu speranţă la Black.

— Încerci să spui ceva? întreabă acesta, apropiindu-şi capul de el.

— Laudanum, zice din nou Sumner, pentru durere.

Black dă din cap şi se duce la cufărul cu medicamente. Amestecă laudanumul cu rom şi-l ajută să bea. Sumner simte că îl arde pe gât şi că o să-l vomite, dar reuşeşte să-l înghită. E istovit de efortul făcut să vorbească şi nu ştie (pentru că sigur nu-i în India) unde sau cine e. Se cutremură violent şi începe să lăcrimeze. Black îl întinde iar pe pat şi-l înveleşte cu o pătură aspră de lână.

În seara aia, la popotă, în timpul cinei, Black anunţă că medicul dă semne că îşi revine.

— Foarte bine, zice Brownlee, dar de-acum înainte n-o să mai luăm a şasea luntre. Nu vreau să am pe conştiinţă moartea altui nenorocit.

— E doar ghinion, atâta tot, spune Cavendish cu răceală. Un om alunecă pe gheaţă pe viscol, i se putea întâmpla oricăruia dintre noi.

— Dacă mă-ntrebi pe mine, totul s-a brodit cum nu se poate mai bine, zice Drax. Nemernicul trebuia de drept să fie zdrobit sau înecat. După zece minute într-o apă ca aia, sângele omului se încheagă şi inima cedează, totuşi doctoru' a rămas cumva în viaţă. E-al naibii de binecuvântat.

— *Binecuvântat?* exclamă Black.

Brownlee ridică mâna.

— Binecuvântat sau nu, hotărăşte el, zic că n-o să mai fie a şasea luntre. Şi cât timp noi, marinarii, ne vedem de vânătoare, medicul o să rămână în siguranţă în cabina lui, să citească din Homer sau să se tragă de mădular sau ce dracu' o fi făcând el acolo.

Cavendish dă ochii peste cap.

— Ce uşor e pentru unele lepădături, zice.

Brownlee se uită urât la el.

— Medicul are treaba lui pe corabia asta, Cavendish, iar tu o ai pe-a ta. Şi cu asta să terminăm naibii odată.

Drax şi Cavendish se întâlnesc din nou la miezul nopţii, când se schimbă cartul. Cavendish îl trage deoparte pe harponier şi aruncă o privire în jur înainte să vorbească.

— Tot mai poate să moară, să ştii, spune el. Ai văzut cum arată?

— Mie mi se pare un ticălos greu de omorât, răspunde Drax.

— E-un nemernic cu pielea tăbăcită, asta-i sigur.

— Trebuia să descarci un plumb în el când ţi-a venit la mână.

Cavendish clatină din cap şi aşteaptă să treacă de ei unul dintre marinarii din Shetland.

— N-ar fi ţinut, zice el. Brownlee e-al naibii de amorezat de el, la fel şi Black.

Drax se uită în altă parte în timp ce-şi aprinde pipa. Cerul de deasupra e împânzit de stele tremurătoare; un strat de gheaţă negru-albăstrui se agaţă de greement şi învăluie puntea.

— Oricum, cât crezi că face inelul ăla? întreabă Cavendish. 20 de guinee, îmi închipui, chiar 25.

Drax clatină din cap şi pufneşte, de parcă întrebarea în sine ar fi sub demnitatea lui.

— Nu-i inelul tău, zice el.

— Nu-i nici al lui Sumner. Aş zice că-i al oricărui ticălos care-l are pe mână la un moment dat.

Drax se întoarce din nou spre Cavendish şi încuviinţează.

— Asta cam aşa-i, spune el.

În cabina întunecată, sub un morman gros de blănuri de urs şi pături, Sumner, febril şi slăbit ca un nou-născut, doarme, se trezeşte, apoi adoarme la loc. În vreme ce corabia navighează spre nord-vest prin ceaţă şi burniţă, pe o hulă puternică, cu coca acoperită de-o gheaţă de două picioare pe care oamenii o sparg pe punte şi cu copastiile încărcate cu cavile de matisit şi maiuri, mintea îmbibată de opiu a lui Sumner scapă din ancorele ei şi se lasă purtată înapoi, pieziş, prin tărâmuri de vis la fel de înspăimântătoare şi de tulburi ca apele arctice verzi care presează şi izbesc la capul lui, în spatele unui

perete de doar 12 inchi. Ar putea fi oriunde, oricând, dar gândurile lui, ca fierul atras de un magnet, se întorc într-un singur loc.

O clădire galbenă masivă, dincolo de un teren de tenis, zgomotul surprinzător şi duhoarea de abator a cărnii şi excrementelor, ca o priveliştе de iad, 30 sau mai multe tărgi sosesc în fiecare oră ducând, câte trei sau patru odată, morţii şi răniţii. Trupurile tinerilor, sfârtecate de gloanţe şi explozii, sunt azvârlite într-o aripă a clădirii care duhneşte. Zvârcolirile răniţilor şi urletele muribunzilor. Membre amputate zăngănind când sunt aruncate în cuve metalice. Zgomotul necontenit, ca într-un atelier sau o fabrică de cherestea, al oţelului muşcând din os. Podeaua udă şi cleioasă din cauza sângelui scurs, căldura de nestăvilit, bufniturile şi zgâlţâielile focului de artilerie şi norii de muşte negre care se aşază peste tot, pe orice, fără încetare sau deosebire – pe ochi şi urechi şi guri, pe răni deschise. Mizeria incredibilă dimprejur, urletele de durere şi rugăminţile, sângele şi rahatul, şi durerea nesfârşită, nesfârşită.

Sumner lucrează toată dimineaţa, sondând, tăind, suturând, până când ameţeşte de la cloroform şi îi e greaţă din pricina măcelului generalizat. E mult mai rău decât orice a trăit sau şi-a imaginat vreodată. Oameni pe care, cu câteva ore înainte, îi văzuse dându-se mari şi râzând pe culme îi sunt aduşi acum bucăţele. Trebuie să-şi facă datoria, îşi spune, trebuie să lucreze sârguincios. Asta-i tot ce se poate face acum, tot ce-ar putea face oricine. Ca şi el, ceilalţi chirurgi care asistă – Wilkie şi O'Dowd – sunt lac de apă şi cufundaţi în sânge până la coate. Cum se termină o operaţie, începe alta. Price, infirmierul, verifică tărgile când sosesc, îi dă deoparte pe cei deja morţi şi îi aşază la coadă pe cei mutilaţi. Corbyn, chirurgul principal, hotărăşte care membre trebuie amputate imediat şi care pot fi salvate. A fost în Coldstream Guards[24] la Inkerman[25], cu o puşcă într-o mână şi un scalpel în cealaltă, 2.000 de morţi în zece ore. Are picături de sânge pe mustaţă. Mestecă arorut[26] ca să suporte duhoarea. Asta nu-i nimic, le spune el celorlalţi; e nimica toată. Taie şi retează şi scormonesc după gloanţe de muschetă. Asudă şi înjură şi le vine să vomite din pricina căldurii. Răniţii strigă întruna după apă, însă niciodată nu e destulă ca să le astâmpere setea. Poate că setea lor e dezgustătoare şi nevoile lor sunt insuportabile, dar Sumner trebuie să le suporte oricum, trebuie să facă în continuare ce face, cât e în stare. N-are timp pentru furie sau dezgust sau spaimă, n-are timp sau energie pentru nimic altceva decât munca în sine.

Până după-amiaza târziu, pe la trei sau patru, luptele se domolesc şi afluenţa de victime întâi se reduce, apoi se opreşte cu totul. Se aude că soldaţii britanici au dat peste un depozit mare de alcool lângă Poarta Lahore şi au băut până au căzut laţi cu toţii. Oricare ar fi motivul, înaintarea s-a oprit, cel puţin deocamdată, şi,

pentru prima oară după multe ceasuri, Corbyn şi asistenţii lui reuşesc să-şi întrerupă munca. Sunt aduse coşuri cu mâncare şi damigene cu apă şi unii dintre răniţi sunt mutaţi înapoi la spitalele regimentelor de pe culme. După ce s-a spălat de sânge şi a mâncat o farfurie cu pâine şi friptură rece, Sumner se întinde pe un pat împletit şi adoarme. E trezit de zgomotul unei discuţii în contradictoriu vehemente. La uşa spitalului de campanie a apărut un bărbat cu turban care poartă în braţe un copil rănit; cere ajutor, însă O'Dowd şi Wilkie îl refuză categoric.

— Ia-l de-aici, zice ultimul, înainte să bag eu un glonţ în el.

O'Dowd înşfacă o sabie din colţul încăperii şi o scoate ostentativ din teacă. Bărbatul nu se clinteşte. Corbyn vine şi-i spune lui O'Dowd să se potolească. Examinează rapid copilul şi clatină din cap.

— Rana e prea gravă, spune el. Osul e zdrobit. Nu mai trăieşte mult.

— Poţi să-l tai, insistă bărbatul.

— Vrei un băiat cu un singur picior? întreabă Wilkie.

Bărbatul nu răspunde. Corbyn clatină iar din cap.

— Nu te putem ajuta, spune el Spitalul ăsta e pentru soldaţi.

— Soldaţi britanici, adaugă Wilkie.

Bărbatul nu se clinteşte. Din piciorul zdrobit al copilului curge sânge pe podeaua proaspăt spălată. Nori de muşte încă bâzâie în jurul capetelor lor şi din când în când unul dintre soldaţii răniţi geme sau strigă după ajutor.

— Nu sunteţi ocupaţi, zice bărbatul privind în jur. Aveţi timp acum.

— Nu te putem ajuta, spune din nou Corbyn. Trebuie să pleci.

— Nu sunt şipai, zice bărbatul. Mă cheamă Hamid. Sunt servitor. Lucrez pentru Farook, cămătarul.

— De ce mai eşti în oraş? De ce n-ai plecat cu toţi ceilalţi, înainte să înceapă asediul?

— Trebuie să apăr casa stăpânului şi ce-i în ea.

O'Dowd scutură din cap şi râde.

— E un mincinos neruşinat, spune el. Oricine a rămas în oraşul ăsta e un trădător prin definiţie şi nu merită decât să fie spânzurat.

— Şi copilul? întreabă Sumner.

Ceilalţi se întorc şi se uită la el.

— Copilul e o victimă de război, răspunde Corbyn. Şi cu siguranţă n-avem ordine să ajutăm odraslele duşmanului.

— Eu nu sunt duşmanul vostru, zice bărbatul.

— Aşa spui tu.

Bărbatul se întoarce plin de speranţă spre Sumner. Acesta se aşază la loc şi-şi aprinde pipa. Sângele copilului picură neîncetat pe podea.

— Pot să vă arăt comoară, spune bărbatul. Dacă mă ajutaţi acum, pot să vă arăt comoară.

— Ce comoară? întreabă Wilkie. Cât?

— Două *lakh*[27]-uri, spune el. Aur şi bijuterii. Uite. Pune cu grijă copilul pe-o masă aşezată pe o capră şi scoate din tunică o punguţă din piele de ied. I-o întinde lui Corbyn, iar el o ia şi o desface. Deşartă monedele în palmă, se uită o clipă la ele, le împinge cu degetul arătător, apoi i le trece lui Wilkie.

— Mult mai mult ca asta, zice bărbatul. Mult mai mult.

— Unde-i comoara asta? întreabă Corbyn. Cât de departe?

— Nu departe. Foarte aproape. Pot să arăt acum.

Wilkie îi trece monedele lui O'Dowd, iar el i le trece lui Sumner. Sunt calde şi puţin unsuroase la atingere. Canturile nu sunt zimţate, iar suprafeţele sunt însemnate cu panglicile elegante ale scrierii arabe.

— Doar nu-l crezi? întreabă Wilkie.

— Câte ca astea? îl iscodeşte Corbyn. 100? 200?

— V-am spus, 2.000, zice bărbatul. Stăpânul meu e un cămătar cunoscut. Le-am îngropat chiar eu, înainte să fugă.

Corbyn se apropie de băiat şi îi scoate bandajul îmbibat cu sânge de pe picior. Cercetează atent şi miroase rana căscată.

— Putem să-l tăiem de la şold, spune el. Dar probabil că oricum o să moară.

— O faceţi acum?

— Nu acum. Când te întorci cu toată comoara aia. Bărbatul pare nefericit, dă din cap, apoi se apleacă şi-i şopteşte ceva băiatului.

— Voi trei mergeţi cu el, zice Corbyn, luaţi-l şi pe Price. Înarmaţi-vă şi, dacă ceva vi se pare câtuşi de puţin dubios, îl împuşcaţi pe nenorocitul ăsta şi va întoarceţi imediat. Eu rămân aici cu băiatul.

O clipă nu se mişcă nimeni. Corbyn se uită neclintit la ei.

— Patru părţi egale şi o zecime fiecare pentru Price, spune el. Şi ce nu află ofiţerii de capturi n-are cum să le facă rău.

Pleacă de la spitalul de campanie şi intră în oraş drept prin ruinele fumegânde ale Porţii Kashmir. Se caţără peste grămezi de moloz, trec printre mormane de cadavre ce ard înăbuşit, pe care le adulmecă şi le sfâşie câinii vagabonzi. Deasupra lor, vulturi cu aripi zdrenţuite se rotesc şi ţipă, obuzele de mortiere şuieră şi bufnesc. În aer stăruie o duhoare de cordită şi carne arsă şi bubuitul îndepărtat al muschetelor. Se strecoară pe străzi înguste, distruse, blocate de mobile rupte, animale cu măruntaiele împrăştiate şi armament abandonat. Sumner îşi închipuie că în spatele fiecărei baricade şi ambrazuri stă ghemuit un şipai gata să tragă. Crede că riscul pe care şi-l asumă e prea mare şi comoara în sine e probabil o minciună, dar ştie că ar fi o nebunie să refuze un om precum Corbyn. Armata britanică e clădită

pe influenţă şi, dacă vrei să avansezi, trebuie să fii atent pe cine cunoşti. Corbyn are prieteni în Comisia medicală a armatei iar cumnatul lui face parte din Comisia de inspecţie a spitalelor. Fără îndoială, e fanfaron şi plicticos, însă lui Sumner nu i-ar strica deloc să fie legat de el prin acest secret comun, prin această pradă ilegală. Ar putea chiar, se gândeşte, să fie calea lui de scăpare din Regimentul 61 spre unul mai onorabil. Asta, bineînţeles, doar dacă prada e reală.

Cotesc după un colţ şi dau peste un cuib de artilerie şi o ceată de infanterişti beţi. Unul cântă la acordeon, altul are pantalonii traşi în vine şi îşi deşartă maţele într-o găleată de lemn; primprejur sunt împrăştiate sticle goale de brandy.

— Cine-i acolo? strigă unul dintre ei.

— Medici, răspunde Wilkie. Are nevoie cineva de tratament aici?

Soldaţii se uită unul la altul şi râd.

— Cotteslow de colo are nevoie de-un control la nenorocitul ăla de cap, zice unul dintre ei.

— Unde vă sunt ofiţerii?

Acelaşi om se ridică şi, cu ochii îngustaţi, se îndreaptă nesigur spre ei. Se opreşte la câţiva paşi şi scuipă. Are uniforma zdrenţuită şi pătată de sânge şi fum de puşcă. Miroase a vomă, pişat şi bere.

— Toţi morţi, zice el. Până la ultimul.

Wilkie dă încet din cap şi se uită în josul străzii, după cuibul de artilerie.

— Şi inamicul unde-i? întreabă el. E aproape?

— A, destul de aproape, spune omul. Dacă te uiţi pe-acolo, s-ar putea chiar să-ţi trimită un pupic.

Soldaţii râd din nou. Wilkie nu-i bagă în seamă şi se întoarce să discute cu ceilalţi.

— E-al naibii de ruşinos, zice el. Oamenii ăştia ar trebui spânzuraţi pentru neglijarea datoriei.

— Doar până aici putem merge, spune O'Dowd. Asta-i limita.

— Suntem foarte aproape, zice Hamid. Încă două minute.

— Prea periculos, spune O'Dowd.

Wilkie îşi freacă bărbia şi scuipă.

— Îl trimitem pe Price, hotărăşte el. Poate s-o ia înainte şi să ne dea raportul. Dacă pare sigur, venim şi noi.

Se întorc toţi spre Price.

— Nu pentru o amărâtă de zecime, zice el.

— Ce-ar fi s-o dublăm? sugerează Wilkie.

Se uită la ceilalţi doi şi ei încuviinţează.

Price, care se lăsase pe vine, se ridică încet, pune puşca pe umăr şi se apropie de Hamid.

— Ia-o înainte, zice el.

Ceilalţi se aşază la loc şi aşteaptă. Soldaţii beţi nu-i bagă în

seamă. Sumner îşi aprinde pipa.

— Price ăla i-un răhăţel hrăpăreţ, spune O'Dowd.

— Dacă e ucis, o să fie nevoie să născocim o poveste, zice Wilkie. Corbyn n-o să se bucure.

— Corbyn, bombăne O'Dowd. Mereu nenorocitul de Corbyn.

— Cine e? Frate-su sau cumnată-su? întreabă Sumner. Nu-mi amintesc niciodată.

O'Dowd ridică din umeri şi clatină din cap.

— Cumnată-su, zice Wilkie. Sir Barnabas Gordon. L-am văzut ţinând o prelegere de chimie la Edinburgh.

— N-o să obţii nimic de la Corbyn, îi spune O'Dowd lui Sumner, nici să nu te gândeşti. E fost ofiţer în regimentul de gardă şi nevastă-sa e baroneasă.

— După asta, o să se simtă obligat, zice Sumner.

— Un om ca el nu se oboseşte să se simtă obligat. O să ne luăm partea de pradă, dacă prada există, dar, crede-mă, asta o să fie tot.

Sumner dă din cap şi se gândeşte un minut.

— Aţi încercat deja cu el?

Wilkie zâmbeşte, însă O'Dowd nu zice nimic.

După zece minute, Price se întoarce şi le spune că au găsit casa, iar drumul până acolo pare destul de sigur.

— Ai zărit comoara? îl întreabă O'Dowd.

— Zice că-i îngropată în curtea interioară. Mi-a arătat unde şi l-am pus să se apuce de săpat.

Îl urmează pe Price printr-o încâlceală de uliţe înguste, apoi pe o stradă mai lată, unde prăvăliile au fost jefuite, iar casele sunt oblonite şi tăcute. Nu mai e nimeni prin preajmă, dar Sumner e sigur că în clădiri trebuie să se mai afle totuşi oameni – familii înspăimântate stând ghemuite în întunericul călduţ, luptători în jihad şi ghazi[28] care-şi ling rănile, făcând pregătiri pe tăcute. Aud zgomot de chef în apropiere şi, mai departe, bubuitul salvelor de tun. Soarele stă să apună, dar căldura e la fel de neiertătoare. Trec strada, croindu-şi drum printre grămezi de oase fumegânde, zdrenţe şi mobile distruse, apoi mai merg încă aproape 100 de yarzi, până când Price îi opreşte în faţa unei uşi deschise şi dă din cap.

Curtea interioară e mică şi pătrată, zidurile văruite sunt pătate şi murdare, iar pe unde a căzut tencuiala se văd bucăţi de cărămizi de lut. Zidurile au fiecare câte două arcade, iar pe deasupra arcadelor trece un balcon de lemn lăsat în paragină. Hamid stă pe vine în mijloc. A mutat una dintre lespezi şi scormoneşte ţărâna de dedesubt.

— Ajutaţi-mă, vă rog, spune el. Trebuie să ne grăbim acum.

Price îngenunchează alături şi începe să sape cu mâinile goale.

— Văd o casetă, spune el după o clipă. Uite, acolo.

Ceilalţi se adună în jurul lui. Price şi Hamid trag caseta din

pământ, iar O'Dowd o deschide lovind-o cu patul puştii. Înăuntru se află patru sau cinci săculeţe de pânză cenuşie.

Wilkie scoate unul, se uită înăuntru şi se pune pe râs.

— Iisuse Hristoase! exclamă el.

— E o comoară? întreabă Price.

Wilkie îi arată săculeţul lui O'Dowd, care zâmbeşte, apoi râde şi-l bate pe spate pe Wilkie.

Price trage celelalte trei săculeţe din casetă şi le deschide. Două sunt pline cu monede, iar al treilea conţine o colecţie de brăţări, inele şi pietre preţioase.

— A, fir-aş al naibii, şopteşte Price încet, doar pentru sine.

— Ia să văd scumpeturile astea, zice Wilkie.

Price îi întinde cel mai mic dintre săculeţe, iar Wilkie îl răstoarnă pe una dintre lespezile prăfuite. Stând în genunchi acum, cei trei medici asistenţi se strâng în jurul grămezii sclipitoare ca nişte şcolari în jurul unui joc cu bile de sticlă.

— Scoatem toate pietrele şi topim aurul, spune O'Dowd. Nu ne complicăm.

— Trebuie să ne întoarcem acum, repetă Hamid. Pentru băiatul meu.

Încă absorbiţi de comoară, nici nu-l bagă în seamă. Sumner se apleacă înainte şi culege unul dintre inele.

— Ce sunt pietrele astea? întreabă el. Sunt diamante? Se întoarce spre Hamid.

— Astea sunt diamante? întreabă arătându-i inelul. Sunt veritabile?

Hamid nu răspunde.

— Se gândeşte la băiatul ăla, zice O'Dowd.

— Băiatul e mort, spune Wilkie, fără să ridice privirea. A fost mort de la bun început, ce naiba!

Sumner se uită la Hamid, care tot nu vorbeşte. Are ochii măriţi de spaimă.

— Ce-i? întreabă Sumner.

Hamid scutură din cap, de parcă răspunsul ar fi mult prea complicat, de parcă vremea explicaţiilor a trecut deja şi se află, că-şi dau seama sau nu, într-o fază mai întunecată şi mai încărcată de semnificaţii.

— Mergem acum, spune el. Vă rog.

Îl apucă pe Price de mânecă şi încearcă să-l tragă spre stradă. Celălalt îşi smuceşte braţul şi strânge pumnul.

— Hei, ai grijă, îl previne el.

Hamid se trage înapoi şi ridică amândouă mâinile deasupra capului, cu palmele la vedere... e un gest de refuz tăcut, dar şi, îşi dă seama Sumner, de predare, însă cui se predă?

De la balconul de deasupra se aude un pocnet de muschetă, iar ceafa lui Price se deschide ca o garoafa roşie de sânge şi os ce dispare în scurt timp. Wilkie, răsucindu-se pe călcâie, ţinteşte cu puşca şi trage la întâmplare în sus, dar nu nimereşte nimic şi e împuşcat de două ori – prima oară în gât şi apoi în coşul pieptului. Au căzut într-o ambuscadă; toată zona e împânzită de şipai. O'Dowd îl înşfacă pe Sumner de braţ şi-l trage înapoi, în siguranţa şi bezna casei. Wilkie se zvârcoleşte pe lespezile de-afară; din gâtul străpuns, sângele ţâşneşte în zvâcniri purpurii. Sumner împinge cu vârful cizmei uşa dinspre stradă şi îi răspunde un glonţ care loveşte tocul cu un bubuit înfundat. Unul dintre atacatorii ascunşi sare peste balconul şubred şi se repede spre ei urlând. O'Dowd trage în el, dar nu-l nimereşte. Sabia şipaiului îi străpunge pântecul şi iese, înroşită şi picurând, la jumătatea spinării. O'Dowd scuipă sânge, gâfâie, pare uluit de ce i s-a întâmplat. Când împinge sabia mai adânc, expresia şipaiului e stăruitoare şi pătimaşă. Ochii negri ca tăciunii îi ies din orbite înnebuniţi; pielea oacheşă îi luceşte de sudoare. Sumner stă la vreo doi paşi de el, nu mai mult; ridică puşca la umăr şi trage. Chipul omului dispare îndată, înlocuit de o scobitură fără adâncime, ca un castron, umplută cu carne, cartilaje şi bucăţi plesnite şi zdrobite de dinţi şi limbă. Sumner lasă puşca şi deschide cu piciorul uşa din faţă. Când iese în stradă, un glonţ îl nimereşte în pulpă, altul se loveşte de zid, la doar câţiva inchi de capul lui. Se clatină, geme, se lasă pe spate o clipă, însă apoi se îndreaptă şi porneşte într-o goană nebună, aplecată într-o parte, să se pună la adăpost. Alt glonţ îi şuieră pe deasupra capului. Simte o plescăitură caldă când cizma stângă i se umple de sânge. Din spate se aud ţipete. Strada e plină de moloz, cioburi de oale, pânză de sac, oase şi praf. De o parte şi de alta, prăvălii şi chioşcuri zac cu rafturile goale şi copertinele atârnând găurite şi putrezite. Părăseşte strada şi se avântă pieziş, într-un labirint nebunesc de străduţe şi uliţe.

Zidurile înalte de stuc sunt crăpate şi mânjite de unsoare. Se simte miros de canal, se aude un zumzet de muşte albastre. Sumner şchioapătă mai departe, înnebunit şi fără ţintă, până când durerea îl sileşte să se oprească. Se ghemuieşte în arcada unei uşi şi îşi scoate cizma. Rana în sine e destul de curată, dar tibia e ruptă. Sfâşie o bucată de flanelă din poalele cămăşii şi leagă rana cât de strâns poate, ca să oprească sângerarea. În timp ce face asta, îl străbate un val fierbinte de greaţă şi ameţeală. Închide ochii şi, când îi deschide iar, zăreşte un vârtej negru de porumbei rotindu-se şi adunându-se ca nişte spori purtaţi de vânt pe cerul care se întunecă. Luna a răsărit deja; din toate părţile se aude bubuitul lugubru şi neîntrerupt al artileriei. Se gândeşte la Wilkie şi O'Dowd şi începe să tremure. Trage adânc aer în piept şi-şi spune să se dezmeticească naibii, pentru că altfel o să moară ca ei. Oraşul o să cadă cu siguranţă mâine, se gândeşte; când se

trezesc din beţie, trupele britanice o să înainteze. Dacă rămâne pe loc şi în viaţă, o să-l găsească şi o să-l ducă acasă.

Se ridică şi caută un cotlon în care să se ascundă. Uşa de peste drum e întredeschisă. Şchioapătă până la ea, lăsând în urmă o dâră de stropi de sânge. Dincolo de uşă e o încăpere cu rogojini prăfuite şi un divan stricat, împins lângă unul dintre pereţi. Într-un colţ se văd un urcior de apă nesmălţuit, gol, şi un ceainic cu pahare risipite pe podea. Singura fereastră înaltă dă spre uliţă şi lasă să intre puţină lumină. Pe peretele din fundul camerei, o arcadă ascunsă de o perdea dă spre altă încăpere, mai micuţă, cu o lucarnă şi o sobă de gătit. Mai e şi un bufet de lemn, dar e gol. Camera miroase a ghee[29] rânced, cenuşă şi fum de lemn. Într-un colţ, pe o pătură murdară stă încovrigat un băieţel.

Sumner îl priveşte o clipă, întrebându-se dacă e viu sau mort. E prea întuneric să-şi dea seama dacă respiră sau nu. Cu greutate, se apleacă şi atinge obrazul băiatului. Atingerea lasă o urmă roşie vagă. Băiatul se mişcă, îşi trece mâna peste faţă, parcă alungând o muscă, şi se trezeşte. Când îl vede pe Sumner, se sperie şi ţipă înspăimântat. El îi face semn să tacă. Băiatul nu mai ţipă, dar tot pare speriat şi bănuitor. Sumner se trage încet un pas înapoi, cu ochii la băiat, şi se lasă cu grijă pe podeaua murdară.

— Am nevoie de apă, spune el. Uite. Sunt rănit.

Arată spre piciorul din care picură sânge.

— Uite.

Caută o monedă în buzunarul hainei şi-şi dă seama că are încă inelul. Nu-şi aduce aminte când l-a pus în buzunar, dar e acolo. I-l arată băiatului, apoi îi face semn să-l ia.

— Am nevoie de apă, spune el din nou. *Pani.*[30]

Băiatul se uită la inel fără să se mişte. Are cam zece sau unsprezece ani, faţa îngustă, pieptul dezgolit şi e desculţ, purtând o *dhoti*[31] murdară şi o vestă de dril.

— *Pani*, repetă el.

— Da, zice Sumner dând din cap. *Pani,* dar nu spune nimănui că sunt aici. Mâine, când vin soldaţii britanici, te ajut eu pe tine. Am grijă să fii în siguranţă.

După o pauză, băiatul îi răspunde în hindi: un şir lung de silabe găunoase, scrâşnite, ca behăitul unei capre. Ce caută un copil să doarmă în aşa un loc? se întreabă Sumner. Într-o încăpere goală dintr-un oraş care a devenit un câmp de bătălie? Oare i-a murit toată familia? N-a mai rămas nimeni să-l apere? Îşi aduce aminte cum, cu douăzeci de ani în urmă, zăcea în beznă în coliba părăsită, după ce părinţii fuseseră duşi la spitalul de ftiziei din Castlebar. Maică-sa îi jurase că o să se întoarcă repede, îi ţinuse strâns mâinile într-ale ei şi jurase solemn, însă nu se mai întorseseră. Doar William Harper,

medicul, îşi adusese aminte întâmplător de copilul dispărut şi venise călare a doua zi, când îl găsise pe băiat încă zăcând unde-l lăsaseră. Harper purta în ziua aia costumul lui de tweed verde; cizmele din piele de porc îi erau pline de noroi şi ude de pe drum. Îl ridicase pe băiat de pe salteaua de paie soioasă şi-l dusese afară. Sumner îşi aduce aminte, chiar şi acum, mirosurile de lână şi piele, căldura umedă a răsuflării regulate a medicului şi înjurăturile blânde şi liniştitoare, ca o nouă formă de rugăciune.

— Când vin soldaţii britanici, am grijă să fii în siguranţă, stăruie din nou Sumner. Te apăr. Înţelegi?

Băiatul se mai zgâieşte la el o clipă, apoi dă din cap şi iese din încăpere. Sumner pune inelul la loc în buzunar, închide ochii, îşi sprijină capul de perete şi aşteaptă. Carnea din jurul rănii e fierbinte şi umflată rău. Piciorul îi zvâcneşte dureros, iar setea devine insuportabilă. Se întreabă dacă băiatul o să-l trădeze, dacă următorul om pe care o să-l vadă e ucigaşul lui. Ar fi destul de uşor de ucis în starea aceea: nu are nicio armă cu care să se apere şi oricum i-a rămas prea puţină forţă să se lupte chiar dacă ar avea.

Băiatul se întoarce cu un urcior cu apă. Sumner bea jumătate şi foloseşte restul ca să-şi cureţe rana. Chiar deasupra gleznei, tibia e înclinată spre spate. Laba piciorului se bălăngăneşte inutilă dedesubt. Faţă de ororile din spitalul de campanie, cazul lui e uşor, totuşi vederea piciorului îl umple de spaimă. Se târâie până la sobă şi alege două lemne lungi din grămada de alături. Scoate briceagul din buzunarul tunicii, desface lama şi începe să cioplească şi să şlefuiască lemnul. Băiatul îl priveşte netulburat. Sumner pune câte un lemn de fiecare parte a piciorului, apoi face un semn spre pătura pe care dormise băiatul. Acesta i-o aduce, iar el o sfâşie în bucăţi. Băiatul nu se mişcă, nici nu vorbeşte. Sumner se apleacă să lege atelele cu bucăţi din pătura murdară. Destul de strâns, îşi spune el, dar nu prea strâns.

Curând e ud leoarcă de sudoare şi gâfâie. Simte gustul acru de vomă urcându-i în gât. Sudoarea îi arde ochii, iar degetele îi tremură. Vâră a doua fâşie de pătură sub picior şi apoi trage capetele deasupra. Încearcă să facă nod, însă durerea e prea puternică. Renunţă, se opreşte o clipă, apoi încearcă iar şi iar dă greş. Deschide gura într-un ţipăt tăcut, apoi geme şi se prăbuşeşte pe podea. Închide ochii şi aşteaptă să-şi recapete răsuflarea. Bătăile inimii îi sunt ca o uşă grea ce se trânteşte cu putere undeva în depărtare, iar şi iar. Aşteaptă şi, în cele din urmă, durerea ascuţită se reduce la o suferinţă care-i dă ameţeli. Se răsuceşte şi priveşte spre băiat.

— Trebuie să mă ajuţi, spune el.

Băiatul nu răspunde. Musculiţe negre i se vânzolesc pe buze şi sprâncene, dar nu face niciun efort să le alunge. Sumner arată spre picior.

— Leagă tu, îl instruieşte el. Strâns, dar nu prea strâns.

Băiatul se ridică, se uită la rană şi spune ceva în hindi.

— Strâns, dar nu prea strâns, zice Sumner din nou.

Băiatul îngenunchează, prinde bandajul şi se apucă să lege nodul. Capetele osului se freacă unul de altul. Sumner ţipă. Băiatul se opreşte, dar îi face semn, nerăbdător, să continue. Leagă nodul şi face încă unul şi încă unul. Când atela e gata, băiatul iese la puţul din spatele casei, umple din nou urciorul cu apă şi îl aduce înăuntru. Sumner bea apa, apoi adoarme. Când se trezeşte, băiatul e întins lângă el. Miroase a rumeguş umed şi nu-i mai mare decât un câine; respiră încet şi uşor. În încăperea aproape lipsită de lumină, trupul lui răşchirat pare doar o simplă îngroşare a întunericului general. Fără să-şi mişte piciorul vătămat, Sumner se întinde şi atinge copilul cât poate de blând. Nu e sigur ce parte a corpului nimereşte. Să fie omoplatul? Coapsa? Băiatul nu se mişcă şi nu se trezeşte.

— Eşti un flăcăiaş de ispravă, îi şopteşte Sumner. Un flăcăiaş de ispravă, asta eşti.

Când se crapă de ziuă, reîncepe barajul de artilerie. Întâi, exploziile sunt îndepărtate, însă apoi, pe măsură ce tunarii îşi reglează tirul şi trupele britanice înaintează treptat prin oraş, stradă cu stradă, devin mai apropiate şi mai zgomotoase. Încăperea se zguduie şi o nouă crăpătură brăzdează tavanul. Aud huruitul violent al obuzelor care trec pe deasupra, apoi zgomotul surd, ca de bas, al zidurilor ce se prăbuşesc.

— Stăm liniştiţi, îi spune Sumner băiatului. Stăm liniştiţi aici şi aşteptăm.

Băiatul dă din cap şi se scarpină. A găsit o bucată de scoarţă să mestece şi ceva care arată ca nişte frunze de nap. Sumner îşi aprinde pipa şi se roagă în tăcere să ajungă Tommy Atkins[32] acolo înainte să lovească vreun obuz casa sau să năvălească peste ei şipaii care se retrăgeau. După o vreme aud răpăit de muschete, apoi glasuri. Cineva de afară înjură şi răcneşte ordine. Se aud paşi deasupra şi uşi trântite. Sumner se simte dintr-odată înspăimântat, împresurat, vulnerabil; îi vine să se ghemuiască şi să se ascundă. Băiatul se uită nerăbdător la el. Sumner se prinde de sobă şi se ridică. Durerea din picior e cumplită, dar suportabilă. Se sprijină de băiat şi se împleticesc împreună spre intrare. Aud bubuitura unei salve de tun, apoi ţipete. Băiatul se lipeşte de Sumner. Acesta crapă un pic uşa şi aruncă o privire afară. Vede un Pandy[33] mort sprijinit de un zid şi, în golul din capul uliţei, zăreşte o uniformă britanică. Aerul e plin de fum de puşcă înţepător, praf galben, strigăte de panică şi zgomote de luptă.

— Repede, îi spune el băiatului, repede, înainte să treacă de noi.

Şontâcăie pe uliţă în direcţia din care se aud ţipetele şi focurile de armă, însă acestea devin tot mai slabe. Lupta se mută. Când ajung

la răspântie, nu văd decât grămezi de moloz şi cadavre împrăştiate, mânjite de sânge. Din cadrul unei uşi apare un soldat britanic, cu un pistol într-o mână şi un sac cu prăzi în cealaltă. Sumner îl strigă, cerând ajutor. Soldatul se întoarce imediat să se uite la ei. Are o privire sălbatică, iar uniforma cândva roşie îi e mânjită de sudoare şi noroi. Văzându-l pe băiat, soldatul se crispează o clipă, apoi ridică pistolul şi trage. Glonţul îl loveşte în piept, făcându-l să se prăbuşească pe spate. Sumner se lasă pe vine şi-şi apasă mâinile pe rana care zvâcneşte. Glonţul a zdrobit sternul şi a trecut direct prin inimă. Pe buzele cenuşii ale băiatului se ivesc şi se sparg bule de sânge, îşi dă ochii negri peste cap şi într-un minut e mort.

Soldatul scuipă, se smuceşte şi se apucă să-şi încarce pistolul. Se uită la Sumner şi zâmbeşte.

— Am un ochi al naibii de bun la tras, zice el. Întotdeauna am avut.

— Eşti un imbecil nenorocit, răspunde Sumner.

Soldatul râde şi clatină din cap.

— Eu sunt ăla care ţi-a salvat viaţa preţioasă, zice el. Gândeşte-te la asta.

Apar nişte soldaţi cu o targă, iar Sumner e aşezat pe ea. Îl cară înapoi, prin oraşul distrus, până la spitalul de campanie din spatele terenului de tenis. La început, nu îl recunoaşte nimeni în mulţimea de răniţi, dar când îl vede Corbyn, e mutat rapid sus şi instalat singur într-o cameră separată.

Primeşte mâncare, apă şi o doză de laudanum şi i se trimite un ajutor care să-i refacă atela şi pansamentul. Aţipeşte şi se trezeşte. Aude bubuitul necontenit al tunurilor şi urletele întretăiate ale răniţilor de jos. Până să vină Corbyn să-l vadă, s-a întunecat. Duce un felinar cu gaz şi fumează o ţigară de foi. Îşi strâng mâinile, iar Corbyn se uită în jos la el o clipă, cu o expresie de nedumerire tristă, de parcă Sumner ar fi un experiment plănuit cu grijă care a dat greş pe neaşteptate.

— Deci ceilalţi sunt morţi? întreabă el.

Sumner încuviinţează.

— Am fost luaţi prin surprindere, spune el.

— Atunci ai avut noroc că ai supravieţuit.

Ridică pătura şi aruncă o privire la piciorul lui.

— Rana e curată şi fractura nu-i aşa de gravă. S-ar putea să am nevoie de baston o vreme, dar asta-i tot.

Corbyn dă din cap şi zâmbeşte. Sumner îl priveşte cu speranţă. Curând, îşi spune el, o să-mi facă o ofertă, o să sugereze o recompensă potrivită pentru suferinţele mele.

— Probabil ţi-ai închipuit că am murit şi eu, zice Sumner. Când nu s-a întors nimeni.

— Aşa e, răspunde Corbyn, asta şi-a închipuit toată lumea. Apoi adaugă, după o pauză: Bineînţeles, mă bucur că n-am avut dreptate.

— Comoara exista într-adevăr, dar erau Pandy ascunşi în casă.

— Atunci, aţi intrat într-o capcană. Aţi făcut o mare greşeală.

— N-a fost o capcană, zice Sumner, ci un accident. N-ar fi putut bănui nimeni că erau acolo.

— Pentru un medic, e grav să-şi părăsească postul.

Privirea lui Corbyn e nemiloasă când îl cercetează atent pe Sumner. Acesta deschide gura să vorbească, apoi se opreşte.

— Cred că înţelegi ce vreau să spun, continuă Corbyn. Bineînţeles, mă bucur că eşti în siguranţă, dar situaţia dumitale nu e deloc una fericită. E foarte posibil să existe nişte acuzaţii.

— Acuzaţii?

Pentru o clipă năucitoare, Sumner se întreabă dacă toate astea ar putea face parte din vreun plan mai larg pe care l-a copt Corbyn în lipsa lui. Vreo strategie mai amplă din care să aibă amândoi de câştigat.

— Împrejurările de faţă le impun, urmează Corbyn. Atacul se afla într-o etapă crucială. Să pierzi trei medici într-un asemenea moment...

Ridică din sprâncene şi suflă încet un vălătuc de fum cenuşiu-maroniu în întunericul ca de cerneală.

Sumner simte o apăsare bruscă în piept şi e năucit, de parcă încăperea ar fi început neaşteptat, imposibil, să se clatine în jurul lui.

— Dacă e să apară vreo acuzaţie, spune el, sunt convins că mă pot baza pe ajutorul dumitale, domnule Corbyn.

Celălalt se încruntă şi scutură dispreţuitor din cap.

— Nu văd ce ajutor aş putea să-ţi ofer, spune el indiferent. Faptele în speţă sunt clare.

— Ai putea să povesteşti ce s-a întâmplat ieri, zice Sumner. În amănunt. Cu băiatul şi aşa mai departe.

Corbyn a pus felinarul pe o măsuţă şi se plimbă încolo şi-ncoace la picioarele patului. Înainte să răspundă, se apropie de fereastra deschisă şi rămâne acolo puţin, parcă uitându-se după un oaspete care întârzie la cină.

— E puţin probabil ca generalul să se intereseze de amănuntele minore, spune Corbyn. Când era nevoie de dumneata aici, ai plecat din spital să cauţi comoara. Au murit trei oameni, iar dumneata te-ai întors rănit grav. Cât ai lipsit, tovarăşii dumitale răniţi, printre care şi câţiva ofiţeri, au zăcut netrataţi, de multe ori în chinuri groaznice. Asta, mă tem, e tot ce vrea să ştie, sau tot ce e necesar, ca să înţeleagă situaţia.

— Te aştepţi deci să-mi ţin gura? Să accept pedeapsa? Probabil că o să fiu dat afară.

— Te-aş sfătui să nu înrăutăţeşti şi mai mult situaţia, atâta tot. N-o să-ţi folosească să aduci numele meu în discuţie. Te asigur.

Se lasă tăcerea o clipă, în care cei doi bărbaţi se privesc în ochi. Expresia lui Corbyn e neînduplecată, dar totodată calmă şi plină de încredere în sine. Sub rigoarea militară obişnuită, se află o încredere uriaşă şi nepăsătoare, dată de avere şi de viaţa tihnită, senzaţia că lumea e maleabilă, că se va plia după dorinţele sale.

Pe Sumner începe să-l doară capul. Simte cum se ridică în el un val acid de furie şi reproş.

— Adică nu-mi oferi nimic pentru toate neplăcerile mele?

— Îţi ofer sfatul meu, care este să accepţi urmările nefericite ale propriilor fapte. Ai avut ghinion, de acord, dar, pe de altă parte, eşti în viaţă, pe când ceilalţi sunt morţi, aşa că poate că ai motive să fii recunoscător.

— Încă am comoara, spune Sumner.

Corbyn tresare şi clatină din cap.

— Nu, minţi. N-aveai nimic la dumneata când te-au adus.

— Deci ai verificat, zice Sumner sec, înainte să pui în aplicare planul ăsta.

Corbyn îşi încleştează fălcile şi, pentru prima dată de la începutul discuţiei, pare încurcat.

— Nu mă provoca. N-o să-ţi fie de ajutor în problema dumitale.

— N-am nicio problemă. Ştii la fel de bine ca şi mine. Dacă ajung în faţa generalului, cariera mea s-a sfârşit.

Corbyn ridică din umeri.

— Diseară o să fii mutat la spitalul de regiment şi probabil că mâine o să primeşti acuzaţiile oficiale. O să te văd din nou la audiere.

— De ce-mi faci asta? îl întreabă Sumner. Care-i scopul?

— Scopul?

— Mă distrugi, şi pentru ce?

Corbyn clatină din cap şi zâmbeşte subţire.

— Sufletul celtic are o aplecare spre melancolie, din câte înţeleg, care găseşte martiriul atrăgător. Dar în cazul dumitale, domnule Sumner, nu se prea potriveşte. Eu nu-mi fac decât datoria; iar dumneata ar fi trebuit să ţi-o faci mult mai bine pe-a dumitale.

Cu asta, dă scurt din cap în semn de bun-rămas şi se îndreaptă spre uşă. Sumner îl priveşte cum iese, aude bocănitul cizmelor lui în timp ce coboară scările de lemn şi bolboroseala asonantă a englezei lui caracteristice când dă un alt ordin. În vreme ce stă culcat şi realitatea situaţiei lui îi devine tot mai limpede, medicul simte că încep să-i dispară trăsăturile definitorii ale caracterului – nerăbdarea, credinţa, îndărătnicia; un fel de mândrie disperată, inexprimabilă. Când William Harper murise fără să-i lase nimic – pentru că tot ce avea fusese până atunci vândut sau ipotecat sau tocat pe băutură –, chiar şi

atunci rezistase, iar hotărârea nu-i slăbise. Nu-şi mai putea permite cursurile sau cazarea la Belfast, însă îşi dăduse seama că armata e o altă cale de ascensiune. Una mult mai lentă şi mult mai grea, ştia, dar nu imposibilă. Credea că încă mai poate reuşi, încă mai *avea* să reuşească. Însă acum toate rezervele acelea de rezistenţă şi tenacitate îndelung adunate sunt şterse dintr-o lovitură. Anii de eforturi, anii de încăpăţânare şi răbdare şi viclenie. E posibil aşa ceva? Şi, dacă e posibil, ce înseamnă? Simte un fior fierbinte de furie pentru ce i-a făcut Corbyn şi apoi, drept răspuns, la fel de puternică, dar mai amplă şi mai violentă, ca un val cenuşiu prelung, care a acumulat forţă şi a ajuns în cele din urmă la ţărm, o revărsare cumplită de ruşine.

8

Fac trei săptămâni de la insula Jan Mayen la capul Farewell. Cerul albastru e senin, însă vântul e intermitent şi schimbător, bătând cu putere dinspre sud în zilele bune, dar în altele devenind violent şi instabil sau oprindu-se cu totul. Echipajul e ocupat să garnisească parâmele bărcilor, să matisească saulele de harpon, să repare cângile şi harpoanele. După succesul de la vânătoarea de foci, moralul e ridicat. Brownlee simte un optimism general printre oameni, o convingere că norocul e de partea lor anul ăsta şi că sezonul va fi bun. Murmurele de nemulţumire pe care le-a auzit în Hull s-au potolit: Cavendish, deşi tot un netrebnic enervant, se dovedeşte priceput la treaba lui, iar Black, înlocuitorul său, e admirabil de ambiţios şi mai ager la minte decât te-ai aştepta la vârsta lui. După baia îngheţată aproape fatală, medicul şi-a revenit remarcabil. Şi-a recăpătat culoarea şi puterea, chiar şi pofta de mâncare.

Deşi petele roşii de la degerături sunt răni vii pe obraji şi pe vârful nasului, în cele mai multe zile poate fi văzut plimbându-se pe punte ca să facă mişcare sau desenând în jurnalul lui. Campbell, pe Hastings, aşteaptă în strâmtoarea din faţa lor, undeva dincolo de insula Disko[34], dar cele două vase nu se vor întâlni şi nu vor încerca să comunice până la momentul potrivit. Companiile de asigurări sunt atente în ultima vreme la orice semn de conspiraţie, iar o corabie cu asigurare aşa de mare şi disproporţionată ca Volunteer e oricum suspectă. Aşadar, călătoria lui finală. Nu e sfârşitul pe care şi l-ar fi dorit, însă fără îndoială e mai bine aşa decât încă cinci ani pe şlepul ăla de cărbune care abia se târăşte ca un nerod de la Middlesbrough la Cleethorpes şi înapoi. Niciunul dintre cei care au supravieţuit nu s-a mai întors pe mare după Percival – creieri făcuţi praf, membre lipsă, spasme şi convulsii de spaimă –, el a fost singurul care a reuşit. Singurul suficient de încăpăţânat sau idiot să vrea să meargă mai departe. Omul trebuie să privească înainte, nu în urmă, ăsta e sfatul pe care i-l dă întruna Baxter. Contează ce se întâmplă *mai departe*. Şi, cu toate că Baxter este, fără îndoială, un nemernic, o canalie şi un şarlatan desăvârşit, există o fărâmă de adevăr în asta, se gândeşte el.

Gheţarii din jurul capului sunt compacţi şi periculoşi ca de obicei. Ca să evite ciocnirile, Volunteer trebuie să meargă încă 100 de mile spre vest cu velele-gabier ridicate înainte s-o ia spre nord-nord-est, către mijlocul strâmtorii Davis. De pe puntea teugii, unde stă când e destul de cald, Sumner se uită după păsări – culici, potârnichi albe,

papagali-de-mare, cufundari polari, petrei arctici, eideri. De câte ori zăreşte vreuna, îi cere cârmaciului o estimare a latitudinii şi face o însemnare în jurnal. Dacă pasărea e destul de aproape şi are o puşcă la îndemână, uneori trage un foc, însă de cele mai multe ori nu nimereşte. Lipsa lui de pricepere devine repede ţinta glumelor echipajului. Sumner nu e interesat de istoria naturală; când se va încheia călătoria, va arunca jurnalul fără să-l mai învrednicească măcar cu o privire. Se uită după păsări doar ca să-şi treacă timpul, să dea impresia că e ocupat şi să pară normal.

Uneori, dacă nu sunt păsări pe care să le împuşte sau despre care să scrie, vorbeşte cu Otto, harponierul german. În ciuda ocupaţiei lui, Otto e un gânditor profund şi are o înclinaţie către speculativ, către misticism. Crede că se poate ca, în cele câteva ore cât Sumner a dispărut de pe gheaţă, sufletul să i se fi desprins de trupul material şi să fi călătorit spre celelalte tărâmuri, mai înalte.

— Maestrul Swedenborg[35] descrie o lume a duhurilor, explică el, o vale verde largă, înconjurată de stânci şi munţi, unde se adună sufletele morţilor înainte să fie împărţite în suflete salvate şi osândite.

Sumner nu vrea să-l dezamăgească, dar tot ce-şi aduce aminte e durerea şi spaima şi apoi un fel de neant nesfârşit, întunecat şi neplăcut.

— Dacă există aşa un loc fantastic pe undeva, eu n-am văzut niciun semn, spune el.

— Poate că ai mers în schimb drept în ceruri. E posibil şi asta. Cerurile sunt zidite în întregime din lumină. Clădirile, parcurile, oamenii, totul e făcut din lumină divină. Sunt curcubeie peste tot. Mulţimi de curcubeie.

— Ăsta-i tot Swedenborg?

Otto încuviinţează.

— I-ai fi întâlnit pe morţi şi-ai fi vorbit cu ei acolo. Părinţii tăi, poate? Îţi aminteşti aşa ceva?

Sumner clatină din cap, însă Otto nu e descurajat.

— În ceruri, ar arăta exact la fel ca în viaţa asta, spune el, dar trupurile lor ar fi făcute din lumină în loc de carne.

— Cum poate un trup să fie făcut din lumină?

— Păi, lumina e ceea ce suntem noi cu adevărat, asta-i fiinţa noastră nemuritoare. Dar numai când carnea ne părăseşte iese la iveală strălucirea adevărului.

— Atunci, ce descrii tu nu mai e deloc un trup, spune medicul, ci un suflet.

— Totul trebuie să aibă o formă. În ceruri, trupurile morţilor sunt formele pe care le-au luat sufletele lor.

Sumner clatină din nou din cap. Otto e un teuton cât un munte, cu pieptul lat, trăsături grosolane şi cărnoase şi pumni ca nişte

jamboane. Poate arunca harponul la aproape 50 de yarzi fără să gâfâie măcar. E ciudat să-l auzi desluşind ceva atât de imaterial.

— De ce să crezi în asemenea lucruri? întreabă el. La ce-ţi foloseşte?

— Lumea pe care-o vedem cu ochii noştri nu înseamnă tot adevărul. Visele şi viziunile sunt la fel de reale ca şi materia. Ce ne putem închipui sau ce putem gândi e la fel de real ca orice putem atinge sau mirosi. De unde vin gândurile noastre, dacă nu de la Dumnezeu?

— Vin din experienţa noastră, spune Sumner, din ce am auzit, am văzut, am citit şi din ce ni s-a spus.

Otto scutură din cap.

— Dacă ar fi adevărat, atunci n-ar putea exista dezvoltare sau progres. Lumea ar stagna şi ar rămâne pe loc. Am fi osândiţi să ne trăim vieţile privind înapoi.

Sumner se uită în depărtare, la linia crenelată a gheţarilor şi a banchizei, la cerul palid, la legănarea întunecată şi neliniştită a oceanului. După ce şi-a venit în fire, a zăcut în pat o săptămână întreagă, abia mişcându-se sau vorbind. Trupul îi era ca o ilustraţie, o schiţă ce putea fi ştearsă cu guma şi începută de la capăt, durerea şi vidul păreau nişte mâini care-l modelau şi remodelau, frământându-i şi întinzându-i sufletul.

— N-am murit în apă, spune el. Dacă aş fi murit, aş fi nou într-un fel, dar nu-i nimic nou la mine.

Aproape de insula Disko, vasul se înţepeneşte într-un sloi. Echipajul fixează ancorele de cel mai apropiat pod de gheaţă şi încearcă să tragă corabia înainte folosind parâmele groase întinse de cabestane. Manelele cabestanelor sunt manevrate de câte doi oameni, dar, chiar şi aşa, e o muncă greoaie şi istovitoare. Le ia toată dimineaţa să înainteze doar vreo 30 de picioare, aşa că după cină Brownlee hotărăşte, fără tragere de inimă, să renunţe şi să aştepte să se schimbe vântul, să se deschidă alt canal.

Drax şi Cavendish iau nişte târnăcoape şi coboară să recupereze ancorele din gheaţă. Ziua e caldă şi fără nori. Soarele arctic, veşnic prezent, e în înaltul cerului şi împrăştie un fel de căldură de cuptor mocnită, supărătoare. Cei doi harponieri, imuni deja la ea, aruncă parâmele de legare, sparg gheaţa din jurul ancorelor cu târnâcoapele şi le eliberează. Cavendish pune fiarele pe umăr şi începe să fluiere „Londonderry Air”. Fără să-l bage în seamă, Drax ridică mâna dreaptă să-şi ferească ochii de soare şi, după încă o clipă, arată spre uscat. Cavendish se opreşte din fluierat.

— Ce-i?

— Urs, spune Drax. Sloiul de colo.

Cavendish duce şi el mâna streaşină la ochi şi se lasă pe vine să vadă mai clar.

— Aduc o barcă, zice el, şi o puşcă.

Coboară pe gheaţă una dintre bărci, iar Drax şi Cavendish, împreună cu alţi doi, o trag până la apă. Sloiul e lat de vreun sfert de milă şi denivelat. Ursul se plimbă pe marginea nordică, muşcând aerul şi adulmecând după foci.

Cavendish zăreşte prin lunetă un pui care-l urmează.

— Mama şi copilul, spune el. Ia uite!

Îi întinde luneta lui Drax.

— Puiu' ăla face vreo 20 de lire viu, zice el. Putem să jupuim mama.

Cei patru bărbaţi discută un minut amănunte legate de bani, apoi, ajungând la o înţelegere mulţumitoare, vâslesc încet spre sloi. Când ajung la vreo 50 de yarzi, se opresc şi echilibrează barca, iar Cavendish, cu genunchii proptiţi de prova, îşi pregăteşte linia de tragere.

— O guinee din cufărul meu că-i trag un plumb în ochi, şopteşte el. Cine face pariu?

— Dacă ai o guinee-n cufăr, atunci scula mea e fofoloancă, răspunde unul dintre bărbaţi.

Cavendish râde pe înfundate.

— Ei, hai, zice el. *Ei, hai.*

— Trage-i-l în inimă, îl îndeamnă Drax.

— În inimă să fie, încuviinţează Cavendish, îi dau drumul.

Mai priveşte o dată, încruntat, de-a lungul ţevii, apoi trage. Glonţul loveşte ursoaica în dos. Se vede ţâşnind sânge şi se aude un răget.

— Futu-i, zice Cavendish, privind bănuitor puşca. Pesemne că-i şuie cătarea.

Ursoaica se învârte înnebunită acum, scuturându-şi greabănul, zbierând şi muşcând aerul, parcă încercând să ţină la distanţă un duşman imaginar.

— Mai împuşc-o o dată, spune Drax, înainte să fugă.

Până să încarce Cavendish puşca, ursoaica îi vede.

În loc să fugă, se opreşte o clipă, parcă gândindu-se ce să facă, apoi se lasă să cadă de pe marginea gheţii şi dispare în mare. Puiul o urmează.

Bărbaţii vâslesc înainte, cercetând apa şi aşteptând să se ivească cei doi urşi. Cavendish are puşca pregătită, Drax ţine o parâmă încolăcită ca să prindă puiul în laţ.

— S-ar putea să se fi dus înapoi sub gheaţă, zice Cavendish. Sunt crăpături şi găuri din belşug.

Drax încuviinţează.

— Eu puiu' îl vreau, spune. Puiu' ăla face pe puţin 20 de lire. Ştiu un om la zoo.

Dau roată încet. Vântul încetează şi aerul din jur încremeneşte. Drax fornăie zgomotos, apoi scuipă. Cavendish se înfrânează să fluiere. Nu se clinteşte nimic, e tăcere de jur împrejur, apoi, la niciun yard de pupa bărcii, se ridică din apele întunecate capul ursoaicei, ca un arhetip palid de zeu marin antic. Urmează un moment de agitaţie sălbatică, buluceală, strigăte, înjurături, apoi Cavendish ţinteşte şi trage iar. Glonţul vâjâie pe lângă urechea unuia dintre vâslaşi şi se înfige în pieptul ursoaicei. Aceasta se ridică din apă zbierând. Labele ei uriaşe cu gheare, late şi zdrenţuite, ca nişte buturugi, se prăvălesc peste copastia bărcii, râcâind şi sfărâmând scândurile, într-o strădanie disperată de a găsi un punct de sprijin. Barca se înclină îngrijorător şi pare că o să se răstoarne. Cavendish e aruncat înainte, îşi scapă puşca, iar unul dintre vâslaşi e azvârlit peste bord.

Drax îl împinge deoparte pe Cavendish şi ia o cazma de opt inchi din rastelul lateral. Ursoaica, dând drumul bărcii, se năpusteşte spre vâslaşul care se zbate. Îşi încleştează colţii de cotul lui şi apoi, scuturând dispreţuitor o singură dată din grumazul enorm, îi smulge cea mai mare parte din braţul drept. Drax, stând în picioare în barcă, ce încă se mai clatină, înalţă cazmaua şi implântă muchia ascuţită în spinarea ursoaicei. Simte cum întâmpină rezistenţă o clipă, apoi – inevitabil şi ireparabil – carnea cedează, iar muchia de oţel polizat îi frânge şira spinării. Scoate cazmaua şi o coboară încă o dată, şi încă o dată, înfigând-o tot mai adânc cu fiecare lovitură. La a treia, străpunge inima ursoaicei, iar la suprafaţă se ridică aburind o mare pată purpurie de sânge, care se întinde ca tuşul pe blana albă şi zdrenţuită a animalului. Aerul se umple de o răbufnire fetidă de abator şi excremente. Drax simte plăcere în faţa acestei opere, excitare, mândrie de meşteşugar. Moartea, crede el, e un fel de facere, de zidire. Ce-a fost ceva, se gândeşte el, devine altceva.

După ce-a urlat câteva clipe, vâslaşul mutilat leşină de durere şi începe să se scufunde. Resturile însângerate ale braţului său încă mai atârnă în colţii ursoaicei moarte. Cavendish ia o cange şi-l trage înapoi la bord. Taie şi o bucată din saula unui harpon şi îi face un garou pe ciot.

— Asta zic eu că-i o belea cât casa! exclamă Cavendish.

Puiul de urs înoată lângă cadavrul mamei, scâncind şi împungându-l cu botul.

— Un om a rămas fără un afurisit de braţ, spune Cavendish.

Drax apucă parâma făcută laţ şi, folosind cangea, o aruncă peste capul puiului de urs şi trage de ea ca s-o strângă. Dau o gaură în falca ursoaicei moarte, trec o frânghie prin ea şi leagă celălalt capăt de baba. Drumul înapoi până la balenieră e lent şi dificil şi, înainte să

ajungă, vâslaşul îşi dă duhul din cauza rănilor.

— Am auzit de-aşa ceva, zice Cavendish. Dar n-am văzut să se întâmple pân-acu.

— Dac-ai fi în stare să tragi ca lumea, ar mai trăi, bombăne Drax.

— Am băgat două gloanţe zdravene în ea şi tot a mai avut destulă forţă să smulgă braţul unui om. Ce fel de urs e ăsta, te-ntreb?

— Un urs e un urs, spune Drax.

Cavendish clatină din cap şi îşi trage nasul.

— Un urs i-un nenorocit de urs, repetă el, de parcă gândul nu-i mai trecuse prin cap până atunci.

Când ajung înapoi la Volunteer, prind ursoaica moartă de un palan şi o trag din valuri până atârnă deasupra punţii, legănându-se, jigărită şi lipsită de viaţă, de capătul vergii, şiroind de sânge. Încă în apă, despărţit acum de mama lui, puiul devine furios, înotând încolo şi-ncoace într-un delir înverşunat şi disperat, sărind să muşte cangea şi trăgând de laţ. Drax, în picioare în barca de vânătoare, cere un butoi de grăsime gol şi, cu ajutorul lui Cavendish, trage şi împinge puiul de urs în el. Ceilalţi aruncă jos o plasă şi ridică pe punte butoiul umplut acum cu un pui de urs care zbiară şi se zbate. Brownlee se uită de pe dunetă cum puiul încearcă, iar şi iar, să scape din butoiul ridicat în picioare, în timp ce Drax, înarmat cu o doagă, îl împinge înapoi.

— Coborâţi leşul mamei, strigă Brownlee. E singura cale să liniştim fiara.

Lăţită pe punte, o movilă de blană însângerată, ursoaica scoate aburi ca piesa de rezistenţă gigantică de pe masa unui ospăţ greu de închipuit. Brownlee dărâmă butoiul cu piciorul, iar puiul o zbugheşte, râcâind şi zgâriind cu ghearele puntea de lemn. O clipă se învârte panicat şi dezorientat (oamenii, râzând, se caţără de-a valma pe greement ca să scape), dar apoi vede trupul maică-sii şi se repede într-acolo. O împunge cu botul în coaste şi începe să lingă disperat blana pătată şi însângerată. Brownlee priveşte. Puiul scânceşte, adulmecă, apoi se întinde la adăpostul trupului mamei, coastă lângă coastă.

— Puiu' ăsta face 20 de lire, zice Drax. Ştiu un om la zoo.

Brownlee se uită la el.

— Fierarul o să-ţi prindă un grătar, ca să-l poţi ţine în butoi, spune el. Se prea poate să moară până ajungem acasă, dar, dacă nu, orice penny pe care-l aduce merge la familia mortului.

Drax se uită ţintă la Brownlee o clipă, parcă pregătindu-se să protesteze, apoi dă din cap şi se îndepărtează.

Mai târziu, după ce vâslaşul a fost pus într-un sac din pânză de vele cusut şi, cu brutalitate şi minimă ceremonie, aruncat peste bord, Cavendish jupoaie ursoaica folosind un satâr şi un cuţit de jupuit. Puiul, închis acum în butoiul lui, priveşte tremurând cum Cavendish

ciopârţeşte, taie şi smulge.

— Ursul se poate mânca? îl întreabă Sumner.

Cavendish scutură din cap.

— Carnea are gust scârbos, iar ficatul e de-a dreptul otrăvitor. Ursul nu-i bun decât pentru blană.

— Deci de ornament?

— Pentru salonul vreunui bogătaş. Am fi ieşit mai bine la preţ dacă Drax nu era aşa de zelos cu cazmaua aia, dar bănuiesc că tăietura se poate repara.

— Şi puiul o să fie vândut la grădina zoologică dacă trăieşte?

Cavendish dă din cap.

— Un urs matur e o privelişte de-o frumuseţe înspăimântătoare. Oamenii o să dea o jumate de penny să vadă un urs matur şi o să li se pară ieftin.

Sumner se lasă pe vine şi cercetează bezna butoiului.

— Ăsta o să moară de inimă rea până să-l ducem acasă, zice el.

Cavendish ridică din umeri şi se opreşte din treabă. Se uită la Sumner şi rânjeşte. Braţele îi sunt vopsite până la coate în roşu-aprins, iar vesta şi pantalonii sunt stropite cu sânge închegat.

— O s-o uite pe maică-sa destul de repede, spune el. Dragostea-i o chestie trecătoare. Dinspre partea asta, fiarele nu se deosebesc prea mult de oameni.

9

Vin la el cu răni şi vânătăi, dureri de cap, ulcere, hemoroizi, dureri de stomac şi testicule umflate. Le dă prişniţe şi plasturi, pomezi şi alifii: sare amară, calamină[36], ipeca[37]. Dacă nu ajută nimic altceva, le ia sânge sau le pune cataplasme, le provoacă vomă dureroasă sau diaree explozivă. Îi sunt recunoscători pentru aceste atenţii, aceste dovezi de grijă, chiar şi când le provoacă deranjamente sau chiar mai rău. Sunt convinşi că e un om educat şi că, prin urmare, trebuie să ştie despre ce e vorba. Au un fel de încredere în el – poate prostească şi primitivă, dar reală.

Pentru Sumner, oamenii care vin să-l vadă sunt doar trupuri: picioare, braţe, torsuri, capete. Formele lor carnale sunt tot ce-l interesează. Faţă de restul – firile lor, sufletele lor – rămâne pe deplin indiferent. Nu-i treaba lui, crede el, să-i educe sau să-i îndrepte spre virtute, nici să-i judece, să-i aline sau să le fie prieten. El e medic, nu preot sau judecător sau nevastă. O să le vindece rănile, o să-i lecuiască, dacă se poate, de boli şi afecţiuni, însă dincolo de asta n-au de ce să vină la el, cu moralul aşa de scăzut ca acum, el n-are consolări de oferit.

Într-o seară, după cină, Sumner primeşte în cabină vizita unuia dintre muşi. Îl cheamă Joseph Hannah. Are treisprezece ani, e slăbuţ şi brunet, cu o frunte lată palidă şi ochi trişti, adânciţi în orbite. Sumner l-a mai remarcat înainte şi îşi aduce aminte numele. Arată, ca toţi muşii, şleampăt şi răvăşit şi, cum stă în cadrul uşii, pare să sufere un atac de timiditate. Îşi răsuceşte şapca în mâini şi se înfioară din când în când, de parcă şi numai gândul de a vorbi cu medicul e dureros.

— Vrei să-mi spui ceva, Joseph Hannah? îl întreabă Sumner. Te simţi rău?

Băiatul dă de două ori din cap şi clipeşte înainte să răspundă.

— Mă doare burta, recunoaşte el.

Sumner, care e aşezat la poliţa rabatabilă ce-i serveşte de birou, se ridică şi-i face semn băiatului să se apropie.

— Când a început? îl întreabă.

— Ieri-seară.

— Şi poţi să-mi descrii durerea?

Joseph se încruntă şi pare încurcat.

— Cum o simţi? întreabă Sumner.

— Mă doare, răspunde musul. Mă doare foarte tare.

Medicul dă din cap şi îşi scarpină peticul înnegrit de degerături

din vârful nasului.

— Întinde-te pe pat, zice el O să te examinez imediat.

Joseph nu se mişcă. Se uită la picioare şi tremură uşor.

— E ceva foarte simplu, îi explică Sumner. Trebuie doar să caut cauza durerii.

— Mă doare burta, spune Joseph ridicând din nou privirea. Am nevoie de nişte piperină.

Sumner pufneşte văzând îndrăzneala băiatului şi clatină din cap.

— O să hotărăsc eu de ce ai sau nu ai nevoie, spune el. Acum întinde-te pe pat, te rog.

Joseph face fără tragere de inimă ce i s-a cerut.

Sumner descheie haina şi cămaşa băiatului şi-i trage în sus flanela de corp. Pântecul, observă el, nu e umflat şi nu se vede nici urmă de decolorare sau umflătură.

— Te doare aici? întreabă. Dar aici?

Joseph scutură din cap.

— Şi-atunci, unde te doare? întreabă Sumner.

— Peste tot.

Medicul oftează.

— Dacă nu te doare aici sau aici sau aici, zice el apăsând nerăbdător cu buricele degetelor burta băiatului, atunci cum poate să fie peste tot, Joseph?

Musul nu răspunde. Sumner adulmecă bănuitor.

— Vărsături? întreabă el. Diaree?

Joseph scutură din cap.

Dinspre mijlocul sfrijit al băiatului se ridică un damf jilav de fecale care spune că minte. Sumner se întreabă dacă e puţin dus cu capul sau doar mai tâmpit decât alţii.

— Ştii ce-i aia diaree? întreabă el.

— Pântecăraie, zice Joseph.

— Dă-ţi jos pantalonii, te rog.

Joseph se ridică, îşi dezleagă şi-şi scoate bocancii, apoi îşi desface cureaua şi leapădă pantalonii cenuşii de lână. Mirosul neplăcut devine mai puternic. Afară, Black strigă şi Brownlee tuşeşte cumplit. Izmenele până la genunchi ale băiatului, observă imediat Sumner, sunt pătate şi întărite la fund cu cheaguri de sânge şi rahat.

Trânji, pentru numele lui Dumnezeu, se gândeşte Sumner. Băiatul clar nu face nicio deosebire între burtă şi gaura curului.

— Scoate şi alea, zice arătând spre izmene, şi ai grijă să nu atingi nimic altceva cu ele în timpul ăsta.

Joseph trage şovăitor în vine izmenele puturoase. Are picioare subţiri, aproape lipsite de muşchi, şi un arc de păr negru prăpădit în jurul palorii altfel nepătate a sculei şi boaşelor. Sumner îi cere să se întoarcă şi să pună coatele pe pat. În mod normal, ar fi prea tânăr să

facă trânji, dar Sumner bănuieşte că dieta rudimentară de pe corabie, cu carne uscată şi pesmeţi săraţi, a avut grijă de asta.

— O să-ţi dau nişte alifie, zice el, şi un hap. O să-ţi fie mai bine curând.

Sumner depărtează bucile băiatului şi aruncă o privire, ca să verifice. Se uită atent câteva clipe, se ridică, apoi se uită din nou.

— Ce-i asta? întreabă el.

Joseph nu se mişcă şi nu vorbeşte. Dârdâie cu întreruperi, de parcă în cabină (unde e cald) ar fi îngrozitor de frig. După ce se gândeşte un minut, Sumner iese pe coridor şi-i strigă bucătarului să-i aducă un lighean cu apă caldă şi o cârpă. Când i le aduce, spală între bucile băiatului şi întinde pe răni un amestec de camfor şi untură. Sfincterul e deformat şi sfâşiat pe alocuri. Sunt şi semne de ulceraţie.

Îl şterge pe băiat cu un prosop şi-i dă lenjerie de corp curată din propriul lui dulap. Se spală pe mâini cu restul de apă.

— Pune-ţi lucrurile înapoi pe tine, Joseph, îi spune.

Băiatul se îmbracă încet, având grijă să nu-l privească pe medic în ochi în timpul ăsta. Sumner se duce la cufărul lui cu medicamente, alege o sticlă cu eticheta Nr. 44 şi o scutură să scoată o pastiluţă albastră.

— Ia asta acum, spune el. Şi vino iar mâine să-ţi mai dau una.

Joseph se strâmbă când îi simte gustul, apoi o dă pe gât dintr-o înghiţitură. Sumner îl priveşte atent – obrajii traşi, gâtul subţire şi noduros, ochii înceţoşaţi şi absenţi.

— Cine ţi-a făcut asta? întreabă el.

— Nimeni.

— Cine ţi-a făcut asta, Joseph? întreabă el din nou.

— Nu mi-a făcut-o nimeni.

Sumner dă de două ori din cap, apoi îşi scarpină tare pometele obrazului.

— Poţi să te duci acum, zice el. Şi ne vedem mâine, pentru celălalt hap albastru.

După ce pleacă băiatul, Sumner se întoarce la popotă, unde nu e nimeni, deschide soba de fier şi împinge adânc izmenele pătate, peste grămada de cărbuni încinşi. Le priveşte cum se aprind, apoi închide soba şi se întoarce în cabina lui. Îşi toarnă o doză de laudanum, dar n-o bea. În schimb, ia exemplarul din *Iliada* de pe raftul de deasupra mesei şi încearcă să citească. Baleniera se zdruncină; lemnăria scrâşneşte şi scârţâie. Simte, fără să vrea, o încordare în gât şi o acumulare caldă, lichidă în piept, ca un început de suspin. Mai aşteaptă un minut, apoi închide cartea şi se întoarce la popotă. Cavendish stă lângă sobă, fumând o pipă.

— Unde-i Brownlee? îl întreabă Sumner.

Cavendish face semn din cap spre cabina căpitanului.

— Moţăie, pesemne, zice el.

Sumner bate totuşi la uşă. După câteva clipe, Brownlee îi strigă să intre.

Căpitanul e aplecat peste jurnalul de bord, cu un toc în mână. Are jiletca descheiată şi părul cărunt zbârlit. Se uită la medic şi-i face semn să intre. Acesta se aşază şi aşteaptă cât Brownlee mâzgăleşte ultimele câteva cuvinte, apoi îşi zvântă cu grijă opera.

— Destul de puţine de relatat, bănuiesc, zice Sumner.

Brownlee încuviinţează.

— Când ajungem în Apele Nordului, o să zărim mai multe balene, spune el. Fii sigur. Şi o să şi omorâm câteva, dacă am vreun cuvânt de zis.

— Apele Nordului sunt locul potrivit.

— În vremurile noastre, da. În urmă cu douăzeci de ani, şi apele de pe-aici erau pline de balene, dar s-au mutat toate spre nord acum... au fugit de harpon. Cine-ar putea să le învinovăţească? Balena e o fiinţă inteligentă. Ştie că locul cel mai sigur pentru ea e acolo unde-i mai mult gheaţă şi unde-i cel mai riscant pentru noi s-o urmărim. Bineînţeles, aburii sunt viitorul. Cu o navă cu aburi destul de puternică, le putem vâna până la capătul pământului.

Sumner dă din cap. A auzit deja teoriile lui Brownlee despre vânătoarea de balene. Cu cât navighezi mai mult spre nord, cu atât găseşti mai multe balene, crede căpitanul, iar pe baza acestui fapt a ajuns la o concluzie logică, şi anume că la capătul lumii trebuie să existe un ocean uriaş fără gheaţă, un loc în care încă n-a ajuns omul, unde balenele netede înoată nestingherite, în mulţimi fără număr. Căpitanul, după cum e foarte înclinat să creadă Sumner, e un fel de optimist.

— Joseph Hannah a venit azi la mine să se plângă că e deranjat la burtă.

— Joseph Hannah, musul?

Sumner încuviinţează.

— Când l-am examinat, am descoperit că a fost sodomizat.

Brownlee se crispează uşor auzind asta, apoi îşi scarpină vârful nasului şi se încruntă.

— Ţi-a zis el?

— Era evident la examinare.

— Eşti sigur?

— Rănile sunt adânci şi există semne de boală venerică.

— Şi cine, mă rog, e răspunzător pentru aşa o mârşăvie?

— Băiatul nu vrea să spună. E înspăimântat, îmi închipui. S-ar putea să fie şi cam prostuţ.

— A, e destul de tâmpit, zice căpitanul posac. Fără îndoială. Îi ştiu şi pe taică-su şi pe unchiu-su, şi ei sunt nişte nenorociţi de idioţi.

Brownlee se încruntă mai tare şi îşi ţuguie buzele.

— Eşti sigur că s-a întâmplat la bordul corabiei ăsteia? Că rănile sunt recente?

— Fără nicio îndoială. Leziunile sunt foarte recente.

— Atunci, băiatul e un mare dobitoc, zice Brownlee. De ce n-a ţipat sau nu s-a plâns când i s-a întâmplat aşa ceva împotriva voinţei lui?

— Poate ar fi bine să-l întrebi chiar dumneata? sugerează Sumner. Mie n-o să-mi spună, dar dacă îi ordoni dumneata să mărturisească numele vinovatului, poate că o să se simtă obligat s-o facă.

Brownlee dă scurt din cap, apoi deschide uşa cabinei şi-i strigă lui Cavendish, care stă încă lângă sobă, fumând, să aducă băiatul de la teugă la pupa.

— Ce-a mai făcut căcăţelul ăla? întreabă Cavendish.

— Tu doar adu-l la mine, zice Brownlee.

Beau un pahar cu brandy cât aşteaptă. Când ajung, băiatul e alb la faţă de groază, iar Cavendish rânjeşte.

— N-ai de ce să te sperii, Joseph, spune Sumner. Căpitanul vrea să-ţi pună câteva întrebări, atâta tot.

Brownlee şi medicul stau alături; Joseph Hannah se opreşte cu teamă de cealaltă parte a mesei rotunde din mijloc, iar Cavendish, în picioare, în spatele lui.

— Să rămân sau să plec, căpitane? întreabă acesta din urmă.

Brownlee se gândeşte o clipă, apoi îi face semn să se aşeze.

— Cunoşti mai bine decât mine obiceiurile şi năravurile membrilor echipajului, răspunde el. Prezenţa ta s-ar putea să fie utilă.

— Sigur cunosc năravul sălbaticului ăstuia mic, spune Cavendish, lăsându-se vesel pe banca tapisată.

— Joseph, zice căpitanul aplecându-se în faţă şi încercând pe cât posibil să-şi îmblânzească tonul de obicei energic, domnul Sumner, medicul, îmi spune că ai fost rănit. E adevărat?

Pentru un moment îndelungat, Joseph pare că fie n-a auzit, fie n-a înţeles întrebarea, însă apoi, chiar când Brownlee se pregăteşte s-o repete, încuviinţează din cap.

— Cum? întreabă Cavendish neîncrezător. N-am auzit de niciun fel de răni.

— Domnul Sumner l-a examinat pe Joseph ceva mai devreme, îl lămureşte Brownlee, şi a găsit dovezi, dovezi clare, că a fost maltratat de un alt membru al echipajului.

— Maltratat? întreabă celălalt.

— Sodomizat, răspunde căpitanul.

Cavendish ridică din sprâncene, dar altfel nu pare neliniştit. Expresia lui Joseph Hannah nu se schimbă deloc. Ochii lui deja

adânciţi în orbite par să se adâncească şi mai mult, iar răsuflarea îi e un şir de gâfâieli scurte, însă zgomotoase.

— Cum s-a întâmplat, Joseph? îl întreabă Brownlee. Cine-i răspunzător?

Buza de jos a lui Joseph e răsfrântă, lucioasă şi purpurie. Senzualitatea ei vădită contrastează tulburător cu cenuşiul lugubru al obrajilor şi fălcilor şi cu ochii adânciţi în orbite, întunecaţi şi disperaţi. Nu răspunde.

— Cine-i răspunzător? îl întreabă din nou căpitanul.

— A fost un accident, şopteşte Joseph drept răspuns.

Cavendish zâmbeşte când îl aude.

— E groaznic de întuneric în teuga aia, domnule Brownlee, spune el. Nu-i posibil să fi alunecat pur şi simplu într-o noapte şi să fi căzut în fund urât de tot?

Căpitanul se uită la Sumner.

— E un fel de glumă, bănuiesc, zice medicul.

Cavendish ridică din umeri.

— Înăuntru e înghesuială şi dezordine. Abia dacă ai loc să te mişti. Ar fi destul de uşor să te împiedici.

— N-a fost un accident, insistă Sumner. Ideea e ridicolă. Răni ca astea pe care le-am văzut nu pot fi făcute decât într-un singur fel.

— Ai căzut, Joseph, sau ţi-a făcut cineva rău cu bună ştiinţă? întreabă Brownlee.

— Am căzut, răspunde musul.

— N-a fost un accident, zice Sumner din nou. E cu totul imposibil.

— Ciudat, atunci, că băiatul crede c-a fost, observă Cavendish.

— Pentru că-i e frică.

Brownlee se trage înapoi de la masă, se uită o clipă la ceilalţi doi bărbaţi şi apoi la băiat.

— De cine ţi-e frică, Joseph? întreabă el.

Sumner e surprins de nerozia întrebării.

— Îi e frică de toată lumea, spune el. Cum să nu-i fie?

Căpitanul oftează, clatină din cap şi se uită în jos, la dreptunghiul de nuc lustruit încadrat de mâinile lui întinse.

— Sunt un om răbdător, spune el. Dar răbdarea mea are cu siguranţă limite. Dacă ai fost maltratat, Joseph, omul care te-a maltratat o să fie pedepsit pentru asta. Dar trebuie să-mi spui tot adevărul acum. Înţelegi? Joseph dă din cap.

— Cine ţi-a făcut asta?

— Nimeni.

— Te putem apăra, zice Sumner repezit. Dacă nu ne spui cine e răspunzător, s-ar putea să se întâmple din nou.

Băiatul stă cu bărbia în piept şi priveşte stăruitor podeaua.

— Ai ceva să-mi spui, Joseph? întreabă Brownlee. N-o să te mai întreb încă o dată.

Musul clatină din cap.

— Şi-a înghiţit limba pentru că-i în cabina căpitanului, face Cavendish. Asta-i tot. Când l-am găsit în teugă, râdea şi se veselea cu prietenii. Orice vătămare o fi suferit, dacă a suferit vreo vătămare, n-a avut cine ştie ce urmări asupra firii lui, vă zic eu.

— Băiatul ăsta a suferit o agresiune cumplită, spune Sumner, iar omul răspunzător e la bordul corabiei ăsteia.

— Dacă băiatul nu vrea să-l numească pe agresor şi dacă stăruie într-adevăr că n-a fost atacat deloc, ci a suferit doar un soi de accident, atunci nu se mai poate face nimic, zice Brownlee.

— Putem căuta martori.

Cavendish pufneşte.

— Suntem pe o balenieră, îi aminteşte el.

— Poţi să te duci, Joseph, îi spune căpitanul. Dacă mai vreau să vorbim, o să trimit după tine.

Băiatul iese din cabină. Cavendish cască, se întinde, apoi se ridică şi îl urmează.

— O să le dau ordin oamenilor să-şi ţină cabina mai ordonată pe viitor, zice el uitându-se poznaş la Sumner, ca să evităm alte accidente de-astea.

— O să-l mutăm pe băiat din teugă, îl asigură Brownlee pe Sumner după ce iese Cavendish. Poate să doarmă pe coridorul dintre punţi o vreme. E o chestie neplăcută, dar dacă refuză să arate cu degetul, atunci trebuie să lăsăm baltă toată povestea.

— Şi dacă vinovatul e chiar Cavendish? întreabă Sumner. Asta ar explica tăcerea băiatului.

— Cavendish are o grămadă de metehne, zice Brownlee, dar sigur nu-i sodomit.

— Părea amuzat de toată treaba.

— E un netrebnic şi o brută, însă aşa sunt jumătate dintre marinarii de pe corabia asta. Dacă vrei oameni amabili şi rafinaţi, atunci vânătoarea de balene în Groenlanda nu-i locul cel mai potrivit să-i cauţi, Sumner.

— O să vorbesc şi cu ceilalţi muşi, propune medicul. O să aflu ce ştiu ei despre Cavendish şi Joseph Hannah şi după aia o să vin să-ţi spun.

— Nu, n-o să vorbeşti, răspunde ferm Brownlee. Dacă băiatul nu schimbă placa, povestea e ca şi încheiată. Am venit aici să omorâm balene, nu să stârpim păcatul.

— S-a comis o nelegiuire.

Căpitanul clatină din cap. Insistenţa nejustificată a medicului începe să-l irite.

— Un băiat s-a ales cu curul umflat. Asta-i tot. E regretabil, sunt de acord, dar o să-şi revină destul de repede.

— Rănile sunt mai grave de-atât. Rectul era dilatat, se vedeau semne de...

Brownlee se ridică, fără să facă vreun efort să-şi ascundă nerăbdarea.

— Orice fel de răni aparte ar avea, e treaba dumitale, ca medic, să le tratezi, domnule Sumner, spune el. Şi sunt convins că ai talentul şi cele necesare ca s-o faci cum trebuie.

Sumner se uită la căpitan – fruntea teşită şi ochii cenuşii aprigi, nasul încreţit şi fălcile acoperite de o barbă ţepoasă şi sură – şi hotărăşte, după doar o clipă de ezitare, să se conformeze. Băiatul o să supravieţuiască, la urma urmelor. Aici are dreptate.

— Dacă-mi lipseşte ceva, o să-ţi dau de veste, răspunde el.

Întors în cabină, înghite laudanumul şi se întinde pe pat. E obosit după discuţia în contradictoriu şi amărât din pricina eşecului. De ce băiatul nu se descurcase singur? Ce putere putea să aibă vinovatul asupra lui? Întrebările îi stârnesc interesul şi-l tulbură, însă apoi, după vreun minut sau două, începe să-şi facă efectul opiul, iar Sumner simte cum alunecă într-o stare de nepăsare plăcută, caldă, familiară. Ce contează, se gândeşte el, dacă e înconjurat de sălbatici, de nişte brute din punct de vedere moral? Oricum lumea o să meargă mai departe după bunul ei plac, aşa cum a făcut întotdeauna, cu sau fără încuviinţarea lui. Furia şi dezgustul pe care le-a simţit cu doar câteva minute în urmă faţă de Cavendish sunt acum ca nişte pete îndepărtate la orizont... idei, aluzii, nimic mai mult sau mai demn de atenţie de-atât. O să mă ocup de toate la vremea lor, se gândeşte el nedesluşit, nu-i nevoie să dau năvală sau să mă grăbesc.

Ceva mai târziu, aude o bătaie în uşa cabinei. E Drax, harponierul, care se plânge de o tăietură adâncă la mâna dreaptă. Sumner, clipind, îl invită să intre. Drax, îndesat şi lat în spate, cu barba deasă şi roşcată, pare să umple aproape cu totul spaţiul îngust. Medicul, încă puţin ameţit şi nesigur după laudanum, îi cercetează rana, apoi o curăţă cu o bucată de tifon şi îl pansează.

— Nu-i grav, îl linişteşte el. Ţine pansamentul vreo zi. O să se vindece repede după aia.

— A, am avut altele şi mai rele de-atât, spune harponierul. Mult mai rele.

Mirosul de grajd al lui Drax, atât de greu că aproape-i simte gustul, umple încăperea. E ca o fiară care se odihneşte în cuşca ei, se gândeşte Sumner. O forţă a naturii ţinută pe moment în frâu şi domolită.

— Aud că unul dintre muşi a fost rănit.

Medicul a terminat de înfăşurat restul de bandaj şi pune înapoi

foarfeca şi tifonul în cufărul cu medicamente. Vederea periferică îi e uşor înceţoşată, iar buzele şi obrajii îi sunt reci şi amorţite.

— Cine ţi-a spus?

— Cavendish. A zis că ai nişte bănuieli.

— Sunt mai mult de-atât.

Drax se uită la mâna bandajată, apoi o ridică la nas ca s-o miroasă.

— Joseph Hannah i-un mincinos bine cunoscut. N-ar trebui să crezi ce-ţi spune.

— Nu mi-a spus încă nimic. Nu vorbeşte cu mine. Asta-i problema. E prea înspăimântat.

— E sărac cu duhu' băiatul ăla.

— Cât de bine îl ştii?

— Îl ştiu pe taică-su, Frederick Hannah, zice Drax, şi-l ştiu şi pe frate-su Henry.

— Căpitanul Brownlee a hotărât oricum că povestea e încheiată. Dacă băiatul nu se răzgândeşte, n-o să se mai întâmple nimic.

— Deci asta-i tot?

— Probabil.

Drax îl priveşte atent.

— De ce-ai ales să te faci medic, domnule Sumner? întreabă el. Un irlandez ca tine. Sunt curios.

— Pentru că am vrut să ajung cât mai departe. Să las în urmă originile mele umile.

— Ai vrut să ajungi cât mai departe, dar uite că ai sfârşit pe-o balenieră din Yorkshire, făcându-ţi griji pentru nişte muşi. Mă-ntreb ce s-a întâmplat cu toate ambiţiile alea măreţe.

Sumner închide cufărul cu medicamente şi îl încuie. Pune cheia în buzunar şi se priveşte scurt în oglinda de pe perete. Pare mult mai bătrân decât cei douăzeci şi şapte de ani ai lui. Are fruntea zbârcită, ochii îi sunt înroşiţi şi umflaţi.

— Le-am simplificat, domnule Drax, răspunde el.

Harponierul mârâie amuzat. Buzele i se lăţesc într-un rânjet de mim.

— Cred că şi eu am făcut la fel, zice el. Aşa cred.

10

Pătrund în Apele Nordului în ultima săptămână din iunie şi, aproape în zorii zilei următoare, Black prinde prima lor balenă. Sumner, trezit din somn de strigăte şi de tropăitul cizmelor pe punte, urmăreşte mersul vânătorii de la înălţimea gabiei. Vede primul harpon înfigându-se şi balena rănită scufundându-se. Douăzeci de minute mai târziu, o zăreşte ridicându-se din nou, mai aproape de corabie, dar la aproape o milă de locul unde se scufundase prima dată. Harponul lui Black, observă el prin lunetă, încă mai atârnă de flancul lat al balenei, iar sângele ţâşneşte cu putere din pielea plumburie.

Barca lui Otto e cel mai aproape de ea acum. Vâslaşii armează ramele, iar cârmaciul îndreaptă barca înainte fără ezitare. Otto se ghemuieşte la prova, strângând bine în mâini coada de lemn a harponului. Cu un fornăit zgomotos, ca de cal, ce se aude chiar şi din locul unde stă Sumner în gabie, balena aruncă un şuvoi în V de aburi cenuşii. Barca şi echipajul nu se mai văd o vreme, dar când apar din nou, Otto e în picioare, cu harponul cumpănit deasupra capului – vârful e îndreptat în jos şi coada neagră despică pieziş cerul posomorât. Din cuibul lui Sumner, spinarea balenei arată ca o insulă scufundată, un gheb vulcanic zgrunţuros de stâncă iţindu-se din valuri. Otto aruncă harponul cu toată puterea, îl înfige adânc, până la şnurul mic, iar balena începe imediat să se zbată. Trupul i se încordează şi prinde să se mişte spasmodic, aripile de câte opt picioare ale cozii ei enorme se ridică din apă şi apoi se prăbuşesc la loc. Barca lui Otto e azvârlită sălbatic încolo şi-ncoace, iar vâslaşii sunt aruncaţi de pe locurile lor. Balena se scufundă iar, însă numai pentru un minut. Când iese la suprafaţă, celelalte bărci s-au strâns de jur împrejur: Cavendish e acolo, la fel şi Black, şi Drax. Încă două harpoane sunt înfipte adânc în flancul negru al balenei, apoi încep s-o împungă cu lăncile. Balena e încă vie, dar Sumner vede că nu mai are scăpare. Cei patru harponieri îi străpung adânc carnea. Balena, încă rezistând fără speranţă, suflă un nor de aburi fierbinţi amestecaţi cu sânge şi muci. În jurul ei, apele izbite şi pătate de sânge clocotesc şi spumegă.

Drax, în miezul haotic al măcelului, se lasă cu putere pe capătul căngii şi şopteşte un şir de dezmierdări grosolane.

— Încă un geamăt, pentru mine, spune el. Aşa, draga mea. Încă o înfiorare, să mă-ajuţi să găsesc locul potrivit. Aşa, scumpo. Încă un pic şi-am terminat.

Se lasă mai tare, apasă, căutând organele vitale.

Lancea alunecă înăuntru încă vreun picior. O clipă mai târziu, cu un muget final, balena scuipă sus în aer un nor de sânge curat din inimă şi apoi se prăbuşeşte fără viaţă într-o rână, cu înotătoarea ei uriaşă înălţată ca un steag de capitulare. Bărbaţii, înroşiţi de sânge, duhnind, îmbibaţi de cheagurile aburinde împrăştiate de animal, se ridică în bărcile lor şubrede şi îşi aclamă victoria. Brownlee, pe dunetă, îşi flutură gambeta în cercuri deasupra capului. Oamenii de pe punte strigă şi sar în sus de bucurie. Privind totul de deasupra, Sumner încearcă şi el un fior trecător de triumf, senzaţia unei superiorităţi neaşteptate şi împărtăşite, a unor obstacole depăşite şi progrese realizate.

Fac două găuri în coadă şi prind balena moartă de prova bărcii lui Cavendish. Leagă aripioarele laolaltă, recuperează şi înfăşoară saulele harpoanelor, apoi încep să tragă leşul spre corabie. În timp ce vâslesc, cântă. Sumner, coborât pe punte, le aude glasurile peste apă, melodioase, răguşite, purtate de vântul umed şi rece. „Randy Dandy O", „Leave Her, Johnny". Trei duzini de bărbaţi la unison. Simte din nou, de data asta aproape fără să vrea, că face parte din ceva mai amplu şi mai puternic decât el însuşi, dintr-o strădanie comună. Întorcându-se, îl vede pe Joseph Hannah stând lângă gura tambuchiului de la prova şi vorbind vesel cu ceilalţi muşi. Reconstituie vânătoarea abia încheiată, aruncă harpoane imaginare, mânuiesc lănci imaginare. Unul e Drax, altul e Otto, altul e Cavendish.

— Ce mai faci, Joseph? îl întreabă el.

Băiatul îl priveşte pierdut, de parcă nu s-ar mai fi întâlnit înainte.

— Sunt bine, domnule, răspunde el. 'ţumesc.

— Trebuie să vii diseară la mine în cabină să-ţi iei pastila, îi aduce aminte.

Băiatul încuviinţează ursuz.

Ce le-a spus oare prietenilor lui despre răni? se întreabă Sumner. O fi născocit vreo poveste sau ştiu adevărul? Îşi dă seama că ar trebui să-i iscodească şi pe ceilalţi băieţi. Ar trebui să-i examineze şi pe ei. Dacă au avut şi ei de suferit în acelaşi fel? Dacă secretul nu e doar al lui Joseph, ci e ceva pe care-l împărtăşesc cu toţii?

— Voi doi, zice el, arătând spre ceilalţi băieţi. După cină, veniţi la mine în cabină cu Joseph. Vreau să vă pun nişte întrebări.

— Sunt de cart, domnule, răspunde unul dintre ei.

— Atunci, spune-i comandantului că medicul, domnul Sumner, a cerut să stea de vorbă cu tine. O să înţeleagă.

Băiatul dă din cap. Sumner îşi dă seama că toţi trei şi-ar dori să-i lase în pace. Jocul le e încă viu în minte, iar vocea lui e cea a obtuzităţii şi-a autorităţii.

— Înapoi la distracţiile voastre acum, le spune el. Ne vedem cu

toţii după cină.

Înotătoarea dreaptă a balenei e prinsă de copastie la babord, cu capul îndreptat spre pupa. Ochiul ei mort, nu mult mai mare decât al unei vaci, priveşte orb în sus, spre norii care se târăsc pe cer. De bot şi de coadă sunt prinse parâme solide, iar burta e ridicată cu vreun picior deasupra apei cu ajutorul unui scripete prins de arborele mare şi al unei frânghii petrecute pe după gâtul balenei şi tensionate prin cabestan. După ce a măsurat lungimea leşului cu o parâmă cu noduri, Brownlee apreciază că o să aducă până la 10 tone de ulei şi jumătate de tonă sau chiar mai mult de fanoane – adică aproape 900 de lire pe piaţă, dacă se menţin preţurile.

— Încă ne-am mai putea îmbogăţi, domnule Sumner, zice el făcându-i cu ochiul.

După ce se odihnesc şi beau ceva, Otto şi Black îşi pun crampoane de fier pe cizmele marinăreşti, ca să se prindă mai bine, şi coboară pe burta balenei. Taie fâşii de grăsime, cu nişte cuţite cu mânere lungi, şi desprind fanoanele şi fălcile. Retează coada şi înotătoarele, apoi scot cârligele din bot şi coadă şi lasă carcasa purpurie jupuită care a mai rămas să se scufunde sub propria greutate sau să fie mâncată de rechini. Tăiatul durează patru ore şi e însoţit permanent de duhoarea de grăsime şi sânge şi de croncănitul fulmarilor şi al altor hoitari. Când se termină, când blocurile de grăsime sunt coborâte în magazia specială din cală, puntea e frecată până se face de un alb mat, iar cuţitele şi cazmalele sunt clătite şi puse deoparte, Brownlee comandă încă o raţie de rom pentru fiecare marinar. La auzul veştii, pe teugă izbucnesc urale şi, o clipă mai târziu, scârţâitul unei scripci scoţiene şi bocăniturile şi strigătele bărbaţilor care joacă giga.

Nici Joseph Hannah, nici prietenii lui nu vin după cină, aşa cum li se ceruse, în cabina medicului. Sumner se întreabă dacă să-i caute în teugă, însă apoi se hotărăşte să n-o facă. Nu-i ceva care să nu poată aştepta până dimineaţă şi, de fapt, prostia neroadă a lui Joseph începe să-l enerveze. Băiatul e un caz fără speranţă, crede el: sărac cu duhul, mincinos înnăscut, potrivit lui Drax, fără îndoială predispus la boli ereditare (şi mintale, şi trupeşti) de tot felul. Dovezile sugerează că este victima unei fărădelegi, dar nu spune cine l-a maltratat, nici măcar nu recunoaşte că a fost maltratat – poate uitase cine era, poate fusese prea întuneric ca să vadă sau nu se gândea că ar fi o fărădelege şi credea că e altceva? Sumner încearcă să-şi închipuie cum e să intri în mintea unui băiat ca ăsta, încearcă să priceapă cum ar fi să vadă lumea prin ochii lui de veveriţă neastâmpăraţi şi lunecoşi, însă efortul pare şi absurd, şi oarecum înspăimântător... ca un coşmar în care eşti prefăcut într-un nor sau într-un copac. Se înfioară trecător la gândul unor astfel de metamorfoze ovidiene, iar apoi, cu uşurare, deschide

din nou *Iliada* şi caută în buzunarul hainei cheiţa de alamă care deschide cufărul cu medicamente.

A doua zi sunt ucise şi tranşate încă două balene. Cum nu are altă ocupaţie, Sumner primeşte un fel de cange şi un şorţ lung de piele. Odată ce grăsimea a fost trasă la bordul corabiei şi tăiată în cuburi de un picior pătrat, noua sarcină a medicului e să le ducă de pe puntea prova în cală şi să le arunce oamenilor care lucrează sub punte şi care le depozitează în magazie până vine vremea tranşării şi îndesării în butoaie. E o muncă murdară şi istovitoare. Fiecare bloc de grăsime cântăreşte vreo 20 de livre sau chiar mai mult, iar puntea vasului e curând alunecoasă din cauza sângelui şi a grăsimii. Alunecă de câteva ori, aproape se rostogoleşte în cală o dată, dar e salvat de Otto şi îşi încheie ziua plin de vânătăi şi dureri, însă cu un sentiment de rară satisfacţie: plăcerea simplă, fizică, a unei sarcini îndeplinite, a trupului care iese învingător din orice încercare. De data asta adoarme şi fără ajutorul laudanumului, iar dimineaţă, în ciuda înţepenelii păcătoase din umeri, gât şi braţe, mănâncă bine la micul dejun, porridge de orz şi peşte sărat.

— O să facem un vânător de balene din dumneata până la urmă, domnule Sumner, glumeşte Cavendish în timp ce stau la popotă, fumându-şi pipele şi încălzindu-şi picioarele lângă sobă. Unii medici sunt prea plăpânzi pentru cangea asta, dar aş zice că te-ai obişnuit repejor cu ea.

— Tranşatul grăsimii seamănă mult cu săpatul turbei, zice Sumner, şi asta am făcut o grămadă în copilărie.

— Atunci, asta trebuie să fie, spune Cavendish. O ai în sânge.

— Crezi că am vânătoarea de balene în sânge?

— Munca, răspunde Cavendish cu un zâmbet. În adâncul sufletului, irlandezul i-un om care trage din greu; asta-i adevărata lui chemare.

Sumner aruncă un scuipat în sobă şi-i ascultă sfârâitul. A ajuns să-l cunoască destul de bine pe secund ca să nu-i pună la inimă zeflemelele şi e prea vesel în dimineaţa asta ca să se lase zădărât serios.

— Şi care-i adevărata chemare a englezului, mă întreb, domnule Cavendish? răspunde el. Să se îngraşe din munca grea a altora, poate?

— Unii sunt născuţi să trudească şi alţii sunt născuţi să se îmbogăţească, spune celălalt.

— Înţeleg. Şi dumneata din care eşti?

Secundul se lasă pe spate mulţumit de sine şi-şi împinge în afară buza de jos rozalie.

— A, aş zice că vremea mea abia vine, domnule Sumner, răspunde el. Aş zice că o să vină destul de curând.

E o dimineaţă liniştită. Nu mai sunt reperate alte balene, iar oamenii îşi petrec orele de dinaintea prânzului curăţând punţile, garnisind parâmele şi refăcând rezervele bărcilor. Sumner, care nu-l mai zărise şi nu mai vorbise cu Joseph Hannah de când îl văzuse prostindu-se cu prietenii lui lângă gura tambuchiului de la prova, se hotărăşte să-l caute. Se întâlneşte pe punte cu unul dintre ceilalţi muşi şi-l întreabă unde e Joseph.

— Ni s-a spus că o să doarmă jos, între punţi, de-acum înainte, răspunde băiatul. Nu l-am mai văzut de ieri.

Sumner se încumetă în spaţiul dintre punţi, unde găseşte o pătură de lână jegoasă, înghesuită între un cufăr cu pânze şi o grămadă de doage, dar nicio alta urmă a băiatului. Urcă înapoi şi se uită în jur. După ce verifică dacă Joseph nu e ascuns vederii de bărcile de rezervă, de vinciul de ancoră sau de ruf, cercetează şi teuga. Unii dintre oameni dorm în paturile lor, alţii stau pe cufere, fumând, citind sau cioplind în lemn.

— Îl caut pe Joseph Hannah, strigă el. E pe-acolo băiatul?

Bărbaţii aşezaţi se întorc şi se uită la el. Clatină din capete.

— Nu-l văzurăm, răspunde unul dintre ei. Credeam că stă cu tine la pupa, domnule Sumner.

— Cu mine?

— În cabinele ofiţerilor. Din pricina bolii.

— Şi cine v-a zis aşa ceva?

Omul ridică din umeri.

— Asta-i tot ce-am auzit, răspunde el.

Sumner, simţind un început de îngrijorare, se întoarce în cabina lui şi ia o lumânare, cu gând să cerceteze calele (deşi nu pricepe în ruptul capului de ce s-ar ascunde băiatul undeva în cale). Îl zăreşte pe Black ieşind din cabina căpitanului cu sextantul de alamă.

— Îl caut pe Joseph Hannah, îi spune el. L-ai văzut pe undeva?

— Ăla cu fundul umflat? întreabă Black. Nu, n-aş putea zice că l-am văzut.

Sumner clatină din cap şi oftează.

— Volunteer nu-i o corabie aşa de mare. Mă mir că poate să dispară atât de uşor un băiat.

— Sunt mii de unghere şi cotloane pe-o corabie ca asta, răspunde Black. Probabil o freacă pe undeva. La ce ai nevoie de el?

Sumner şovăie, ştiind că îngrijorarea sa pentru starea în care se află posteriorul lui Hannah a devenit deja subiect de glumă printre ofiţeri.

— Am o treabă pentru el, spune Sumner.

Black dă din cap.

— Păi, poţi să fii sigur c-o să apară la un moment dat. Băiatul e un chiulangiu îngrozitor, dar n-o să-şi rateze raţia când o să fie servită

masa.

— Probabil că ai dreptate, zice Sumner uitându-se o clipă la lumânare, apoi dându-i drumul în buzunarul hainei. De ce să-mi bat capul să caut pe cineva care nu vrea să fie găsit?

— Mai sunt şi alţi muşi, spune Black. Pune-l pe unul dintre ei să facă treaba.

Mai târziu, spre după-amiază, cum tot nu se zăreşte vreo balenă, iar vremea e destul de bună, Brownlee le ordonă oamenilor să înceapă tranşarea. Strâng pânzele şi se apucă să golească magazia principală. Sunt aduse pe punte opt sau zece butoaie, umplute înainte cu apă pentru lest, dând astfel la iveală stratul cel mai de jos de butoaie, şirul de la bază, care va fi umplut primul cu grăsimea mărunţită. Oamenii de pe punte pregătesc echipamentul (jgheabul pentru grăsime, tubul, tocătoarele şi cuţitele) necesar pentru separarea grăsimii de muşchi şi piele şi tăierea în bucăţele suficient de mici ca să treacă prin vrana butoiului. Sumner se tot uită după Joseph Hannah, bănuind că acesta o să apară destul de curând din orice ascunzătoare şi-o fi găsit, îmboldit de toată tevatura.

— Unde-a dispărut răhăţelul ăla de Hannah? strigă Cavendish. Am nevoie de el, să ducă nişte cuţite la ascuţit.

— Lipseşte, zice Sumner. L-am căutat şi eu azi-dimineaţă.

— E un ticălos mic şi leneş, aia e, spune Cavendish. Când dau peste el, o să-i arăt eu ce înseamnă un fund umflat de-adevăratelea.

Butoaiele de pe punte sunt golite de apă unul câte unul, cu o pompă de fier manuală. De operaţie se ocupă Otto, care bagă capul pompei în vrană, golind fiecare butoi şi apoi ştergându-l. Apa de lest, care se revarsă pe punte şi se scurge prin portsarturi, răspândeşte o duhoare nocivă, de pucioasă, din cauza contactului prelungit cu resturile în putrefacţie ale grăsimii rămase în butoaie de la călătoriile de dinainte. Alţii se caţără pe greement ca să scape de miasma care le face ochii să lăcrimeze sau îşi leagă fularele la nas în timp ce lucrează, însă Otto, cu faţa albă ca varul, cu umerii masivi, greoi şi chibzuit în toate, pare imun la putoarea respingătoare. După ce goleşte patru butoaie, descoperă că al cincilea s-a stricat. Capacul e pe jumătate desfundat şi cea mai mare parte a apei pare să se fi scurs deja. Îl cheamă pe dogar şi-l întreabă dacă poate fi reparat. Acesta se apleacă, trage o bucată din capacul stricat şi-o cercetează.

— Nu-i putrezit, răspunde el (ţine mâna la nas în timp ce vorbeşte). N-are de ce să plesnească singur.

— Dar clar e crăpat, zice Otto.

Dogarul dă din cap.

— Mai bine-l scot şi-l fac din nou, spune el.

Aruncă deoparte lemnul despicat, apoi se uită nepăsător şi fără

niciun fel de aşteptări în butoiul pe jumătate golit. Şi vede, încovrigat înăuntru, în parte cufundat în restul de apă de lest, ca un fel de îngrămădire monstruoasă de ciuperci născută şi crescută în vasul Petri fetid al calei, trupul sfâşiat, neînsufleţit şi despuiat al lui Joseph Hannah, musul.

11

Duc cadavrul lui Hannah la popotă şi-l aşază pe masă, ca să-l examineze medicul. Încăperea e ticsită, dar tăcută. Sumner, care simte căldura răsuflării celorlalţi şi intensitatea posacă a concentrării lor, se întreabă ce se aşteaptă ei să facă. Să-l aducă din nou la viaţă pe băiat? Faptul că e medic nu mai contează. E la fel de neajutorat şi de inutil ca ei. Tremurând, apucă bărbia spână a lui Joseph Hannah şi o ridică încet, ca să vadă mai bine şiragul întunecat de vânătăi din jurul gâtului.

— Sugrumat, spune Brownlee. E de-a dreptul scandalos.

Dinspre ceilalţi bărbaţi din încăpere se aude un murmur de aprobare. Sumner, cu oarecare reţinere şi ruşine, îl întoarce pe băiat pe-o parte şi îi desface bucile albe. Unii dintre spectatori se apleacă să se uite.

— E la fel sau mai rău? întreabă Brownlee.

— Mai rău.

— Futu-i.

Sumner ridică ochii spre Cavendish, care îşi fereşte privirea şi-i şopteşte ceva lui Drax. Întoarce iar băiatul şi îi apasă coastele, ca să numere fracturile. Deschide gura lui Joseph şi observă că îi lipsesc doi dinţi.

— Când s-a întâmplat? se răsteşte Brownlee. Şi cum Dumnezeu se poate să nu fi observat nimeni?

— Eu l-am văzut ultima dată pe băiat alaltăieri, spune Sumner. Chiar înainte de jupuitul primei balene.

Când cei din încăpere îşi aduc aminte ultimele lor întâlniri cu băiatul mort, izbucneşte un cor de voci amestecate. Brownlee le strigă să tacă.

— Nu toţi odată, spune el. Hristoase!

Căpitanul e palid şi furios; tulburarea îi e profundă. N-a mai auzit până acum să se petreacă o crimă la bordul unei baleniere – mai sunt bătăi între membrii echipajului, bineînţeles, chiar o grămadă, câteodată se mai şi înjunghie, dar nu o crimă pe faţă şi nu împotriva unui *copil*. E ceva îngrozitor, se gândeşte el, respingător, dezgustător. Şi trebuia să se întâmple acum, în ultima lui călătorie, de parcă Percival nu era de-ajuns ca să-i păteze reputaţia pentru totdeauna. Se uită în jur, la cei 20 sau 30 de marinari înghesuiţi în cabina popotei – jegoşi şi bărboşi cu toţii, cu chipurile arse şi înnegrite de soarele arctic, cu mâinile butucănoase împreunate în faţă ca pentru rugăciune sau vârâte adânc în buzunare. Asta-i opera lui Jacob Baxter, îşi spune

Brownlee, nemernicul ăla păcătos, el a ales echipajul ăsta imbecil, el a pus în mişcare tot planul ăsta împotriva firii, el e răspunzător pentru urmările lui catastrofale, nu eu.

— Oricine-ar fi, vinovatul o să fie dus înapoi în Anglia în lanţuri şi trimis la spânzurătoare, spune căpitanul plimbându-şi privirea peste chipurile fără expresie, cu muşchi care zvâcnesc. Vă promit.

— Spânzurătoarea e prea bună pentru un nemernic ca ăsta, zice unul dintre oameni. Ar trebui să i se taie coaiele întâi. Ar trebui să i se vâre-n cur un vătrai înroşit în foc.

— Ar trebui biciuit, sugerează altcineva, biciuit până la os, al naibii nenorocit.

— Oricine-ar fi, orice-ar fi, o să fie pedepsit cu toată greutatea legii, spune Brownlee. Unde-i velarul?

Acesta, un bărbat în vârstă, sumbru, cu ochi de un albastru spălăcit, iese în faţă strângând căciula de castor slinoasă în mâini.

— Coase-i băiatului giulgiul, îi ordonă Brownlee. O să-i facem slujba numaidecât.

Velarul dă din cap şi îşi trage zgomotos nasul.

— Iar voi, ceilalţi, înapoi la treburile voastre.

— Continuăm cu tranşarea, căpitane? întreabă Cavendish.

— Sigur că da. Grozăvia asta nu-i o scuză pentru lenevie.

Oamenii încuviinţează cu sfială. Unul dintre ei, un cârmaci pe nume Roberts, ridică mâna să vorbească.

— L-am văzut pe băiat jos, în teugă, după ce-a fost jupuită prima balenă, spune el. Îl asculta pe scripcar şi se uita la oameni cum jucau giga.

— Aşa e, spune alt bărbat. L-am văzut şi eu acolo.

— L-a mai văzut cineva pe Joseph Hannah după aia? întreabă Brownlee. L-a văzut cineva ieri? Spuneţi.

— Dormea între punţi, răspunde cineva. Aşa am crezut cu toţii.

— Cineva de-aici ştie ce s-a întâmplat cu el, spune Brownlee. Corabia nu-i aşa de mare ca să poată cineva să omoare un băiat fără să facă vreun zgomot sau să lase vreo urmă.

Nu răspunde nimeni. Căpitanul clatină din cap.

— O să-l găsesc pe cel care a făcut asta şi o să am grijă ca nemernicul să fie spânzurat, spune el. Fără nicio îndoială. Contaţi cu toţii pe asta.

Se întoarce spre medic.

— Acum vreau să discut cu dumneata în cabină la mine, Sumner.

Ajungând acolo, căpitanul se aşază, îşi scoate pălăria şi începe să-şi frece faţa cu podul palmelor. Când termină, are faţa roşie ca focul, iar ochii îi sunt injectaţi şi apoşi.

— Dacă a făcut-o din pură răutate sau de teamă că va fi dat în vileag pentru perversiunile lui, nu ştiu, zice Brownlee. Dar cine l-a

sodomizat pe băiat l-a şi omorât. Asta-i destul de limpede.

— Sunt de acord.

— Şi tot îl mai bănuieşti pe Cavendish?

Sumner şovăie, apoi scutură din cap. Ştie că secundul e un mitocan, însă nu-i aşa de sigur că e şi ucigaş.

— Poate fi oricine, recunoaşte el. Dacă Hannah dormea pe coridorul dintre punţi alaltăieri-noapte, atunci aproape oricine de pe corabie putea să se ducă acolo, să-l sugrume şi să coboare cadavrul în magazie fără să rişte prea mult să fie văzut.

Brownlee se încruntă.

— L-am mutat din teugă ca să-l ţin departe de belele, dar am reuşit să încurajez uciderea lui.

— Era un copil sărman şi fără noroc, una peste alta, zice Sumner.

— Da, la naiba.

Căpitanul dă din cap şi toarnă brandy pentru amândoi. Sumner se simte umilit, slăbit de această nouă nelegiuire, de parcă moartea cumplită a băiatului e parte a propriei lui degradări profunde şi durabile. Mâna dreaptă îi tremură când bea brandy-ul. Afară, velarul fluieră „The Bonnie Boat" în timp ce coase sicriul de pânză al băiatului mort.

— Au mai rămas 38 de bărbaţi şi băieţi la bordul corabiei, spune Brownlee. Dacă ne dăm deoparte pe noi doi şi pe ceilalţi doi muşi, rămân 34. După ce terminăm cu tranşatul, o să vorbesc cu fiecare în parte, dacă e nevoie, o să aflu ce ştiu, ce au văzut şi auzit, ce bănuieli are fiecare. Nimeni nu capătă asemenea înclinaţii nesănătoase peste noapte. Trebuie să fi existat semne şi zvonuri, iar teuga e un furnicar de bârfe.

— Omul, oricine-ar fi, e probabil nebun, spune Sumner. Nu există nicio altă explicaţie. Trebuie să fie atins de vreo boală sau degenerare a creierului.

Brownlee scrâşneşte, mişcându-şi falca într-o parte şi în cealaltă, şi-şi mai toarnă un brandy înainte să răspundă. Când vorbeşte, vocea îi e scăzută şi încordată.

— Cu ce fel de echipaj m-a pricopsit evreul ăla nemernic de Baxter? zice el. Neisprăviţi şi sălbatici. Lăturile şi rahatul docurilor. Eu sunt vânător de balene, dar asta nu-i vânătoare de balene, domnule Sumner. Asta nu-i vânătoare de balene, îţi spun eu.

Tranşatul continuă tot restul zilei. Când se încheie şi butoaiele cu grăsime sunt puse la păstrare în siguranţă, îi fac slujba lui Joseph Hannah. Brownlee mormăie deasupra cadavrului nişte versete potrivite din Biblie, Black dirijează un imn stângaci, iar giulgiul din pânză de vele, cu greutăţi de plumb, este aruncat peste pupa şi înghiţit de hula de culoarea cremenii.

Seara, Sumner n-are poftă de mâncare. În loc să mănânce cu ceilalţi, se duce să se plimbe pe punte, să fumeze o pipă şi să ia o gură de aer. Puiul de urs mormăie şi scânceşte în cuşca lui de lemn, sugându-şi labele şi scărpinându-se întruna. Blana îi e acum lipsită de luciu şi încâlcită, miroase a fecale şi a ulei de peşte şi arată jigărit şi costeliv ca un ogar. Sumner ia o mână de pesmeţi de la bucătărie, îi pune pe lama unui cuţit de jupuit şi îi strecoară prin grilajul metalic. Sunt înfulecaţi pe loc. Puiul de urs mormăie, se linge pe bot şi se uită urât la el. Sumner aşază o cană cu apă pe punte, la vreun picior de butoi, şi apoi o împinge înainte cu vârful cizmei, până e destul de aproape ca să ajungă la ea limba rozalie a puiului de urs. Stă şi se uită la el cum bea. Otto, care e comandant de cart, vine şi i se alătură.

— La ce bun să-ţi baţi capul să prinzi şi să închizi în cuşcă un urs, dacă n-ai de gând decât să-l înfometezi? îl întreabă Sumner.

— Dacă ursul se vinde, toţi banii merg la văduva mortului, răspunde Otto. Dar ea nu-i aici să-l hrănească, iar Drax şi Cavendish nu socotesc că au vreo obligaţie. Putem să-l eliberăm, bineînţeles, dar mama e moartă şi el e prea mic să supravieţuiască singur.

Sumner dă din cap, ridică de jos cana goală, o umple din nou, o aşază iar jos şi o împinge cu vârful cizmei. Ursul mai bea o vreme, apoi se opreşte şi se retrage în fundul butoiului.

— Ce părere ai de ultimele întâmplări? întreabă Sumner. Ce-ar spune maestrul Swedenborg al tău despre grozăvia asta?

Otto pare grav o clipă. Îşi trece mâna prin barba neagră şi deasă, apoi dă din cap de câteva ori înainte să răspundă.

— Ne-ar spune că marea năpastă e lipsa binelui şi că păcatul e un fel de uitare. Ne rătăcim de Domnul pentru că El ne dă voie s-o facem. Asta e libertatea noastră, dar şi pedeapsa noastră.

— Şi tu îl crezi?

— În ce altceva să cred?

Sumner ridică din umeri.

— Că păcatul e amintire, propune el. Că binele e lipsa răului.

— Unii oameni asta cred, bineînţeles, însă, dacă ar fi adevărat, atunci lumea ar fi un haos şi lumea nu e haos. Uită-te în jur, Sumner. Lipsa de înţelegere şi prostia sunt ale noastre. Ne înţelegem greşit, suntem foarte îngâmfaţi şi foarte proşti. Ridicăm un mare rug ca să ne încălzim şi apoi ne plângem că flăcările sunt prea fierbinţi şi prea nestăpânite, că suntem orbiţi de fum.

— Totuşi, de ce să ucizi un copil? întreabă Sumner. Ce rost are?

— Cele mai importante întrebări sunt cele la care nu putem nădăjdui să răspundem cu vorbe. Fiindcă vorbele sunt ca nişte jucării: ne distrează şi ne educă o vreme, dar când ajungem oameni în toată firea, trebuie să renunţăm la ele.

Sumner clatină din cap.

— Vorbele sunt tot ce avem, spune. Dacă renunţăm la ele, nu suntem cu nimic mai buni decât fiarele.

Otto zâmbeşte văzând încăpăţânarea medicului.

— Atunci, trebuie să găseşti singur explicaţiile, zice el. Dacă asta gândeşti cu adevărat.

Sumner se apleacă şi se uită la ursul orfan. E ghemuit în fundul butoiului, gâfâind şi lingând o baltă din propria urină.

— Mai bine *nu* gândesc, spune el. Ar fi mai plăcut şi mai uşor, sunt convins. Dar se pare că nu mă pot abţine.

La scurt timp după slujbă, Cavendish cere să discute cu Brownlee în cabina acestuia.

— Am pus întrebări, zice el. I-am presat şi pisat pe nemernici, şi au ciripit un nume.

— Care?

— McKendrick.

— Samuel McKendrick, dulgherul?

— Chiar el. Spun că a fost văzut pe uscat giugiulindu-se cu pederaşti prin cârciumi. Şi sezonul de vânătoare trecut, când a navigat pe John o'Gaunt, se ştie bine că împărţea patul cu un cârmaci, un bărbat pe nume Nesbet.

— Şi asta se întâmpla în văzul tuturor?

— În teugă e întuneric, după cum ştii, domnule Brownlee, dar să zicem că se auzeau zgomote noaptea. Zgomote de un anumit fel inconfundabil, vreau să spun.

— Adu-mi-l pe Samuel McKendrick, îi ordonă Brownlee. Şi găseşte-l şi pe Sumner. Vreau să audă şi medicul ce are de zis.

McKendrick e un tip subţirel, cu pielea albă şi deloc zdravăn. Are barba rară şi gălbuie, nasul ascuţit, buze atât de subţiri că aproape nu le vezi şi urechi mari, înroşite de frig.

— Cât de bine îl cunoşteai pe Joseph Hannah? îl întreabă Brownlee.

— Io nu-l ştiam cam deloc.

— Totuşi, probabil că l-ai văzut în teugă.

— Văzut, da' nu-l ştiam. E numa un mus.

— Şi ţie nu-ţi plac muşii?

— Nu cine ştie ce.

— Eşti căsătorit, McKendrick? Ai o nevastă care te-aşteaptă acasă?

— Nu, domnule, nu-s şi n-am.

— Dar ai vreo iubită acasă, bănuiesc.

McKendrick scutură din cap.

— Poate că nu-ţi prea plac femeile, aşa-i?

— Nu, nu-i aşa, domnule, spune McKendrick. Mai mult că n-am

găsit o femeie destul de potrivită pentru mine încă.

Cavendish pufneşte. Brownlee se întoarce, se încruntă la el, apoi îşi continuă interogatoriul.

— Am auzit că preferi tovărăşia bărbaţilor. Aşa mi s-a spus. E adevărat?

Expresia lui McKendrick nu se schimbă. Nu pare nici speriat, nici tulburat, nici foarte mirat de această învinuire că ar avea porniri împotriva firii.

— Nu-i adevărat, domnule, nu, spune el. Îs la fel de bărbat ca oricine.

— Joseph Hannah a fost sodomizat înainte să fie ucis. Cred că ştii deja.

— Aşa zic toţi în teugă, domnule, da.

— Tu l-ai omorât, McKendrick?

Dulgherul se încruntă de parcă întrebarea n-are niciun sens.

— L-ai *omorât*?

— Nu, nu-s io, domnule, răspunde el liniştit. Nu-s io ăl de-l căutaţi.

— E un mincinos nenorocit care poate să inspire încredere, spune Cavendish. Dar am jumate de duzină de oameni care să depună mărturie pentru reputaţia lui bine cunoscută de pervers care le-o trage băieţilor.

Brownlee se uită la dulgherul care, pentru prima dată de la începutul interogatoriului, nu mai pare aşa de sigur pe el.

— N-o să-ţi fie bine dacă se dovedeşte că minţi, McKendrick, zice el. Te previn de pe-acum. O să fiu neînduplecat.

McKendrick dă din cap o dată, apoi cercetează tavanul cabinei înainte să răspundă. Ochii cenuşii îi sunt neliniştiţi, iar pe buzele subţiri îi joacă ceva care aduce cu un zâmbet.

— Niciodată n-am fost cu băieţi, spune el. Băieţii nu-s pe gustul meu.

Cavendish râde batjocoritor.

— Chiar te-aştepţi să credem că eşti aşa de mofturos când e vorba de curul cui îi dai cep? Din câte aud, după o pintă[38] sau două de whisky, i-ai trage-o şi lui bunică-tu.

— Nu-i vorba de dat cep la nimic, se apără McKendrick.

— Eşti un nenorocit de toată ruşinea, spune Brownlee, vârându-şi degetul arătător sub nasul lui McKendrick. Şi, fie că eşti sau nu ucigaş, o să pun să fii biciuit.

— Nu-s ucigaş.

— Totuşi, eşti un mincinos dovedit, spune Brownlee. Am stabilit deja fără nicio îndoială. Şi, dacă minţi în legătură cu ceva, de ce n-ai minţi şi în legătură cu orice altceva?

— Nu-s un nenorocit de ucigaş, repetă McKendrick.

— Dacă-mi dai voie să-l examinez rapid, căpitane, spune Sumner, ar putea exista indicii într-un sens sau altul.

Brownlee pare nedumerit.

— Despre ce indicii vorbeşti? întreabă el.

— Băiatul avea o grămadă de ulceraţii pe fund, îţi aduci aminte? Dacă sunt venerice, ceea ce e probabil, ar putea avea şi vinovatul unele la fel. Ar mai putea fi şi o oarecare iritaţie sau rosătură pe penisul vinovatului. Şezutul unui copil e destul de îngust, la urma urmelor.

— O, fir-aş al naibii! exclamă Cavendish.

— Foarte bine, încuviinţează Brownlee. McKendrick, dă-ţi jos hainele.

Dulgherul nu se mişcă.

— Acum, spune căpitanul, sau jur că ţi le dau eu jos. Fără tragere de inimă, McKendrick se dezbracă încet în faţa lor. Picioarele şi braţele par puternice, dar uscăţive; între sfârcurile roşu-închis are un petic de păr zbârlit, castaniu-deschis. Pentru un bărbat aşa de subţirel şi palid, deţine, observă Sumner când începe examinarea, nişte organe genitale neobişnuit de mari şi de bătătoare la ochi. Testiculele mari, întunecate atârnă greu; mădularul, deşi nu anormal de lung, este gros ca botul unui câine, iar vârful e lat şi lucios ca un rinichi.

— Nu are şancre vizibile, anunţă Sumner. Nici semne de iritaţie sau rosături.

— Poate o fi folosit un boţ de untură ca să-şi uşureze intrarea, zice Cavendish. N-ai căutat, întâmplător, şi găoaza lui Hannah de semne de lubrifiere?

— Am căutat-o, dar nu erau urme demne de menţionat.

Cavendish zâmbeşte.

— Nimic nu-ţi scapă, domnule Sumner, zice el. Pe cinstea mea.

— Nici tăieturi sau zgârieturi proaspete, pe braţe sau gât, care ar fi putut fi provocate de o încăierare, adaugă Sumner. Poţi să te-mbraci la loc, McKendrick.

Dulgherul face ce i s-a spus. Brownlee îl priveşte în tăcere cum se îmbracă şi, când termină, îi cere să aştepte afară, la popotă, până îl cheamă înapoi.

— El e criminalul, zău aşa, zice Cavendish. Că are scula iritată sau nu, el e vinovatul, vă spun eu.

— Se poate, dar nu avem nicio dovadă convingătoare, răspunde Sumner.

— E sodomit recunoscut. Ce altă dovadă îţi mai trebuie?

— O mărturisire, spune Brownlee. Dar, dacă nu mărturiseşte, am de gând să-l pun oricum în lanţuri şi să-i las pe judecători să-şi bată capul cu el când ajungem înapoi în port.

— Şi dacă nu-i el? întreabă Sumner. Eşti dispus să-l laşi pe adevăratul criminal să se plimbe liber pe corabie?

— Dacă nu-i McKendrick, atunci cine naiba poate să fie? întreabă Cavendish. Cam câţi poponari crezi că avem înghesuiţi la bordul balenierei ăsteia?

— Aş fi mai sigur de vina lui dacă i-ar fi văzut cineva împreună, spune Sumner.

— Pune-l pe McKendrick în lanţuri deocamdată, Cavendish, zice Brownlee. Şi după aia anunţă restul echipajului că vrem să discutăm cu oricine l-a văzut vorbind cu Hannah sau dându-i băiatului orice fel de atenţie. Probabil că Sumner are dreptate. Dacă e vinovat, o să apară un martor.

12

La popota ofiţerilor, Drax îi ascultă pe ceilalţi vorbind. Discută iar despre băiat, deşi e mort şi dus pe lumea cealaltă. În după-amiaza asta i-au înfăşurat trupul în pânză de vele şi l-au aruncat peste pupa corabiei; l-a privit cum se scufunda în apă. Băiatul nu mai e nimic acum. Nu mai e nici măcar o idee sau un gând, nu mai e nimic, însă tot mai vorbesc despre el. Neîncetat. Neîncetat vorbesc. Ce rost are? Drax îşi mestecă îndelung carnea de vită fiartă, bea cu înghiţituri mari din cana de ceai. Carnea e sărată şi acrişoară, dar ceaiul e dulce. Are o urmă de muşcătură pe antebraţ, adâncă de vreo jumate de inch. O simte cum zvâcneşte şi-l mănâncă. Ar fi fost mai rapid şi mai uşor, ştie, să-i taie gâtul băiatului, însă nu avea la îndemână niciun cuţit. Nu plănuieşte lucrurile astea. Nu face decât să acţioneze, şi fiecare faptă rămâne separată şi completă în sine: fututul, ucisul, căcatul, mâncatul. Pot să vină în absolut orice ordine. Niciuna nu are întâietate în faţa celorlalte. Drax îşi ridică farfuria dinainte ca pe-o oglindă şi o linge de sos.

Ascultă.

— E McKendrick, zice Cavendish. Cu siguranţă. Recunosc un criminal când îl văd, dar Brownlee crede că mai are nevoie de dovezi.

Drax îl ştie pe dulgher. E un ins plăpând, feciorelnic, speriat de sânge, care n-ar putea ucide pe cineva nici dacă i-ai pune un pistol în mână, ai ţinti în locul lui şi te-ai oferi să apeşi şi pe trăgaci.

— De ce McKendrick? întreabă el.

— Pentru că-i un sodomit scârbos. Poţi să-l vezi în fiecare seară, prin cârciumile de la docuri, făcând rost de dosuri şi hlizindu-se cu ceilalţi fătălăi.

Drax dă din cap. Atunci, dulgherul o să fie înlocuitorul lui, îşi zice, ţapul lui ispăşitor. O să atârne în ştreang, în timp ce el stă şi se uită şi aplaudă.

— Ce fel de dovezi caută Brownlee? întreabă.

— Vrea un martor. Cineva care să-i fi văzut împreună. Drax îşi scutură firimiturile din barbă, trage o băşină din maţele care chiorăie, apoi duce mâna la buzunar după săculeţul cu mahorcă.

— I-am văzut eu împreună, spune.

Ceilalţi se uită la el.

— Când? întreabă Sumner.

— I-am văzut stând lângă ruf într-o seară târziu. McKendrick se învârtea în jurul băiatului, giugiulindu-l, bătându-l pe gât, încercând

să-l pupe. Băiatul nu părea foarte încântat. Acu vreo săptămână a fost.

Cavendish bate din palme şi râde.

— Asta ar trebui să fie destul, zice el.

— De ce n-ai spus până acum? întreabă Sumner. Erai acolo când ne-a întrebat căpitanul pe toţi ce-am văzut.

— Poate că-mi ieşise din minte, răspunde harponierul. Mintea mea nu-i aşa de ageră ca a dumitale, domnule Sumner. Sunt cam uituc, vezi dumneata.

Sumner se uită la el, iar Drax îi întoarce privirea. Se simte încrezător şi nu are mustrări de cuget. Cunoaşte prea bine oamenii de genul medicului – o să despice firul în patru şi o să pună întrebări de dimineaţă până seara, dar n-o să îndrăznească vreodată să ia măsuri. E numai gura de el, nu trece şi la fapte.

Se duc împreună în cabina căpitanului, iar Drax îi spune ce-a văzut. Brownlee pune să fie adus McKendrick, în lanţuri, din cală şi îi cere lui Drax să repete, în faţa prizonierului, cuvânt cu cuvânt, tot ce a zis.

— L-am văzut punându-şi mâinile pe băiatul mort, spune el calm. Încercând să-l sărute şi să-l îmbrăţişeze. Lângă ruf s-a întâmplat.

— Şi de ce nu mi-ai zis până acum?

— Nu m-am gândit la asta înainte, da' când am auzit că McKendrick e un ucigaş, mi-am amintit totul.

— I-o minciună sfruntată, se apără dulgherul. Nu l-am atins niciodată pe băiat.

— Am văzut ce-am văzut, i-o taie Drax. Şi nu poate să-mi spună nimeni că nu-i aşa.

Descoperă că-i e destul de uşor să mintă, fireşte. Vorbele sunt doar zgomote scoase într-o anumită ordine şi le poate folosi cum îşi doreşte. Porcii grohăie, raţele măcăie şi oamenii spun minciuni: ăsta-i mersul lucrurilor, în general.

— Eşti gata să juri? îl întreabă Brownlee. Într-un tribunal?

— Pe Biblie, îl asigură Drax. Da, o să jur.

— Atunci, o să trec mărturia ta în jurnalul de bord şi o să-ţi cer să pui degetul dedesubt, spune căpitanul. E cel mai bine să existe o înregistrare scrisă.

Liniştea de dinainte a lui McKendrick s-a topit acum. Pe chipul palid şi îngust i-au apărut pete de roşeaţă şi tremură de furie.

— Nu-i un dram de adevăr în asta, protestează el. Niciun dram de adevăr. Toarnă minciuni.

— N-am niciun motiv să mint, zice Drax. De ce să-mi bat capul cu aşa ceva?

Brownlee se uită la Cavendish.

— Există vreo duşmănie între oamenii ăştia doi? întreabă el. Vreun motiv să cred că povestea ar fi neadevărată sau răuvoitoare?

— N-am auzit de-aşa ceva, spune secundul.

— Aţi mai navigat vreodată împreună înainte? îi întreabă Brownlee.

Drax clatină din cap.

— Abia dacă-l cunosc pe dulgher, răspunde el. Da' am văzut ce-am văzut lângă ruf. Şi spun cum a fost.

— Las' că ştiu io cine eşti, Henry Drax, izbucneşte McKendrick furios. Ştiu unde-ai fost şi ce-ai făcut acolo.

Drax îşi trage nasul şi scutură din cap.

— Nu ştii nimic despre mine, spune el.

Brownlee se uită la McKendrick.

— Dacă ai de făcut vreo învinuire, trebuie s-o faci acum, zice el. Dacă nu, te-aş sfătui să închizi pliscul şi să-l ţii închis până îţi cere judecătorul să-l deschizi iar.

— Nu l-am atins niciodată pe mus. Băieţii nu-s pe gustul meu şi, orice-aş fi făcut cu tovarăşii mei, n-am avut nicicând acuzaţii sau plângeri în privinţa asta. Omul ăsta de-aci, care toarnă minciuni despre mine, care pare hotărât să mă trimită la spânzurătoare, a săvârşit fărădelegi mult mai cumplite şi împotriva firii decât orice-am făcut eu vreodată.

— Îţi sapi singur groapa şi mai adânc cu aşa palavre, îl previne Cavendish.

— N-ai cum s-ajungi mai adânc decât să fii al dracului de mort, zice McKendrick.

— Despre ce fărădelegi vorbeşti? îl iscodeşte Sumner.

— Întrebaţi-l ce-a făcut în Marchize, răspunde McKendrick uitându-se ţintă la Drax. Întrebaţi-l ce-a mâncat pe-acolo.

— Înţelegi ce spune? zice Brownlee. Despre ce vorbeşte?

— Am stat o vreme cu negroteii din Marea Sudului, îl lămureşte Drax, asta-i tot. Am nişte tatuaje pe care mi le-au făcut pe spate şi o comoară de poveşti bune şi folositoare cu care să mă laud, nimic mai mult.

— Pe ce corabie erai? îl întreabă Brownlee.

— Dolly[39], plecată din New Bedford.

— Ai crede cuvântul unui canibal mai degrabă decât pe-al unui alb cinstit şi cu frica lui Dumnezeu? strigă McKendrick. O să-l creadă vreun judecător în toate minţile?

Drax râde auzind vorbele celuilalt.

— Nu-s un nenorocit de canibal, zice el. Nu luaţi în seamă aiurelile lui.

Brownlee clatină din cap şi pufneşte.

— Rar am mai auzit aşa tâmpenii disperate, spune el. Luaţi gunoiul ăsta care şi-a pierdut orice ruşine, duceţi-l jos şi legaţi-l cu lanţuri de arborele mare înainte să-mi ies naibii din fire.

După ce pleacă McKendrick, Brownlee trece în jurnalul de bord povestea lui Drax despre ce a văzut şi-l roagă să o întărească punând degetul.

— O să ţi se ceară să depui mărturie la tribunal, fără îndoială, când o să fie judecat McKendrick, zice Brownlee. Şi o să fie arătat ca dovadă şi jurnalul. Avocatul lui, dacă îşi poate permite unul, cre' că o să-ncerce să te ponegrească. Aşa fac de obicei hienele astea. Dar tu o să-l înfrunţi, sunt sigur.

— Nu-mi place să fiu învinuit sau să mi se vorbească aşa, recunoaşte Drax. Nu-mi e pe plac deloc.

— Cuvântul unui sodomit singuratic n-o să aibă mare greutate, poţi să fii sigur. Trebuie să te ţii tare, atâta tot.

Drax încuviinţează.

— Sunt un om cinstit, zice el. Spun doar ce văd.

— Atunci, n-ai de ce să te temi.

13

Vestea despre vinovăţia lui McKendrick se răspândeşte ca fulgerul pe corabie. Celor câţiva care se socotesc prieteni cu dulgherul li se pare greu de crezut că e un criminal, însă îndoielile lor sunt biruite iute de greutatea convingerii mai larg răspândite că trebuie să fie. După al doilea interogatoriu luat de Brownlee, e ţinut în lanţuri în magazia de la prova, mănâncă singur şi se caca şi se pişă într-un hârdău golit în fiecare zi de un mus. După vreo săptămână, imaginea lui de criminal şi pervers s-a înrădăcinat atât de adânc în minţile membrilor echipajului, încât e greu de crezut că a fost vreodată unul dintre ei. Îşi aduc aminte că era retras şi ciudat şi bănuiesc că orice ar fi părut normal la el era doar o cale abilă de a-şi ascunde perversiunile mai grave. Din când în când, unul sau doi dintre oameni se aventurează în magazie să-şi bată joc de el sau să-i pună întrebări despre nelegiuirea lui. Atunci, îl găsesc straniu de lipsit de remuşcări, ursuz, nedumerit, înverşunat, de parcă n-ar fi înţeles (nici măcar acum) realitatea faptelor săvârşite.

Brownlee nu vrea decât să-şi reia treaba pentru care veniseră, să vâneze balene, dar în următoarele zile sunt prinşi de vremea rea – ploaie torenţială şi ceaţă deasă –, care ascunde prada şi împiedică pescuitul. Acoperiţi ca de o cupolă şi înconjuraţi de umezeală rece şi pâclă, se târăsc spre sud printr-un mozaic de discuri de gheaţă şi gheaţă topită. Când vremea se îndreaptă în cele din urmă, au depăşit deja strâmtoarea Jones şi capul Horsburgh la vest şi zăresc la orizont intrarea în golful Pond. Brownlee arde de nerăbdare să meargă mai departe, însă gheaţa mării e neobişnuit de densă pentru perioada asta a anului şi sunt nevoiţi să mai amâne o vreme. Lângă ei amarează Hastings, ca şi Polynia, Intrepid şi Northerner. Cum n-au ce face cât aşteaptă să se schimbe direcţia vântului, căpitanii se plimbă fără restricţii între cele cinci corăbii, luând cina unii în cabinele celorlalţi şi trecându-şi vremea cu conversaţii, discuţii aprinse şi aduceri-aminte. Brownlee spune adesea, nestingherit, vechile poveşti: şlepul de cărbune, Percival, tot ce-a fost înainte. Nu-i e ruşine de ce a fost sau a făcut: greşeşti, le spune el, suferi aşa cum trebuie să suferi, dar totul e să fii pregătit.

— Şi eşti pregătit? îl întreabă nepăsător Campbell.

Sunt singuri în cabina lui Brownlee. Farfuriile şi mâncarea fuseseră strânse, iar ceilalţi se întorseseră deja pe vasele lor. Campbell e un tip isteţ şi abil, prietenos într-o oarecare măsură, dar uneori şi

secretos şi arogant. În întrebarea lui e o urmă de batjocură, i se pare lui Brownlee, o sugestie limpede că partea lui de contribuţie la intrigile lui Baxter este cea mai delicată.

— Aud că, dacă totul merge bine, tu urmezi, spune Brownlee. Mi-a zis chiar Baxter.

— Baxter crede că s-a terminat cu vânătoarea de balene, spune Campbell. Vrea să-şi încheie socotelile, să-şi cumpere o făbricuţă.

— Mda, dar n-are dreptate. Apele astea încă gem de peşte.

Campbell ridică din umeri. Are nasul cârn, obraji laţi şi favoriţi lungi; buzele subţiri sunt aproape tot timpul ţuguiate, dându-i lui Brownlee senzaţia neplăcută că e tot timpul pe cale să spună ceva, chiar şi atunci când pare tăcut şi cufundat în propriile gânduri.

— Dac-aş paria la curse, Baxter e un cal pe care-aş pune nişte bănuţi. Nu ratează multe garduri; le sare destul de bine, aş zice.

— E un nemernic şiret, trebuie să recunosc.

— Deci *eşti* pregătit?

— Avem destul timp să mai omorâm câteva balene. Nu-i nevoie să ne zorim, nu?

— Balenele sunt mărunţiş în jocul ăsta, îi aminteşte Campbell. Şi s-ar putea să n-ai prea multe ocazii bune să scufunzi frumuşel corabia şi să faci totul să arate cum trebuie. Nu uita că felul în care arată contează cel mai mult. Nu putem face lucrurile prea bătător la ochi, pentru că o să înceapă asigurările să pună întrebări şi niciunul dintre noi nu-şi doreşte aşa ceva. Tu, cu atât mai puţin.

— E o grămadă de gheaţă pe-aici anul ăsta. N-o să fie aşa de greu de aranjat.

— Mai bine mai curând decât prea târziu. Dacă amânăm prea mult, risc să rămân şi eu prins în capcană, şi atunci ce naiba facem?

— Lasă-mă o săptămână în golful Pond, spune Brownlee. Doar o săptămână şi pe urmă putem să căutăm locul potrivit ca să rămânem prinşi între gheţuri.

— O săptămână merge, şi după aia aş zice s-o luăm înapoi spre nord, propune Campbell, până la strâmtoarea Lancaster sau pe-acolo pe undeva. N-o să vină nimeni după noi acolo. Îţi găseşti un canal micuţ şi tihnit lângă vreo faleză de gheaţă şi aştepţi să împingă vântul sloiurile până la tine. Şi, din ce-am văzut eu din echipajul tău, nemernicii ăia n-o să fie de prea mare ajutor.

— Sunt tentat să-l las pe dulgherul ăla unde e.

— Se mai întâmplă şi accidente, e de acord Campbell. Iar unui om ca el probabil n-o să-i simtă nimeni lipsa.

— E de-a dreptul cumplit, spune Brownlee. Ai mai auzit vreodată aşa ceva? O fetiţă e una. O fetiţă aproape că aş înţelege. Dar nu un amărât de mus, Doamne Dumnezeule, nu. Trăim vremuri nenorocite, îţi zic eu, Campbell, nenorocite şi nefireşti.

Celălalt încuviinţează din cap.

— Aş îndrăzni să zic că bunul Dumnezeu nu petrece prea mult timp pe-aici, prin Apele Nordului, spune el cu un zâmbet. Pesemne că nu-i place frigul.

Când gheaţa face loc, pătrund în golf, dar vânătoarea de balene merge prost. Abia dacă sunt reperate câteva şi, de câte ori bărcile sunt lăsate la apă, balenele dispar repede sub gheaţă, iar marinarii n-au niciun succes. Brownlee începe să se întrebe dacă nu cumva Baxter are dreptate până la urmă – poate *chiar* au ucis prea multe balene. I se pare greu de crezut că oceanele întinse şi bogate pot să se golească aşa de repede, că nişte animale uriaşe pot să se dovedească aşa de-al naibii de plăpânde, dar dacă balenele mai sunt prin preajmă, cu siguranţă învaţă să se ascundă bine. După o săptămână de asemenea eşecuri descurajante, acceptă inevitabilul, îi dă un semn lui Campbell aşa cum stabiliseră şi îşi anunţă oamenii că pleacă din golful Pond şi se îndreaptă spre nord, să-şi caute norocul în altă parte.

Nici cu ajutorul laudanumului, Sumner nu poate dormi mai mult de o oră sau două la rând. Moartea lui Joseph Hannah îl scosese din fire şi-l stârnise în feluri pe care nu le înţelegea. Acum ar fi vrut s-o uite. Ar fi vrut să se împace, aşa cum păreau să facă ceilalţi, cu certitudinea vinovăţiei lui McKendrick şi a pedepsei viitoare şi inevitabile, însă descoperă că nu e deloc în stare. Îl tulbură amintirile cu trupul băiatului mort întins pe tăblia mesei unde luau cina în fiecare seară şi cu McKendrick stând în picioare dezbrăcat – ruşinat, supus şi privit – în cabina căpitanului. Cele două trupuri trebuie să se potrivească, se gândeşte el, trebuie să meargă împreună ca nişte piese gemene într-un puzzle, dar oricum le-ar răsuci şi le-ar întoarce în minte, nu poate alcătui un întreg.

Într-o noapte târziu, la vreo două săptămâni după arestarea dulgherului, când corabia se îndreaptă spre nord, pe lângă colonii de cufundari şi gheţari plutitori, Sumner coboară în magazia de la prova. McKendrick, în hainele lui lălâi, stă întins în spaţiul strâmt care-a fost eliberat pentru el printre diverse cutii, legături şi butoaie. Picioarele i-au fost prinse în lanţuri unul de celălalt, de o parte şi de alta a catargului, dar are ambele mâini libere. Pe o farfurie de tinichea sunt nişte resturi de pesmeţi, iar lângă el se află o cană cu apă şi o lumânare aprinsă. Sumner simte mirosul înţepător al găleţii unde-şi face nevoile. Doctorul şovăie o clipă, apoi se apleacă şi-l scutură de umăr. McKendrick se descolăceşte încet, se ridică în capul oaselor, cu spatele rezemat de o ladă şi se uită nepăsător la ultimul său musafir.

— Cum te mai simţi? îl întreabă Sumner. Ai nevoie de ceva?

McKendrick scutură din cap.

— Îs destul de sănătos şi voinic, cu toate belelele, zice el. Cre' că n-o s-o mierlesc până hotărăsc să mă spânzure.

— Dacă se ajunge la proces, să ştii că ai o ocazie mai bună să-ţi susţii cauza. Nu-i nimic hotărât încă.

— Unu' ca mine nu-şi prea găseşte prieteni într-un tribunal englezesc, domnule Sumner. Îs om cinstit, da' viaţa mea nu rezistă la o cercetare prea amănunţită.

— Nu eşti singurul care crede asta, aş zice.

— Toţi suntem păcătoşi, fără îndoială, da' unele păcate-s pedepsite mai aspru decât altele. Nu-s un criminal, nici n-am fost vreodată, da' am făcut multe altele şi pentru astea o să vrea să mă spânzure.

— Dacă nu tu eşti criminalul, atunci e altcineva de pe corabie. Dacă Drax minte, aşa cum spui, se poate ori să fi ucis chiar el băiatul, ori să ştie cine-a făcut-o şi să încerce să-l acopere. Te-ai gândit la asta?

McKendrick ridică din umeri. După două săptămâni în cală, pielea îi bate în cenuşiu, iar ochii albaştri au devenit mohorâţi şi afundaţi în orbite. Se scarpină în ureche şi i se desprinde o fâşie de piele, care cade fluturând pe podea.

— M-am gândit, fireşte, da' cu ce m-ar ajuta să învinuiesc pe altcineva, dacă n-am nicio dovadă şi niciun martor?

Sumner scoate din buzunar o ploscă de cositor, i-o întinde lui McKendrick, pe urmă o ia înapoi şi trage şi el o duşcă.

— Rămân fără tutun, zice dulgherul după o clipă. Dac-ai putea să te lipseşti de-o ţâră, ţi-aş fi tare îndatorat.

Sumner îi dă săculeţul cu tutun. McKendrick îl apucă cu mâna dreaptă, după ce strânge bine pipa între mijlociul şi inelarul de la stânga. Ţinând pipa în felul ăsta aparte, umple bolul şi îndeasă tutunul cu degetul mare de la mâna dreaptă.

— Ce-ai păţit la mână? îl întreabă Sumner.

— Îi numa deştu' mare, spune el. Mi l-o zdrobit un chior cu-un baros acu vrun an sau doi şi de-atunci n-am mai putut să-l mişc niciun sfert de inch în vro parte. I-o mare belea pen' cineva cu meşteşugu' meu, da' am învăţat să mă descurc.

— Arată-mi.

McKendrick se apleacă în faţă şi întinde mâna stângă. Degetele sunt normale, însă încheietura degetului mare e foarte deformată, iar degetul pare ţeapăn şi fără viaţă.

— Deci nu poţi să prinzi deloc cu mâna asta?

— Numa cu celelalte patru deşte. Noroc c-o fost stânga, cred.

— Ia strânge-mi încheietura, îi spune Sumner, aşa.

Îşi suflecă mâneca şi întinde braţul dezgolit.

McKendrick îl apucă.

— Strânge cât de tare poţi.

— Strâng acu.

Sumner simte strânsoarea celor patru degete intrându-i în carne, însă nu simte deloc degetul mare.

— Atâta poţi? întreabă el. Nu te abţine.

— Nu m-abţin deloc, stăruie McKendrick. Un chior mi-o zdrobit osul de la deştu' mare c-un afurisit de baros acu doi ani, pe Whitby, îţi zic, când eram la docuri şi reparam capacu' de la bocaport. Cât pe ce să mi-l facă fărâme. Şi-am o mulţime de martori la întâmplarea *aia* – chiar şi căpitanu' – care ar depune bucuros mărturie cu mâna pe Biblie despre prostia ăluia.

Sumner îi spune să-i dea drumul, apoi îşi trage la loc mâneca.

— De ce nu mi-ai zis despre mâna rănită când te-am examinat?

— Nu-ţi păsa de mâna mea, dacă-mi aduc aminte bine.

— Dacă nu poţi să strângi mai tare de-atât, cum l-ai fi putut sugruma pe băiat? I-ai văzut vânătăile de pe gât.

McKendrick amuţeşte şi apoi pare dintr-odată precaut, de parcă ce sugerează doctorul e prea mult şi prea dătător de speranţe ca să poată fi lesne înghiţit.

— Le-am văzut, ce-i drept, spune el. Avea un şir de vânătăi în jurul gâtului, chiar aşa.

— Şi erau două vânătăi mari în faţă. Le ţii minte? Una aproape deasupra celeilalte. Atunci m-am gândit că probabil au fost făcute de degetele mari care au apăsat puternic pe esofag.

— Chiar le ţii minte?

— Le ţin minte clar, spune Sumner. Două vânătăi mari, una deasupra celeilalte, ca două pete de cerneală.

— Da' io nu mai am două deşte mari bune, zice McKendrick rar. Ş-atunci, cum să fac vânătăile alea?

— Aşa e, spune Sumner. Trebuie să vorbesc cu căpitanul acum. Din câte văd eu, flăcăul cu barosul s-ar putea să-ţi fi salvat gâtul.

14

Brownlee ascultă argumentele medicului, sperând din toată inima că sunt greşite. N-are deloc poftă să-l elibereze pe McKendrick. Dulgherul e un vinovat convingător şi, dacă îl eliberează (deznodământ pe care Sumner, dintr-un motiv al său misterios, pare să şi-l dorească), pe corabie nu mai e nimeni care să-i poată lua locul fără o grămadă de necazuri şi complicaţii.

— Un ticălos sfrijit ca Hannah poate fi sugrumat destul de uşor şi cu o singură mână, aş zice eu, obiectează Brownlee, cu sau fără degetul mare. McKendrick nu-i înalt, dar e destul de puternic pentru aşa ceva.

— Totuşi, nu cu vânătăile aşezate cum erau pe gâtul lui Hannah. Urmele degetelor mari erau clare ca lumina zilei.

— Nu-mi aduc aminte urmele degetelor mari. Îmi aduc aminte o groază de vânătăi, dar n-am cum naiba să ştiu care deget anume a făcut o urmă anume.

— Înainte să fie aruncat peste bord, am făcut schiţe cu rănile lui Hannah, spune Sumner. M-am gândit că tribunalul ar vrea să le vadă, dacă se ajunge la proces. Uite aici.

Pune pe masă, în faţa căpitanului, un caiet de schiţe legat în piele şi-l deschide la paginile cu pricina.

— Vezi ce vreau să spun? Două vânătăi mari, ovale, una deasupra celeilalte, acolo şi acolo.

I le arată. Brownlee se uită, apoi îşi scarpină nasul şi se încruntă. E iritat de scrupulozitatea medicului. Ce treabă are el să facă schiţe în tuş ale cadavrului unui băiat?

— Joseph era deja înfăşurat în giulgiul cusut. Cum ai reuşit să faci schiţele?

— I-am cerut velarului să slăbească puţin cusăturile şi apoi să le strângă la loc în timpul tranşatului. A fost destul de uşor.

Brownlee dă paginile caietului de schiţe şi tresare văzând o reproducere detaliată a rectului vătămat şi plin de ulceraţii al băiatului şi o diagramă cu explicaţii a coastelor rupte.

— Desenele tale drăguţe nu dovedesc mai nimic, spune el. McKendrick a fost văzut învârtindu-se pe lângă băiat, iar el e un sodomit cunoscut şi mărturisit. Astea sunt faptele clare. Restul nu-s decât bănuieli şi închipuiri.

— Degetul mare de la mâna stângă a lui McKendrick e vătămat fără putinţă de vindecare, stăruie Sumner. N-avea cum să comită

crima asta.

— Şi eşti liber să-ţi spui părerea în faţa judecătorului imediat ce ne întoarcem în Anglia. Poate că el o să fie mai convins decât mine, dar între timp, câtă vreme ne aflăm pe mare şi eu sunt căpitanul, McKendrick rămâne unde e.

— Imediat ce ne întoarcem în Anglia, adevăratul ucigaş o să părăsească vasul şi o să dispară, îţi dai seama? N-o să fie prins în veci.

— Şi-atunci să arestez tot nenorocitul de echipaj pentru suspiciune de crimă? Asta îmi recomanzi?

— Dacă nu McKendrick l-a ucis pe băiat, probabil că a făcut-o Henry Drax. Minte în legătură cu dulgherul ca să-şi scape el pielea.

— Ai citit prea multe romane ieftine, domnule Sumner, pe cuvântul meu.

— Lasă-mă cel puţin să-l examinez pe Drax cum am făcut şi cu McKendrick. Dacă el e criminalul, atunci nu-i prea târziu să mai fie vizibile semnele.

Brownlee se foieşte pe scaun, se trage de firele scurte de păr de pe lobii urechilor şi oftează. Deşi medicul e cu siguranţă enervant, stăruinţa lui are ceva admirabil. E un nemernic încăpăţânat, una peste alta.

— Foarte bine, spune el. Dacă trebuie. Deşi, în caz că Drax nu e de acord să fie zgândărit şi împuns, nu sunt foarte dispus să insist.

Când e chemat, Drax nu obiectează. Îşi dă jos pantalonii în faţa lor şi rămâne acolo rânjind. Un iz de urină stătută şi carne conservată umple cabina căpitanului.

— La dispoziţia dumitale, domnule Sumner, zice Drax făcându-i frivol cu ochiul.

Sumner, respirând doar pe gură, se apleacă şi îi examinează, cu ajutorul unei lupe, parabola spânzurată a glandului.

— Trage prepuţul, te rog, spune medicul.

Drax face cum i s-a cerut. Sumner dă din cap.

— Ai lăţei, îi zice.

— Mda, de obicei am. Dar asta n-o fi o crimă de spânzurătoare, nu?

Brownlee chicoteşte. Sumner clatină din cap şi apoi se ridică.

— Nu are şancre vizibile, spune el. Acum arată-mi ambele mâini.

Drax le întinde. Medicul se uită la palme, apoi le întoarce. Sunt negre şi aspre ca nişte bucăţi de fontă brută.

— Tăietura de pe mână s-a vindecat, văd.

— N-a fost cine ştie ce, spune celălalt. Doar o zgârietură.

— Şi poţi folosi toate falangele, bănuiesc.

— Ce să folosesc?

— Toate degetele de la mâini.

— Chiar aşa, slavă Domnului.

— Scoate-ţi haina şi suflecă-ţi mânecile.

— Te îndoieşti de mine, domnule Sumner? întreabă Drax trăgându-şi braţele din haină şi descheindu-se la cămaşă. Te îndoieşti de ce-am văzut lângă ruf?

— McKendrick neagă. Ştii că neagă.

— McKendrick e un sodomit. Şi ce înseamnă cuvântul unui sodomit într-un tribunal? Nu prea mult, aş zice.

— Am motive serioase să-l cred.

Drax dă din cap şi continuă să se dezbrace. Îşi scoate cămaşa şi lenjeria de flanelă. Are pieptul lat acoperit cu păr negru şi cu muşchi viguroşi; burta e umflată semeţ şi ambele braţe îi sunt împestriţate cu un vârtej de tatuaje albastre.

— Dacă îl crezi pe ticălosul ăla de McKendrick, atunci îţi închipui că eu sunt un mincinos.

— Nu ştiu ce eşti.

— Sunt un om onorabil, domnule Sumner, spune Drax, apăsând treptat pe cuvântul *onorabil,* de parcă onoarea însăşi ar fi o noţiune complexă şi ezoterică, însă una pe care e mândru că şi-a însuşit-o. Asta sunt. Îmi fac datoria şi n-am de ce să mă ruşinez din cauza asta.

— Ce vrei să zici, Drax? îl întreabă Brownlee. Toţi suntem oameni onorabili aici, cred, sau măcar destul de onorabili pentru cerinţele chemării noastre, care e o treabă destul de murdară, după cum ştii.

— Cred că doctorul înţelege unde bat, răspunde Drax. (Stă acum complet despuiat – cu picioarele groase, ca un boxer, fără ruşine. Are chipul ars de soare, iar mâinile îi sunt înnegrite de munca grea, însă restul pielii – acolo unde se iţeşte pe sub smocurile de păr întunecat şi panoplia de tatuaje grosolane – e de un alb-rozaliu curat, ca pielea unui bebeluş.) El şi cu mine suntem tovarăşi vechi, la urma urmelor. L-am ajutat să-şi găsească drumul înapoi spre cabina lui după noaptea aia straşnică din Lerwick. Poate că nu-ţi aduci aminte, domnule Sumner, pentru că dormeai adânc atunci, dar eu şi Cavendish ne-am uitat bine împrejur înainte să plecăm, ca să fim siguri că toate lucrurile sunt în bună ordine, aşa cum trebuie. Nimic deranjat sau mişcat de la locul lui.

Sumner, ţintuindu-l cu privirea, înţelege imediat. Au cotrobăit prin cufărul lui, au citit ordinul de eliberare din armată, au văzut inelul furat.

Brownlee se uită curios la el.

— *Dumneata* înţelegi despre ce naiba vorbeşte? îl întreabă.

Sumner scutură din cap. Aruncă o privire neatentă la braţele şi torsul lui Drax, răsuflând prudent între timp, înăbuşindu-şi tumultul lăuntric.

— Te îndoieşti de cunoştinţele sau competenţa mea de medic?

întreabă el (sunând ridicol chiar şi în urechile lui). Mi-am făcut ucenicia şi am certificate de la Colegiul Regal din Belfast.

Drax zâmbeşte la auzul cuvintelor lui, apoi râde. Scula gălbejită i se îngroaşă şi zvâcneşte vizibil în sus.

— Dumneata ai bucăţica dumitale de hârtie, domnule Sumner, iar eu o am pe-a mea. Acuma, care din bucăţelele astea de hârtie cântăreşte mai mult, mă întreb, într-un tribunal englezesc? N-am învăţat niciodată carte, aşa că nu-s în stare să spun, dar un avocat bun o să aibă probabil o părere, mă gândesc.

— Am dovezile mele, răspunde medicul. Nu-i vorba de părerea sau de reputaţia mea. Cine sunt, sau cine am fost, nu asta-i problema.

— Şi ce dovezi ai împotriva *mea*? întreabă Drax, mai înverşunat. Asta să-mi spui.

— Nu te acuzăm de nicio crimă, îl asigură Brownlee. Nu de-asta suntem aici. Adu-ţi aminte că McKendrick e încă jos, în cală, în lanţuri. Sumner e doar curios în legătură cu unele detalii ale nelegiuirii, asta-i tot.

Drax nu-l ia în seamă şi-l ţintuieşte în continuare cu privirea pe medic.

— Ce dovezi ai împotriva mea? întreabă el din nou. Pentru că, dacă n-ai niciuna, atunci e cuvântul tău împotriva cuvântului meu, aş zice. Cuvântul meu solemn, jurat pe Biblie, împotriva cuvântului tău.

Sumner se trage un pas înapoi şi-şi vâră mâinile în buzunare.

— Minţi în privinţa lui McKendrick, spune el. Ştiu foarte bine că minţi.

Drax se întoarce spre Brownlee şi se bate uşor cu degetul peste ureche.

— Medicul corabiei e cam surd, nu-i aşa, căpitane? zice el. Îi pun întruna aceeaşi nenorocită de întrebare şi nu pare s-o audă deloc.

Brownlee se încruntă, apoi îşi umezeşte buzele. Începe să regrete că a fost de acord cu cererea lui Sumner. Drax o fi el cam sălbatic, dar nu are niciun motiv serios să-l învinuiască de uciderea copilului. Nu-i de mirare că s-a înfuriat.

— Ce dovezi avem împotriva lui Drax în chestiunea asta, Sumner? Te rog, spune-ne.

Medicul se uită o clipă în jos, la podeaua dintre tălpile lui, apoi ridică privirea spre luminatorul de sticlă înclinat al cabinei.

— N-am dovezi împotriva lui Henry Drax, mărturiseşte el sec. Absolut niciuna.

— Atunci, hai să terminăm cu aiureala asta, spune Brownlee. Pune-ţi naibii hainele pe tine şi treci la treabă.

Drax se uită dispreţuitor la Sumner pentru o clipă care pare că nu se mai sfârşeşte, apoi se apleacă şi-şi ridică nădragii de pe podeaua cabinei. Fiece mişcare îi e chibzuită şi viguroasă, iar trupul lui, aşa

jegos şi umflat cum e, îmbâcsit şi plin de mizerie în toate cutele şi pliurile, exercită totuşi o atracţie dezgustătoare. Sumner priveşte fără să vadă. Se gândeşte la cufărul cu medicamente şi la plăcerile delicioase pe care le conţine. Se gândeşte la ahei şi troieni şi la felul cum îşi băgau nasul Atena şi Ares unul în treburile celuilalt. McKendrick va fi spânzurat cu siguranţă, îşi dă seama. Crima asta cere un personaj negativ, iar dulgherul a fost desemnat să-l joace. O să atârne în ştreang şi o să dea din picioare. Nu mai are nicio scăpare acum, nicio Hera care să-l salveze de la spânzurătoare.

Drax se apleacă şi apoi se îndreaptă, îşi vâră picioarele în găurile nădragilor şi îi trage în sus pe coapse. Spinarea lată şi fundul împuţit îi sunt păroase; picioarele în şosete sunt butucănoase, ca de maimuţă. Brownlee priveşte nerăbdător. A lăsat în urmă fărădelegea, mintea i s-a mutat la altele. McKendrick o să atârne în ştreang pentru ce-a făcut şi gata. Ce contează acum e scufundarea corabiei, o treabă greu de făcut ca lumea. Baleniera trebuie să se ducă la fund destul de încet ca să poată fi salvată toată încărcătura, însă nu atât de încet încât să mai poată fi făcute reparaţii în ultima clipă. Şi n-ai cum să fii sigur dinainte cum o să se mişte gheaţa şi cât de aproape sau de departe o să poată Campbell manevra convingător Hastings. Asigurările se confruntă în ultima vreme cu diverse tipuri de înşelăciuni; dacă bănuiesc vreo înţelegere, o să năvălească peste echipaj în port şi o să înceapă să ofere recompense pentru informaţii utile. Dacă n-o face ca lumea, ar putea ajunge într-o celulă din temniţa din Hull în loc să se bucure de pensie cutreierând ţărmurile din Bridlington.

— Ce-i rana aia de pe braţ? îl întreabă pe Drax. Iar te-ai tăiat? Dacă-l rogi frumos, Sumner o să-ţi dea un plasture, sunt sigur.

— Nu-i nimic, răspunde celălalt. O zgârietură cu un harpon, atâta tot.

— Mie nu mi se pare chiar nimic, zice Brownlee.

Drax clatină din cap şi-şi ia haina de postav de pe masa.

— Lasă-mă să văd, spune Sumner.

— Nu-i nimic, stăruie Drax.

— E braţul tău drept şi văd de aici că-i umflat şi plin de puroi, spune Brownlee. Dacă nu poţi să arunci harponul sau să tragi la rame, n-o să-mi fii de niciun folos, ce naiba! Arată-i-l acum doctorului.

Drax şovăie o clipă, apoi întinde braţul.

Rana, sus pe antebraţ, aproape de cot, pe jumătate ascunsă sub păr şi cerneală, e îngustă, dar adâncă, şi locul din jur e umflat rău. Când o atinge, Sumner simte pielea întinsă şi fierbinte. Sub coajă, de jur împrejur s-a adunat o areolă de puroi verde. Iar coaja în sine e lipicioasă şi se jupoaie.

— Puroiul trebuie spart cu lanţeta, iar restul trebuie tras cu o cataplasmă, spune medicul. De ce n-ai venit la mine până acum?

— Nu mă supără, răspunde Drax. Nu-i decât o crestătură.

Sumner se duce în cabină şi se întoarce cu o lanţetă, pe care o încinge un minut la flacăra lumânării, la o bucată de tifon cu vată şi o apasă pe rană, apoi face o mică incizie cu lanţeta. Ţâşneşte un amestec verde-rozaliu de sânge şi puroi, care se îmbibă în vată. Sumner apasă mai tare, iar din rană se scurge şi mai mult puroi. Drax stă nemişcat şi tăcut. Pielea roşie şi inflamată s-a dezumflat, dar a mai rămas o gâlmă ciudată şi neobişnuită.

— E ceva înfipt acolo, zice Sumner. Uite.

Brownlee se apropie şi se uită peste umărul medicului.

— S-ar putea să fie o aşchie de lemn, îşi dă el cu părerea, sau poate o bucăţică de os.

— Zici că ţi-ai făcut asta cu un harpon? întreabă Sumner.

— Chiar aşa, răspunde Drax.

Sumner apasă gâlma cu buricul degetului. Alunecă o clipă pe sub piele şi apoi se iveşte, albă şi plină de sânge, în deschizătura rănii.

— Ce dracu-i aia? întreabă Brownlee.

Sumner pune obiectul pe vata pătată şi-l şterge. Se uită doar o dată la el şi îşi dă seama imediat. Aruncă o privire scurtă spre harponier, apoi îi arată obiectul căpitanului. E un dinte de copil, albicios, ca un grăunte, rupt din rădăcină.

Drax îşi smuceşte braţul. Se uită la dinte, aflat tot în mâna lui Sumner, pe urmă la Brownlee.

— Chestia aia nu-i a mea, spune el.

— Era în braţul tău.

— Nu-i a mea.

— E dovadă, spune Sumner. Asta e. Tocmai dovada de care avem nevoie ca să te vedem spânzurat.

— N-o să fiu spânzurat, zice Drax. O s-ajungeţi amândoi în iad înainte să se-ntâmple aşa ceva.

Brownlee se duce la uşa cabinei, o deschide şi îl strigă pe secund. Cei trei bărbaţi se privesc cu atenţie. Drax, doar pe jumătate îmbrăcat, cu pieptul dezgolit, ţine strâns cămaşa şi haina de postav în mâna stângă.

— Nici n-o să fiu pus în lanţuri, spune el. Nu de nişte ticăloşi ca voi doi.

Brownlee îl strigă iar pe Cavendish. Harponierul se uită prin cabină după vreo armă pe care ar putea-o folosi. Pe masa din dreapta lui e un sextant de alamă, iar pe peretele din spate, într-un rastel de pin, vede o lunetă şi un baston greu, din os de balenă, cu măciulie de abanos. Încă nu se mişcă şi nu se întinde după ele. Aşteaptă calm să vină momentul.

Aud tropăitul şi înjurăturile lui Cavendish, care coboară de pe punte şi trece prin coridor. Când intră în cabină şi ceilalţi se întorc

spre el, Drax înşfacă bastonul din rastel şi îl abate drept spre fruntea lui Brownlee, lovindu-l chiar deasupra arcadei stângi şi spărgându-i ţeasta. Îl trage înapoi ca să lovească din nou, dar Cavendish îl apucă de braţ. Cei doi bărbaţi se luptă în tăcere o clipă. Când Drax dă drumul bastonului, Cavendish se apleacă după el, iar harponierul îl apucă de păr şi-l loveşte tare cu genunchiul în faţă. Secundul se prăbuşeşte într-o rână pe preş, gemând şi scuipând sânge. Sumner, privind în continuare, nici nu s-a mişcat. Ţine încă lanţeta într-o mână şi dintele copilului mort în cealaltă.

— Ce rost are? întreabă el. N-ai cum să scapi de-aici.

— O să-mi încerc norocul într-o barcă de vânătoare, spune Drax. Nu mă întorc în Anglia să fiu spânzurat.

Ridică bastonul de pe podea şi-l cântăreşte o clipă. Măciulia de abanos e lunecoasă de la sângele lui Brownlee.

— Şi-o să iau dintele de la tine înainte să plec, adaugă el.

Sumner scutură din cap, apoi face un pas înainte şi pune dintele şi lanţeta pe tăblia mesei dintre ei. Aruncă o privire în sus prin luminator, însă nu-i nimeni acolo. De ce nu-i Black pe dunetă, ca de obicei? se întreabă el. Unde-i Otto?

— Nu poţi să ne omori pe toţi, spune.

— Cre' că pot să omor destui, totuşi. Acum întoarce-te.

Flutură din baston ca să dea de înţeles ce vrea.

După o clipă, Sumner face cum i s-a spus. În timp ce Drax se îmbracă repede, medicul stă în picioare, holbându-se la lambriul de lemn întunecat de pe peretele cabinei. În moalele capului, se întreabă el, sau într-o parte? O lovitură sau două? Dacă strigă acum, s-ar putea să-l audă cineva. Dar nu strigă. Închide ochii şi-şi ţine răsuflarea. Aşteaptă să cadă lovitura fatală.

Afară se aude pe neaşteptate zarvă. Zgomot puternic de voci. Şi apoi, când uşa cabinei se deschide brusc, bubuitul ireal al unui foc de armă. În jurul capului său cad praf şi bucăţi de tavan. Se răsuceşte şi-l vede pe Black stând în uşă şi îndreptând ţeava pistolului spre pieptul lui Drax.

— Dă-i bastonul lui Sumner, îi ordonă Black.

Harponierul nu se mişcă. Are gura căscată şi i se văd dinţii şi limba umede.

— Pot să te omor acum, spune Black, sau pot să te împuşc în boaşe şi să te las să sângerezi o vreme. Cum preferi.

După o clipă de şovăială, Drax dă din cap, zâmbeşte uşor, apoi îi întinde bastonul lui Sumner. Black intră în cabină şi se uită în jos la Brownlee şi Cavendish, inconştienţi şi sângerând pe podea.

— Ce dracu făceaţi aici? întreabă el.

Drax ridică din umeri şi priveşte dintele care stă pe masă, unde l-a lăsat medicul.

— Dintele ăla nu-i deloc al meu, zice el. Doctoru’ mi l-a scos din braţ, da’ cum a ajuns acolo e cel mai mare mister.

15

Patru zile şi patru nopţi, Brownlee zace fără cunoştinţă în pat, cu ochii deschişi, însă abia răsuflând. Partea stângă a feţei îi e înnegrită şi schilodită. Ochiul e umflat şi închis. Din ureche i se preling umori necunoscute; în partea de sus a frunţii, unde pielea e plesnită, se zăreşte osul alb. Sumner crede că e puţin probabil să supravieţuiască, iar dacă supravieţuieşte, mintea lui n-are cum să-şi mai revină în întregime. Ştie din experienţă că creierul omului nu poate suporta astfel de contuzii. Dacă se sparge ţeasta, situaţia e aproape fără speranţă, sensibilitatea e mult prea mare. A văzut astfel de răni pe câmpul de luptă, făcute de sabie şi şrapnel, paturi de puşcă şi potcoave de cal – pierderea cunoştinţei e urmată de catatonie, uneori răniţii ţipă ca nebunii sau plâng ca nişte copii, ceva din ei (sufletul? firea?) a fost răvăşit, răsturnat. Şi-au pierdut direcţia. În general, e mai bine dacă mor, îşi spune el, decât să trăiască în emisfera crepusculară a nebuniei.

Cavendish are nasul spart urât şi a rămas fără câţiva dinţi din faţă, dar altfel e nevătămat. După o scurtă perioadă de zăcut, în care a sorbit supă de carne dintr-un polonic şi a luat opiu pentru dureri, se ridică şi-şi reia îndatoririle. Într-o dimineaţă mohorâtă, cu nori strângându-se în zare şi o boare de ploaie stăruind în aer, îi adună pe oameni pe puntea de la prova şi le spune că preia comanda corabiei până îşi revine Brownlee. Henry Drax, îi asigură el, va fi cu siguranţă spânzurat în Anglia pentru faptele lui criminale şi pentru răzvrătire, însă deocamdată e bine legat în cală, ca să nu mai facă necazuri, şi nu va mai juca niciun rol în călătoria lor.

— Poate vă întrebaţi cum a ajuns aşa un diavol să se învârtă printre noi, dar n-am niciun răspuns la întrebarea asta, spune el. M-a îmbrobodit şi pe mine ca pe oricine altcineva. Am cunoscut la vremea mea ceva ticăloşi perverşi şi perfizi, dar mărturisesc că niciunul nu era nici pe departe ca Henry Drax. Dacă bunul domn Black aici de faţă ar fi hotărât să-i tragă glonţul ăla în piept când a avut prilejul, eu, unul, n-aş fi jelit prea mult, dar aşa stă închis în cuşcă jos, ca o fiară ce e, şi n-o să mai vadă lumina zilei până nu ancorăm din nou la Hull.

Printre membrii echipajului, stupoarea provocată de ce se petrecuse în cabina lui Brownlee este curând înlocuită de convingerea generală că întreaga călătorie e blestemată. Îşi aduc aminte de poveştile înfiorătoare despre Percival, despre oamenii care mureau, înnebuneau, îşi beau propriul sânge ca să supravieţuiască, şi se

întreabă de ce au fost atât de nebuni sau nechibzuiţi să se îmbarce pe o corabie comandată de un om căruia i s-a dus vestea pentru ghinionul lui înspăimântător. Chiar dacă vasul e încărcat mai puţin de-un sfert cu grăsime de balenă, nu-şi doresc nimic mai mult decât să facă imediat cale întoarsă şi să pornească întins spre casă. Se tem că o să fie şi mai rău şi ar prefera să ajungă acasă cu buzunarele goale, dar încă în viaţă, decât să sfârşească scufundaţi pentru totdeauna sub gheaţa din Baffin.

După Black şi Otto, care nu încearcă să-şi ţină părerile doar pentru ei, e deja prea târziu ca să mai zăbovească în apele alea – majoritatea balenelor s-au îndreptat deja spre sud şi, cu cât se abat mai mult spre nord în timp ce trece vara, cu atât mai mare e riscul să dea de gheaţă. Brownlee stăruise să aleagă cursul ăsta către nord, spun ei, însă acum nu mai e la comandă, aşa că cel mai bine ar fi să se întoarcă în golful Pond cu restul flotei. Totuşi, Cavendish nu ţine cont nici de superstiţiile echipajului, nici de sugestiile celorlalţi ofiţeri. Merg în continuare spre nord, însoţiţi de Hastings. De două ori văd în depărtare balene şi lasă bărcile la apă să le vâneze, dar fără succes. Când ajung la intrarea în strâmtoarea Lancaster, Cavendish coboară o barcă şi pune să fie dus până la Hastings, să se consulte cu Campbell. La întoarcere, anunţă în timpul cinei la popotă că o să intre în strâmtoare imediat ce se deschide un canal convenabil în gheaţă.

Black se opreşte din mâncat şi îl priveşte atent.

— N-a prins nimeni niciodată vreo balenă în august aşa de departe în nord, spune el. Citeşte rapoartele, dacă nu mă crezi. În cel mai bun caz, ne pierdem timpul şi, dacă intrăm în strâmtoare, ne punem şi în pericol.

— Nu scoţi profit decât dacă-ţi asumi şi câte un mic risc din când în când, răspunde Cavendish degajat. Ar trebui să dai dovadă de mai multă îndrăzneală, domnule Black.

— Să intri în strâmtoarea Lancaster la vremea asta e nesăbuinţă, nu cutezanţă, protestează Black. De ce ne-a dus iar Brownlee spre nord, nu pot să spun, dar ştiu că, de-ar fi aici, nici măcar el nu s-ar gândi să intre în strâmtoare.

— Ce-ar face sau n-ar face Brownlee nu contează, aş zice, de vreme ce nu poate să vorbească sau măcar să se şteargă la cur. Şi fiindcă eu comand acum, nu tu sau el – arată din cap spre Otto cred că facem cum zic eu.

— Am trecut deja prin destule belele în călătoria asta. Chiar vrei să mai adaugi şi altele?

— Hai să-ţi spun ceva despre mine, răspunde Cavendish aplecându-se puţin şi coborând vocea. Spre deosebire de alţii, poate, eu nu vin la vânătoare de balene pentru aerul curat sau peisajele marine minunate, nu vin nici măcar pentru compania plăcută a unora

ca tine şi ca Otto, aici de faţă. Eu vin la vânătoare de balene ca să scot bani, şi o să scot bani pe orice cale pot. Dacă părerile voastre ar veni în monede de aur cu capul Reginei pe ele, le-aş da ceva atenţie, dar fiindcă nu vin, n-o să fiţi prea jigniţi, sper, dacă nu le bag deloc în seamă.

Când Brownlee moare, două zile mai târziu, îl îmbracă în haina lui de catifea, îl învelesc într-un giulgiu cusut din pânză tare de vele şi îi cară trupul pe o scândură de pin până la balustrada de la pupa. Cade o ploaie măruntă, marea are culoarea cremei de ghete, iar cerul e vătuit de nori. Echipajul cântă „Rock Of Ages" şi „Nearer My God To Thee", iar Cavendish le dă tuturor tonul într-o variantă dezlânată de Tatăl Nostru. Când cântă sau se roagă, vocile lor sunt scăzute şi şovăitoare. Deşi se îndoiseră de Brownlee la sfârşit, convinşi că e ghinionist, felul în care a murit e o lovitură pentru încrederea generală. Faptul că Drax, despre care credeau că e de nădejde, chiar de admirat, e în realitate un ucigaş şi un sodomit, iar McKendrick, despre care credeau că e un ucigaş şi un sodomit, e în realitate o victimă nevinovată a uneltirilor nelegiuite ale lui Drax a născut printre oamenii din teugă nedumerire şi îndoială de sine. Astfel de răsturnări de situaţie incredibile îi fac să se simtă nesiguri şi neliniştiţi. Lumea lor e destul de dură şi de aspră, cred ei, şi fără povara complicaţiilor morale.

Când oamenii se împrăştie, Otto se iveşte lângă Sumner. Atinge cotul medicului şi-l conduce înainte până ajung la bompres, privind spre marea întunecată, spre norii cenuşii şi spre Hastings, despărţit de Volunteer prin câteva sloiuri desprinse. Chipul lui Otto e sumbru şi încordat. Sumner simte că are veşti de împărtăşit.

— Cavendish o să ne omoare pe toţi, şopteşte harponierul. Am văzut cum se întâmplă.

— Laşi moartea lui Brownlee să te deprime, spune Sumner. Lasă-i puţin timp lui Cavendish şi, dacă nu vedem balene în strâmtoare, o să ajungem înapoi în golful Pond înainte să-ţi dai seama.

— *Tu* o să scapi cu viaţă, dar o să fii singurul. Restul o să ne înecăm sau o să murim de foame sau o să ne prăpădim de frig.

— Prostii. De ce zici aşa ceva? De unde-ai putea să ştii?

— Am avut un vis, spune el. Azi-noapte.

Sumner clatină din cap.

— Visele sunt doar o cale de descărcare a minţii; sunt o formă de purificare. Ce visezi e ceea ce rămâne şi nu poate fi folosit. Un vis nu-i decât o grămadă de rahat, un talcioc de idei. În vise nu e niciun adevăr, nicio profeţie.

— Tu o să fii ucis de un urs... când noi, ceilalţi, o să fim deja morţi, stăruie Otto. Mâncat, înghiţit cumva.

— După ce s-a întâmplat aici, temerile tale sunt de înţeles, răspunde Sumner. Dar nu le confunda cu destinul nostru. Toate astea au trecut. Suntem în siguranţă.

— Drax e încă în viaţă.

— E jos, în cală, înlănţuit de arborele mare, cu mâinile şi picioarele legate. Nu are cum să scape. Linişteşte-te.

— Trupul fizic e doar o cale de-a te mişca prin lume. Spiritul e cel care trăieşte cu adevărat.

— Crezi că unul ca Henry Drax are vreun spirit demn de numele ăsta?

Otto dă din cap. Pare, ca de obicei, serios, înflăcărat şi uşor surprins de natura lumii din jurul său.

— I-am întâlnit spiritul, spune el. L-am întâlnit în alte tărâmuri. Uneori e un înger negru, alteori e un macac.

— Eşti băiat bun, Otto, dar ce spui e o prostie, îl contrazice Sumner. Nu mai suntem în pericol. Linişteşte-te şi lasă naibii visul.

În timpul nopţii, intră în strâmtoarea Lancaster. La sud de ei, oceanul e curat, dar spre nord se întinde un peisaj grunjos şi monoton, cu bolovani de gheaţă şi ochiuri de apă, netezit pe alocuri de vânturi, însă în alte locuri denivelat, cu asperităţi şi dâmburi cu muchii ascuţite, modelate de anotimpuri, schimbări de temperatură şi maree. Sumner se trezeşte devreme şi, cum i-a intrat în obicei, adună o găleată cu coji de legume, resturi de pâine şi lături de la bucătărie. Ia o lingură mare de metal şi, ghemuit lângă butoiul puiului de urs, strecoară prin grilaj o parte din grămada rece şi plină de grăsime. Ursul adulmecă, înfulecă, apoi muşcă furios din lingura goală. După ce trage lingura şi o eliberează, Sumner îi mai dă o porţie. Când ursul goleşte găleata, o umple cu apă proaspătă şi-l lasă să bea. Apoi ridică butoiul în picioare, desface grilajul metalic şi, cu o iuţeală prudentă născută din practică şi câteva accidente evitate la limită, strecoară un laţ de frânghie pe gâtul ursului şi-l strânge bine. Răstoarnă butoiul şi lasă ursul să se năpustească înainte şi înapoi pe punte, zgâriind scândurile cu ghearele lui negre. Sumner prinde capătul lesei de un tachet din apropiere şi curăţă butoiul cu apă de mare, împingând cu o mătură rahatul strâns peste portsartul de la prova.

Ursul, cu crupa înaltă şi blana îngălbenită pe picioarele din spate, mormăie, apoi se aşază la marginea unui tambuchi. E urmărit de la distanţă de căţeaua corabiei, Katie, o Airedale cu şolduri arcuite. În fiecare zi, de câteva săptămâni deja, câine şi urs repetaseră un joc asemănător de prudenţă şi curiozitate, apropiere şi retragere. Oamenii se bucură de spectacolul zilnic. Îi asmut, le strigă încurajări, îi înghiontesc cu cizmele şi cângile. Căţeaua e mai mică, dar se mişcă mai iute. Se repede înainte, încremeneşte o clipă, apoi se întoarce iar

brusc şi latră înverşunată. Bâjbâind, din cale-afară de şovăielnic, ursul se ia ţanţoş după ea, cu capul lui ca o pană, cu o pată de negreală ca un chibrit ars, amuşinând aerul. Căţeaua e toată numai elan şi spaimă, vigilenţă nervoasă; ursul, nepăsător, cu picioarele pe pământ, cu labele greoaie, cu tălpile ca nişte tigăi, se mişcă de parcă aerul însuşi ar fi o barieră pe care trebuie să o treacă încet. Se apropie la mai puţin de un picior, nas în nas, cu ochii negri adânciţi într-o discuţie străveche şi fără cuvinte.

— Pun trei penny pe urs, strigă cineva.

Bucătarul, sprijinit de pragul de sus al uşii de la bucătărie, amuzat, aruncă între ei o halcă de slănină. Urs şi câine se reped deodată după ea, se lovesc unul de celălalt. Căţeaua, încovrigându-se şi schelălăind, se învârte peste punte ca o sfârlează. Ursul înfulecă slănina şi caută alta. Oamenii râd. Sumner, care se sprijinise de arborele mare, se îndreaptă, dezleagă lesa de tachet şi, cu capătul ţepos al măturii, mână ursul înapoi spre butoiul curăţat. Dându-şi seama ce se întâmplă, ursul se opreşte o clipă, îşi dezveleşte colţii, apoi se supune. Sumner ridică butoiul în picioare, prinde la loc grilajul şi îl culcă din nou pe punte.

Vântul bate toată ziua dinspre sud. Cerul e de un albastru spălăcit, dar în zare nori negri se adună în fâşii înguste peste crestele munţilor. Spre sfârşitul după-amiezii, zăresc o balenă la o milă de babord şi lasă la apă două bărci. Acestea se îndepărtează repede, iar Volunteer le urmează. Cavendish urmăreşte manevrele de pe dunetă. Poartă mantaua de culoarea tutunului a lui Brownlee şi ţine în mână luneta lui lungă de alamă. Din când în când strigă câte o comandă. Sumner vede că găseşte o plăcere copilărească în noua lui autoritate. Când ajung la balenă, oamenii din bărci descoperă că e deja moartă şi a început să se umfle. Fac semn corabiei să se apropie şi o remorchează. Black se află la comanda primei bărci, iar el şi Cavendish strigă unul la altul vorbind despre starea carcasei. În ciuda semnelor de putreziciune şi degradare, hotărăsc că a mai rămas destulă grăsime ca să merite s-o jupoaie.

Leagă trupul în descompunere al balenei de copastia corabiei, unde se leagănă ca o legumă uriaşă în întregime putrezită. Pielea neagră precum catranul e flască şi băşicată pe alocuri; aripioarele şi coada sunt pline de excrescenţe alburii şi ulceroase. Oamenii care spintecă balena poartă fulare la nas şi pufăie tutun tare ca să nu simtă duhoarea. Blocurile de grăsime pe care le taie şi jupoaie sunt decolorate şi gelatinoase – mai mult maronii decât roz. Atârnate pe punte, din ele nu picură sânge, ca de obicei, ci o zeamă gălbuie închegată, ca scurgerile rectale infecte ale unui cadavru de om. Cavendish se plimbă cu paşi mari, strigând îndrumări şi încurajări. Deasupra lui se adună păsările de mare, rotindu-se într-o totală

neorânduială în aerul otrăvit, în vreme ce jos, în apa cu pete de grăsime, atraşi de izul de sânge şi putreziciune, rechinii groenlandezi sar să muşte şi să tragă de marginile balenei.

— Trage-le rechinilor una-două peste căpăţână, îi strigă Cavendish lui Jones-Balena. Doar nu vrem să ne înghită profiturile, nu?

Jones dă din cap, ia altă cazma din barca în care îşi ţin harponierii uneltele, aşteaptă să se apropie îndeajuns unul dintre rechini şi îl străpunge cu ea, făcându-i o tăietură de vreun picior în coastă. O ghirlandă de măruntaie roz, roşii şi purpurii se revarsă cu zgomot din rană. Rechinul rănit se zvârcoleşte o clipă, apoi se îndoaie şi începe să-şi înfulece propriile măruntaie.

— Hristoase, nenorocite fiare mai sunt rechinii ăştia, spune Cavendish.

Jones îl ucide în cele din urmă cu o a doua lovitură de cazma în cap, apoi mai omoară unul la fel de repede. Înainte să se scufunde, cele două leşuri cenuşii-verzui, greoaie şi străvechi, care împrăştie în apă dâre tulburi de sânge, sunt sfâşiate fără milă de un al treilea animal, mai mic, care le dă târcoale şi le lasă roase şi zdrenţuite ca nişte cotoare de măr, apoi dispare înainte să reuşească Black să-l omoare şi pe el.

Când tranşatul e gata pe jumătate, taie falca de jos uriaşă a balenei şi o ridică pe punte, dezvelind o parte din ţeastă. Otto, ca un pădurar care atacă un stejar căzut, se aruncă asupra osului cu un topor şi o manelă. Are aproape două picioare grosime şi e frumos tivit pe margini, ca o plintă. Când sunt desprinse ambele părţi ale osului, prind cârligele de oase, desprind falca de sus într-o singură bucată şi o manevrează cu grijă cu un palan până atârnă ca un cort deasupra punţii, cu panglicile negre ale fanoanelor spânzurând ca ţepii unei mustăţi gigantice. Fanoanele sunt desprinse cu cazmalele din falca balenei şi împărţite în bucăţi mai scurte, ca să fie stivuite. Ce mai rămâne din falca de sus e depozitat în cală.

— Până la Crăciun, oasele puturoasei ăsteia moarte şi dezgustătoare o să se cuibărească în corsetele delicat parfumate ale vreunei frumuseţi încă nefutute, care dansează „Gay Gordons”[40] într-o sală de bal de pe Strand. Ăsta-i un gând care-ţi cam face să se-nvârtă căpăţâna, nu-i aşa, domnule Black? întreabă Cavendish.

— În spatele fiecărui strop de frumuseţe femeiască plăcut mirositoare se ascunde o lume întreagă de duhoare şi mârşăvie, se arată de acord Black. Norocos e bărbatul care poate să uite că-i aşa sau care se poate preface că nu e.

După încă o oră, treaba e aproape gata, iar carcasa golită, puhavă şi urât mirositoare e aruncată. O privesc îndepărtându-se într-un nor ţipător de pescăruşi şi petrei. În cumpănă pe linia orizontului

spre vest, soarele arctic firav străluceşte şi se stinge ca un tăciune peste care sufli.

Sumner doarme bine în noaptea aceea, iar dimineaţa se trezeşte din nou să hrănească ursul. Când găleata cu lături e goală, trece o frânghie peste gâtul ursului şi-i leagă capătul cât clăteşte butoiul. Deşi vântul se înteţeşte şi puntea a fost spălată, tot mai stăruie mirosul de putreziciune de la tranşatul grăsimii de ieri. În loc să se liniştească, aşa cum face de obicei, ursul se plimbă încolo şi-ncoace, adulmecând aerul. Când se apropie căţeaua, ursul se întoarce, iar când ea îl împunge blând, mormăie. Căţeaua se mai fâţâie o vreme, zăboveşte la uşa bucătăriei, apoi se întoarce. Dă din coadă şi se apropie mai mult. Stau o clipă privindu-se, apoi ursul se trage îndărăt, se încordează, ridică laba dreaptă din faţă şi, dintr-o singură mişcare curgătoare, zgârie cu ghearele lui ca piatra umărul căţelei, sfâşiind tendonul şi muşchii până la os şi scoţându-l din încheietură. Un marinar care-i privea chiuie şi aplaudă. Căţeaua urlă îngrozitor şi se retrage într-o parte, împroşcând puntea cu sânge. Ursul se aruncă înainte, dar Sumner apucă lesa şi-l trage înapoi. Căţeaua Airedale schelălăie, iar din rana deschisă ţâşneşte sângele. Fierarul, privind de la forja lui, alege un ciocan greu din rastel, se îndreaptă spre locul unde zace căţeaua, tremurând şi făcând pe ea într-o baltă de sânge, şi o loveşte o dată, tare, între urechi. Schelălăitul încetează.

— Vrei să omor şi ursul? întreabă fierarul. Aş face-o destul de bucuros.

Sumner scutură din cap.

— Nu-i ursul meu, ca să-l omor, zice el.

Fierarul ridică din umeri.

— Tu eşti ăla care-l hrăneşte în fiecare zi, aşa că aş zice că-i tot atât al tău ca al oricui altcuiva.

Sumner se uită la ursul care încă se mai întinde la capătul frânghiei, gâfâind şi mormăind şi zgâriind puntea, într-o furie primitivă şi neîndurătoare.

— O să-l lăsăm să trăiască pe nemernicul ăsta nestrunit, spune el.

16

Pe la amiază, vântul îşi schimbă brusc direcţia de la sud la nord, iar bancul de gheţuri în derivă care obturează mijlocul strâmtorii, şi care înainte nu prezenta niciun pericol, începe să se mişte treptat spre ei. Cavendish ancorează vasul de marginea banchizei dinspre sud şi le ordonă oamenilor să taie un doc în gheaţă ca să-i apere, şi să se mişte repede. Sunt aduse lucrurile trebuincioase din magazie – fierăstraie de gheaţă, praf de puşcă, frânghii şi prăjini –, iar oamenii sar peste copastie şi coboară pe gheaţă. Siluetele lor întunecate se mişcă iute pe suprafaţa neatinsă a banchizei. Black măsoară lungimea şi lărgimea necesare docului, apoi bate în gheaţă suliţe de abordaj, ca să marcheze colţurile şi mijlocul distanţei pentru fiecare latură. Oamenii sunt împărţiţi în două echipe ca să facă primele tăieturi lungi. Ridică tripode de lemn cu scripeţi în vârf. Trec frânghii prin scripeţi şi prind câte un fierăstrău de oţel de 14 picioare la capete. De fiecare frânghie se agaţă câte opt oameni care să tragă lama în sus, iar alţi patru ţin mânerele de lemn ale fierăstrăului ca să-l aducă din nou în jos. Gheaţa e groasă de şase picioare şi laturile docului au 200 de picioare. Când sunt tăiate cele două laturi, trec la fundul docului, apoi fac o tăietură dintr-un colţ până la mijlocul laturii din dreapta. De acolo, taie altă diagonală, în direcţia opusă, de la mijlocul laturii până la marginea gheţii. După două ore de trudă, o ultimă tăietură orizontală prin mijlocul docului împarte sloiul în patru triunghiuri, fiecare cântărind câteva tone. Oamenii asudă şi gâfâie din cauza trudei. Capetele lor aburesc ca nişte budinci scoase pe farfurie.

De pe dunetă, Cavendish priveşte bancul înaintând spre el. Pe măsură ce se apropie, împins de vânt, spărturile din el se astupă şi ce era înainte o aglomerare destrămată de sloiuri şi bucăţi răzleţe devine un câmp compact de gheaţă aparent solidă şi se îndreaptă imperceptibil, dar implacabil, spre ei. Ceva mai departe, se zăresc uriaşi gheţari albi-albăstrui ca nişte monumente distruse şi găunoase. Gheaţa mai subţire din jurul bazei lor se boţeşte şi se sfâşie ca hârtia. Verifică poziţia lui Hastings cu luneta de alamă a lui Brownlee, îşi trage nasul, apoi îşi aprinde pipa şi scuipă peste balustradă.

Jos, pe gheaţă, Black îndeasă încărcături de praf de puşcă în cea mai apropiată tăietură diagonală şi aprinde fitilul. După câteva secunde, urmează o bufnitură surdă, o trombă înaltă de apă şi apoi o cascadă mai lată de gheaţă sfărâmată. Blocurile triunghiulare masive se desprind şi se frâng, iar oamenii împărţiţi în echipe trag cu gheare

de pisică cele câteva bucăţi afară din doc. Când docul e în întregime golit de gheaţă, bagă corabia înăuntru pe parâme – trăgând întâi prova şi apoi răsucind pupa ca s-o îndrepte. O prind de banchiză cu ancore de gheaţă, apoi urcă la bord, uzi şi istoviţi. Sobele din cabină sunt umplute cu cărbuni şi se serveşte un rând de grog. Sumner, care a ajutat la tăierea gheţii şi se simte frânt şi sleit de atâta efort, îşi bea ceaiul la popotă, apoi ia o doză de laudanum şi se aşază în cabină să se odihnească. Deşi adoarme destul de uşor, e trezit din când în când de zguduiturile câmpului de gheaţă, de bubuiturile asurzitoare ale sloiurilor care se izbesc între ele. Se gândeşte la artilerie, la tunurile de 15 livre de pe culme, la vâjâitul cumplit al obuzelor şi ghiulelelor pe deasupra capului, apoi îşi bagă vată în urechi şi îşi spune din nou că vasul e în siguranţă şi că docul pe care l-au făcut este solid şi ferit.

La primele ore ale dimineţii, cu vântul încă bătând tare în rafale dinspre nord şi cu cerul ca o pată de mov şi purpuriu, luminos şi lipsit de stele, un colţ masiv al docului de gheaţă se sparge sub presiunea bancului şi bucata desprinsă e izbită cu putere în etamboul lui Volunteer, îmbrâncind corabia înainte şi într-o parte. Prova e împinsă în celălalt capăt al docului de gheaţă şi, cu un vaier cumplit de lemn încovoiat şi despicat, corabia e strivită brutal între banchiză şi bancul în derivă. Lemnăria scrâşneşte, baleniera se smuceşte în sus. Sumner, smuls din visele lui senine, îi aude pe Cavendish şi pe Otto răcnind prin tambuchi. În timp ce se repede să-şi tragă cizmele, simte corabia cutremurându-se şi desprinzându-se, scândurile de sub picioarele lui încep să trepideze şi să se desprindă, cărţile şi medicamentele se prăbuşesc de pe rafturi, pragul de sus al uşii se face ţăndări. Pe punte e vacarm. Cavendish ordonă cu glas ridicat evacuarea corabiei. Bărcile sunt coborâte pe gheaţă, oamenii îşi adună înnebuniţi calabalâcul şi cară provizii şi lucruri din magazii. Aruncă peste parapete cufere, saci şi saltele; rostogolesc de pe pasarelă pe banchiză butoaie cu provizii, care sunt prinse şi date de-a dura mai departe. Întind pe gheaţă o velă, unde sunt azvârlite aşternuturile şi saltelele. Bărcile sunt încărcate cu mâncare, combustibil, puşti şi muniţie, apoi acoperite cu prelate şi trase la depărtare de corabia care geme. Cavendish zbiară ordine şi înjurături şi din când în când pune şi el mâna – împinge un butoi peste punte sau aruncă un sac de cărbune pe gheaţă. Sumner aleargă încolo şi încoace de pe corabie pe banchiză şi înapoi, târând şi cărând câte ceva, luând orice i se dă şi lăsându-l oriunde i se spune. I se învârte capul. Înţelege, din discuţii pe apucate cu Black şi Otto, că situaţia lor e primejdioasă: când docul de gheaţă s-a fisurat, corabia a fost probabil spartă la prova sau pupa şi acum doar presiunea exercitată de gheaţa care împinge în sus o împiedică să se scufunde cu totul.

Cavendish ridică pavilionul răsturnat, semnalând pericolul de

scufundare, apoi îi ordonă fierarului să coboare în cală şi să-l elibereze pe Drax din lanţuri. Golesc cabina căpitanului, magazia de pesmeţi, camera parâmelor şi bucătăria şi se pregătesc să taie greementul când va fi nevoie. Drax se iveşte de sub punte cu capul gol, fără cămaşă, într-o haină de postav murdară şi nişte bocanci scâlciaţi, mirosind puternic a pişat. Are gleznele libere, dar încheieturile mâinilor îi sunt încă încătuşate grosolan. Priveşte batjocoritor în jur şi zâmbeşte.

— Aş zice că nu-i cazul să vă speriaţi ca nişte fetiţe, îi zice el lui Cavendish. Apa nu-i decât de vreo două picioare jos în cală.

Celălalt îi răspunde tăios să se ducă dracului, apoi se întoarce să supravegheze descărcarea corabiei.

— Eram jos când a fost prinsă în gheaţă, continuă Drax netulburat. Am văzut cu ochii mei. S-a-ncovoiat o grămadă, e drept dar nu s-a spart. Gheaţa asta o să cedeze nu peste multă vreme şi poţi să-l trimiţi jos pe McKendrick cu dalta lui de călăfătuit; o s-o repare frumuşel.

Cavendish, după ce se gândeşte o clipă, îl trimite pe fierar înapoi pe gheaţă, pe semipunte rămânând doar el şi Drax.

— Ori îţi ţii gura aia nenorocită, îi spune harponierului, ori te trimit iar în cală şi te las să-ţi încerci norocul.

— Nu se duce la fund, Michael, răspunde Drax liniştit. Poate ţi-oi fi dorind tu cu tot dinadinsul să se întâmple, dar nu se scufundă. Pot să-ţi garantez.

Cele trei săptămâni în frigul şi bezna din cală nu avuseseră vreun efect vizibil. Revenit pe punte, Drax pare neatins, deloc slăbit, de parcă întemniţarea ar fi fost doar un episod necesar, iar acum s-ar fi reluat povestea propriu-zisă. Sub picioarele lor, puntea se clatină şi corabia geme şi pârâie sub apăsarea gheţii, care o face să scrâşnească.

— Auzi-o cum scânceşte, spune Cavendish, scârţâie şi se vaită ca o curvă de doi bani. Chiar crezi că mai rezistă mult, dacă nu-i deja spartă?

— I-o corabie bună şi zdravănă, dublată şi întărită: colţari de gheaţă, tole de bordaj pentru gheaţă, pontile şi aşa mai departe. E veche, dar nu-i lipsită de vlagă. Aş zice că încă poate rezista la o grămadă de presiune.

Soarele, care nu apune niciodată de tot, începe să se ridice din nou. Umbra lungă a corabiei se întinde pe gheaţa de la babord. La nord şi la sud scânteiază vârfurile purpurii ale munţilor din depărtare. Cavendish îşi scoate pălăria, se scarpină în cap şi se uită la oamenii care încă muncesc pe banchiză. Ridică nişte corturi din stâlpi, pari şi ghiurile aripilor. Aţâţă focuri în mangaluri.

— Dacă nu se scufundă acum, pot oricând s-o scufund mai încolo.

Drax încuviinţează.

— Adevărat, zice el. Dar n-ar arăta probabil nici pe jumate la fel de bine. Ai făcut un nenorocit de *doc de gheaţă.*

Cavendish zâmbeşte.

— A fost un noroc cu totul neaşteptat cum s-a sfărâmat. Nu se întâmplă prea des, aşa-i?

— Nu, nu se întâmplă. Şi se pare că stai bine şi eşti ferit şi aici, pe gheaţa solidă. Campbell poate manevra lesne pe parâme, dacă se deschide o trecere. Cu un pic de noroc, n-o să ai de mers mai mult de-o milă sau două ca să ajungi la el. Iar ceilalţi cred că vasul e deja spart, socotesc eu. N-o să facă nicio problemă.

Cavendish dă din cap.

— N-o să reziste, spune el. N-are cum.

— O să reziste dacă-l laşi, dar dacă-i spargi o scândură, două din fund, sigur nu rezistă. Dă-mi zece minute jos cu un topor, atâta tot. De ce să te joci cu aşa ceva?

Cavendish rânjeşte batjocoritor.

— Îl omori pe Brownlee cu un baston şi chiar crezi că o să-ţi fac cadou un nenorocit de topor?

— Dacă nu mă crezi, du-te jos să te uiţi, zice Drax. Vezi dacă mint.

Cavendish îşi umezeşte buzele şi se învârte pe punte o vreme. Vântul a slăbit, dar aerul zorilor e aspru şi rece în jurul lor. Jos, pe gheaţă, oamenii strigă, iar corabia de dedesubt îşi continuă gemetele macabre.

— De ce-ai omorât băiatul? îl întreabă Cavendish. De ce l-ai ucis pe Joseph Hannah? La ce bun?

— Omul nu se gândeşte totdeauna la un folos.

— Dar la ce se gândeşte?

Drax ridică din umeri.

— Fac ce trebuie să fac. Nu chibzuiesc cine ştie ce.

Cavendish clatină din cap, înjură cumplit şi se uită la cerul palid de deasupra. După câteva clipe de tăcere, se apropie de copastie şi îi strigă unui mus să-i aducă un felinar şi un topor. Cei doi bărbaţi coboară între punţi şi apoi, harponierul deschizând drumul, în cala de la prova. Aerul e umed şi îngheţat, felinarul aruncă o lumină galbenă peste un pontil, peste traversele calei şi doagele butoaielor stivuite.

— Uscată ca iasca, zice Drax.

— Ridică vreo câteva dintre butoaiele alea, îi zice Cavendish. Aud cum intră apa, jur.

— Nimica toată, doar o scurgere, zice Drax.

Se lasă pe vine şi ridică un butoi, apoi încă unul. Cei doi bărbaţi se apleacă şi se uită în jos, la curbura întunecată a cocii. Apa ţâşneşte printr-o crăpătură ivită unde s-au desprins scândurile şi a căzut calafatul, însă nu-i niciun semn de avarie serioasă.

— *Futu-i,* şopteşte Cavendish. Futu-i. Cum se poate aşa ceva?

— Ţi-am zis, spune Drax. S-a încovoiat mult, dar n-a apărut nicio spărtură.

Celălalt pune jos felinarul şi toporul, pe urmă se apucă amândoi să mute şi alte butoaie, până stau pe ultimul rând şi se vede cea mai mare parte din lemnăria de la prova tribord.

— N-o să se scufunde dacă n-o faci tu să se ducă la fund, Michael, zice harponierul. Aşa stau lucrurile.

Cavendish clatină din cap şi se întinde după topor.

— La naiba, nimic nu-i simplu pe lumea asta, se plânge el.

Drax se trage înapoi ca să-i facă loc să-şi ia avânt. Cavendish se opreşte şi se întoarce să-l privească.

— Asta nu-mi creează niciun fel de obligaţie, spune el. Nu te pot elibera acum. Nu după Brownlee. Un mus e una, un mus e destul de rău, dar nu şi nenorocitul de căpitan.

— Nici nu-ţi cer aşa ceva, zice Drax. Nu m-aş încumeta.

— Atunci, ce?

Harponierul ridică din umeri, îşi trage nasul şi se adună.

— Dacă se iveşte vreodată prilejul, spune el rar, tot ce-ţi cer e să nu mă împiedici, să nu-mi stai în cale. Să laşi lucrurile să-şi urmeze cursul firesc.

Cavendish dă din cap.

— Să închid ochii, zice el. Asta-mi ceri.

— S-ar putea să nu se ivească niciodată prilejul. S-ar putea să fiu spânzurat în Anglia pentru ce-am făcut, şi pe bună dreptate.

— Dar dacă se iveşte vreodată.

— Mda, dacă se iveşte vreodată.

— Şi cu nenorocitul meu de nas cum rămâne? întreabă Cavendish arătând spre el.

Drax zâmbeşte.

— N-ai fost niciodată vreun Adonis, Michael, răspunde el. Cre' că unii ar zice că-i o îmbunătăţire.

— Da' ştiu că ai ceva coaie, să spui aşa ceva unui om care ridică un topor.

— Ca o pereche frumuşică de barabule măricele, adevereşte Drax degajat, şi o să te las să le şi mângâi dacă vrei.

O clipă se privesc ochi în ochi, apoi Cavendish se întoarce dezgustat, ridică toporul şi lasă lama de oţel şlefuită să muşte adânc din lemnăria deja umedă a corabiei, de opt, nouă, zece ori, până când bordajul dublu scârţâie, se umflă şi începe să se crape spre interior.

17

În două ore, corabia s-a înclinat aşa de mult în faţă, că bompresul e întins pe gheaţă, iar trinchetul s-a crăpat de-a dreptul în două. Cavendish îl trimite pe Black la bord, împreună cu o echipă de marinari, ca să recupereze ghiurile, stâlpii şi greementul şi să taie celelalte catarge înainte să se rupă şi ele. Fără catarge şi numai cu pupa iţindu-se încă deasupra gheţii îngrămădite în jurul ei, corabia pare doar o rămăşiţă ridicolă, o parodie mutilată a ceea ce fusese, iar Sumner se întreabă cum a putut crede vreodată că o asemenea grămadă fragilă de lemn, cuie şi frânghie ar fi în stare să-l apere sau să-i ofere siguranţă.

Hastings, mijlocul lor de scăpare, e la patru mile spre est, ancorat la marginea banchizei. Cavendish umple o raniţă din pânză de velă cu pesmeţi, tutun şi rom, o aruncă pe umăr şi porneşte peste gheaţă. Se întoarce câteva ore mai târziu, sleit şi cu picioarele umflate, dar pe deplin mulţumit, şi-i anunţă că Hastings le-a oferit adăpost şi ospitalitate şi că trebuie să înceapă să care fără întârziere oamenii şi proviziile. O să lucreze în trei grupe de câte 12, le explică el, şi o să folosească bărcile drept sănii. Primele două grupe, una condusă de Black, cealaltă, de Jones-Balena, o să plece imediat, iar a treia o să rămână la epavă până la întoarcerea lor.

Sumner îşi petrece după-amiaza dormind pe o saltea în unul dintre corturile improvizate, învelit cu nişte pături şi o cuvertură. Când se trezeşte, vede că Drax stă foarte aproape, păzit de fierar, cu mâinile încătuşate şi fiecare picior înlănţuit de câte un scripete cu trei raiuri. Sumner nu-l mai văzuse de la atacul criminal din cabina lui Brownlee şi e surprins de repulsia puternică pe care o simte îndată.

— Nu te spăimânta, doctore, îi strigă Drax. N-o să fac nimic prea disperat cu bibelourile astea atârnate de mine.

Sumner dă deoparte cuvertura şi păturile, se ridică şi se apropie de el.

— Ce-ţi face braţul? îl întreabă.

— Despre care braţ vorbeşti?

— Dreptul, ăla care avea dintele lui Joseph Hannah înfipt adânc în el.

Drax clatină din cap, fără să dea atenţie întrebării.

— Doar o zgârietură, spune el. Mă vindec repede. Dar, ştii, cum a ajuns dintele acolo tot mă depăşeşte. Nu pot să-mi explic deloc.

— Deci nu simţi nicio remuşcare pentru faptele tale? Nicio

vinovăţie pentru ce-ai făcut?

Gura lui Drax se cască pe jumătate, iar el îşi încreţeşte nasul şi pufneşte.

— Credeai că o să te ucid jos, în cabină? întreabă el. Că o să-ţi crăp ţeasta cum i-am făcut lui Brownlee? Asta credeai?

— Ce altceva aveai de gând?

— A, eu nu prea îmi pun nimic în gând. Eu fac, nu gândesc. Îmi urmez înclinaţia.

— Deci n-ai conştiinţă?

— Se întâmplă un lucru, după aia vine altul. De ce-i primul mai important decât al doilea? De ce-i al doilea mai important decât al treilea? Asta spune-mi.

— Pentru că fiecare faptă e separată şi diferită, unele sunt bune şi altele sunt rele.

Drax îşi trage iar nasul şi se scarpină.

— Astea-s doar vorbe. Dacă mă spânzură, o să mă spânzure fin'că pot şi fin'că vor. O să-şi urmeze propria înclinaţie, aşa cum şi eu mi-o urmez pe-a mea.

— Şi-atunci, nu recunoşti nicio autoritate, nici bine sau rău, în afară de tine?

Drax ridică din umeri şi-şi dezveleşte dinţii de sus într-un fel de rânjet.

— Oamenii ca tine pun întrebări de-astea ca să fie ei mulţumiţi, spune. Ca să se simtă mai deştepţi sau mai curaţi decât restul. Da' nu-s.

— Chiar crezi că suntem toţi ca tine? Cum se poate aşa ceva? Sunt şi eu un ucigaş ca tine? De asta mă acuzi?

— Am văzut destule crime ca să bănuiesc că nu-s singurul care ucide. Sunt un om ca oricare altul, mai mult sau mai puţin.

Sumner scutură din cap.

— Nu, spune el. Asta n-o să accept.

— Tu faci ce-ţi place, aşa cum şi eu fac ce-mi place. Tu accepţi ce-ţi convine şi respingi ce nu-ţi convine. Legea e doar un nume dat lucrurilor pe care le preferă un anumit fel de oameni.

Sumner simte o durere care se înteţeşte în spatele ochilor, o greaţă cumplită care i se încheagă în stomac. Să discute cu Drax e ca şi cum ar striga în beznă şi s-ar aştepta ca bezna să-i răspundă cu aceeaşi monedă.

— Nu-i chip să te-nţelegi cu un om ca tine, spune el.

Drax ridică iar din umeri şi se uită în altă parte. În faţa cortului, oamenii joacă un soi de crichet caraghios pe zăpadă, folosind doage în loc de bâte şi o minge făcută din blană de focă şi rumeguş.

— De ce păstrezi inelul ăla de aur? întreabă el. De ce nu-l vinzi?

— Îl păstrez ca amintire.

Harponierul dă din cap şi-şi plimbă limba prin gură înainte să vorbească.

— Omul care-i speriat de el nu prea-i om după mine.

— Crezi că mi-e frică? De ce mi-ar fi frică?

— De ce s-o fi-ntâmplat acolo. Orice-o fi ce-ai făcut sau n-ai făcut. Zici că-l ţii ca amintire, da' nu-i deloc aşa. N-are cum.

Sumner face un pas înainte, iar Drax se ridică să-l înfrunte.

— Ho, gata, gata, ajunge, spune fierarul. Stai dracului jos şi taci dracului din gură. Arată-i respect domnului Sumner.

— Nu mă cunoşti deloc, îi spune medicul. Habar n-ai cine sunt.

Drax se aşază la loc şi-i zâmbeşte.

— Nu-i prea mult de ştiut, răspunde el. Nu eşti aşa complicat cum crezi. Dar puţinul care e, aş zice că-l ştiu destul de bine.

Sumner iese din cort şi se îndreaptă spre una dintre bărci, să verifice cufărul cu medicamente şi lada cu lucrurile lui, să vadă dacă au fost aşezate bine pentru călătoria pe gheaţă de mâine. Desface prelata şi cercetează butoaiele, cutiile şi aşternuturile făcute sul înghesuite înăuntru. Nici după ce mută lucrurile şi se uită printre ele nu găseşte ce caută. Pune prelata la loc şi e pe cale să se ducă la cealaltă barcă să verifice, când îl strigă Cavendish. Stă lângă o grămadă de greement şi lângă cele două catarge tăiate. Ursul, adormit în butoiul lui, zace alături.

— Trebuie să împuşti nenorocitul de urs, spune arătând în jos. Dacă o faci acum, o să ai destul timp să-l jupoi înainte să plecăm mâine.

— De ce să nu-l luăm cu noi? O să fie destul loc pe Hastings, fără îndoială.

Cavendish clatină din cap.

— Deja sunt prea multe guri de hrănit, spune el. Şi n-o să le cer oamenilor să-l târască pe nemernicul ăsta patru mile pe gheaţă. Au destul de cărat şi aşa. Uite.

Îi dă o puşcă.

— L-aş împuşca eu bucuros, dar aud că te-ai ataşat de el.

Sumner ia puşca şi se lasă pe vine ca să se uite în butoi.

— N-o să-l omor când doarme aşa. O să-l duc în partea aia şi o să-l las întâi să hoinărească puţin.

— Fă ce vrei, spune Cavendish. Câtă vreme dispare până dimineaţă.

Sumner leagă o frânghie de grilajul metalic şi, cu ajutorul lui Otto, se apucă să tragă butoiul. Când socoteşte că sunt destul de departe de marginea taberei improvizate, se opresc, iar medicul scoate cârligul, desface grilajul şi se dă înapoi. Ursul păşeşte agale pe gheaţă. E aproape de două ori mai mare acum decât când l-au prins. S-a făcut durduliu cu mesele servite dimineaţa de Sumner, iar blana soioasă

înainte îi e acum lucioasă şi curată. Îl privesc cum se plimbă primprejur, cu labele greoaie, nepăsător, adulmecând butoiul, apoi împungându-l de două ori cu botul.

— Nu poate supravieţui singur dacă-i dăm drumul, îi spune Sumner lui Otto. L-am răsfăţat cu hrana. N-ar şti să vâneze.

— Mai bine-l împuşti acum, e de acord celălalt. Ştiu un blănar în Hull, o să-ţi cumpere blana la un preţ bun.

Sumner încarcă puşca şi ţinteşte. Ursul se opreşte şi se întoarce într-o parte, arătându-şi flancul lat, parcă oferindu-i dinadins cea mai uşoară ţintă posibilă.

— Chiar în spatele urechii e cel mai rapid, spune Otto.

Sumner dă din cap, strânge mai tare patul armei şi ocheşte. Ursul se întoarce liniştit să se uite la el. Gâtul alb gros, ochiul ca un granat. Sumner se întreabă pentru o clipă ce gândeşte ursul şi imediat îşi doreşte să n-o fi făcut. Lasă puşca jos şi i-o întinde lui Otto, care încuviinţează.

— Animalele n-au suflet, spune el. Dar e posibilă oarecare iubire. Nu cea mai înaltă, totuşi iubire.

— Împuşcă-l naibii odată, îl grăbeşte Sumner.

Otto verifică puşca, apoi pune un genunchi jos ca să se pregătească. Însă înainte să poată ţinti, ursul, parcă simţind că s-a schimbat ceva important, se încordează brusc, pe urmă se întoarce greoi şi o ia la fugă, picioarele lui ca nişte coloane bufnind pe gheaţă şi ghearele ridicând bulgări de zăpadă afânată. Otto trage iute în picioarele din spate care se îndepărtează, însă nu nimereşte şi, până să încarce iar puşca, ursul a dispărut după o creastă de gheaţă. Cei doi bărbaţi îl urmăresc, dar nu pot atinge viteza ursului pe gheaţă. Ajung în vârful crestei şi mai trag un foc, plini de speranţă, însă distanţa e deja prea mare, iar ursul se mişcă prea repede. Rămân pe loc, cu epava în spate şi cordiliera acoperită de zăpadă în faţă, şi îi privesc goana, alb în mişcare topindu-se încet-încet în albul mai vast şi mai încremenit al banchizei.

În noaptea aceea, vântul îşi schimbă direcţia de la nord la vest şi izbucneşte o furtună violentă. Unul dintre corturile improvizate e smuls din ancore, cadrul de vergi şi ghiuri care-l ţine se prăbuşeşte, iar oamenii dinăuntru, loviţi de pale îngheţate de vânt şi zăpadă, sunt nevoiţi să urmărească pe gheaţă pânza de velă desprinsă ce se roteşte. Până la urmă, când se poticneşte într-o movilă de gheaţă, se luptă cu ea, o dau jos şi o târăsc înapoi în tabără, zvârcolindu-se şi fluturând. Vântul foarte puternic îi împiedică să facă orice fel de reparaţii, aşa că prind ce pot cu frânghii şi ancore de gheaţă şi caută adăpost în al doilea cort. Sumner, care nu poate dormi pentru că nu are laudanum, îi ajută să care înăuntru ce-a mai rămas din aşternuturile lor ude şi să facă loc pe jos. Zgomotul de afară e îngrozitor. Gheaţa se mişcă iar şi

Sumner aude, dincolo de şuierul asurzitor al vântului şi de pocnetele pânzei care se zbate şi se întinde, izbituri puternice, când banchiza se urneşte şi se sparge.

Otto şi Cavendish se încumetă să iasă ca să verifice bărcile şi se întorc dârdâind, învăluiţi în zăpadă. Oamenii se înfăşoară în pături şi se înghesuie la căldura slabă a unei sobiţe de fier aşezate pe cărămizi în mijlocul cortului. Sumner, pe margine, se face covrig, îşi trage căciula pe ochi şi încearcă să doarmă, dar nu reuşeşte. Cufărul cu medicamente, în care se află rezerva lui de opiu, e sigur acum, a fost deja dus pe Hastings, fiind inclus din greşeală, împreună cu lada cu lucrurile sale, în proviziile cărate de prima echipă. O noapte fără opiu nu-i cine ştie ce, se gândeşte, dar dacă furtuna continuă şi sunt nevoiţi să rămână pe gheaţă încă o noapte, o să înceapă să se simtă rău. Se înjură că n-a fost mai atent cu lucrurile lui, şi îl înjură pe Jones că n-a fost mai atent la ce era încărcat în bărci. Închide ochii şi încearcă să-şi închipuie că e în altă parte, nu la Delhi de data asta, ci la Belfast, stând la Kennedy's şi bând whisky, vâslind pe Lagan sau, în sălile de disecţie, cu Sweeney şi Mulcaire, fumând mahorcă şi flecărind despre fete. După o vreme, cade într-un fel de picoteală agitată şi înceţoşată, nu cu totul adormit, dar nici treaz. Restul oamenilor se adună într-o grămadă întunecată şi sforăitoare lângă el, căldura trupurilor înghesuite unele într-altele învăluindu-le o clipă, apoi risipindu-se în aerul rece şi învârtejit de deasupra.

După alte câteva ore, furtuna pare să se fi domolit, să fi ajuns la un echilibru care i-ar putea prevesti sfârşitul, când, cu un bubuit înspăimântător, banchiza însăşi, chiar locul pe care dormeau, saltă brusc. Unul dintre stâlpii cortului se prăbuşeşte, iar soba de fier se răstoarnă, aruncând cărbuni încinşi şi aprinzând pături şi haine. Sumner, buimăcit, cu pieptul încleştat de panică, îşi trage cizmele şi se repede afară, în beznă. Printr-un văl schimbător de zăpadă, zăreşte la marginea banchizei un gheţar albăstrui imens, cu un crater şi scobit de vânt, alunecând spre est ca un martor de eroziune albinos desprins din solul deşertului. Gheţarul se mişcă repede şi, în treacăt, marginea mai apropiată se freacă de banchiză şi azvârle, ca şpanul dintre fălcile unui strung, blocuri plutitoare de gheaţă de mărimea unei case. Banchiza se cutremură sub picioarele lui Sumner; la 20 de yarzi distanţă se iveşte o crăpătură dinţată, iar el se întreabă o clipă dacă se va fărâmiţa întreg platoul din cauza frecării şi totul – corturi, bărci de pescuit, oameni – va fi azvârlit în mare. Nu mai rămâne nimeni în al doilea cort. Oamenii care erau înăuntru fie stau pironiţi locului, ca şi el, fie sunt ocupaţi să împingă şi să târască bărcile mai departe de margine, într-un efort disperat de-a le salva. Sumner simte, privind, că vede ceva ce n-ar trebui să vadă de drept, că este făcut părtaş, împotriva voinţei sale, la o revelaţie înspăimântătoare, dar esenţială.

Totuşi, la fel de repede cum a început, haosul încetează. Gheţarul nu mai atinge marginea banchizei, iar hărmălaia cutremurătoare a impactului lasă loc urletelor vântului şi înjurăturilor şi blestemelor oamenilor. Sumner îşi dă seama pentru prima dată că zăpada îi bate partea stângă a feţei şi i se adună în barbă. O clipă, se simte învăluit, învelit, ferit în mod bizar de înverşunarea vremii, de parcă lumea de dincolo, lumea reală, e izolată şi poate fi uitată, şi nu mai există decât el înăuntrul vârtejului de zăpadă. Cineva îl trage de braţ şi-i arată ceva în spate. Vede că al doilea cort e în flăcări acum. Saltele, cuverturi şi cufere se mistuie îndată; ce mai rămâne din pânza de cort se zbate în vântul puternic şi arde cu vâlvătaie, ca un butoi de catran. Oamenii privesc cu groază, deznădejdea citindu-se pe chipurile luminate de flăcările înalte. După ce a lovit tăciunii cu piciorul şi şi-a plâns ghinionul, Cavendish le strigă să se adăpostească în bărcile rămase. Mişcându-se rapid, însă fără nicio rânduială, golesc cele două bărci, se înghesuie în ele ca o încărcătură, apoi întind prelatele deasupra. Spaţiile obţinute sunt fetide şi seamănă cu nişte sicrie. Aerul dinăuntru e puţin şi înţepător şi nu e deloc lumină. Sumner stă întins pe scândurile goale şi reci, iar oamenii din jurul lui vorbesc tare şi cu înverşunare despre nepriceperea lui Cavendish, ghinionul extraordinar al lui Brownlee şi dorinţa lor, mai presus de orice şi în ciuda tuturor, de-a ajunge teferi acasă. Extenuat, dar neputând să doarmă, cu muşchii şi măruntaiele chinuite de dorinţa arzătoare de opiu, încearcă din nou să uite unde se află, să-şi imagineze că e într-un loc mai bun şi mai vesel, însă nu poate.

Dimineaţă, furtuna s-a liniştit. Ziua e rece şi umedă, cu nori cenuşii şi fâşii late de ceaţă ascunzând marginea banchizei şi întinzându-se precum cuarţul stratificat pe versanţii întunecaţi ai munţilor din depărtare. Trag deoparte prelatele încărcate de zăpadă şi se dau jos din bărci. Bucăţile arse şi înnegrite din al doilea cort şi mare parte dintre lucrurile din el zac risipite pe gheaţa din faţa lor. Unele vergi, pe jumătate scufundate în bălţi de gheaţă topită, încă mocnesc. În timp ce bucătarul fierbe apa şi încropeşte un mic dejun sărăcăcios, oamenii sapă şi scormonesc prin tăciunii călduţi, căutând ceva care să mai poată fi încă folosit şi care să merite păstrat. Cavendish se plimbă printre ei, fluierând şi făcând glume fără perdea. Ţine în mâna stângă o cană smălţuită cu supă de carne aburindă. Când şi când se apleacă, precum un colecţionar de fosile amator, ca să culeagă o lamă de cuţit încă fierbinte sau un toc de cizmă desperecheat. Pentru un om care tocmai şi-a văzut corabia zdrobită şi abia a scăpat din ciocnirea cu un gheţar şi apoi dintr-un incendiu nocturn, Sumner se gândeşte că pare neobişnuit de vesel şi lipsit de griji.

După ce mănâncă, încarcă din nou bărcile, apoi ridică la loc cortul care a rezistat, îl ancorează cu butoaie cu provizii pe margini şi se aşază înăuntru să joace cărţi şi să tragă din pipe, aşteptând să se întoarcă Black, Jones şi ceilalţi de pe Hastings. După vreo oră, când se ridică ceaţa, Cavendish iese cu luneta să se uite după echipele care ar trebui să se întoarcă. După o vreme, îl strigă pe Otto şi, după încă o vreme, Otto îl strigă pe Sumner.

Cavendish îi întinde luneta medicului şi arată spre est, fără să spună nimic. Sumner o desface şi se uită prin ea. Se aşteaptă să-i vadă în depărtare pe Black, Jones şi restul echipajului trăgând cele patru bărci goale pe gheaţă, însă nu vede absolut nimic. Lasă jos luneta, mijeşte ochii spre pustiul îndepărtat, apoi o ridică la ochi şi priveşte din nou.

— Deci unde sunt?

Cavendish clatină din cap, înjură şi începe să-şi scarpine furios ceafa. Liniştea şi veselia de mai devreme au dispărut. Are chipul palid şi buzele strânse. Ţine ochii larg deschişi şi respiră cu greutate pe nas.

— Hastings a plecat, spune Otto.

— Unde?

— Cel mai probabil, s-a încumetat în larg, ca să scape de gheţari, răspunde Cavendish tăios. Atâta tot. O să reuşească să se întoarcă la marginea banchizei destul de curând. Campbell ştie exact unde suntem. Nu trebuie decât să-l aşteptăm aici. Să avem un pic de credinţă şi un pic de nenorocită de răbdare.

Sumner priveşte din nou prin lunetă, nu vede, din nou, decât cer şi gheaţă, apoi se uită la Otto.

— De ce-ar ridica o corabie ancora în plină furtună? întreabă el. N-ar fi fost mai ferită dacă rămânea pe loc?

— Dacă se apropie un gheţar, căpitanul face orice-i nevoie ca să salveze corabia, spune Otto.

— Exact, zice Cavendish. Faci orice-i nevoie.

— Cât timp am putea fi siliţi să aşteptăm aici?

— Depinde, răspunde Cavendish. Dacă găseşte cale liberă, poate se întoarce azi. Dacă nu...

Ridică din umeri.

— N-am cufărul cu medicamente, zice Sumner. A fost dus deja dincolo.

— E vreunul dintre oameni bolnav?

— Nu încă.

— Atunci aş zice că e cea mai mică din grijile noastre nenorocite.

Sumner îşi aduce aminte că privise gheţarul prin vălul cenuşiu al zăpezii biciuitoare: înalt de mai multe etaje şi de un alb fără pată, înaintând lin şi implacabil, cu neclintirea lipsită de fricţiune a unei

planete.

— Hastings ar putea fi scufundat, îşi dă el seama. Asta vrei să spui?

— Nu-i scufundat, zice Cavendish.

— Mai sunt şi alte corăbii care să ne poată salva?

Otto clatină din cap.

— Nu destul de aproape. E prea târziu şi noi suntem prea departe în nord. Majoritatea flotei a plecat până acum din golful Pond.

— Nu-i scufundat, repetă Cavendish. E undeva în strâmtoare, asta-i tot. Dacă aşteptăm aici, o să se întoarcă negreşit.

— Ar trebui să ieşim cu bărcile să-l căutăm, spune Otto. A fost un vânt turbat azi-noapte, putea fi dus mile întregi spre est. Poate fi spart, prins între gheţuri, în derivă, absolut orice.

Cavendish se încruntă, apoi încuviinţează fără tragere de inimă, dornic parcă să se gândească la o soluţie mai bună şi mai simplă, dar nefiind în stare.

— O să-l găsim destul de repede după ce ieşim, spune el grăbit, închizând cu un pocnet luneta de alamă şi vârând-o în buzunarul mantalei. Nu-i prea departe, aş zice.

— Şi dacă nu-l găsim? întreabă Sumner. Ce se întâmplă atunci?

Cavendish se opreşte şi se uită la Otto, care rămâne tăcut. Se trage de lobul urechii şi răspunde cu un accent provincial grotesc, de vodevil:

— 'Tuncea sper că-ţi aduseşi costumu' de baie cu tine, irlandezule, spune el. Fin'că-i o cale-a draculu' de lungă d-aci până-n altă parte.

Îşi petrec restul zilei în bărci, vâslind întâi spre est, de-a lungul banchizei, apoi spre nord, către mijlocul strâmtorii. Furtuna a spart bancul şi bărcile înaintează fără greutate printre bucăţile neregulate şi sfărâmăturile de gheaţă ce plutesc în derivă, ocolindu-le la nevoie sau împingându-le în lături cu pana ramelor lungi. Otto comandă una din bărci, iar Cavendish, pe cealaltă. Sumner, care a fost înaintat la rangul de cârmaci, îşi închipuie în fiecare clipă că o să vadă Hastings în zare – ca o singură împunsătură întunecată pe pătura aspră, cenuşie, a cerului – şi că teama ce-l roade pe dinăuntru, pe care se luptă să şi-o stăpânească, se va risipi ca negura. Simte la membrii echipajului o nelinişte amestecată cu amărăciune şi furie. Caută pe cineva pe care să dea vina pentru acest şir riscant de ghinioane, iar Cavendish, a cărui promovare în postul de căpitan e necuvenită şi marcată de nefiresc şi violenţă, pare să o merite cel mai mult şi să fie cel mai la îndemână.

Se întorc la tabăra şubredă şi incendiată osteniţi, îngheţaţi până în măduva oaselor şi cu moralul la pământ, după ce au vâslit din greu toată ziua şi n-au zărit nici urmă de Hastings, nici n-au găsit vreun semn despre ce s-ar fi putut întâmpla cu corabia. Bucătarul face un foc

din doage de butoi şi bucăţi tăiate din artimon şi încropeşte o tocană din carne sărată şi nişte napi vechi şi lemnoşi. După ce termină de mâncat, Cavendish desface un butoi cu brandy şi ordonă să primească fiecare câte o porţie. Îşi beau ursuzi porţiile stabilite şi apoi, fără să mai ceară voie, încep să tot ia, până când butoiul se goleşte, iar atmosfera înăuntrul cortului e încărcată şi explozivă. Curând, după câteva discuţii aprinse de beţivi, se iscă o bătaie şi cineva scoate un cuţit. McKendrick, simplu privitor, se alege cu o tăietură adâncă în antebraţ, iar fierarul se prăbuşeşte fără cunoştinţă. Când încearcă să se amestece, Cavendish se alege cu capul spart cu o cavilă, iar Sumner şi Otto sunt nevoiţi să intervină ca să-l scape de o bătaie şi mai cruntă. Îl scot din cort ca să-l ferească de ce-i mai rău. Otto intră înapoi şi se străduieşte să-i liniştească pe oameni, dar este şi el înjurat şi ameninţat cu un cuţit. Cavendish, din nou pe picioare, înjurând murdar, cu faţa stropită înfiorător cu propriul sânge, ia două puşti încărcate din bărci, îi dă o a treia lui Otto şi se aventurează iar în cort. Trage o dată în jos, în gheaţă, ca să le atragă atenţia, apoi spune că o să bage cu drag al doilea glonţ în orice ticălos care e dispus să rişte.

— Fără Brownlee, încă sunt căpitan, şi o să omor bucuros orice jigodie răzvrătită care îndrăzneşte să creadă altceva.

O clipă se lasă tăcerea, apoi Bannon, un chior din Shetland cu inele de argint în urechi, pune mâna pe o doagă de butoi şi se năpusteşte sălbatic înainte. Fără să ridice puşca de la şold, Cavendish înclină ţeava şi-l împuşcă în gât.

Calota marinarului din Shetland se desprinde şi zboară îndărăt, lovindu-se de peretele de pânză foarte înclinat, unde lasă o pată mare, de un roşu-aprins şi, în jurul ei, o aureolă mai ştearsă de ţesut cerebral vineţiu. Se aude un murmur gutural de consternare din partea celorlalţi, apoi se lasă o tăcere apăsătoare. Cavendish pune jos puşca descărcată şi o ia pe cea încărcată de la Otto.

— Şi-acum, fiţi atenţi, voi, ceilalţi ticăloşi, le spune el. Nebunia asta sifilitică a costat deja viaţa unui om.

Îşi umezeşte buzele, apoi se uită curios în jur, parcă alegând pe cine să mai împuşte. O şuviţă de sânge i se prelinge de pe frunte şi din barbă, împroşcând gheaţa de pe jos. Cortul e mânjit cu umbre şi miroase înţepător a alcool şi pişat.

— N-am nicio urmă de reţinere, le spune Cavendish încet. Fac numai ce am eu chef. Nu uitaţi asta dacă vă gândiţi să-mi mai staţi în cale vreodată.

Dă de două ori din cap, ca să-şi întărească vorbele sincere, pufneşte şi-şi trece mâinile prin barba îmbibată de sânge.

— Mâine facem o încercare în golful Pond, anunţă el. Dacă nu găsim Hastings până acolo, o să găsim sigur altă corabie care să ne ia când ajungem.

— Sunt pe puţin 100 de mile până în golful Pond, spune cineva.

— Atunci, mai bine vă treziţi din beţie şi vă odihniţi înainte, jigodiilor.

Cavendish se uită în jos la marinarul mort şi clatină din cap.

— Ăsta-i un fel al dracului de prostesc să mori, îi spune el lui Otto. Când omul are-o puşcă încărcată, nu-l înfrunţi cu o doagă de butoi. E pur şi simplu chestie de bun-simţ.

Otto încuviinţează, apoi se apropie şi, cu un aer solemn, pontifical, face semnul crucii deasupra cadavrului. Doi dintre oameni, fără să aştepte să fie rugaţi, îl apucă pe marinarul din Shetland de carâmbii cizmelor şi-l trag afară. Într-un colţ, nebăgat în seamă în toiul acestui tărăboi, Drax, în lanţuri, stă pe jos ca un idol – cu picioarele încrucişate, zâmbind, privind din depărtare.

18

A doua zi, Sumner e prea bolnav ca să ţină cârma sau să tragă la rame. În vreme ce vâslesc prin valuri de ceaţă groasă şi răpăieli de ploaie îngheţată şi lapoviţă, se ghemuieşte la prora, învelit într-o pătură, tremurând, chinuit de greaţă. Când şi când, Cavendish strigă câte o comandă sau Otto începe să fluiere o melodie germană, dar nu se aud alte sunete, în afară de scârţâitul horcăit al furcheţilor şi plescăitul haotic al ramelor în apă. Fiecare om, se pare, e învăluit în propriile presimţiri tăcute. Ziua e mohorâtă, cerul, cenuşiu şi rece. De două ori înainte de prânz, Sumner trebuie să-şi tragă nădragii în vine şi să-şi spânzure curul peste copastie ca să împroaşte în mare vreo pintă de rahat apos. Când Otto îi oferă nişte brandy, îl înghite recunoscător, apoi îl vomită imediat. Oamenii privesc toate astea fără comentarii sau batjocură. Uciderea lui Bannon le-a domolit hotărârea, i-a lăsat încremeniţi prudent între două spaime la fel de mari, dar diferite.

Noaptea fac tabără la marginea banchizei, întind cortul pătat de sânge, încearcă să se usuce şi să mănânce. Pe la miezul nopţii, amurgul albăstrui se adânceşte un timp, prefăcându-se într-un semiîntuneric viu colorat şi înstelat, apoi, un ceas mai târziu, îşi revine. Sumner transpiră şi dârdâie, căzând din când în când într-un somn agitat şi chinuit de vise. În jurul lui, trupuri îngrămădite la un loc mormăie şi gâfâie ca nişte vite care dorm; aerul din cort e rece ca fierul pe obraji şi pe nas şi duhneşte a mâncare gătită şi a coaie nespălate. În vreme ce carnea lui tânjeşte, dureroasă şi lacomă, după drogul lipsă, mintea îi hoinăreşte şi se învârte în cerc. Îşi aduce aminte călătoria singuratică de la Delhi, umilinţele din Bombay, apoi Londra în aprilie. Hotelul Peter Lloyd din Charing Cross: mirosul de spermă şi de fum stătut de trabuc; gemetele şi ţipetele curvelor şi ale clienţilor, noaptea; patul de fier, lampa cu gaz, fotoliul capitonat jerpelit, din care ieşea părul de cal şi care era înnegrit cu untură de urs şi ulei de Macassar[41]. Mănâncă mazăre şi cotlete de porc şi trăieşte pe o datorie îndoielnică. Timp de două săptămâni, iese în fiecare dimineaţă şi se duce la spitale cu diplomele şi scrisorile lui de recomandare învechite; stă pe holuri şi aşteaptă. Seara, caută cunoştinţe de la Belfast şi Galway – nu prieteni buni, ci oameni care să-şi aducă măcar aminte de el: Callaghan, Fitzgerald, O'Leary, McCall. Deapănă amintiri bând whisky şi bere slabă. Când vine vremea, le cere ajutorul şi ei îi spun să încerce în America, Mexic sau poate chiar în Brazilia, într-un loc unde

trecutul nu contează aşa de mult ca aici, unde oamenii sunt mai liberi, mai destinşi şi mai dispuşi să ierte greşelile altora, pentru că au făcut şi ei câteva. Anglia nu-i locul potrivit pentru el, îi spun, nu acum, e prea rigidă şi aspră, trebuie să renunţe la ea. Deşi îi cred povestea, îl asigură ei, alţii n-o s-o creadă. Tonul le e destul de binevoitor, prietenos chiar, însă îşi dă seama că vor să-l vadă plecat. Primesc vestea marelui său eşec ca pe o confirmare liniştitoare a propriului succes modest, dar şi, mai profund, ca pe un avertisment privind năpastele care s-ar putea abate asupra lor dacă slăbesc vreodată vigilenţa, dacă uită vreodată cine sunt sau ce reprezintă. În cele mai negre închipuiri, văd în dizgraţia lui o profeţie de prost gust a propriei dizgraţii.

Noaptea ia opiu şi se plimbă prin oraş până e destul de obosit ca să adoarmă. Într-o seară, când îşi târăşte strâmb picioarele pe Fleet Street, apoi pe lângă Temple Bar şi Curtea de Justiţie, şi ţăcăne cu bastonul în pavaj la fiecare pas, e surprins să-l vadă pe Corbyn venind direct spre el. Poartă medaliile de campanie şi uniforma roşie de gală, iar cizmele lui negre ca smoala sunt atât de lustruite, că te poţi oglindi în ele. Discută cu un alt ofiţer, mai tânăr, mustăcios şi îmbrăcat la fel. Fumează amândoi ţigări de foi şi râd. Sumner rămâne pe loc, în umbra unei intrări crenelate, şi aşteaptă să ajungă la el. Între timp, îşi aduce aminte de ţinuta lui Corbyn la Curtea marţială – degajat, nepăsător, *firesc*, de parcă, chiar când minţea, adevărul era la discreţia lui, de parcă îl putea face sau desface după bunul lui plac. Aducându-şi aminte scena, Sumner simte cum începe să i se strângă furia în piept; muşchii gâtului şi picioarelor i se încordează; începe să tremure. Cei doi ofiţeri se apropie, iar el se simte, pentru o clipă morbidă, desprins de trup, ba chiar deasupra lumii reale, de parcă trupul îi e mult prea strâmt şi fragil ca să-i cuprindă gândurile furibunde. Când trec pe lângă el, fumând şi râzând, Sumner iese din umbra intrării. Îl bate pe Corbyn pe epoletul cu nasturi de alamă şi, când acesta se întoarce să vadă cine e, îl pocneşte în faţă. Corbyn se prăbuşeşte într-o rână. Ofiţerul mai tânăr lasă să-i cadă ţigara de foi şi se holbează.

— Ce dracu'? zice el. *Ce?*

Sumner nu reacţionează. Se uită la bărbatul pe care tocmai l-a lovit şi îşi dă seama şocat că nu e deloc Corbyn. Au cu siguranţă cam aceeaşi vârstă şi înălţime, dar, în afară de asta, nu prea seamănă – părul, mustăţile, forma şi trăsăturile feţei, chiar şi uniforma sunt diferite. Furia lui Sumner se risipeşte, iar el îşi revine, se întoarce în propriul trup, la umilinţa profundă a realităţii.

— Te-am luat drept altcineva, îi spune bărbatului. Corbyn.

— Cine dracu' e Corbyn?

— Un medic militar de regiment.

— Ce regiment?

— Lăncierii.

Bărbatul clatină din cap.

— Ar trebui să găsesc un poliţist şi să te azvârl în închisoare, spune el. Zău că aşa ar trebui să fac.

Sumner încearcă să-l ajute, însă bărbatul îl împinge, îşi atinge din nou obrazul, tresare, apoi se uită atent la Sumner. Obrazul se înroşeşte, dar nu curge sânge.

— Cine eşti? întreabă el. Mi-e cunoscută faţa ta.

— Nimeni, îi răspunde Sumner.

— Cine eşti? stăruie bărbatul. Nu mă minţi.

— Nimeni, răspunde el. Absolut nimeni.

Bărbatul dă din cap.

— Atunci, vino încoace, spune.

Sumner se apropie. Bărbatul pune mâna pe umărul lui. Îi simte mirosul de porto în răsuflare şi pe cel de pomadă în păr.

— Dacă chiar nu eşti nimeni, spune celălalt, nu cred că o să protestezi prea tare.

Se apleacă vreo şase inchi şi îi trage lui Sumner un genunchi în boaşe. Durerea ricoşează prin stomac şi ajunge în piept şi în faţă. Cade în genunchi pe pavajul ud, gemând, fără grai.

Bărbatul pe care l-a luat din greşeală drept Corbyn se apleacă şi-i şopteşte încet la ureche:

— Hastings nu mai e. S-a scufundat. L-a făcut aşchii un gheţar, şi toţi nemernicii de pe corabie, până la unul, s-au înecat, fără-ndoială.

În după-amiaza următoare găsesc o barcă de pescuit balene răsturnată şi apoi, puţin mai târziu, un şir întrerupt de vreo jumătate de milă de butoaie cu grăsime goale şi lemnărie sfărâmată. Vâslesc încet în cercuri, culegând felurite lucruri dintre resturi, cercetându-le, sfătuindu-se, apoi aruncându-le neputincioşi la loc în apă. De data asta, Cavendish e palid şi tăcut, fanfaronada lui obişnuită fiind zdrobită de povara prăpădului neprevăzut. Scrutează cu luneta sloiurile din apropiere, dar nu vede nimic şi pe nimeni. Scuipă, înjură, se răsuceşte. Prin pâcla verde şi posomorâtă a suferinţei sale, Sumner îşi dă seama că de-acum le-a pierit cea mai bună şansă de salvare. Unii dintre oameni încep să plângă, alţii, să se roage stângaci. Otto cercetează hărţile şi face o măsurătoare cu sextantul.

— Am trecut de capul Hay, îi strigă lui Cavendish. Putem să ajungem în golful Pond înainte să se însereze. Iar acolo o să găsim altă corabie, cu voia lui Dumnezeu.

— Dacă nu, o să trebuiască să iernăm p'aici, spune Cavendish. S-a mai făcut şi al'dată.

Drax, care e legat de ultima bancă de vâslit şi stă cel mai aproape de Cavendish, aflat la rama-cârmă, pufneşte auzindu-l.

— Nu s-a mai făcut şi al'dată, îl contrazice el, şi nu s-a mai făcut şi al'dată pentru că nu se *poate* face. Nu fără o corabie în care să te-adăposteşti şi de zece ori mai multe provizii decât ne-au rămas nouă.

— O să găsim o corabie, spune din nou Cavendish. Şi, dacă nu găsim, o să iernăm p'aici. În orice caz, o să trăim destul să te vedem spânzurat în Anglia, să fii sigur.

— M-aş bucura mai tare să fiu spânzurat decât să mor naibii de foame sau îngheţat bocnă.

— Ar trebui să te înecăm acum, jigodie cârcotaşă ce eşti. Ar fi o gură mai puţin de hrănit.

— Nu ţi-ar plăcea prea mult ultimele mele cuvinte, dac-ai încerca şmecheria aia, răspunde Drax. Deşi sunt alţii pe-aici cărora li s-ar părea destul de interesante.

Cavendish se uită la el o vreme, apoi se apleacă înainte, îl apucă zdravăn de vestă şi-i răspunde într-o şoaptă fioroasă:

— N-ai nimic împotriva mea, Henry, spune el. Nici măcar prin cap să nu-ţi treacă vreodată c-ai avea.

— Nu te şantajez, Michael, zice Drax liniştit. Doar ţi-aduceam aminte. Poate că n-o să se ivească niciodată prilejul, dar, dacă se iveşte, ai face bine să fii pregătit, atâta tot.

Drax îşi ridică rama, Cavendish strigă comanda şi încep să vâslească din nou. Spre vest, un şir lung de munţi negri-tuci, cu vârfurile sure, se ridică din cenuşiul vălurit al mării. Cele două bărci înaintează încet-încet. După câteva ore, ajung la marginea stâncoasă a insulei Bylot şi intră în golful Pond. Norii de ploaie se adună şi se împrăştie, lumina scade încet. Cavendish scrutează nerăbdător împrejurimile prin lunetă, la început nu vede nimic, apoi zăreşte, legănându-se la orizont, conturul negru al unei alte corăbii. Flutură din mână şi arată într-acolo. Îi strigă lui Otto:

— O balenieră! O afurisită de balenieră. Acolo. Uite!

O văd cu toţii, dar e departe şi pare să se îndrepte deja spre sud, cu motoarele cu aburi pornite. Fumul care iese pe coş lasă pe cer o mâzgăleală ştearsă, aplecată, ca o linie trasă cu creionul şi întinsă apoi cu degetul. Pornesc îndată în urmărire, însă efortul e zadarnic. După încă o jumătate de oră, baleniera a dispărut în ceaţă, aşa că rămân iar singuri pe oceanul întunecat, plin ochi, doar cu dealurile brune îmbrăcate în zăpadă în jur şi cerul nopţii, brăzdat şi funebru, deasupra.

— Ce fel de nenorocit de cart au, de nu văd o barcă de pescuit în primejdie? întreabă Cavendish cu amărăciune.

— Pesemne că au cala plină, îi răspunde cineva. Pesemne că se îndreaptă spre casă împreună cu ceilalţi.

— Niciun nemernic nu-i plin anul ăsta, zice Cavendish. Dac-ar fi ceva de capul lor, măcar cât de cât, ar mai fi încă aici şi ar pescui.

Nu-i răspunde nimeni. Toţi se uită la peisajul monoton, lipsit de culoare şi înceţoşat, căutând un semn, dar nu văd nimic.

Când se lasă întunericul, trag lângă un promontoriu din apropiere şi pun cortul pe o fâşie îngustă de plajă cu pietriş, apărată de stânci brune joase. După ce termină de mâncat, Cavendish le ordonă oamenilor să spargă cu topoarele una din bărci şi să aprindă un foc de semnalizare cu scândurile din ea. Dacă mai e vreo altă corabie în golf, susţine el, o să vadă flăcările şi o să vină să-i salveze. Deşi par să se îndoiască, oamenii fac cum li se spune. Răstoarnă barca şi se apucă să-i spargă coca, chila şi pupa. Sumner, înfăşurat într-o pătură, tremurând şi chinuit încă de greaţă, stă lângă cort şi-i priveşte cum muncesc. Otto se apropie şi se opreşte alături.

— Drept cum am visat, zice el. Focul. Barca distrusă. Totu-i la fel.

— Nu-mi spune, îl opreşte Sumner. Nu acum.

— Nu mi-e teamă de moarte, continuă Otto. Nu mi-a fost niciodată. Niciunul dintre noi nu ştie nimic despre bogăţiile care îl aşteaptă.

Sumner tuşeşte tare de două ori, apoi vomită pe pământul îngheţat. Oamenii ridică un rug din scândurile tăiate şi îl aprind. Vântul înteţeşte flăcările, aruncând scântei în noapte.

— Tu eşti cel care supravieţuieşte, îi spune Otto. Dintre noi toţi. Ţine minte.

— Ţi-am mai zis, nu cred în profeţii.

— Credinţa n-are importanţă. Lui Dumnezeu nu-i pasă dacă credem sau nu în el. De ce i-ar păsa?

— Chiar îţi închipui că toate astea sunt opera lui? Crimele? Naufragiile? Înecurile?

— Ştiu că trebuie să fie a cuiva, răspunde Otto. Şi, dacă nu a Domnului, atunci a cui?

Cât arde, focul ridică moralul echipajului; strălucirea lui neaşteptată le dă speranţă. În timp ce-l privesc dezlănţuindu-se, întinzându-se şi aruncând scântei, sunt siguri că de undeva privesc şi alţi oameni, că în curând vor lăsa bărci la apă, că vor trimite ajutor. Aruncă ultimele bucăţi de lemn în vâlvătaia nestăpânită şi aşteaptă plini de speranţă să vină salvatorii. Îşi fumează pipele şi mijesc nerăbdători ochii spre depărtarea înceţoşată. Vorbesc despre femei şi copii, despre case şi câmpuri pe care poate vor trăi să le revadă. Cu fiecare minut, pe când flăcările slăbesc treptat şi lumina zilei devine mai puternică, se aşteaptă să vadă o barcă, însă nu apare niciuna. După încă vreo oră de aşteptare zadarnică, încep să simtă cum le piere optimismul şi îi ia locul ceva rânced şi amar. Fără o corabie pe care să se adăpostească, fără lemn de foc şi mâncare îndeajuns, cum ar putea cineva să treacă iarna într-un loc ca ăsta? Când Cavendish coboară de

pe stâncă, ţinând într-o mână luneta închisă şi în cealaltă o puşcă, rezervat şi ruşinat, ferindu-şi privirea, îşi dau seama fără umbră de îndoială că planul a eşuat.

— Unde-s bărcile? îi strigă cineva. De ce nu vin?

Cavendish nu ia în seamă întrebările. Intră în cort şi se apucă să verifice proviziile rămase. Chiar şi reducând la jumătate raţiile tuturor, la sub două livre de pâine pe săptămână şi tot atâta carne sărată, abia le ajung până după Crăciun. Îi explică lui Otto, apoi îi adună şi pe ceilalţi membri ai echipajului şi le spune că va trebui să vâneze dacă vor să reziste până în primăvară. Focile merg, zice el, vulpi, cufundari, papagali-de-mare, orice fel de pasăre. În timp ce vorbeşte, afară începe să ningă şi vântul se înteţeşte şi scutură pereţii de pânză ca o prevestire a iernii ce stă să vină. Nu-i răspunde nimeni şi nu se oferă nimeni voluntar pentru vânătoare. Toţi îl privesc tăcuţi şi, când termină de vorbit, se ghemuiesc în păturile lor şi se lasă în voia somnului sau stau şi joacă *euchre* cu un pachet de cărţi aşa de vechi, boţite şi soioase de parcă ar fi făcute din zdrenţele unui lepros.

Zăpada cade fără încetare tot restul zilei: fulgi grei şi apoşi fac cortul să se lase şi se strâng în cocoloaşe ca nişte ciripede[42] pe coca răsturnată a bărcii rămase. Sumner e epuizat şi dârdâie; îl dor oasele, iar ochii îl mănâncă şi-i zvâcnesc. Nu poate să doarmă, nici să se uşureze, deşi tânjeşte cumplit după amândouă. Cum zace acolo, nemişcat, prin mintea lui hărţuită trec frânturi deformate din *Iliada* – corăbiile negre, asediul spart, Apollo ca o pasăre de pradă, Zeus aşezat pe-un nor. Când iese din cort să se cace, afară e întuneric şi aerul e foarte rece. Se lasă pe vine, îşi desface bucile strânse şi lasă zeama fierbinte şi verde să curgă din el. Lumina lunii e umbrită de fâşii de nori, zăpada se abate asupra golfului întins, adunându-se pe sloiurile imense şi pierzându-se în apele întunecate dintre ele. Aerul rece îi strânge şi îi zbârceşte testiculele. Sumner îşi trage la loc nădragii, se întoarce şi vede, la nici 50 de yarzi, pe ţărmul cu pietriş, un urs.

Îşi ţine capul ascuţit, ca de şarpe, ridicat, iar trupul lui masiv, cu umeri largi şi greabăn lat, e nemişcat şi ferm. Sumner, ferindu-şi ochii de zăpada care cade, face încet un pas înainte, apoi se opreşte. Ursul nu-l bagă în seamă. Adulmecă pământul, apoi se învârte încet în cerc, oprindu-se în locul de unde pornise. Sumner stă şi se uită. Ursul se apropie, dar el nu se mişcă. Îi vede acum blana deasă, arcele de cerc întunecate ale ghearelor pe zăpadă. Ursul cască o dată, îşi dezveleşte colţii şi apoi, fără veste sau vreun scop clar, se ridică pe labele dinapoi ca un animal de circ şi se clatină o clipă, înălţat ca un obelisc de calcar pe fundalul cerului jalnic, pătat de lună.

Din spatele lui, de pe stâncile de culoarea noroiului, Sumner aude ridicându-se un muget neaşteptat, un urlet simfonic colosal, îndurerat, primitiv, şi totuşi omenesc; un strigăt dincolo de cuvinte şi

de limbă, i se pare lui, coral, venit din altă lume, ca glasurile reunite ale celor osândiţi. Cuprins de groază un moment, se întoarce să se uite, dar în spate nu-i nimic în afară de zăpada care se cerne, de noapte şi de tărâmul uriaş şi gol de la vest, crestat şi de neînchipuit, învăluind ca o scoarţă trunchiul întunecat al planetei. Ursul mai rămâne o clipă în picioare, apoi se lasă greoi pe labele din faţă, se întoarce şi începe, implacabil şi fără grabă, să se îndepărteze.

19

Marea prinde să îngheţe la loc. Între sloiurile care există deja se formează gheaţă proaspătă, subţire ca sticla, lipindu-le între ele. Destul de curând, golful se va preschimba într-o întindere albă solidă, vălurită, de neclintit, iar ei vor fi blocaţi acolo până vine dezgheţul de primăvară. Oamenii dorm, fumează, îşi omoară timpul jucând cărţi. Îşi mănâncă raţiile sărăcăcioase, însă nu fac niciun efort să-şi îmbunătăţească soarta sau să se pregătească pentru iarna aspră pe cale să vină. Pe măsură ce temperaturile scad şi nopţile se lungesc, ard lemnele aduse la mal din epava lui Hastings şi termină ultimii saci cu cărbuni pe care i-au recuperat de pe Volunteer. Seara, după cină, Otto citeşte mohorât din Biblie, iar Cavendish dă tonul la cântece fără perdea.

Din seara când a văzut ursul, Sumner şi-a revenit încetul cu încetul. Tot mai are dureri de cap şi mai transpiră noaptea, însă greaţa nu îl mai supără aşa de des, iar scaunul îi e mai solid. Eliberat cât de cât de tirania chinuitoare a propriului trup, observă mai bine starea celor din jur. Fără obişnuita rigoare sănătoasă de la bordul corabiei, au devenit apatici şi palizi. Ca să aibă suficientă forţă şi voinţă să reziste ravagiilor iernii ce stă să vină, să facă faţă frigului şi foamei, îşi dă seama că trebuie obligaţi cumva să se mişte, să se fortifice prin exerciţii şi trudă. Dacă nu, melancolia de-acum se va adânci şi se va preface, probabil, în disperare şi îi va cuprinde pe toţi o letargie mult mai periculoasă.

Vorbeşte cu Cavendish şi cu Otto, iar ei sunt de acord că oamenii trebuie împărţiţi în două schimburi oarecum egale şi că în fiecare dimineaţă, cât le va îngădui vremea, unul dintre schimburi va lua puştile şi va urca pe stânci să vâneze ca să aibă ce mânca, iar celălalt va rămâne cel puţin o oră afară din cort şi se va plimba în sus şi-n jos pe ţărm, ca să-şi păstreze forţele. Când sunt înştiinţaţi, oamenii nu arată pic de entuziasm pentru plan. Nu par îngrijoraţi când Sumner îi lămureşte că, dacă rămân nemişcaţi şi apatici, o să li se îngroaşe şi o să li se închege sângele în vene, iar măruntaiele o să li se fleşcăiască şi, în cele din urmă, o să cedeze. Morocănoşi, se dau pe brazdă abia când zbiară Cavendish la ei şi-i ameninţă că le reduce şi mai mult raţiile dacă nu se supun.

Odată pornită, vânătoarea zilnică aduce puţine lucruri comestibile – câteva păsărele, din când în când o vulpe –, iar oamenilor le displace profund plimbatul în sus şi-n jos. După mai

puţin de o lună, aceste obişnuinţe spartane sunt întrerupte de două zile de ninsoare piezişă necontenită şi vânturi puternice strivitoare. Pe urmă, peste tot în jurul taberei se ridică nămeţi de cinci picioare, iar temperatura a scăzut aşa de mult, că e dureros să tragi aer în piept. Oamenii refuză să mai vâneze sau să se plimbe în asemenea condiţii, iar Cavendish, când se aventurează singur afară, în ciuda lor, se întoarce după o oră, cu mâna goală, extenuat şi degerat. În noaptea aceea se apucă să dezmembreze a doua barcă, pentru lemne de foc, şi, cum frigul aspru persistă şi se înteţeşte, ard tot mai multe în fiecare zi, până când Cavendish e obligat să preia controlul asupra rezervei rămase şi s-o raţionalizeze. Focul deja insuficient devine, în cea mai mare parte a zilei, doar un pic mai mult decât o grămăjoară de tăciuni care licăresc slab. Pe partea dinăuntru a cortului se depune o pojghiţă de gheaţă şi chiar şi aerul pare cleios şi îngheţat. Toată noaptea, înfăşuraţi în straturi de lână, flanelă şi haine impermeabile, înghesuiţi unii într-alţii ca victimele unui masacru neaşteptat, oamenii tremură îngrozitor şi se trezesc tresărind din somn.

Înainte să vadă sania, aud lătratul înfrigurat al câinilor. Sumner crede întâi că visează despre Castlebar şi vestita haită de copoi a lui Michael Duigan, gonind iepurii, dar când ceilalţi încep să se scoale şi să mormăie, îşi dă seama că trebuie să-l fi auzit şi ei. Îşi înfăşoară strâns un fular în jurul capului şi feţei şi se strecoară afară. Privind spre vest, zăreşte doi inuiţi venind la pas peste gheaţa mării, cu câinii lor vărgaţi risipiţi în evantai înainte, cu biciul din piele neargăsită, ca o antenă, pocnind uşor şi fluturând în aerul îngheţat. Cavendish se repede afară din cort, apoi şi Otto şi restul oamenilor. Privesc sania cum se apropie încet, devenind tot mai solidă şi mai reală. Când ajunge la ei, Cavendish iese în faţă şi le cere inuiţilor de mâncare.

— Carne, spune el tare, peşte.

Face, cu degetele şi gura, nişte semne stângace care imită mâncatul.

— Foame, spune el, arătând întâi spre pântecul lui şi apoi spre ale celorlalţi.

Inuiţii se uită la el şi rânjesc. Amândoi sunt scunzi şi oacheşi. Au feţe teşite, de ţigani, iar părul negru, slinos, lăsat pe spate le ajunge până la umeri. Hainele cu glugă şi cizmele sunt cusute din piele de karibu netăbăcită, iar nădragii, din blană de urs. Fac semn în spate, spre sania încărcată. Câinii latră ca nebunii de jur împrejur.

— Schimb, spun ei.

Cavendish dă din cap.

— Arătaţi-mi, zice el.

Inuiţii desfac legăturile de pe sanie şi-i arată o focă întreagă îngheţată şi ceva care seamănă cu partea din spate a unei morse.

Cavendish îl cheamă pe Otto şi cei doi se sfătuiesc puţin. Otto se duce înapoi în cort şi vine cu două cuţite de grăsime şi un topor. Eschimoşii le cercetează cu atenţie. Dau înapoi toporul, dar păstrează ambele cuţite. Îi arată lui Cavendish un cap de harpon ivoriu şi nişte figurine din saponit, dar el face semn că nu le vrea.

— Nu vrem decât mâncare, spune el.

Cad de acord să schimbe carnea de focă îngheţată pe cele două cuţite şi o bucată de saulă de harpon. Cavendish îi dă carnea lui Otto, care o duce în cort, o ciopârţeşte cu toporul şi pune bucăţile pe jar. Acestea sfârâie o clipă şi apoi, după câteva minute, încep să se frigă şi să scoată fum. În vreme ce oamenii aşteaptă nerăbdători să mănânce, inuiţii îşi priponesc câinii şi îi hrănesc. Sumner îi aude afară, râzând şi sporovăind în limba lor pestriţă şi sacadată.

— Dacă ne dau foci, îi spune lui Cavendish, putem să rezistăm până în primăvară. Putem să mâncăm carnea şi să ardem grăsimea.

Cavendish încuviinţează.

— Mda, spune el. Trebuie să am o vorbă cu nemernicii ăştia de băştinaşi. Trebuie să fac o învoială bună. Problema e că ştiu că suntem deja în belea. Ascultă-i cum vorbesc afară şi glumesc între ei.

— Crezi că ne-ar lăsa să murim de foame?

Cavendish pufneşte.

— Ar face-o bucuroşi, răspunde el. Nişte nemernici păgâni ca ei nu-s împovăraţi de valorile creştine, cum suntem noi. Dacă nu le place ce avem de oferit, o să plece la fel de repede cum au venit.

— Oferă-le puştile, sugerează Sumner. 10 foci moarte pentru fiecare puşcă. Trei puşti înseamnă 30 de foci. Putem supravieţui aşa.

Cavendish se gândeşte o clipă, apoi dă din cap.

— O să le zic 12, spune el, 12 pentru o puşcă. Deşi mă îndoiesc sincer că jigodiile astea sălbatice pot să numere aşa de mult.

După ce-au mâncat, Cavendish iese din nou afară, iar Sumner merge cu el. Le întinde inuiţilor una dintre puşti, apoi arată spre cort şi se preface că mănâncă.

Eschimoşii cercetează puşca, o cântăresc, se uită atent de-a lungul ţevii. Cavendish încarcă un cartuş şi-l lasă pe cel mai bătrân să tragă cu ea.

— I-o armă al dracului de bună, zice.

Inuiţii vorbesc o vreme între ei, apoi cercetează din nou puşca pe îndelete. Când termină, Cavendish se apleacă şi face 12 semne scurte în zăpadă. Arată spre puşcă, apoi spre semne şi apoi spre cort. Se preface iar că mănâncă.

O clipă, inuiţii nu spun nimic. Unul din ei bagă mâna în buzunar, scoate o pipă, o umple şi o aprinde. Celălalt zâmbeşte scurt, spune ceva, apoi se apleacă şi şterge şase dintre semne.

Cavendish strânge din buze, scutură din cap şi reface cele şase

semne.

— N-o să mă las jecmănit de niciun nenorocit de eschimos, îi zice el lui Sumner.

Inuiţii par nemulţumiţi. Unul din ei se încruntă, îi spune ceva lui Cavendish şi şterge iar cu vârful cizmei aceleaşi şase semne, apoi încă unul.

— Rahat, şopteşte Sumner.

Cavendish râde dispreţuitor.

— Doar cinci, zice el. Cinci amărâte de foci pentru o puşcă. Chiar arăt a tâmpit?

— Dacă pleacă, o să murim de foame, îi aminteşte Sumner.

— O să rezistăm şi fără ei, răspunde celălalt.

— Nu, la naiba, n-o să rezistăm.

Eschimoşii se uită la ei cu nepăsare, arată spre cele cinci semne de pe jos, apoi întind puşca, parcă pregătiţi s-o dea înapoi. Cavendish se uită hotărât la puşcă, dar nu întinde mâna după ea. Clatină din cap şi scuipă.

— Ai naibii pungaşi de cioroi de gheaţă, spune el.

Eschimoşii îşi ridică un adăpost de zăpadă la nici 50 de yarzi de cort, pe urmă se urcă în sanie şi pleacă pe gheaţă să vâneze. Când se întorc, e întuneric. Cerul negru e spuzit de stele şi, peste hăul lui pestriţ, se aşterne aurora boreală, se trage înapoi, se deschide iar ca un stol de grauri imens şi multicolor. Drax, încă încătuşat, dar nepăzit acum, când sunt practic toţi întemniţaţi de calamitatea comună, îi priveşte cum îşi descarcă prada. Ascultă mârâitul gutural al vorbirii lor de oameni ai cavernelor, adulmecă şi apoi simte, chiar şi prin aerul îngheţat, duhoarea acră a carcasei vârstate cu grăsime. Îi cântăreşte din priviri o vreme – înălţimea, greutatea, viteza şi rostul feluritelor lor mişcări – şi se îndreaptă spre ei, zornăind în mers.

— Aveţi două grăsune aici, spune arătând spre cele două foci moarte. Pot să v-ajut să le căsăpiţi, dacă vreţi.

Deşi au fost la vânătoare toată ziua, cei doi par la fel de odihniţi şi vioi ca înainte. Se uită la el o clipă, apoi fac semn spre lanţurile lui şi râd. Drax râde cu ei, pe urmă îşi zornăie lanţurile şi râde iar.

— Ticăloşii de colo n-au încredere în mine, vedeţi voi, zice. Cred că sunt periculos.

Se strâmbă, umflând obrajii şi făcând o faţă de pocitanie, apoi sfâşie aerul cu unghiile ca să ilustreze ce vrea să spună. Inuiţii râd şi mai tare. Drax se apleacă şi apucă de coadă una dintre focile moarte.

— Hai s-o căsăpesc pe asta, zice el din nou, prefăcându-se că taie foca de-a lungul burţii. Pot fără probleme.

Inuiţii scuturăr din cap şi-l alungă. Cel mai bătrân ia un cuţit, se apleacă şi spintecă rapid cele două foci, scoţându-le maţele. Lasă

măruntaiele pestriţe, purpurii, roz şi cenuşii, să aburească într-o grămadă pe zăpadă, apoi separă grăsimea de carne. Drax îi urmăreşte. Adulmecă mirosul înţepător şi metalic de sânge al măruntaielor şi simte cum i se strânge saliva în gură.

— Le duc eu de-aici, dacă vreţi, spune el.

Cei doi bărbaţi tot nu-l bagă în seamă. Cel mai tânăr duce carnea şi grăsimea la cort şi i le dă lui Cavendish. Cel mai bătrân începe să răscolească grămezile de măruntaie cu lama. Găseşte unul dintre ficaţi, taie o bucată zdravănă şi o mănâncă crudă.

— Iisuse Hristoase! strigă Drax. N-am mai văzut aşa ceva până acu. Am văzut multe, da' aşa ceva n-am mai văzut.

Bărbatul ridică privirea spre harponier şi rânjeşte. Are dinţii şi buzele roşii de sânge de focă. Taie încă o bucată din ficatul crud şi i-o oferă. Drax se gândeşte o clipă, apoi o ia.

— Am mâncat şi mai prost la vremea mea, spune el. Mult mai prost.

Mestecă o dată, apoi o înghite şi zâmbeşte. Eschimosul mai bătrân îi întoarce zâmbetul şi râde. Când cel mai tânăr se înapoiază de la cort, discută o vreme, apoi îi fac semn lui Drax să se apropie. Bătrânul se întinde spre grămada de măruntaie şi scoate un ochi. Îi străpunge pieliţa cu vârful cuţitului şi suge zeama gelatinoasă dinăuntru. Se uită la Drax şi rânjesc amândoi.

— Asta nu mă deranjează deloc, spune el. Am mai mâncat ochi înainte, un ochi i-uşor de înghiţit.

Bătrânul mai găseşte un ochi, îl străpunge ca şi pe celălalt şi i-l dă lui Drax. El suge zeama, apoi pune restul în gură şi-l înghite. Eschimoşii încep să chicotească frenetic. Drax deschide larg gura şi scoate limba, ca să arate că a înghiţit ochiul.

— O să-nfulec orice-mi daţi, zice el, absolut orice – creieri, fudulii, copite. Nu fac nazuri, vedeţi.

Inuitul bătrân arată iar spre lanţurile lui, mârâie şi sfâşie aerul cu mâinile.

— Mda, spune Drax. Mda, cam aşa stau lucrurile, chiar aşa.

În noaptea aceea, eschimoşii îşi hrănesc câinii cu resturile de carne râncedă de morsă, îi leagă de ţăruşi din os de balenă bătuţi în prundiş, apoi se târăsc în adăpostul de zăpadă şi se duc la culcare. A doua zi pleacă din nou dimineaţă devreme, dar se întorc la lăsarea întunericului fără nicio focă după toată truda. A doua zi ninge prea tare ca să vâneze şi rămân în adăpostul de zăpadă. Drax şontâcăie prin viscol şi se duce să-i viziteze, trecând pe lângă dâmburile risipite de câini încovrigaţi. Le dă fiecăruia câte un pic de tutun şi le pune întrebări. Când nu-l înţeleg, repetă mai tare ce-a spus şi face semne. Drept răspuns, ei arată cu mâna, râd şi desenează modele în aer sau pe

faţa din piele de ren netăbăcită a sacilor de dormit. Din când în când, taie câte o bucată de ficat de focă îngheţat şi-l rod ca pe lemn-dulce.

Sunt momente de tăcere şi momente în care inuiţii vorbesc între ei de parcă Drax nici n-ar fi acolo. Îi priveşte şi ascultă ce spun şi, după o vreme, înţelege ce are de făcut mai departe. Nu-i o hotărâre, ci mai degrabă o revelaţie lină. Simte cum i se dezvăluie treptat viitorul. Îi ghiceşte parfumul ispititor în aerul arctic, aşa cum un câine adulmecă o căţea în călduri.

Când viscolul se potoleşte, eschimoşii pleacă iar să vâneze foci. Ucid o focă în prima zi şi încă două în următoarea. Când aduc ultimul animal tranşat, cum fusese vorba, Cavendish le arată a doua puşcă. Face încă cinci semne în zăpadă, dar inuiţii scutură din cap şi arată în direcţia de unde au venit.

— Vor să se întoarcă acasă, spune Sumner.

Stau cu toţii în faţa cortului; cerul e strălucitor şi senin, însă aerul din jur e tăios. Sumner îi simte asprimea uscându-i faţa şi ochii.

— Nu pot să se întoarcă, zice Cavendish.

Arată din nou spre pământ şi le flutură puşca pe sub nas.

Cel mai bătrân face semn spre puşca pe care o are deja, apoi iar spre vest.

— *Utterpok*[43], spune el. Nu schimb.

Cavendish clatină din cap şi înjură încet.

— Avem acum destulă carne şi grăsime pentru o lună, zice Sumner. Dacă se întorc înainte să se termine proviziile, putem supravieţui.

— Dacă lepădătura asta bătrână pleacă, trebuie să rămână celălalt cu noi, spune Cavendish. Dacă pleacă împreună, nu putem fi siguri că se mai întorc vreodată.

— Nu-i ameninţa, îl previne Sumner. Dacă stărui prea mult, sigur o să plece.

— Or avea ei o puşcă, dar încă n-au gloanţe sau praf de puşcă pentru ea, răspunde Cavendish. Aşa că pot să le ameninţ cum vreau pe lepădăturile astea, dacă aşa am chef.

Arată spre bărbatul mai tânăr şi apoi spre adăpostul de zăpadă.

— *El* stă aici, spune. *Tu* – face semn spre bărbatul mai bătrân, apoi spre vest – poţi să te cari dacă vrei.

Eschimoşii scutură din cap şi zâmbesc cu milă, de parcă înţeleg sugestia, dar li se pare şi prostească, şi cam jenantă.

— Nu schimb, repetă încet cel mai bătrân. *Utterpok*.

Fără teamă, chiar amuzaţi, se mai uită un pic la Cavendish, pe urmă se întorc şi pornesc spre sanie. Câinii legaţi se ridică din gropile săpate în zăpadă şi încep să latre şi să urle când se apropie bărbaţii. Cavendish bagă mâna în buzunar după un cartuş.

— Crezi că dacă-i omori îi faci să se răzgândească? întreabă

Sumner. Atât te duce capul?

— Încă nu omor pe nimeni, doar ţintesc ca să atrag mai bine atenţia, nimic mai mult.

— Stai puţin, spune el. Lasă arma jos.

Eschimoşii încarcă deja sania, rulându-şi sacii de dormit şi legându-i de cadrul de lemn cu nişte curele din piele de morsă. Când Sumner vine spre ei, nu se obosesc să ridice privirea.

— Am ceva pentru voi, spune el. Uite.

Întinde mâna înmănuşată şi le arată inelul de aur furat pe care-l poartă la el, în buzunarul închis al vestei, din ziua când a fost prins Drax.

Bătrânul ridică privirea, se opreşte din ce făcea şi îl atinge pe tânăr pe umăr.

— Ce să facă unii ca ei cu aur şi pietre preţioase? întreabă Cavendish. Dacă nu-l poţi mânca sau arde sau fute, nu-i de prea mare folos aici, mi se pare mie.

— Pot face schimb cu alţi vânători de balene, spune Sumner. Nu-s aşa de proşti.

Cei doi bărbaţi se apropie. Bătrânul ia inelul de pe mănuşa de lână neagră a lui Sumner şi-l cercetează cu atenţie. Medicul îl urmăreşte.

— Dacă rămâi aici, îi spune el tânărului, arătând cu mâna, inelul e al tău.

Cei doi bărbaţi vorbesc între ei. Cel mai tânăr ia inelul, îl adulmecă, apoi îl linge de două ori. Cavendish râde.

— Al naibii neghiob, crede că-i făcut din marţipan, zice el.

Bătrânul îşi duce palma la pieptul hainei cu glugă, apoi arată spre vest. Sumner dă din cap.

— Tu poţi să pleci, spune, dar ăsta rămâne cu noi.

Eschimoşii se mai uită la inel o vreme, răsucindu-l de câteva ori şi râcâind cu unghiile lor înnegrite pietrele strălucitoare. În lumina arctică tulbure, decolorată şi uniformă, în mijlocul întinderii înconjurătoare de zăpadă şi gheaţă, pare ceva nepământean, un lucru închipuit sau visat mai degrabă decât şlefuit şi modelat de mâna omului.

— Dac-au fost la bordul vreunei baleniere să facă negoţ, poa' să mai fi văzut monede şi ceasuri, zice Cavendish, da' niciodată ceva aşa de frumos.

— Face cinci puşti sau mai mult, le spune Sumner, ridicând degetele şi arătând.

— 10 sau mai mult, zice Cavendish.

Cel mai bătrân se uită la ei şi dă din cap. Îi întinde inelul celui mai tânăr, care zâmbeşte şi-l vâră în încâlceala îmblănită a nădragilor. Se îndepărtează şi încep să descarce sania. Când se întoarce spre cort,

Sumner simte o uşurare derutantă, un spaţiu lăuntric neaşteptat şi nelămurit, ca o adâncitură sau o umflătură, unde era, dar nu mai e, inelul.

Mai târziu, când în jurul taberei s-a lăsat întunericul, după ce şi-au mâncat cina obişnuită din carne de focă pe jumătate pârlită şi pesmeţi unşi cu grăsime, Drax ridică mâna ca să-i atragă atenţia lui Cavendish şi-i face semn să vină până acolo. Stă jos, la o parte de ceilalţi, într-un colţ întunecat şi îngheţat al cortului, departe de foc. E înfăşurat într-o pătură aspră şi îşi omoară timpul cioplind într-o bucată de colţ de morsă o imagine simplă a Britanniei triumfătoare. Cum n-are voie să folosească un briceag, ciopleşte cu un cui de fier ascuţit.

Cavendish oftează şi se lasă pe podeaua acoperită de cuverturi.

— Ce mai e acum? întreabă.

Drax continuă să râcâie o vreme, apoi se întoarce să se uite la el.

— Ţii minte prilejul de care-am vorbit înainte, spune el. Prilejul ăla despre care credeam amândoi că s-ar putea să nu se ivească niciodată. Îl ţii minte?

Cavendish dă din cap fără tragere de inimă.

— Îl ţin minte destul de bine, spune el.

— Atunci, cre' că ai cam ghici ce-o să-ţi zic.

— Prilejul ăla nu s-a ivit, răspunde Cavendish. N-are cum. Nu aici, în nenorocita asta de pustietate îngheţată.

— Totuşi, s-a ivit, Michael.

— Pe dracu'.

— Când pleacă în zori, eschimosu' o să mă ia cu el pe sanie. Totu-i stabilit între noi. Nu-mi trebuie de la tine decât o pilă să tai lanţurile astea şi o privire aruncată în partea ailaltă.

Cavendish pufneşte.

— Mai bine trăieşti ca un eschimos decât să atârni în ştreang ca un englez cinstit, aşa-i?

— O să iernez cu ei dacă mă lasă şi, când vine primăvara, o să caut o corabie.

— O corabie care să meargă unde?

— La New Bedford, Sevastopol. N-o să mai vezi nici urmă de mine vreodată. Măcar atâta promit.

— Acum suntem cu toţii prinşi aici. De ce să te ajut doar pe tine să scapi?

— Nu mă ţii în viaţă decât ca să fiu spânzurat mai încolo. Ce rost sau logică are? Lasă-mă să-mi încerc norocul cu inuiţii. Ticăloşii ăştia sălbatici s-ar putea să vâre o lance în mine, dar oricum nu-i nimeni aici care să-mi plângă prea tare moartea.

— Sunt vânător de balene, nu un nenorocit de temnicer, zice Cavendish. Asta cam aşa-i.

Drax dă din cap.

— Gândeşte-te, spune el. Ar fi o gură mai puţin de hrănit şi ştii al naibii de bine că nu-i mâncare de prisos pe-aici la vremea asta. Când te întorci în Anglia, n-o să fii învinovăţit, iar tu şi Baxter puteţi să vă vedeţi de treabă fără să vă fac eu probleme.

Cavendish se uită la el.

— Eşti un nemernic înrăit, spurcat şi intrigant, Henry, spune el, şi cre' c-aşa ai fost tot timpu'.

Drax ridică din umeri.

— Oi fi, răspunde el. Da' dacă-s cum zici, de ce-ai vrea un asemenea monstru aşa de aproape printre voi, când ai ocazia lăsată de la Dumnezeu să-l faci scăpat?

Cavendish se ridică brusc şi se îndepărtează. Drax se întoarce la cioplitul lui. Afară e întuneric şi flacăra opaiţului e plăpândă şi pâlpâitoare. Abia dacă vede ce face, dar, pe măsură ce lucrează, pipăie cu degetele liniile nu prea adânci ale gravurii, aşa cum ar pipăi un orb, şi îşi închipuie imaginile măreţe şi patriotice pe care le vor alcătui când o să termine. Cavendish se întoarce în scurt timp şi se ghemuieşte lângă el, parcă vrând să-i privească opera de aproape.

— N-o poţi folosi în cort, spune el, arătându-i pila, apoi împingând-o sub cutele păturii lui Drax. Ceilalţi ar auzi fără îndoială.

Drax încuviinţează şi zâmbeşte.

— Carnea aia de focă nu-mi prieşte neam, zice el. Cre' c-o să tot ies peste noapte să mă cac.

Cavendish dă din cap. Stă ghemuit, punând o mână jos ca să-şi ţină echilibrul.

— Mă gândii, zice el.

— Mda?

— Dacă vin şi eu cu tine când pleci?

Drax pufneşte şi scutură din cap.

— E mai sigur aici.

— Nu putem ieşi toţi teferi din iarnă. 10 oameni? N-avem cum.

— S-ar putea să moară unul sau doi, dar aş zice că n-o să fii printre ei.

— Mai degrabă mi-aş încerca norocul cu eschimoşii, ca tine.

Drax scutură iar din cap.

— Nu-i ăsta târgul pe care l-am făcut. E doar pentru mine.

— Atunci, o să fac şi eu un târg, de ce nu?

Drax răsuceşte în mână colţul de morsă şi îi pipăie crestăturile cu degetul mare.

— E mai bine să rămâi, spune iar.

— Nu, o să vin şi eu, zice Cavendish. Şi pila aia o să-mi deschidă calea.

Drax se gândeşte o clipă, apoi vâră mâna sub pătură şi atinge

muchiile aspre ale pilei, îi pipăie şănţuleţele înguste, ca suprafaţa rece a unei limbi metalice.

— Mereu ai fost un nemernic neruşinat şi fanfaron, Michael, spune el.

Cavendish zâmbeşte afectat şi îşi trece nerăbdător mâna prin barbă.

— Ţi-ai zis că mă ai la mână, răspunde el. Dar n-o să ţină. Nu rămân aici să mor cu ăştia. Am planuri mai mari.

Afară e aşa de frig, că Drax nu poate pili la cătuşe decât 20 de minute odată înainte să înceapă să nu-şi mai simtă mâinile şi picioarele. Are nevoie de patru ieşiri separate, de-a lungul nopţii, ca să se elibereze. De fiecare dată când iese din cort, păşeşte cu grijă prin peisajul cu dâmburi de trupuri adormite şi, de fiecare dată când se întoarce, îngheţat şi dârdâind, cu hainele bocnă, face la fel. Oamenii gem şi înjură când îi loveşte, dar nimeni nu deschide ochii să se uite, în afară de Cavendish, care-l urmăreşte atent.

Eliberat de lanţuri, se simte dintr-odată mai mare şi mai tânăr ca înainte. De parcă, din clipa în care l-a ucis pe Brownlee, a fost adormit, iar acum e în sfârşit din nou treaz. Nu se teme de viitor, nu-i simte deloc forţa sau înţelesul. Fiecare clipă nouă e doar o poartă prin care trece, o deschizătură pe care o face prin el însuşi. Îi şopteşte lui Cavendish să se pregătească şi să aştepte până fluieră. Îşi leagă hainele cu o funie, îndeasă legătura sub braţ, apoi dă drumul pilei în buzunarul hainei şi se îndreaptă spre adăpostul de zăpadă. Luna e în înaltul cerului şi păleşte. Lumina ei slabă schimbă albul vastului peisaj înzăpezit într-un terci de ovăz. Aerul aspru din jur e înviorător şi lipsit de orice miros. Câinii dorm; sania e încărcată. Se lasă în mâini şi genunchi şi se târăşte în adăpostul de zăpadă. E întuneric beznă, dar le simte oricum mirosul – cel mai tânăr, în stânga, cel mai bătrân, în dreapta – şi îi aude răsuflând uşor. E surprins că nu se trezesc, că nu-i alertează fie şi simpla lui prezenţă. Aşteaptă o clipă, încercând să-şi dea seama unde le sunt capetele şi cum stau culcaţi. Observă că aici e mai cald decât în cort. Atmosfera e închisă şi unsuroasă. Se întinde încet, cu grijă, şi atinge cu buricele degetelor unul din sacii de dormit; apasă foarte uşor şi îi răspunde un geamăt. Duce mâna la buzunar şi scoate pila. Are vreun picior lungime şi vreun inch lăţime, iar unul dintre capete e ascuţit. Nu-i foarte tăios, însă e destul de lung pentru ce are el de gând, şi crede că o să se descurce. Strânge capătul pilei în pumn şi se apleacă înainte. Vede acum contururile vagi ale bărbaţilor – un negru mai închis decât pereţii întunecaţi ai adăpostul de zăpadă. Adulmecă o dată, pregătindu-se, apoi se întinde şi-l scutură pe bătrân ca să-l trezească. Bărbatul mormăie şi mijeşte ochii. Se sprijină într-un cot şi deschide gura să vorbească.

Ţinând pila cu ambele mâini, Drax înfige capătul ascuţit în gâtul

bărbatului, chiar sub ureche; simte cum ţâşneşte sângele fierbinte şi se aude un zgomot, ceva între gâlgâit şi gâfâit. Scoate pila, apoi o înfige din nou repede, puţin mai jos de data asta. Când se mişcă şi bărbatul mai tânăr, trezit de zgomot, Drax se întoarce, îl pocneşte de două ori ca să-l facă să tacă, apoi începe să-l strângă de gât. Fiind uscăţiv de fel şi înfăşurat într-un sac de dormit îngust şi strâmt, nu prea reuşeşte să se lupte şi e sugrumat înainte să moară bătrânul. Drax îi trage pe amândoi din saci, apoi îi scoate bătrânului haina cu glugă, o despică într-o parte şi o trage pe el. Pipăie în jur după cuţitele de grăsime şi după puşcă, apoi se târăşte afară.

Niciun zgomot, nicio mişcare, niciun semn că vreunul dintre cei din cort ar fi auzit ceva. Se duce la sanie şi ia hamurile din piele de ren. Trezeşte câinii unul câte unul şi îi înhamă. Se târăşte iar în adăpostul de zăpadă, scoate cizmele, nădragii şi mănuşile bărbaţilor morţi şi le îndeasă într-unul din sacii de dormit. Când iese, îl vede pe Cavendish stând lângă sanie. Ridică mâna dreaptă şi se apropie de el.

— Nu te-am fluierat încă, îi spune Drax.

— Nici n-aşteptam vreun nenorocit de fluierat.

Drax se uită la el şi dă din cap.

— Lucrurile s-au schimbat. Trebuie să-ţi arăt ceva.

— Ce să-mi arăţi?

Drax lasă sacul de dormit în zăpadă, îl desface şi arată înăuntrul lui.

— Ia uite aici, zice el. Spune-mi ce vezi.

Cavendish se opreşte, clatină din cap, apoi face un pas înainte şi se apleacă să se uite în sac. Drax se dă la o parte, îl apucă de moţ, îi trage bărbia în sus şi îi taie beregata dintr-o singură lovitură cu cuţitul de grăsime. Cavendish, amuţit dintr-odată, se prinde cu mâinile de gâtul spintecat, sperând parcă să astupe gaura, şi cade în genunchi în zăpadă. Se târăşte înainte câteva clipe, ca un penitent olog, smucindu-se, scrâşnind şi împroşcând sânge din rana lui imposibilă, apoi se răstoarnă, se zbate ca un peşte prins în cârlig care se sufocă în aer şi nu se mai mişcă deloc. Drax îl întoarce şi începe să cotrobăie prin buzunarele mantalei lui Brownlee.

— Asta n-o fo' ideea mea, Michael, îi spune el. Asta o fo' numa a ta.

20

Încă e pe jumătate întuneric când găsesc cadavrul secundului, cu braţele şi picioarele răşchirate în zăpadă, îngheţat bocnă, cu gâtul spintecat, îmbibat şi împroşcat cu sânge. Bănuiesc că l-au ucis eschimoşii, până îşi dau seama că şi cei doi sunt morţi şi abia atunci observă că Drax lipseşte. Când se lămuresc ce s-a întâmplat, rămân năuciţi, incapabili să contemple lumea sugerată de astfel de fapte. Privesc în jos la Cavendish, mort şi acoperit de chiciură, de parcă se aşteaptă să le vorbească din nou, să le ofere o ultimă părere incredibilă despre propria moarte.

În mai puţin de-o oră, sub îndrumarea lui Otto, îl îngroapă pe Cavendish într-un şanţ nu prea adânc, săpat la capătul promontoriului, acoperindu-i trupul cu lespezi şi pietre desprinse din stâncă. Fiindcă inuiţii sunt păgâni, iar ritualurile lor funerare le sunt, prin urmare, puţin cunoscute, lasă cadavrele aşa cum le-au găsit, astupând doar intrarea în adăpostul de zăpadă şi prăvălind acoperişul şi pereţii peste ei, ca să încropească un mausoleu primitiv şi vremelnic. După ce termină treaba, Otto îi cheamă pe toţi în cort şi propune să se roage împreună pentru mila Domnului în primejdia în care se află şi pentru sufletele celor morţi de curând. Câţiva îngenunchează şi îşi pleacă evlavioşi capetele, alţii se întind cât sunt de lungi sau se aşază cu picioarele încrucişate, căscând şi pigulindu-se ca nişte maimuţe. Otto închide ochii şi ridică bărbia.

— O, Doamne Dumnezeule, începe el, ajută-ne să-ţi înţelegem rosturile şi vrerea. Păzeşte-ne acum de păcatul greu al deznădejdii.

În timp ce vorbeşte, în mijlocul cortului încă arde un opaiţ cu grăsime de balenă. Din el se ridică un fuior de fum negru, iar zăpada topită picură de pe pânza de cort acolo unde căldura a ajuns la stratul de gheaţă mai gros de jumătate de inch.

— Nu ne lăsa să cădem în păcat, continuă Otto, ci dă-ne credinţă în lucrarea providenţei tale, chiar şi în aceste vremuri de tulburare şi suferinţă. Să ne aducem aminte că iubirea ta a zidit această lume şi ea o susţine încă în orice clipă.

Webster, fierarul, tuşeşte tare, apoi scoate capul din cort şi scuipă în zăpadă. McKendrick, care stă în genunchi şi tremură, începe să plângă încet, la fel şi bucătarul şi unul dintre marinarii din Shetland. Sumner, ameţit şi îngreţoşat din cauza unui amestec de spaimă şi foame, încearcă să se concentreze asupra problemei cătuşelor. Cum Drax nu putea să comită trei crime cu încheieturile

mâinilor şi gleznele înlănţuite, trebuie să se fi eliberat înainte, se gândeşte el, însă cum o fi reuşit? L-au ajutat inuiţii? Sau Cavendish? De ce să-şi fi dorit cineva să ajute un om ca Drax să scape? Şi, dacă l-au ajutat, de ce au sfârşit toţi trei morţi?

— Păzeşte şi îndrumă sufletele celor care tocmai au murit, spune Otto. Apără-i în pribegia prin celelalte tărâmuri de timp şi spaţiu. Şi ajută-ne să ne amintim mereu că suntem parte din taina ta mai mare, că nu lipseşti nicicând, că şi de nu izbutim să te vedem, sau luăm din greşeală prezenţa ta drept ceva neînsemnat, tu eşti mereu cu noi. Mulţumesc, Doamne. Amin.

„Amin”-urile celorlalţi ajung la el într-un cor aspru, mormăit. Otto deschide ochii şi se uită în jur, parcă surprins de locul în care se află. Le propune să cânte un imn, dar, înainte să înceapă, e întrerupt de Webster. Fierarul pare furios. Ochii lui întunecaţi sunt plini de o înflăcărare înverşunată.

— L-am avut pe Necuratul printre noi, strigă el. Necuratul însuşi. I-am văzut chiar acum urma în zăpadă. Copita despicată, semnul Satanei. Am văzut-o limpede ca lumina zilei.

— Am văzut-o şi eu, întăreşte McKendrick. Ca urmele de porc sau capră, atâta doar că-n văgăuna asta părăsită nu trăiesc porci sau capre.

— Nu există asemenea urme, spune Otto, niciun fel de semne, în afară de cele lăsate de câini. Singurul diavol e cel din noi. Răul înseamnă să întorci spatele binelui.

Webster scutură din cap.

— Drax ăla e Satana întrupată, îl contrazice el. Nu-i om ca tine sau ca mine, doar arată aşa când vrea el.

— Henry Drax nu e Diavolul, spune Otto răbdător, de parcă ar corecta o confuzie elementară. E un suflet chinuit. L-am văzut în visele mele. I-am vorbit acolo de multe ori.

— Afară-s trei oameni morţi pe care i-aş pune în balanţă cu nenorocitele tale de vise, răspunde Webster.

— Orice-ar fi, s-a dus acum, spune Otto.

— Mda, dar unde s-a dus? Şi cine zice că n-o să se întoarcă numaidecât?

Otto clatină din cap.

— N-o să se întoarcă aici. De ce s-ar întoarce?

— Diavolul face cum vrea el, spune Webster. După bunul lui plac, aş zice.

Gândul că Drax s-ar putea întoarce stârneşte vacarm printre oameni. Otto încearcă să-i liniştească, dar ei nu-l bagă în seamă.

— Trebuie să plecăm din locul ăsta, îi îndeamnă Webster. Putem să găsim tabăra eschimoşilor şi ei ne pot duce la staţia de vânătoare de balene a yankeilor de pe insula Blacklead. O să fim în siguranţă

acolo.

— Nu ştim unde-i tabăra eschimoşilor sau cât de departe, spune Otto.

— Undeva spre vest. Dacă urmăm ţărmul, o s-o găsim destul de repede.

— O să mori până ajungi acolo. O să mori îngheţat, fără îndoială.

— M-am cam săturat să mă iau după judecata altora, spune Webster. Am urmat ordinele de când am plecat de la Hull şi asta ne-a adus în nenorocita de stare de plâns de-acu.

Otto se uită la Sumner, care se gândeşte o clipă.

— N-o să ai cort, îi spune el, nici blănuri sau piei de îmbrăcat. Nu sunt niciun fel de drumuri sau cărări pe-aici, nici puncte de reper pe care să le ştie vreunul dintre noi, aşa că, chiar dacă tabăra ar fi aproape, n-o s-o găseşti în veci. Poate că ai rezista o noapte afară, dar în niciun caz două.

— Ăi de vor să rămână în locul ăsta blestemat n-au decât, răspunde Webster. Da' io nu mai stau aici niciun ceas.

Se ridică şi începe să-şi strângă lucrurile. E încordat şi palid la faţă, mişcările îi sunt smucite şi furioase. Ceilalţi se uită la el, apoi se ridică şi McKendrick, bucătarul şi marinarul din Shetland. Obrajii scobiţi ai lui McKendrick sunt încă uzi de lacrimi. Tot mai are vânătăi pe faţă şi pe gât, de când a stat în cală. Bucătarul tremură ca un animal în primejdie. Otto îi roagă să mai aştepte, să ia cina în cort în seara asta şi să plece în zori, dacă chiar trebuie, dar ei nu-l bagă în seamă. Când stăruie, ridică pumnii la el, iar Webster jură că va doborî pe oricine încearcă să le stea în cale.

Cei patru pleacă la scurt timp după aceea, fără ceremonie sau vreun bun-rămas prelungit. Sumner le împarte fiecăruia dintre ei partea cuvenită de carne de focă îngheţată, iar Otto îi dă lui Webster o puşcă şi un pumn de cartuşe. Îşi strâng scurt mâinile, însă niciuna dintre părţi nu încearcă să vorbească sau să îndulcească implicaţiile îngrozitoare ale plecării lor. Privindu-i cum se îndepărtează, iar siluetele lor întunecate se micşorează şi se pierd în întinderea albă, Sumner se întoarce spre Otto.

— Chiar dacă Henry Drax nu-i Diavolul, nici nu pot pretinde că ştiu ce e. Dacă a fost născocit vreun cuvânt pentru un om ca el, nu cred că l-am aflat.

— Nici n-o să-l afli, spune Otto, cel puţin nu din vreo carte scrisă de oameni. Un ins ca el nu va fi cuprins sau definit de cuvinte.

— Dar de ce altceva, atunci?

— Doar de credinţă.

Sumner clatină din cap şi râde fără veselie.

— Ai visat că o să murim şi acum visul se adevereşte, spune el. Se face tot mai frig pe zi ce trece, şi avem mâncare pentru cel mult trei săptămâni şi nicio speranţă de ajutor sau salvare. Nemernicii ăia patru care tocmai au plecat sunt practic deja morţi.

— Se mai petrec şi miracole. Dacă există un mare rău, de ce nu şi un mare bine?

— Semne şi minuni afurisite, spune Sumner. Asta-i tot ce poţi să-mi oferi?

— Nu-ţi ofer absolut nimic, îi răspunde calm Otto. Nu-mi stă în putere.

Sumner clatină din nou din cap. Cei trei oameni rămaşi s-au retras în cort să se încălzească. E prea frig să zăbovească mult pe-afară, însă nu poate suporta gândul de-a se întoarce la tovărăşia lor mohorâtă şi deznădăjduită, aşa că o apucă în schimb spre est, trece de mormântul proaspăt săpat al lui Cavendish şi se îndreaptă spre golful îngheţat. Gheaţa de pe mare a fost crăpată de vânturi, deformată şi apoi îngheţată la loc, într-un peisaj sfărâmat de blocuri plesnite şi înclinate, fisurate şi nemişcate. În depărtare se ridică munţi negri, gigantici şi impunători. Cerul are culoarea cuarţului lăptos. Merge până rămâne fără suflare şi îi amorţesc faţa şi picioarele, apoi se întoarce. Vântul îi bate din faţă când porneşte înapoi. Îl simte cum se strecoară prin straturile de îmbrăcăminte, împungându-i şi îngheţându-i pieptul, vintrele şi coapsele. Se gândeşte la Webster şi la ceilalţi care merg spre vest şi îl cuprinde dintr-odată greaţa, se simte mizerabil. Se opreşte, geme, apoi se apleacă şi vomită pe zăpada îngheţată bucăţi de carne de focă pe jumătate digerate. Simte o durere ascuţită ca o suliţă împungându-l în stomac şi scapă fără să vrea un şiroi de rahat în pantaloni. O clipă nu mai poate răsufla deloc. Închide ochii şi aşteaptă, iar senzaţia trece. Sudoarea îi îngheaţă pe frunte, iar barba i s-a întărit de salivă, fiere şi resturi de carne mestecată. Priveşte cerul încărcat de zăpadă şi deschide gura larg, însă nu ies niciun sunet şi niciun cuvânt şi, după încă puţin, o închide la loc şi pleacă în tăcere.

Împart egal raţiile neîndestulătoare ce rămân şi lasă fiecare om să le gătească şi să le mănânce cum şi când vrea. Veghează cu rândul să nu se stingă opaiţul cu ulei capricios. Puşca rămasă stă lângă intrarea în cort, pentru oricine ar vrea să vâneze, dar, deşi trec pe lângă ea când ies să-şi facă nevoile şi când se întorc sau când aduc zăpadă s-o topească, n-o ia nimeni. Nu mai e nimeni la conducere: autoritatea lui Otto s-a dus, iar rolul de doctor al lui Sumner nu înseamnă nimic fără medicamente. Stau şi aşteaptă. Dorm şi îşi omoară timpul jucând cărţi. Îşi spun că Webster şi ceilalţi o să trimită ajutoare, sau că o să vină sigur chiar inuiţii să-i caute pe cei doi care

au murit. Dar nu vine nimeni şi nimic nu se schimbă. Singura carte pe care o au e Biblia lui Otto, iar Sumner refuză să citească din ea. Nu-i poate suporta certitudinile, retorica, speranţa extrem de facilă. În schimb, recită încetişor *Iliada.* Bucăţi întregi îi revin în minte noaptea, nechemate, aproape complete, iar dimineaţa le spune vers cu vers. Când îl văd mormăind de unul singur, ceilalţi bănuiesc că rosteşte o rugăciune, iar el nu încearcă să-i lumineze, pentru că ăsta este lucrul cel mai apropiat de o rugăciune sinceră la care o să ajungă probabil vreodată.

La o săptămână după plecarea lui Webster şi a celorlalţi, în golf izbucneşte o furtună violentă, iar cortul este smuls din ancore şi sfâşiat de-a lungul unei cusături. Petrec o noapte mizerabilă, în care îngheaţă până în măduva oaselor, înghesuiţi unii într-alţii, ţinând de zdrenţele care atârnă şi fâlfâie, iar dimineaţă, când vremea se îndreaptă, se apucă ursuzi să facă ce reparaţii pot. Cu briceagul lui, Otto taie şi sfredeleşte nişte ace grosolane din os de focă, le împarte oamenilor, apoi se apucă să tragă fire de ţesătură din marginile destrămate ale uneia dintre pături. Sumner, îngheţat şi buimac din cauza lipsei de somn, pleacă să caute pietre potrivite ca să ancoreze din nou marginile cortului. Vântul e aspru şi vijelios, iar pe alocuri trebuie să înoate prin nămeţi care-i ajung până la coapse. Când trece pe lângă capul promontoriului, cu gheaţa neregulată întinzându-se dinainte şi cu vântul spulberând cristale de gheaţă de pe vârfurile ascuţite, observă că mormântul lui Cavendish e groaznic de răvăşit. Pietrele de deasupra au fost împrăştiate, iar cadavrul a fost pe jumătate mâncat de animale. N-a mai rămas decât un talmeş-balmeş grotesc şi însângerat de oase, tendoane şi măruntaie. În jur sunt risipite la întâmplare bucăţi din izmenele sfâşiate. Piciorul drept, mâncat deasupra gleznei, dar cu degetele întregi, zace într-o parte. Capul lipseşte. Sumner se apropie şi se lasă încet pe vine. Scoate cuţitul din buzunar şi ridică o coastă din grămada îngheţată. O împunge şi o cercetează atent o vreme, îi atinge cu vârful degetului capătul rupt, apoi priveşte în depărtările albe.

Când se întoarce în cort, îl ia deoparte pe Otto şi-i spune ce a văzut. Discută o vreme, Sumner arată cu mâna, Otto îşi face cruce, apoi se duc unde fusese adăpostul de zăpadă şi încep să sape cu mâinile goale în dărâmăturile întărite. Când ajung la cadavrele ţepene şi îngheţate ale celor doi inuiţi, le scot de-acolo şi le smulg resturile de lenjerie din piele de focă. Ridicând trupurile de călcâie, ca pe nişte roabe, le trag mai departe de cort. Când socotesc că distanţa şi unghiul sunt potrivite, le lasă iar jos. Gâfâie din cauza efortului, iar din capete şi feţe li se ridică aburi. Mai stau puţin de vorbă şi apoi se întorc la cortul gata să cadă. Sumner încarcă puşca, apoi le explică şi celorlalţi că prin preajmă e un urs flămând, iar eschimoşii morţi sunt momeală

pentru el.

— E destulă carne bună pe-o fiară ca asta cât să ajungă pentru toţi cinci o lună sau chiar mai bine, spune Sumner. Şi putem folosi şi blana să mai facem haine.

Bărbaţii se uită la el cu ochii goi, nepăsători, împinşi dincolo de limitele lor. Când propune să împartă munca – fiecare om să ia arma câte două ore şi să pândească ursul în timp ce restul se odihnesc sau repară cortul –, scutură din cap.

— Eschimoşii morţi nu-s buni de momeală pentru-un urs, îi răspund ei, cu o siguranţă care sugerează că au încercat aşa ceva înainte şi li s-a părut dezamăgitor. Planu' ăsta n-o să meargă.

— Ajutaţi-mă totuşi, îi roagă el. Ce poate să strice?

Îi întorc spatele şi se apucă să împartă cărţile: *una, una, una; două, două, două; trei, trei, trei.*

— N-o să meargă aşa un plan caraghios, spun ei din nou, de parcă fie şi numai convingerea lor sumbră le-ar oferi încurajare. Nici acum, nici altă dată.

Stă într-o parte a cortului, cu puşca încărcată la picioare şi pândeşte printr-o gaură tăiată în pânza cenuşie. O dată, în timp ce se uită, o cioară coboară şi se aşază pe fruntea inuitului mai bătrân, loveşte scurt cu ciocul încâlceala ca pâslă a părului său îngheţat, apoi îşi întinde aripile, zvâcneşte în sus şi se îndepărtează. Sumner se gândeşte să tragă în ea, dar îşi păstrează praful de puşcă. E răbdător, plin de speranţă. Sigur ursul e pe aproape. Poate că-i adormit după recentul ospăţ, însă când se trezeşte o să-i fie iar foame. O să adulmece aerul şi o să-şi aducă aminte de comorile din apropiere. Când se întunecă, Sumner îi întinde puşca lui Otto. Taie un cub de vreo doi inchi din rezerva lui de carne de focă, îl înfige în vârful cuţitului şi-l ţine deasupra opaiţului să se rumenească. Ceilalţi trei, fără să se oprească din nesfârşitul lor joc de *euchre*, îl veghează atent. Când termină de mâncat, se întinde pe jos şi se înveleşte.

După o vreme ce pare doar o clipă, Otto îl înghiontеşte ca să-l trezească iar. Pe partea din afară a păturii s-a strâns gheaţă, acolo unde s-a strecurat prin ţesătură umezeala răsuflării. Otto îi spune că tot nu se vede nici urmă de urs. Sumner se târăşte până la gaura din cort şi se uită iar afară. Luna e în creştere, cerul boltit e spuzit de stele. Cele două cadavre zac în acelaşi loc, la vedere şi culcate, ca nişte gisanţi siniştri ai unei dinastii de mult uitate. Sumner se sprijină în puşcă şi încearcă să cheme ursul la el. Încearcă să-şi imagineze sosirea lui, apariţia greoaie din întuneric. Îşi închipuie curiozitatea, prudenţa ursului. Mirosul trupurilor fără viaţă îl trage înainte; o senzaţie de nefiresc, de stranietate, îl ţine pe ioc.

Adoarme stând în fund. Visează că pescuieşte păstrăvi pe Bilberry Lough: e vară şi nu poartă haină, are o pălărie de paie pe cap,

deasupra şi dedesubtul lui se întind cerul şi apa albastre, iar lacul e mărginit de jur împrejur de ulmi şi stejari. E neştiutor, fericit. Când se trezeşte, vede ceva mişcându-se în depărtare. Se întreabă dacă e vântul pe zăpadă sau dacă se deplasează gheaţa în golf, însă apoi vede ursul, de un alb imaculat în bezna cenuşie. Îl priveşte cum se apropie de cadavre, cu paşi măsuraţi şi cu capul plecat, fără grabă sau nerăbdare. Sumner împinge încet clapa cortului cu o mână, controlează capsa, trage cocoşul şi ridică arma în dreptul umărului. Ursul e înalt şi masiv, dar are picioare lungi şi subţiri şi pântecul scofâlcit. Îl urmăreşte cum adulmecă cele două cadavre, apoi cum ridică laba şi o pune pe pieptul bătrânului. Nu mai e nimeni treaz. Otto sforăie încet. Sumner se lasă în genunchi, îşi sprijină cotul stâng pe genunchi şi lasă patul armei în scobitura moale a umărului drept. Fixează cătarea şi priveşte de-a lungul ţevii. Ursul e o zdreanţă albă în întunericul mai vast. Inspiră o dată, expiră, apoi trage. Glonţul ratează capul, dar nimereşte umărul. Sumner înşfacă punga cu cartuşe şi se repede afară din cort. Zăpada e adâncă şi neuniformă, şi se împiedică de două ori, apoi se îndreaptă. Când ajunge la cadavre, vede o pată mare de sânge şi apoi o urmă împroşcată ce duce mai departe. Ursul e la vreun sfert de milă înainte, alergând pe o parte, folosind piciorul drept din faţă, de parcă stângul ar fi schilodit sau amorţit. Sumner fuge după el. E sigur că nu are cum să-i scape. Că în curând fie se va prăbuşi şi va muri, fie se va întoarce să lupte.

Mai departe spre est, cerul se albeşte uşor. În marea întunecată de nori compacţi se deschid fisuri sidefii înguste; orizontul întins şi plat devine cenuşiu, apoi maroniu, apoi albastru. Când ajunge la capătul promontoriului, îl dor plămânii şi gâtlejul de frig; gâfâie, iar sângele îi bubuie surd în urechi. Ursul trece fără să se oprească pe lângă mormântul pângărit, apoi o ia spre nord prin câmpul de gheaţă. Sumner îl pierde o clipă din ochi, apoi îl vede apărând din nou de după sfărâmăturile îngrămădite ale unei creste de gheaţă. Se caţără după el, urcă şi trece dincolo, alunecând şi târându-se, scăpând puşca, apoi ridicând-o iar. Se ţine după şirul de urme adânci, după petele de sânge. Piciorul îl doare, inima îi bubuie, însă îşi spune că e doar o chestie de timp, că fiecare minut ce trece îl slăbeşte încă un pic pe urs. Înaintează cu greu prin zăpadă. De fiecare parte, cioburi îngheţate bocnă se ivesc precum acoperişurile ascuţite ale unui sat pe jumătate scufundat. Umbre zgrunţuroase se strâng la adăpostul lor şi se împrăştie în lături.

În ciuda rănii, ursul se mişcă fără oprire sau şovăială, de parcă ar urma un drum trasat cu mult timp înainte. Cerul e plin de vălătuci înguşti de nori, cenuşii şi maronii deasupra, auriţi dedesubt de soarele care-i străpunge. Înaintează, om şi animal, într-o procesiune primitivă, printr-un peisaj atât de distrus şi accidentat, că ar fi putut fi făurit de

un idiot din piesele sfărâmate ale unui întreg ce existase înainte. După vreo oră, gheaţa devine netedă – o câmpie lată de mai bine de-o milă, uşor striată, cum e cerul gurii unui copoi. La jumătatea ei, parcă brusc conştient de noile împrejurimi, ursul încetineşte, apoi se opreşte şi se întoarce. Sumner vede pata roşie care-i împodobeşte coasta ca un blazon şi aburii care i se ridică din bot. După o clipă, scoate un cartuş de hârtie cerată din buzunar, îi rupe vârful cu dinţii şi varsă praful negru în orificiul puştii; îndeasă înăuntru şi capătul cartuşului, rupe hârtia în plus şi împinge cu vergeaua. În tot timpul ăsta, mâinile îi tremură. Curge sudoarea pe el şi-şi simte plămânii şuierând şi vâjâind în piept ca nişte foale într-o fierărie. Scotoceşte în buzunar după o capsă detonantă, găseşte una şi o potriveşte peste percutorul de oţel. Înaintează încet, până când distanţa dintre ei nu e mai mare de 30 de picioare, apoi se lasă jos pe gheaţa vălurită. Îi simte răceala în pântec şi pe coapse. Capul îi e încununat de aburi. Ursul îl urmăreşte cu atenţie, dar nu face nimic. Îi vede coastele mişcându-se. Din bot i se preling bale. Sumner ridică şi potriveşte cătarea, trage cocoşul şi, amintindu-şi focul de dinainte, ţinteşte cu vreun picior mai la stânga. Clipeşte ca să-şi scuture sudoarea din gene, mijeşte ochii şi apasă pe trăgaci. Aude pocnetul ascuţit al capsei care explodează, dar nu se simte niciun recul. Ursul fornăie la auzul zgomotului neaşteptat, apoi se întoarce şi o ia din nou la goană, ridicând norişori de zăpadă ca o spumă. Sumner, blestemând rateul, se ridică, azvârle capsa veche şi potriveşte una nouă. Se propteşte pe picioare, ţinteşte din nou şi trage, dar ursul e prea departe şi glonţul nu-l ajunge. Îl priveşte o clipă, apoi pune din nou puşca pe umăr şi începe să-l urmărească.

21

După câmpul de gheaţă se înalţă altă culme, cu margini brune, vârfuri ascuţite şi versanţi abrupţi, cu terase şi bastioane, ca nişte străvechi fortificaţii de asediu. Ursul se îndreaptă spre vest până găseşte o spărtură, se aruncă în ea şi se caţără de cealaltă parte. Soarele înălţat pe cer, umbrit din când în când de nori, nu dă căldură mai deloc. Sumner simte sudoarea picurându-i în barbă şi îngheţând în lamele rigide. Ursul a încetinit şi acum merge la pas, dar şi Sumner face la fel. Urmărindu-l peste culme şi printr-un alt câmp de zăpadă vălurit, distanţa dintre ei abia dacă se schimbă. Câştigă aproape 20 de yarzi, apoi îi pierde iar. Durerea din picioare şi piept e ascuţită şi violentă, însă uniformă. Se gândeşte să se întoarcă, dar n-o face. Vânătoarea şi-a găsit deja un ritm, un tipar pe care nu-l poate sparge lesne. Când îi e sete, se apleacă şi mănâncă zăpadă; când îi e foame, lasă senzaţia să se înteţească, să atingă punctul culminant şi apoi să treacă. Respiră, merge, iar ursul e tot timpul în faţa lui, mânjit din plin cu sânge, învăluit în aburi, cu urmele late şi rotunde ca nişte castroane de supă.

Se aşteaptă în orice clipă ca ursul să cadă, să-şi piardă puterile, să moară, însă n-o face. Se ţine tare. Uneori îl cuprinde o ură aprigă şi violentă împotriva lui, alteori – un soi nesănătos de iubire. Muşchii crupei se agită sub blana jerpelită a ursului. Picioarele lui gigantice se ridică şi cad ca nişte ciocane pe nicovală. Trec de un gheţar încastrat în banchiză – înalt de 200 de picioare, lung de vreo jumătate de milă, perfect vertical şi cu vârful plat, ca un dop romboidal înfipt într-un vulcan stins. Versanţii abrupţi cu urme de forfecare sunt străbătuţi de vinişoare albastre şi au poalele acoperite cu zăpadă troienită. Sumner n-are ceas de buzunar, dar bănuieşte că e trecut de amiază. Îşi dă seama că s-a îndepărtat prea mult şi că, chiar dacă ucide ursul, n-o să-i poată căra carnea până la tabără. Acest adevăr îl tulbură o clipă, dar apoi, mergând mai departe, forţa îi slăbeşte şi se mistuie, şi nu mai e conştient decât de ridicarea şi apăsarea picioarelor pe zăpadă şi de bubuitul răsuflării lui rapide şi cavernoase.

După vreo oră ajung la un şir lung de râpe negre înalte, cu versanţi întunecaţi, fără pământ pe ei, dar cu fâşii şerpuitoare de gheaţă cenuşie. Ursul păşeşte greoi şi hotărât, până ajunge la o spărtură în stâncă îngustă, învăluită în umbre. Aruncă o privire în urmă, apoi se întoarce brusc şi dispare din vedere. Sumner se ţine după el. Când ajunge la deschizătură, se întoarce aşa cum se întorsese

şi ursul şi vede înaintea lui un fiord lung şi îngust, gâtuit de gheaţă, cu versanţi abrupţi şi aparent fără vreo ieşire. La stânga şi la dreapta, stânci cenuşii înalte, spintecate de defileuri orbecăie spre cerul palid. Gheaţa de sub picioare e netedă şi curată ca marmura. Sumner, oprindu-se în prag şi privind în jur, simte că a mai trecut o dată pe-aici, că locul ăsta îi e într-un fel cunoscut. Întrezărit într-un vis, poate, se gândeşte el, sau în vreun zbor al fanteziei indus de opiu. Păşeşte peste prag şi merge mai departe.

Prin valea ivorie, cu pereţii ei de gnais şi granit abia desluşiţi, fiară şi om înaintează într-un tandem dezlânat – despărţiţi, şi totuşi în mod straniu legaţi –, ca printr-un culoar sau coridor pavat cu zăpadă şi boltit de cer. Sumner simte greutatea puştii apăsându-i umărul şi durerea încăpăţânată din piciorul prost sudat. E ameţit acum şi cumplit de slăbit de foame. Curând începe să ningă: uşor mai întâi, dar apoi ninsoarea e tot mai puternică şi mai deasă.

Când vântul şi frigul se înteţesc, iar zăpada cade în rafale dese şi oblice, Sumner pierde din ochi ursul. Apare şi dispare în străfulgerări bizare, tremurate, de zoetrop[44]. Conturul i se înceţoşează, apoi se încâlceşte şi în cele din urmă se topeşte. Curând, cerul şi stâncile dispar şi ele şi nu mai poate vedea decât versiuni cenuşii ale viscolului – totul învârtejindu-se şi răsucindu-se – nimic clar sau diferit sau distinct. Prins în această plasă năucitoare, îşi pierde cu totul simţul timpului şi direcţiei. O vreme, ce i se pare că a durat ore în şir, însă ar fi putut să ţină doar câteva minute sau chiar secunde, se clatină înainte şi înapoi, tâmp şi aproape epuizat. În cele din urmă, întâmplător, se poticneşte pe coasta cu grohotiş surpat şi se adăposteşte în scobitura unui bolovan vărgat. Cât stă ghemuit acolo, în el se adună şi se sparg valuri de spaimă şi panică. Dârdâie de frig şi îşi simte hainele îmbibate de sudoare înţepenind în jurul lui ca o platoşă. Mâinile şi picioarele i-au amorţit. Zăpada i se adună în pliurile feţei şi buzelor, dar nu se topeşte. A mers mult prea departe, ştie: s-a abătut de la ţelurile lui reale, se simte rătăcit şi dezorientat iar eşecul lui e total.

Privind prin ninsoarea înceţoşată, vede dinaintea lui un băiat mort murdar şi desculţ, în *dhoti* şi o vestă îmbibată de sânge. Ţine într-o mână o frunză de varză fleşcăită şi în cealaltă, o cană de tablă cu apă. Rana de glonţ care îi gâlgâie în piept ajunge acum până în partea cealaltă. Acolo unde ar trebui să-i fie inima se vede o pată de lumină de mărimea unei monede. E ca o ambrazură îngustă în zidul gros al unui castel. Sumner ridică mâna dreaptă într-un salut stângaci, însă băiatul nu-i răspunde. Poate că e supărat pe mine, se gândeşte Sumner. Dar nu, băiatul plânge şi, văzând asta, începe şi el să plângă, de milă şi ruşine. Lacrimile calde îi curg pe obraji, iar apoi se usucă şi îngheaţă printre vârfurile încurcate ale bărbii. Şi, stând şi plângând,

simte cum se lichefiază, cum îşi pierde forma, cum alunecă într-un amestec de tristeţe şi regret. Trupul începe să i se zgâlţâie şi să dârdâie. Răsuflarea îi încetineşte, iar bătăile inimii slăbesc şi devin şovăitoare. Simte moartea, îi desluşeşte prezenţa apăsătoare, îi adulmecă mireasma de fecale în aerul biciuitor. Băiatul se întinde spre el, iar Sumner vede, prin gaura din pieptul lui, o altă lume în miniatură: perfectă, completă, imposibilă. Se holbează o clipă, captivat de splendoarea alcătuirii ei, apoi se întoarce iar. Se strânge în braţe, trage aer în piept şi priveşte în jur. Copilul a dispărut: nu mai e nimic viu în afară de furtuna furioasă şi, ascuns undeva în ea, ursul pe care trebuie să-l omoare dacă e să trăiască. Îşi trage picioarele la piept şi le cuprinde o clipă cu braţele. Se ridică anevoie şi încarcă arma, cu degetele amorţite şi tremurătoare. Când termină, se îndepărtează de bolovan şi strigă în aerul îngheţat:

— Vino încoace acum. Vino încoace acum, ticălos mizerabil, şi lasă-mă să te omor.

Niciun răspuns, nimic în afară de zăpada dusă de vânt şi lespezile tăcute de piatră şi gheaţă. Se uită orbeşte înainte şi strigă din nou. Furtuna continuă neabătut; vântul puternic se tânguieşte. Ar putea fi singur pe suprafaţa unei luni întinse şi reci – sufocate de gheaţă, fără soare şi nepopulate. Strigă a treia oară şi, la fel de neaşteptat ca o stafie chemată împotriva voinţei sale, ursul îi apare în faţă, la nici 30 de yarzi, învăluit în parte de zăpada deasă purtată de vânt, dar vizibil. Zăreşte marginile zdrenţuite ale rănii de la umăr, şaua subţire de zăpadă aşezată pe spinare. Ursul se uită absent la el; aburul îi iese din nări ca fumul dintr-un foc de tabără ce se stinge. Sumner ridică puşca şi ţinteşte nesigur pieptul enorm al ursului. Mintea îi e limpede. N-a mai rămas nimic de hotărât sau de sperat. Nu mai există decât acest unic moment, această întâmplare. Inspiră, apoi expiră iar, inima i se umple de sânge, apoi se goleşte. Apasă pe trăgaci, aude praful de puşcă aprinzându-se şi bubuind şi simte reculul.

Ursul cade în genunchi, apoi se prăbuşeşte într-o rână. Ecoul detunăturii răsună din stâncile înalte – tare, apoi mai încet, apoi şi mai încet. Sumner lasă puşca în jos şi aleargă spre leş. Se ghemuieşte, pune ambele palme pe coasta caldă încă a ursului şi-şi îngroapă faţa şi degetele adânc în blană. Ţine buzele întredeschise şi gâfâie. Scoate de la centură un cuţit de grăsime, îi ascute tăişul cu o gresie şi-l încearcă pe degetul mare. Face prima tăietură lângă vintre, apoi o ia în sus prin carnea moale a burţii până dă de stern. Se apucă să taie prin os până ajunge la grumaz. Taie beregata, apoi apasă cu călcâiul cizmei pe o parte a cutiei toracice dezvelite, o prinde pe cealaltă cu ambele mâini şi o desface. Simte căldura umedă neaşteptată a măruntaielor ursului şi gustul duhorii ameţitoare de carne ce se ridică din ele. Lasă cuţitul

să cadă în zăpadă şi îşi bagă mâinile goale în măruntaiele aburinde ale ursului. Simte că degetele îngheţate i-ar putea plesni din cauza căldurii. Scrâşneşte din dinţi şi împinge mâinile şi mai adânc. Când durerea se mai domoleşte, le trage afară picurând, îşi freacă faţa şi barba cu sângele fierbinte, apoi ridică iar cuţitul şi începe să desprindă şi să scoată măruntaiele ursului. Trage afară inima şi plămânii, ficatul, maţele şi stomacul. Cavitatea eliberată e pe jumătate umplută cu o baltă aburindă de lichid negru fierbinte – sânge, urină, fiere. Sumner se apleacă şi se apucă să-l bea, ducându-l repede cu mâinile la gura deschisă. Pe măsură ce bea, iar căldura ursului se răspândeşte înăuntrul lui ca un elixir – pe gâtlej, în stomacul gol şi spre exterior –, începe să tremure, apoi să aibă convulsii. După un minut, prinde să se zvârcolească necontrolat, dă ochii peste cap şi bezna pune stăpânire pe el.

Când trece criza, Sumner zace cu faţa în jos, pe jumătate acoperit de zăpada viscolită. Are barba întărită de sânge de urs închegat, ambele mâini îi sunt vopsite în roşu-închis, iar mânecile hainei de postav îi sunt ude până la coate. Gura, dinţii şi gâtul îi sunt acoperite cu o pojghiţă de sânge, şi de animal, şi de om. Îi lipseşte vârful limbii. Se ridică anevoie şi se uită în jur. Vântul urlă, iar aerul îngheţat e încărcat de valuri-valuri de rafale de gheaţă. Nu mai vede stâncile, nici povârnişul cu grohotiş sau bolovanul unde s-a adăpostit mai devreme. Se uită la cadavrul eviscerat al ursului, la cutia lui toracică despicată şi deschisă, căscată ca un mormânt gol.

Stă o clipă şi se gândeşte, apoi se apleacă, păşind ca într-o cadă, şi se lasă să alunece în cavitatea striată şi purpurie. Oasele tăiate se închid deasupra lui ca nişte dinţi. Muşchii înţepeniţi se strâng şi se întind sub el. Simte un miros curat, umed, de măcelărie, un rest slab, dar minunat, de căldură animală. Îşi bagă cizmele marinăreşti în burta golită şi strânge carnea moartă în jurul lui ca pe-o manta. Încă mai aude vântul care urlă, dar nu-l simte. E închis, ca într-un sicriu, într-o beznă densă şi vascularizată. Zăcând acolo, limba retezată începe să i se umfle în gură, sângele şi saliva fac băşici pe buze şi se scurg în barbă. Vrea să se roage, să vorbească, să se facă în vreun fel cunoscut. Îşi aduce aminte de Homer – cadavrul unui erou, jocurile funerare, armura îndoită şi distrusă –, dar când încearcă să murmure primii dactili, în loc de cuvinte, gura lui mutilată bolboroseşte gemete primitive şi icnete de sălbatic.

22

Străinul e plin de sânge, îmbibat şi scăldat în el din cap până în picioare. Seamănă cu o focă jupuită sau un copil născut mort, abia scos din pântecul mamei. Respiră, e drept, dar ochii acoperiţi cu o pojghiţă de sânge îi sunt închişi şi e pe jumătate îngheţat. Îi tărăsc trupul într-o parte şi-l lasă acolo cât jupoaie şi căsăpesc ursul, apoi aşază blana şi carnea pe sanie. Unul dintre vânători ia puşca străinului, iar celălalt îi ia cuţitul. Se sfătuiesc dacă să-l omoare pe loc sau să-l ducă în tabără. Se ceartă o vreme, apoi hotărăsc să-l ia cu ei. Orice-ar fi, judecă ei, e un nemernic norocos, iar un om atât de norocos merită încă o şansă. Îl ridică şi-l pun pe sanie. El geme uşor. Îl împung şi-l scuturã, însă nu se trezeşte. Îi îndeasă zăpadă în gură, dar îndată ce se topeşte pe limba lui vătămată, aceasta i se scurge pe bărbie în pârâiaşe rozalii.

În tabăra de iarnă, nevestele îi dau să bea apă şi sânge de focă încălzit. Îi spală faţa şi mâinile şi-i scot hainele îmbibate de sânge închegat. Când vestea se răspândeşte, vin şi copiii să se holbeze. Pândesc şi împung şi chicotesc. Dacă deschide ochii, ţipă şi fug. Curând încep zvonurile. Unii zic că e un *angakoq*[45], un spirit călăuzitor, trimis direct de *Sedna*[46] să-i ajute la vânătoare, în vreme ce alţii spun că e o stafie răuvoitoare, un *tupilaq*[47] josnic, a cărui atingere ucide şi a cărui simplă prezenţă provoacă suferinţă. Vânătorii se sfătuiesc cu şamanul, care-i înştiinţează că străinul nu se va face bine până când nu e dus înapoi la ai lui. Trebuie să-l ducă în sud, spune şamanul, la misiunea nouă din golful Coutts. Ei îl întreabă dacă străinul e într-adevăr norocos, aşa cum au bănuit că trebuie să fie, şi dacă ceva din norocul lui o să treacă asupra lor. Şamanul le spune că e într-adevăr norocos, aşa cum au bănuit, dar norocul lui e de un fel aparte, unul straniu.

Învelit în blănuri şi tremurând uşor, îl pun înapoi pe sanie şi-l duc în sud, dincolo de lacul îngheţat şi de terenurile de vânătoare de vară, până la misiune. Cabana vopsită în roşu e aşezată pe o colină nu prea înaltă, cu marea îngheţată la poale şi munţii înalţi în spate. Alături se află un iglu mare, cu un fuior de fum negru ce se ridică prin deschizătura din tavan şi un echipaj de câini de sanie în faţă, dormind încovrigaţi. Vânătorii sunt întâmpinaţi la sosire de preot, un englez vânos cu ochi vioi, însă cu părul şi barba încărunţite, şi cu o mină serioasă, dar foarte sceptică. Vânătorii arată spre Sumner şi îl lămuresc unde şi cum l-au găsit. Când preotul se arată neîncrezător, îi

trasează cu degetele în zăpadă o hartă a ţărmului şi îi însemnează locul. Preotul clatină din cap.

— Nimeni nu apare aşa, de nicăieri, spune el.

Ei îi zic că, atunci, probabil e un *angakoq* şi că până acum a stat într-o casă pe fundul mării cu *Sedna,* zeiţa cu un singur ochi, şi cu tatăl ei, *Anguta.* Auzind asta, preotul îşi pierde răbdarea. Se apucă să le povestească iar (cum face întotdeauna) despre Iisus, apoi intră în cabană şi aduce cartea verde. Vânătorii stau lângă sănii şi-l ascultă citind într-o inuită stângace. Cuvintele au oarecare noimă, însă poveştile li se par trase de păr şi naive. Când preotul încheie, zâmbesc şi dau din cap.

— Atunci poate că-i un înger, spun ei.

Preotul se uită la Sumner şi scutură din cap.

— Nu-i înger, răspunde el. Vă garantez.

Îl cară pe Sumner înăuntru şi-l aşază pe un pat lângă sobă. Preotul îl acoperă cu pături, apoi se lasă pe vine şi încearcă să-l trezească.

— Cine eşti? îl întreabă. De pe ce corabie vii?

Sumner deschide pe jumătate un ochi, dar nu încearcă să răspundă. Preotul se încruntă, apoi se apleacă şi cercetează mai îndeaproape chipul învineţit de degerături al lui Sumner.

— *Deutsch?* întreabă el. *Dansk? Ruski? Scots?* Care dintre ele?

Sumner se uită o clipă la el fără curiozitate şi fără să dea vreun semn de recunoaştere, apoi închide ochii la loc. Preotul rămâne ghemuit lângă el o clipă, apoi dă din cap şi se ridică.

— Stai acolo o vreme şi odihneşte-te, spune el, oricine-ai fi. Mai vorbim după aia.

Preotul face cafea pentru vânători şi le mai pune câteva întrebări. După ce-au plecat, îi dă lui Sumner brandy cu o linguriţă şi-i freacă degerăturile cu grăsime. După ce Sumner e bine instalat, preotul se aşază la o masă aproape de fereastră şi scrie în cartea verde. Lângă cotul lui sunt încă trei volume legate în piele şi, din când în când, deschide câte unul, se uită în el şi dă din cap. Mai târziu, o eschimosă vine cu o cratiţă cu tocană. Poartă o haină cu glugă din piele de căprioară, mai lungă la spate, şi o căciulă de lână neagră; pe frunte şi pe dosul mâinilor are tatuate linii în V albastre. Preotul ia de pe raftul de deasupra uşii două castroane albe grele şi împinge deoparte hârtiile şi cărţile. Pune cu lingura jumătate din tocană într-un castron şi jumătate în celălalt, după care îi dă cratiţa înapoi femeii. Ea arată spre Sumner şi spune ceva în limba ei. Preotul încuviinţează, apoi îi dă un răspuns care o face să zâmbească.

Sumner, zăcând nemişcat, simte mirosul mâncării fierbinţi. Aroma blândă ajunge la el prin ţesătura subţire a extenuării şi nepăsării. Nu-i e foame, dar începe să-şi aducă aminte cum ar putea

arăta foamea, natura aparte, promiţătoare, a suferinţei pe care-o dă foamea. E pregătit oare să revină la toate astea? Vrea s-o facă? Poate? Deschide ochii şi priveşte în jur: lemn, metal, lână, grăsime; verde, negru, gri, maro. Întoarce capul. La o masă de lemn stă un bărbat cu părul cărunt; pe masă sunt două castroane cu mâncare. Bărbatul închide cartea pe care o citeşte, murmură o rugăciune, apoi se ridică şi aduce unul din castroane la patul unde stă întins Sumner.

— Mănânci ceva acum? îl întreabă. Uite, lasă-mă să te ajut.

Preotul îngenunchează, îşi strecoară mâna sub capul lui Sumner şi-l ridică. Ia cu lingura o bucată de carne şi i-o duce la buze. Sumner clipeşte. Trupul îi e străbătut de un val de emoţie, dens şi fără nume.

— Pot să te hrănesc mai bine dacă deschizi un pic gura, spune preotul.

Sumner nu se mişcă. Înţelege ce i se cere, însă nu face niciun efort să se conformeze.

— Ei, hai, zice preotul.

Pune vârful lingurii de metal pe buza de jos a lui Sumner şi îl apasă uşor. Gura se deschide puţin. Preotul ridică repede lingura, iar carnea alunecă pe limba sfâşiată a lui Sumner. O lasă să stea acolo o clipă.

— Mestecă, îl îndeamnă preotul, prefăcându-se că mestecă şi arătând spre fălci, astfel încât celălalt să poată vedea. N-o să simţi deloc ce bună e dacă n-o mesteci cum trebuie.

Sumner închide gura. Simte gustul cărnii pătrunzându-i în trup. Mestecă de două ori, apoi înghite. Simte o durere ascuţită, pe urmă, o suferinţă mai surdă.

— Bun, zice preotul.

Ia cu lingura încă o bucată de carne şi face acelaşi lucru. Sumner mai mănâncă trei bucăţi, dar o lasă pe a patra să cadă pe podea nemestecată. Preotul dă din cap, apoi aşază capul lui Sumner la loc pe pătură.

— O să încercăm cu o cană de ceai mai încolo, spune el. Să vedem cum te descurci cu aia.

După încă două zile, Sumner poate să se ridice în capul oaselor şi să mănânce singur. Preotul îl ajută să se aşeze pe un scaun, îi pune o pătură pe umeri şi stau împreună la măsuţa de lemn, de o parte şi de alta.

— Oamenii care te-au găsit sunt convinşi că eşti ceva ce ei numesc *angakoq,* îi explică preotul, asta înseamnă „vrăjitor” în eschimosă. Ei cred că urşii au puteri mari şi că anumiţi oameni, oameni aleşi, le împărtăşesc. Bineînţeles, la fel e şi cu alte animale – reni şi morse, foci, chiar şi unele păsări marine, îmi închipui –, dar în mitologia lor ursul e de departe cea mai puternică fiară. Oamenii care au drept spirit ursul sunt în stare de cea mai puternică magie –

vindecare, prezicere şi aşa mai departe.

Se uită la străin ca să vadă dacă dă vreun semn că a înţeles, însă el priveşte netulburat mâncarea din faţa lui.

— I-am văzut pe unii dintre aceşti *angakoq* la treabă şi nu-s altceva decât nişte scamatori şi şarlatani, fireşte. Îşi pun nişte măşti înspăimântătoare şi alte zorzoane necuviincioase; cântă şi dansează prin iglu, făcând mare tămbălău, dar nu-i nimic de capul lor. Sunt chestii păgâne păcătoase, cele mai primitive superstiţii, însă ei nu ştiu altceva, şi cum ar putea şti? N-au mai văzut niciodată Biblia până să ajung eu aici, cei mai mulţi dintre ei n-au auzit niciodată Evanghelia predicată serios.

Sumner ridică scurt privirea spre el, dar nu se opreşte din mestecat. Preotul zâmbeşte şi dă din cap încurajator, totuşi străinul nu-i întoarce zâmbetul.

— E o muncă migăloasă şi grea, continuă preotul. Sunt singur aici de la începutul primăverii. Mi-au trebuit luni întregi ca să le câştig încrederea – întâi cu daruri, cuţite, mărgele, ace şi aşa mai departe, apoi cu fapte bune, dându-le ajutor când aveau nevoie, haine şi medicamente. Sunt oameni buni, dar foarte primitivi şi naivi, aproape incapabili de gândire abstractă sau de vreun sentiment mai nobil. Bărbaţii vânează, femeile cos şi alăptează copiii, iar asta e limita curiozităţii şi cunoştinţelor lor. Au un fel de metafizică, e drept, însă una primitivă şi egoistă şi, din câte îmi dau seama, mulţi dintre ei nici în asta nu cred. Misiunea mea e să-i ajut să se maturizeze, s-ar putea spune, să-şi dezvolte sufletul şi conştiinţa de sine. De asta traduc Biblia.

Arată cu capul spre teancurile de cărţi şi hârtii.

— Dacă reuşesc s-o fac cum trebuie, să găsesc cuvintele potrivite în limba lor, atunci o să înceapă să înţeleagă, sunt sigur. La urma urmelor, sunt făpturile Domnului, la fel ca tine sau ca mine.

Preotul ia cu lingura o bucată de carne şi o mestecă încet. Sumner se întinde după cana cu ceai, o ia şi bea, apoi o pune la loc pe masă. Pentru prima oară după multe zile, simte cuvintele adunându-se în el, despărţindu-se, strângându-se, căpătând forţă şi formă. Curând, ştie, o să înceapă să i se ridice până în gât, să se reverse pe limba strivită şi vătămată, şi atunci, fie că-i place sau nu, fie că vrea sau nu, o să vorbească.

Preotul se uită la el.

— Eşti bolnav? îl întreabă.

Sumner clatină din cap. Ridică o clipă mâna dreaptă, apoi deschide gura. Stă aşa un pic.

— Ce medicamente? rosteşte.

Îi iese un mormăit neclar. Preotul pare nedumerit, dar apoi zâmbeşte şi se apleacă în faţă nerăbdător.

— Mai spune o dată, îl îndeamnă. N-am înţeles chiar...

— Medicamente, repetă Sumner. Ce *medicamente* ai?

— A, *medicamente*, spune preotul. Sigur, sigur.

Se ridică, se duce în cămara din fundul cabanei şi se întoarce cu un cufăr micuţ cu medicamente. Îl pune pe masă, în faţa lui Sumner.

— Asta-i tot ce am, zice el. Am folosit o grămadă de săruri, şi calomel pentru copiii băştinaşi când au diaree.

Sumner deschide cufărul şi începe să scoată sticlele şi borcanele, uitându-se atent la conţinut şi citind etichetele. Preotul îl urmăreşte.

— Eşti doctor? întreabă el. Asta eşti?

Sumner nu ia în seamă întrebarea. Scoate totul din cufăr şi apoi îl întoarce cu fundul în sus, ca să se asigure că e într-adevăr gol. Se uită la colecţia înşirată pe tăblia mesei şi scutură din cap.

— Unde-i laudanumul? spune el.

Preotul se încruntă, dar nu răspunde.

— Laudanumul, spune Sumner din nou, mai tare. Nenorocitul de laudanum, unde-a dispărut?

— N-a mai rămas, răspunde preotul. Am avut o sticlă, dar s-a terminat deja.

Sumner închide ochii o clipă. Când îi deschide iar, preotul pune cu grijă medicamentele la loc în cufăr.

— Văd că poţi vorbi engleză curată până la urmă, spune el. O vreme m-am temut că eşti leah sau sârb sau de altă religie străină.

Sumner ridică lingura şi castronul şi începe iar să mănânce, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

— De unde eşti? îl întreabă preotul.

— Nu contează.

— Poate că nu contează pentru tine, dar când cineva e hrănit şi ţinut la căldură într-un moment în care probabil c-ar muri dacă ar fi lăsat să se descurce singur, e de aşteptat puţină politeţe faţă de oamenii care fac asta pentru el.

— O să-ţi plătesc mâncarea şi căldura.

— Şi când o să faci asta, mă întreb?

— În primăvară, când se întorc balenierele.

Preotul dă din cap şi se aşază la loc. Îşi trece degetele prin barba căruntă, apoi îşi scarpină vârful bărbiei cu unghia de la degetul mare. Obrajii i-au luat foc, dar se străduieşte să rămână înţelegător în faţa jignirilor lui Sumner.

— Unii ar putea zice că-i un fel de miracol ce ţi s-a întâmplat, continuă el după o clipă de tăcere, să fii găsit încă viu pe gheaţă, în trupul unui urs mort.

— Eu nu i-aş zice aşa.

— Atunci, cum i-ai zice?

— Poate ar trebui să întrebi ursul.

Preotul se holbează la el o clipă, apoi râde tare.

— A, eşti un ins isteţ, îmi dau seama, spune el. Trei zile zaci acolo mut ca un mormânt, fără să îngaimi un cuvânt, iar acum te trezeşti şi te distrezi pe socoteala mea.

— O să-ţi plătesc pentru mâncare şi căldură, repetă Sumner sec. Imediat ce găsesc altă slujbă.

— Ai fost trimis aici cu un scop, spune preotul. Nu răsare nimeni pur şi simplu aşa, de nicăieri. Încă nu ştiu care-i scopul, dar ştiu că bunul Dumnezeu trebuie să aibă unul.

Sumner scutură din cap.

— Nu, răspunde el. Nu eu. Nu vreau niciun rol în aiureala asta.

După vreo trei zile, vine o sanie cu doi vânători pe care preotul nu i-a mai văzut până acum. Îşi pune haina cu glugă şi mănuşile şi se duce afară. Femeia, al cărei nume creştin e Anna, iese în acelaşi moment din iglu, îi salută pe bărbaţi şi le oferă de mâncare. Vorbesc cu ea câteva minute şi apoi, rostind cuvintele mai rar, ca să-i înţeleagă, vorbesc şi cu preotul. Îi povestesc că au găsit un cort distrus la depărtare de o zi de mers, cu patru oameni albi îngheţaţi înăuntru. Îi arată, ca dovadă, lucrurile pe care le-au găsit – cuţite, frânghii, un ciocan, o Biblie pătată cu grăsime. Când îi întreabă dacă se întorc să ia cadavrele, ca să poată fi îngropate cum se cuvine, scutură din capete şi spun că trebuie să-şi vadă de vânătoare. Le dau câinilor carne de morsă, apoi mănâncă în iglu şi se odihnesc puţin, dar nu rămân peste noapte. Încearcă să-i vândă Biblia înainte să plece, însă – când el refuză să se târguiască pentru ea – i-o dau în dar femeii. După ce pleacă, Anna vine în cabană şi povesteşte că vânătorii i-au zis că au găsit şi doi eschimoşi morţi în tabăra oamenilor albi. Erau amândoi dezbrăcaţi, iar unul fusese ucis cu un cuţit. Face semn spre gât şi arată locul rănilor.

— Una aici, spune ea, şi cealaltă aici.

Mai târziu, când rămân singuri şi după ce a chibzuit puţin la asta, preotul îi spune lui Sumner povestea vânătorilor, urmărindu-i reacţiile.

— Din câte înţeleg, locul în care au găsit cadavrele nu e foarte departe de cel unde ai fost găsit, zice el. Aşadar, bănuiesc că-i ştii pe oamenii morţi; bănuiesc că erau tovarăşii tăi de pe corabie.

Sumner, care stă lângă sobă, cioplind o bucată de lemn adusă de ape, îşi scarpină nasul şi dă din cap o dată, a încuviinţare.

— Erau morţi când i-ai lăsat? îl întreabă preotul.

— Doar inuiţii.

— Şi nu te-ai gândit să te întorci?

— Ştiam că viscolul o să-i omoare.

— Pe tine nu te-a omorât.

— Aş zice c-a încercat al naibii de tare.

— Cine i-a ucis pe eschimoşi?

— Un om pe nume Henry Drax, un harponier.

— De ce să facă aşa ceva?

— Pentru că voia sania lor. Voia s-o folosească să scape.

Încruntându-se şi clătinând din cap la aceste veşti extraordinare, preotul îşi ia pipa şi o umple cu tutun.

Îi tremură mâna. Sumner îl priveşte. Cărbunii trosnesc şi pârâie în soba de lângă ei.

— Trebuie s-o fi luat spre nord, spune preotul după o clipă de tăcere. Triburile nordice din Ţinutul Baffin îşi fac singure legea. Dacă ajunge acolo, n-o să putem afla vreodată unde e sau ce s-a întâmplat cu el. Poate să fie mort, dar cel mai probabil a dat la schimb sania pentru adăpost şi aşteaptă primăvara.

Sumner încuviinţează. Priveşte năluca pâlpâitoare a lumânării stăruind în ochiul de geam întunecat. Dincolo de el, zăreşte forma palidă a igluului şi, mai departe, întunecimea deasă şi înaltă a munţilor. Se gândeşte la Henry Drax, încă viu pe undeva, şi se cutremură.

Preotul se ridică. Scoate o sticlă de brandy din dulapul de lângă uşă şi toarnă câte un pahar pentru fiecare.

— Şi pe tine cum te cheamă?

Sumner ridică brusc privirea spre preot, apoi se întoarce la lemnul lui şi continuă să-l cioplească.

— Nu Henry Drax, răspunde el.

— Dar cum?

— Sumner. Patrick Sumner din Castlebar.

— Un om din Mayo[48], spune preotul blând.

— Mda, răspunde el. A fost odată ca niciodată.

— Şi care-i povestea ta, Patrick?

— Niciuna.

— Ei, hai, spune preotul, orice om are povestea lui, fără îndoială.

Sumner scutură din cap.

— Nu şi eu, răspunde el.

Duminica, preotul ţine slujba în camera mare a cabanei. Împinge masa într-un capăt al încăperii, dă deoparte cărţile şi hârtiile şi pune pe ea o faţă de masă din in, un crucifix şi două lumânări în sfeşnice de alamă. Mai are şi un urcior de cositor cu un pocal pentru vin şi o farfurie de porţelan ciobită pentru ostii. Anna şi fratele ei nu lipsesc niciodată şi uneori mai vin încă vreo patru – cinci din tabăra din apropiere. Sumner serveşte de ministrant. Aprinde lumânările, apoi le stinge. Freacă buza pocalului cu o cârpă ca să-l cureţe. Când e nevoie,

citeşte chiar din Scriptură. Toată treaba e o aiureală, i se pare lui, un simplu circ omenesc, cu preotul drept maestru de manej şi îmblânzitor de lei la un loc, dar e mai simplu să-i facă pe plac o dată pe săptămână, crede el, decât să se contrazică de fiecare dată. Ce înţeleg eschimoşii din toate astea însă, nu-şi poate închipui. Stau în picioare şi îngenunchează cum se cuvine, chiar cântă imnurile cât de bine pot. Bănuieşte că în secret li se pare amuzant, că le serveşte drept distracţie exotică de-a lungul iernii, altfel plictisitoare. Când se întorc în igluul lor, şi-i închipuie râzând de solemnitatea preotului şi maimuţărind veseli gesturile lui fără noimă, plicticoase.

Într-o duminică, după ce slujba s-a încheiat, iar micuţa congregaţie stă în picioare trăgând din pipe sau sorbind din cănile cu ceai îndulcit, Anna îi spune preotului că una dintre femeile eschimose din tabără are un copil care dă semne de boală şi-i cere ei leacuri. Preotul ascultă, dă din cap, apoi se duce în cămară şi alege o sticlă cu pilule de calomel din cufărul cu medicamente. Îi întinde femeii două pilule albe şi-i spune să le rupă în două şi să-i dea copilului câte o jumătate în fiecare dimineaţă şi să-l ţină bine înfăşat. Sumner, care stă lângă sobă, la locul lui obişnuit, se uită, dar nu scoate o vorbă. Când pleacă preotul, se ridică şi se duce la eschimosă. Îi face semn că vrea să-i vadă copilul. Femeia îi spune ceva Annei şi, abia după ce ea îi răspunde, scoate copilul din glugă şi i-l întinde lui Sumner. Ochii micuţului sunt întunecaţi şi afundaţi în orbite, iar mâinile şi picioarele îi sunt reci. Când îl ciupeşte de obraz, nu plânge şi nu protestează. Îi dă copilul înapoi mamei, pe urmă întinde mâna după sobă şi ia o bucăţică de cărbune din găleata de tablă zincată. O striveşte sub călcâiul cizmei, apoi îşi linge degetul arătător şi-l trece prin praful negru. Deschide gura micuţului şi-i întinde praful de cărbune pe limbă, apoi ia o linguriţă de apă şi-l face să-l înghită. Copilul se înroşeşte, tuşeşte, pe urmă înghite. Sumner ia o bucată mai mare de cărbune din găleată şi i-o dă Annei.

— Zi-i să facă exact cum am făcut eu, o învaţă el. Trebuie să facă asta de patru ori pe zi şi între timp să-i dea copilului cât de multă apă poate.

— Şi pilulele albe? întreabă ea.

Sumner scutură din cap.

— Zi-i să arunce pilulele, o îndeamnă el. O să-i facă mai rău.

Anna se încruntă şi apoi se uită în pământ.

— Zi-i femeii că sunt un *angakoq*, o sfătuieşte Sumner. Zi-i că ştiu mult mai multe decât o să ştie preotul vreodată.

Anna face ochii mari. Scutură din cap.

— Nu pot să-i zic aşa ceva, protestează ea.

— Atunci zi-i că trebuie să aleagă singură. Pilulele sau cărbunele. De ea depinde.

Se întoarce, îşi desface briceagul şi se apucă iar de cioplit. Când Anna încearcă să mai vorbească cu el, îi face semn să plece.

Cei doi vânători eschimoşi care l-au salvat pe Sumner se întorc la misiune după o săptămână. Îi cheamă Urgang şi Merok. Amândoi sunt jerpeliţi şi veseli, cu părul lung şi drept şi copilăroşi. Hainele lor cu glugă vechi sunt deşirate şi ponosite, iar nădragii lăsaţi din blană de urs au pete înnegrite de grăsime de focă şi zeamă de tutun. Când sosesc, după ce-şi leagă câinii şi schimbă câteva poliţeţuri cu Anna şi fratele ei, îl trag deoparte pe preot şi-i spun că vor să-l ia pe Sumner cu ei când pleacă data viitoare la vânătoare.

— Nu vor să vânezi, îl lămureşte preotul pe Sumner curând după aceea. Vor doar să fii acolo. Cred că ai puteri magice şi că animalele o să fie atrase spre tine.

— Cât o să fiu plecat?

Preotul se duce afară să întrebe.

— Zic că o săptămână, se întoarce el cu răspunsul. Îţi dau un rând de blănuri noi de purtat şi parte egală din pradă.

— Da, bine, se învoieşte Sumner.

Preotul încuviinţează.

— Sunt oameni cu suflet mare, dar primitivi şi înapoiaţi, şi nu vorbesc boabă de engleză, spune el. Cât stai printre ei, o să fii un bun exemplu în ce priveşte valorile civilizaţiei.

Sumner se uită la el şi râde.

— Să mă ia naiba dac-o să fiu aşa ceva, protestează el.

Preotul ridică din umeri şi clatină din cap.

— Eşti un om mai bun decât crezi, îi spune el. Îţi ţii secretele bine ascunse, ştiu, dar te urmăresc de ceva vreme.

Sumner îşi umezeşte buzele şi scuipă în sobă. Băşica de flegmă verzuie bolboroseşte o clipă, apoi dispare.

— Atunci, ţi-aş fi recunoscător dacă nu m-ai mai urmări. Ce aş putea sau nu să fiu e treaba mea, cred.

— E între tine şi Dumnezeu, asta-i drept, răspunde preotul, dar nu-mi place să văd cum se subestimează un om la locul lui.

Sumner se uită pe geamul cabanei, la cei doi eschimoşi şleampeţi şi la haita lor de câini pestriţă.

— Ar trebui să-ţi păstrezi sfaturile bune pentru ăia care au mai multă nevoie, spune el.

— Sfaturile lui Hristos le împărtăşesc, nu pe-ale mele. Şi, dacă există vreun om în viaţă care n-are nevoie de ele, eu încă nu l-am întâlnit.

Dimineaţă, Sumner îmbracă hainele noi şi se cocoaţă în vârful saniei vânătorilor. Îl duc înapoi la tabăra lor de iarnă, un grup scund de igluuri legate între ele, cu sănii, stâlpi de cort, suporturi de uscat şi

alte bucăţi de lemn şi os împrăştiate pe zăpada călcată în picioare şi stropită cu urină. Sunt întâmpinaţi de o ceată nerăbdătoare de femei şi copii şi de vacarmul câinilor care latră. Sumner e dus în unul dintre igluurile mai mari şi i se arată un loc unde să se aşeze. Igluul e căptuşit, de sus până jos, cu piei de ren şi încălzit şi luminat în mijloc de un opaiţ din saponit în care arde grăsime de balenă. Înăuntru e întunecos, umed şi mohorât şi duhneşte a fum stătut şi ulei de peşte. După el mai intră şi alţii. Râd şi vorbesc. Sumner îşi umple bolul pipei, iar Urgang i-o aprinde cu un fitil din piele de balenă. Copiii cu ochi negri îşi sug buricele degetelor şi se holbează în tăcere. Sumner nu vorbeşte cu nimeni, nici nu încearcă să se înţeleagă din priviri sau prin gesturi. Dacă ei cred că are puteri magice, se gândeşte el, n-au decât. N-are nicio obligaţie să-i lămurească sau să-i înveţe ceva.

Se uită cum una dintre femei încălzeşte deasupra opaiţului o cratiţă de metal cu sânge de focă. De îndată ce sângele începe să scoată aburi, ia cratiţa de pe flacăra slabă şi o dă din mână în mână. Bea fiecare, apoi o trece mai departe. Nu e vreun rit sau ritual, îşi dă seama Sumner, ci doar felul lor de-a mânca. Atunci când cratiţa ajunge la el, scutură din cap; ei stăruie, aşa că o ia, o miroase şi i-o dă celui din dreapta lui. Îi oferă în schimb o bucată de ficat crud de focă, dar o refuză şi pe asta. Înţelege că acum îi jigneşte, zăreşte în ochii lor licăriri de tristeţe şi nedumerire şi se întreabă dacă n-ar fi mai uşor şi mai bine să cedeze. Când cratiţa ajunge iar la el, o ia şi bea. Gustul nu e neplăcut, a mâncat şi lucruri mai rele. Îi aduce aminte de o supă uleioasă şi nesărată din coadă de vită. Bea din nou, ca să-şi arate hotărârea, apoi dă cratiţa mai departe. Le simte uşurarea, bucuria că a primit darul ce i s-a oferit, că li s-a alăturat cumva. Nu-l deranjează credinţele astea, deşi ştie că nu-s adevărate. Nu li s-a alăturat – nu e eschimos, cum nu e nici creştin sau irlandez sau doctor. Nu e nimic, iar ăsta-i un privilegiu şi o fericire la care nu e dispus să renunţe. După ce se încheie masa, cântă şi se distrează cu tot felul de jocuri. Sumner îi priveşte şi chiar li se alătură când i se cere. Aruncă o minge din os de morsă şi încearcă s-o prindă într-o cupă de lemn; le imită stângaci cântecul. Îi zâmbesc şi-l bat pe umăr; arată spre el şi râd. Îşi spune că o face pentru rândul de haine de blană noi şi pentru partea promisă de carne de focă, pe care o să i le dea preotului. E ocupat să-şi plătească datoria.

Dorm, toţi laolaltă, pe o platformă ridicată din zăpadă şi acoperită cu crengi şi piei. Nu există deosebiri sau graniţe între ei, nici vreo încercare de-a crea intimitate sau ierarhie sau delimitare de vreun fel. Sunt ca vitele, se gândeşte el, dormind împreună într-un grajd. Cândva, în cursul nopţii, se trezeşte şi aude doi oameni trăgându-şi-o. Gemetele pe care le scot nu sugerează plăcere sau descătuşare, ci un fel de nevoie nedorită şi guturală. Dimineaţă, e

sculat devreme şi primeşte apă de la Punnie, una din cele două neveste ale lui Urgang – o femeie lată în umeri şi îndesată, cu faţă lătăreaţă şi figură aprigă. Urgang şi Merok sunt deja afară, pregătind sania pentru vânătoare. Când se apropie de ei, vede că sunt mai tăcuţi şi mai puţin gălăgioşi decât înainte şi bănuieşte că sunt neliniştiţi. Probabil că s-au lăudat prea mult cu puterile magice ale omului alb şi se întreabă dacă nu s-au înşelat.

Când e totul gata, Sumner se urcă iar pe sanie şi ei o mână pe oceanul îngheţat. Merg de-a lungul coastei câteva mile, înainte să se oprească într-un loc care lui Sumner nu i se pare cu nimic diferit de sute altele pe care le-au văzut şi pe lângă care au trecut fără să se oprească. Îşi iau suliţele de pe sanie şi o răstoarnă, îngropând-o adânc în zăpadă ca să împiedice câinii s-o tragă, apoi deshamă unul dintre ei şi-l lasă liber să adulmece în jur după vreo copcă de respirat făcută de foci. Sumner îi priveşte şi îi urmează, însă ei nu-l bagă în seamă, aşa că după o vreme se întreabă dacă şi-au pierdut încrederea în el, dacă vreo faptă sau vorbă de-a lui i-a făcut să se îndoiască de puterile sale supranaturale. Când câinele începe să dea târcoale şi să latre, Merok îl apucă de ceafă şi-l trage deoparte. Urgang îi face semn lui Sumner să rămână pe loc, apoi se apropie încet de copcă, ţinând suliţa ridicată într-o mână, ca pe-un toiag de pelerin. Când ajunge lângă ea, se lasă în genunchi şi răzuieşte zăpada cu cuţitul. Se uită înăuntru, înclină capul într-o parte să asculte, apoi împinge zăpada la loc, astupând deschizătura pe care tocmai o făcuse. Scoate o bucată de piele de focă din haina cu glugă, o întinde pe gheaţă şi păşeşte pe ea. Îndoaie genunchii şi se lasă spre copcă, ţinând suliţa lungă, cu vârf de fier, la orizontală, sprijinită pe coapse, şi corpul aplecat în faţă.

Sumner îşi aprinde pipa. Multă vreme Urgang stă nemişcat, apoi, deodată, parcă împins de chemarea tăcută a unei voci lăuntrice mistice, de quaker, se îndreaptă şi, cu o mişcare fulgerătoare şi neîntreruptă, ridică suliţa şi o înfige, prin zăpada afânată, drept în trupul focii care tocmai se ridicase să răsufle. Capul de fier zimţat, cu o frânghie trecută prin el, se desprinde din mânerul suliţei. Urgang apucă frânghia cu ambele mâini, se propteşte cu călcâiele în zăpadă şi trage cu putere, opunând rezistenţă smuciturilor focii răpite din adâncuri. Cât se luptă unul cu altul, prin spărtura în gheaţă ţâşneşte apă înspumată. La început, apa e limpede, apoi trandafirie, apoi roşu-aprins. Când foca moare în cele din urmă, prin copcă se ridică un val de sânge gros şi întunecat, care împroaşcă gheaţa de la picioarele lui Urgang. Acesta îngenunchează şi, ţinând frânghia cu o mână, îşi scoate cuţitul cu cealaltă şi sparge marginile copcii. Merok dă fuga să-l ajute să tragă foca moartă afară. Când termină, împing vârful de fier al suliţei prin burta focii, îl prind din nou de mâner şi apoi astupă rănile deschise cu dopuri de fildeş, ca să nu se mai piardă sânge

preţios. Foca e mare, uriaşă, aproape de două ori cât una obişnuită. Mişcările vânătorilor care trebăluiesc în jurul ei sunt grăbite şi voioase. Sumner le simte bucuria, dar şi dorinţa de-a o ţine în frâu, ca să se asigure că nu tulbură puritatea momentului. Când se îndreaptă toţi trei spre sanie, târând foca moartă peste gheaţa vălurită ca pe un sac cu lingouri, simte în adâncul pieptului, de parcă ar primi răspuns la o întrebare nepusă, căldura tremurătoare a unei victorii nemeritate.

Mai târziu, când cei doi vânători căsăpesc foca şi împart celorlalte familii din tabără porţii de carne şi grăsime, copiii se adună în jurul lui Sumner, trăgându-l de pantalonii largi din blană de urs, atingându-se şi frecându-se de coapsele şi genunchii lui, sperând parcă să se reverse şi asupra lor o fărâmă din norocul pe care l-a adus. Încearcă să-i alunge, însă ei nu-l iau în seamă şi se împrăştie doar când ies femeile din igluuri. Mărimea focii, se pare, i-a întărit statutul. Cred cu toţii că are puteri magice, că poate să cheme animalele din adâncuri şi să le atragă în suliţele vânătorilor. Nu e un zeu în toată puterea cuvântului, bănuieşte el, dar măcar un fel de sfânt minor: ajută şi mijloceşte. Se gândeşte la cromolitografia Sfintei Gertrude atârnată pe perete în salonul casei lui William Harper din Castlebar – nimbul auriu, pana, inima sfântă stând ca o sfeclă sacră în palma întinsă. Oare e mai absurd sau mai improbabil, se întreabă, sau chiar mai păcătos? Preotul ar avea de zis câte ceva pe tema asta, desigur, însă lui Sumner nu-i prea pasă. Preotul e în cu totul altă lume.

Mai târziu, sub pieile de ren, Punnie se lipeşte de el, cu fundul în pântecul lui. Întâi se gândeşte că doar se întoarce, că trebuie să fie adormită ca şi ceilalţi, însă apoi, când se întâmplă iar, înţelege că o face dinadins. E scundă, cu mâinile şi picioarele groase, lată în şolduri şi cam trecută. Capul ei teşit nu-i ajunge lui Sumner decât până la piept, iar părul îi miroase a grăsime de focă şi murdărie. Când se întinde să-i atingă sânii mici, femeia nu vorbeşte şi nu se întoarce. Acum, sigură că e şi el treaz, stă şi-l aşteaptă, aşa cum aşteptase bărbatul ei foca pe gheaţă mai devreme, pregătit, dar fără mari aşteptări, dornic şi lipsit de orice dorinţă, de parcă totul şi nimicul rămâneau unite într-un echilibru tăcut. Îi aude răsuflarea şi simte căldura slabă pe care o răspândeşte trupul femeii. Punnie se smuceşte o dată, apoi se linişteşte iar. Sumner se gândeşte să spună ceva, dar pe urmă îşi dă seama că n-are ce spune. Sunt două fiinţe care se împreunează. Momentul n-are altă semnificaţie, alte implicaţii. Când se împinge în ea, mintea i se goleşte şi simte un val purificator de gol lăuntric. E muşchi şi os, sânge şi sudoare şi spermă şi, mişcându-se spasmodic şi zvâcnind într-un deznodământ rapid şi lipsit de eleganţă, nu are nevoie şi nu-şi doreşte să fie nimic altceva.

În fiecare zi vânătorii ies şi prind altă focă şi în fiecare seară, sub pieile de ren, pe când ceilalţi dorm, se împreunează cu Punnie. Ea

rămâne tot timpul cu spatele la el; nici nu se împotriveşte, nici nu-l încurajează; nu vorbeşte niciodată. Când termină, ea se rostogoleşte mai încolo. Când îi dă de mâncare dimineaţa – apă caldă, ficat crud de focă –, ea îl tratează cu răceală şi nu pare că şi-ar aduce aminte ceva din ce s-a întâmplat între ei. Sumner îşi închipuie că femeia se poartă după un model păgân de *politesse* şi că Urgang însuşi a încurajat-o sau i-a poruncit. Ia ofranda aşa cum e: nici mai mult, nici mai puţin. După o săptămână, când vine vremea să se întoarcă la misiune, hotărăşte că o să-i lipsească pustiul gheţii şi sporovăiala de neînţeles a igluului. N-a mai vorbit în engleză de când a plecat de la misiune, iar gândul la preotul care-l aşteaptă în cabană, cu cărţile şi hârtiile, părerile şi planurile şi doctrinele lui, îl deranjează şi-l mâhneşte.

În ultima noapte, în loc să se îndepărteze după ce au terminat, Punnie se întoarce spre el. Prin întunericul dospit de lumina lămpii, îi vede faţa turtită şi ciupită de vărsat, ochii negri, nasul mic şi cârn, linia buzelor. Femeia îi zâmbeşte, galeşă şi curioasă. Când deschide gura să vorbească, el nu-şi dă seama de la început ce se întâmplă. Cuvintele îi par doar nişte zgomote, precum cloncănitul uşor şi gutural pe care-l scot vânătorii când îşi liniştesc câinii noaptea, însă apoi, cu o tresărire de surpriză, îşi dă seama că ea îi vorbeşte într-o engleză grosolană, dar inteligibilă, că încearcă să-i spună „la revedere”.

— *La revede,* repetă ea, încă zâmbind. *La revede.*

Sumner se încruntă, apoi scutură din cap. Se simte demascat şi întinat de eforturile ei. Ruşinat. De parcă asupra lor a fost aruncată o lumină puternică, arzătoare, iar goliciunea lor jalnică a fost dezvăluită lumii. Ar vrea să fie iar tăcută, să nu-l bage în seamă, ca de fiecare dată până acum.

— Nu, îi şopteşte el aspru. Gata cu asta. Gata.

A doua zi, când ajunge la misiune, e întuneric şi frig, iar aurora se întinde pe cerul nopţii în fâşii spasmodice de verde şi purpuriu, ca măruntaiele uşor încolăcite ale unei fiare mitice ireale. În cabană, îl găseşte pe preot întins pe patul lui, plângându-se de dureri de burtă. Anna, sub îndrumarea lui, i-a pus o prişniţă caldă pe pântec şi i-a adus ulei de ricin şi jalapă din cufărul cu medicamente. E foarte constipat, îi explică el lui Sumner, şi s-ar putea să aibă nevoie de o clismă dacă nu se mişcă nimic curând. Medicul îşi face un ceai şi încălzeşte o cratiţă cu supă de carne. Preotul îl priveşte mâncând. Îl întreabă de vânătoare, iar Sumner îi povesteşte despre foci şi ospăţ.

— Deci le încurajezi superstiţiile, din câte văd, spune preotul.

— Îi las să creadă ce vor. Cine sunt eu să mă amestec?

— Nu le faci niciun serviciu dacă-i laşi în beznă. Duc o viaţă sălbatică.

— N-am ce adevăruri mai bune să le împărtăşesc.

Preotul clatină din cap, apoi tresare.

— Şi-atunci, ce anume eşti tu? întreabă. Dacă e într-adevăr aşa?

Sumner ridică din umeri.

— Sunt obosit şi mi-e foame, îi răspunde el. Sunt un om pe cale să-şi ia cina şi să se ducă la culcare.

Peste noapte, preotul are un acces urât de diaree. Pe Sumner îl trezesc gemetele şi împroşcăturile puternice. Aerul din cabană e greu de duhoarea catifelată a fecalelor lichide. Anna, care doarme încovrigată pe podea, se ridică să-l ajute. Îi dă preotului o cârpă curată să se şteargă şi scoate oala afară s-o deşerte. Când se întoarce, îl înveleşte cu pături şi-l ajută să bea nişte apă. Sumner se uită, dar nu se mişcă şi nici nu vorbeşte. Preotul i se pare robust şi sănătos pentru un om de vârsta lui şi îşi închipuie că constipaţia nu e decât urmarea obişnuitelor lipsuri ale dietei arctice, fără plante, legume sau fructe de orice fel. Acum, că purgativele şi-au făcut efectul, Sumner e sigur că o să-şi revină destul de repede.

Dimineaţă, preotul anunţă că se simte mult mai bine. Mănâncă stând în capul oaselor în pat şi o roagă pe Anna să-i aducă hârtiile şi cărţile, ca să-şi poată continua munca de cărturar. Sumner iese să-şi ia un ultim rămas-bun de la Urgang şi Merok, care şi-au petrecut noaptea în iglu. Se îmbrăţişează toţi trei ca nişte vechi prieteni. Îi dau una dintre foci, cum a fost înţelegerea, dar îi oferă ca amintire şi una dintre suliţele lor vechi de vânătoare. Arată spre suliţă, apoi spre Sumner, apoi spre întinderea de gheaţă. Înţelege că vor să-i spună să se ducă să vâneze singur după ce pleacă ei. Râd, iar Sumner dă din cap şi zâmbeşte. Ia suliţa şi se preface că străpunge o focă prin gheaţă. Ei chiuie, râd şi apoi, când el se preface din nou, chiuie şi mai tare. Îşi dă seama că râd un pic de el acum, ca să uşureze despărţirea, punându-l cu blândeţe la locul lui înainte să plece; îi aduc aminte că, deşi are puteri magice, e tot un om alb, iar ideea că un om alb ar şti să folosească o suliţă e de-a dreptul caraghioasă. Se uită cum sania lor dispare dincolo de promontoriul de granit, apoi intră iar în cabană. Preotul face însemnări în jurnal. Anna dă cu mătura. Sumner le arată suliţa. Preotul o cercetează, apoi i-o întinde Annei, care spune că e o suliţă bine făcută, însă prea veche ca să mai fie folosită.

La prânz au pesmeţi sfărâmaţi şi supă de carne. Preotul mănâncă tot ce i se pune în faţă, dar apoi, aproape imediat ce termină, vomită totul pe podea. Stă pe scaun o vreme, îndoit de spate, tuşind şi scuipând, apoi se bagă iar în pat şi cere brandy. Sumner se duce în cămară şi ia sticla cu pulbere Dover[49] din cufărul cu medicamente, dizolvă o lingură în apă şi i-o dă preotului s-o înghită. El o dă pe gât, apoi aţipeşte. Când se trezeşte, e palid şi se plânge de dureri de burtă şi mai mari. Sumner îi ia pulsul şi se uită la limbă, care e albicioasă. Apasă cu buricele degetelor pe burta preotului. Pielea e întinsă, dar nu

se simte niciun semn de hernie. Când apasă chiar deasupra oaselor iliace, preotul ţipă şi se îndoaie de durere. Sumner ia mâna şi se uită pe fereastra cabanei – afară ninge, iar pe geamuri s-a aşezat un strat de gheaţă.

— Dacă reuşeşti să nu-l vomiţi, brandy-ul ar trebui să te-ajute un pic, spune el.

— Aş da orice să mă pot uşura, zice preotul, dar abia pot să storc o picătură.

Anna stă lângă pat şi citeşte, în engleza ei domoală şi poticnită, Epistolele către Corinteni ale Sfântului Pavel. Pe măsură ce după-amiaza se preschimbă în seară, durerile preotului se înteţesc şi începe să se vaite şi să icnească. Sumner îi face o prişniţă caldă şi găseşte un analgezic în cufărul cu medicamente. Îi spune Annei să-i dea în continuare brandy şi pulbere Dover şi să folosească analgezicul de câte ori durerea devine mai puternică. Noaptea, preotul se trezeşte din oră în oră, cu ochii ieşiţi din orbite, şi urlă de durere. Sumner, care doarme la masă, cu capul sprijinit pe braţele strânse, sare din somn de fiecare dată, cu inima bubuind şi măruntaiele răsucindu-se, în semn de solidaritate. Se apropie de patul preotului, îngenunchează şi-i mai dă să bea nişte brandy. Când soarbe din pahar, preotul îl apucă pe Sumner de braţ, de parcă s-ar teme că ar putea să plece pe neaşteptate. Ochii verzi ai preotului sunt febrili şi apoşi; are buzele uscate, iar răsuflarea fierbinte îi e fetidă.

Dimineaţă, când sunt destul de departe ca să nu poată fi auziţi, Anna îl întreabă pe Sumner dacă preotul o să moară.

— Are un abces pe dinăuntru, aici, îi explică Sumner arătând spre partea dreaptă a burţii, chiar deasupra bazinului. I s-a perforat vreun organ intern şi i se umple burta de puroi.

— Dar o să-l salvezi, spune ea.

— N-am ce să fac. E imposibil.

— Mi-ai spus că eşti *angakoq*.

— Suntem la 1.000 de mile sau mai mult de orice spital, iar eu n-am niciun medicament serios.

Anna îi aruncă o privire neîncrezătoare. Sumner se întreabă câţi ani are – optsprezece? Treizeci? E greu de apreciat. Toate eschimosele au aceeaşi piele brună tăbăcită, aceiaşi ochi negri mici şi aceeaşi mină nedumerită. Alt bărbat s-ar fi culcat cu ea, se gândeşte Sumner, dar preotul a învăţat-o să citească Biblia şi să dea replica.

— Dacă nu-l poţi salva, atunci de ce eşti aici? întreabă ea. La ce eşti bun?

— Sunt aici din întâmplare. Nu înseamnă nimic.

— Toţi au murit în afară de tine. De ce ai rămas în viaţă?

— Fără vreun motiv, răspunde el.

Anna îi aruncă o privire, apoi clatină din cap şi se întoarce lângă

patul preotului. Se lasă în genunchi şi începe să se roage.

După încă vreo câteva ore, preotul începe să aibă frisoane violente, iar pielea îi e rece şi umedă. Pulsul îi e slab şi neregulat, iar pe mijlocul limbii are o dungă maronie lată. Când Anna încearcă să-i dea brandy, îl vomită. Sumner o urmăreşte o vreme, apoi îşi trage pe el hainele noi de blană şi iese din cabană; e un ger muşcător şi destul de întuneric, dar se bucură să scape de duhoarea acră a bolii fatale şi de ţipetele de durere necontenite şi supărătoare ale preotului. Trece de iglu şi priveşte spre est, peste pustiul imens al mării îngheţate, spre linia albă, uşor arcuită, a orizontului din depărtare. E amiază, însă pe cer încă se zăresc stelele. Nu se vede nicăieri niciun semn de viaţă, nicio mişcare, totul e neclintit, întunecat şi rece. De parcă sfârşitul lumii ar fi avut deja loc, se gândeşte Sumner, de parcă el ar fi singurul om rămas în viaţă pe pământul îngheţat. Câteva minute stă pe loc, ascultând şuieratul uşor al propriei răsuflări, simţind cum muşchiul roşu al inimii îi zvâcneşte stins în piept, apoi se adună, se întoarce încet şi intră din nou în cabană.

Anna pune altă prişniţă pe burta preotului. Îi aruncă o privire aspră, dar el n-o bagă în seamă. Se duce la cufărul cu medicamente şi scoate o sticlă mare cu eter, un sul de tifon şi o lanţetă. Ascute câteva minute lanţeta cu o gresie, apoi dă la o parte restul de cărţi de pe masă şi o şterge cu o cârpă umedă. Se apropie de pat şi se uită la preot. Pielea bărbatului mai în vârstă e galbenă ca ceara şi umedă, iar privirea îi e îndurerată. Sumner pune mâna pe fruntea lui, apoi îi cercetează gura o clipă.

— Ai un abces sau poate un ulcer în cecum, îi spune el, diferenţa nu contează. Dacă am fi avut vreun pic de opiu în cufărul cu medicamente, ar fi fost de ajutor, dar cum n-avem deloc, cel mai bine e să-ţi fac o tăietură în burtă, ca să las puroiul să se scurgă afară.

— Cum de ştii aşa ceva?

— Sunt medic.

Fiindcă are dureri prea mari ca să comenteze sau să-şi arate surprinderea, preotul doar dă din cap. Închide ochii o clipă ca să se gândească, apoi îi deschide la loc.

— Deci ai mai făcut aşa ceva? întreabă el.

Sumner clatină din cap.

— Niciodată, nici n-am văzut pe altcineva făcând. Am citit despre operaţie, făcută acum câţiva ani de un doctor pe nume Hancock la spitalul Charing Cross din Londra. Atunci, pacientul a supravieţuit.

— Suntem destul de departe de Londra, spune preotul.

Sumner încuviinţează.

— O să fac tot ce pot în condiţiile astea, dar o să avem nevoie de foarte mult noroc.

— Tu faci tot ce poţi, spune preotul, şi mă aştept ca Domnul să se ocupe de restul.

Sumner o trimite pe Anna să-l aducă pe frate-său din iglu şi, când acesta soseşte, toarnă nişte eter pe o bucată de tifon şi-o pune peste nasul şi gura preotului. Îi scot hainele, apoi îi ridică de pe pat trupul gol care atârnă şi-l aşază pe masă. Sumner aprinde încă o lumânare şi o pune pe pervaz ca să aibă mai multă lumină. Anna începe să se roage şi să-şi facă repede cruce, însă el o întrerupe şi o pune să stea în capul mesei şi să mai toarne eter pe bucata de tifon de câte ori preotul dă semne că-şi revine. Fratelui, care e înalt şi are un aer vesel şi nătâng, îi dă o găleată de metal şi un prosop şi îi spune să rămână lângă el şi să fie atent.

Sumner palpează din nou abdomenul, identificând părţile rigide şi elastice. Se întreabă o clipă dacă a făcut o greşeală, dacă e mai degrabă o hernie sau o tumoare şi nu un abces, dar apoi îşi aminteşte de ce nu poate fi aşa. Încearcă tăişul lanţetei pe degetul mare, pe urmă apasă lama în carnea preotului şi face o tăietură laterală de la capul femural la jumătatea distanţei până la buric. Are nevoie de câteva încercări ca să pătrundă prin straturile de membrană, muşchi şi grăsime şi să ajungă la abdomen. Cu cât pătrunde mai mult, cu atât izvorăşte mai mult sânge, pe care-l şterge cu o cârpă şi continuă să taie. Imediat ce străpunge peretele cavităţii, din deschizătura proaspăt făcută ţâşneşte nestânjenit mai mult de o pintă de puroi urât mirositor şi coagulat, tulbure şi cenuşiu-rozaliu, care împroaşcă masa şi acoperă mâinile şi antebraţele lui Sumner. Duhoarea cumplită de excremente şi putreziciune umple pe loc cabana. Anna scoate un ţipăt ascuţit de groază, iar frate-său scapă găleata de metal. Sumner răsuflă greu şi se trage înapoi. Puroiul e plin de fibrină, însângerat şi vâscos ca smântână groasă de Cornwall; ţâşneşte cu putere prin deschizătura îngustă ca un ultim apogeu spasmodic al unei ejaculări monstruoase. Sumner, mijind ochii din cauza duhorii, înjură, scuipă pe podea, apoi, respirând pe gură, îşi şterge murdăria de pe mâini şi braţe şi-i spune fratelui să cureţe masa şi să arunce în sobă cârpele mânjite. Îl întorc pe preot pe-o parte, ca să grăbească şi mai mult drenarea. El geme încet când îl mişcă. Anna, cu mâinile tremurând, îi pune din nou tifonul cu eter pe faţă până se linişteşte. Sumner apasă cu buricele degetelor pielea şi muşchii din jurul marginilor rănii, împingând afară cât mai mult din infecţia rămasă. E greu de crezut că trupul preotului poate conţine o asemenea abundenţă de puroi. Nu-i înalt şi, aşa dezbrăcat cum e acum, pare subţire, ciolănos şi aproape copilăros, şi totuşi gâlgâie din el ca apa din piatră. Sumner apasă, iar fratele şterge puroiul. Apasă şi şterg, apasă şi şterg până când, în cele din urmă, şuvoiul puturos începe să curgă mai încet, apoi se opreşte cu totul.

Îl duc pe preot înapoi în pat şi-l învelesc cu pături şi cu un

cearşaf. Sumner curăţă rana şi pune un pansament deasupra, apoi se spală pe mâini cu săpun cu ulei şi deschide fereastra. Aerul care năvăleşte înăuntru e presărat cu fulgi de zăpadă, fără miros şi îngheţat bocnă. Afară e întuneric, iar vântul şuieră prin jgheaburi. Se îndoieşte că preotul o să trăiască mai mult de o zi. Cu un abces aşa de grav, aproape sigur există vreun fel de perforaţie în intestin, se gândeşte el, şi odată ce rahatul începe să se scurgă, în general se cam termină. Adună cele câteva medicamente pe care le au şi care-ar putea uşura sau micşora durerea şi o învaţă pe Anna cum şi când să le folosească. Îşi aprinde pipa şi iese să fumeze.

În noaptea aceea, adormit în patul lui, visează că pluteşte iar pe întinderile fără gheaţă din Apele Nordului. E singur şi purtat de curent în vechea barcă găurită a prietenului său Tommy Gallagher, cu coca peticită şi băncile lustruite şi tocite de atâta folosire. N-are vâsle la vedere şi nu se zăreşte niciun alt vas, dar nu-i e teamă. Vede un gheţar la babord şi în picioare, cocoţat pe una dintre terase, într-un costum de tweed verde şi cu pălărie de fetru maro de la Dames din Temple Bar, stă William Harper, medicul, omul care l-a găsit şi l-a luat la el. Zâmbeşte şi-i face cu mâna. Când îi strigă să coboare, Harper râde de parcă fie şi numai gândul de-a schimba gheţarul măreţ cu barca jalnică e absurd. Chipul lui pare aproape normal, observă Sumner, şi îşi mişcă destul de uşor braţul drept. Nu există niciun semn de paralizie sau de rană, nicio urmă a accidentului de vânătoare care l-a împins să se apuce de băut. S-a refăcut complet, se pare, şi acum e din nou perfect, întreg. Sumner îşi doreşte, mai mult decât orice, să-l întrebe cum a fost realizată această ispravă remarcabilă, prin ce metode, dar barca a deviat prea mult, îşi dă seama, iar glasul lui e prea slab să se facă auzit peste apă.

Dimineaţă, spre surprinderea lui, preotul încă mai răsuflă şi nu arată mai rău decât înainte.

— Zău dacă nu eşti un nemernic bătrân şi rezistent, murmură Sumner scoţând bandajul şi cercetând rana. Pentru cineva care-şi pune toată nădejdea în viaţa de apoi, pari al naibii de dornic să zăboveşti în truda şi chinul ăsteia.

Şterge cu o cârpă în jurul ei, miroase lichidul scurs, apoi aruncă bandajul vechi în găleată, ca să fie spălat, şi face unul nou. Între timp, preotul mijeşte ochii şi se uită în sus la el.

— Ce-ai găsit înăuntru? întreabă.

Glasul îi e aspru şi slab, iar Sumner trebuie să se aplece ca să-l audă.

— Nimic bun, îi răspunde.

— Atunci, mai bine c-am scăpat de el, aş zice.

Sumner dă din cap.

— Încearcă să te odihneşti acum, îi spune. Şi, dacă ai nevoie de

ajutor, strigă sau ridică mâna. O să stau la masă.

— O să ai grijă de mine, da?

Sumner ridică din umeri.

— Nu prea e mare lucru de făcut pe-aici până vine primăvara, spune el.

— Mă gândeam că o să ieşi la vânătoare de foci cu suliţa şi haina cu glugă nouă.

— Nu sunt vânător de foci. N-am destulă răbdare pentru aşa ceva.

Preotul zâmbeşte, încuviinţează, apoi închide ochii. Pare să alunece iar în somn, însă după un minut deschide ochii şi se uită în sus, parcă aducându-şi aminte altceva.

— De ce m-ai minţit înainte? întreabă el.

— Nu te-am minţit niciodată. Nici măcar o dată.

— Totuşi eşti un ins ciudat, nu? Şi o sursă de mare mister pentru toţi cei care te cunosc.

— Sunt medic, zice el încet. Sunt medic acum, şi asta-i tot.

Preotul se gândeşte puţin înainte să vorbească din nou.

— Ştiu c-ai suferit, Patrick, dar nu eşti singur, spune el.

Sumner clatină din cap.

— M-am băgat singur în belea, aş zice. Am făcut o grămadă de greşeli.

— Arată-mi un om care n-a făcut, iar eu o să-ţi arăt un sfânt sau un mare mincinos. Şi n-am întâlnit prea mulţi sfinţi în toată lunga mea viaţă.

Preotul se uită o clipă la Sumner şi zâmbeşte. La colţurile gurii are cheaguri de flegmă cenuşii-verzui, iar ochii lăptoşi par umflaţi în orbite. Întinde mâna, iar Sumner i-o prinde. E rece la atingere şi aproape lipsită de greutate. Pielea e zbârcită deasupra încheieturilor, iar buricele degetelor au luciul mat al pielii tocite.

— Trebuie să te odihneşti, îi spune Sumner din nou.

— O să mă odihnesc, se învoieşte preotul. Asta o să fac.

23

Omul lui Baxter aşteaptă pe chei. Îl cheamă Stevens şi spune că e funcţionar, deşi nu prea arată a funcţionar. Are aproape şase picioare, pieptul lat şi burta mare, ochi negri mici, perciuni şi nu destui dinţi. Sumner îşi strânge puţinele lucruri într-un sac şi îşi ia rămas-bun de la căpitanul Crawford şi de la echipajul de pe Truelove, apoi porneşte împreună cu Stevens spre sud, către birourile lui Baxter din Bowlalley Lane. Cotesc pe Lowgate, trec de Mansion House şi de hanul Golden Galleon, de George Yard şi Chapel Lane. După săptămânile lungi pe mare, simplitatea şi fermitatea uscatului i se par lui Sumner o anomalie, o scamatorie. Încearcă să-şi spună că toate astea – pietrele de pavaj, căruţele, depozitele, magazinele şi băncile – sunt reale, dar par o pantomimă, o înşelătorie. Unde e toată apa? se gândeşte el zăpăcit. Unde e toată gheaţa?

Când ajung în Bowlalley Lane, Stevens bate tare în uşile duble, iar Baxter deschide una dintre ele. Poartă o redingotă bleumarin garnisită cu dantelă, o jiletcă de fetru verde şi pantaloni în dungi; dinţii îi sunt chihlimbarii şi strâmbi, iar părul cărunt îi atârnă netăiat peste urechi, moale şi parfumat, într-o tunsoare de paj. Îşi strâng mâinile şi Baxter, zâmbind, îl priveşte atent.

— Aproape că nu mi-a venit să cred când am citit scrisoarea pe care-ai trimis-o din Lerwick, spune el clătinând din cap. Şi totuşi, iată-te, domnule Patrick Sumner, viu şi al naibii de nevătămat. Am crezut că te-am pierdut, înecat sau îngheţat împreună cu toţi ceilalţi amărâţi, şi totuşi iată-te aici.

Baxter râde şi-l bate pe umăr.

— Vrei să mănânci ceva? întreabă el. Pot să-ţi aduc o farfurie cu stridii sau un cârnat de porc sau măcar o bucăţică frumoasă de limbă de viţel?

Sumner scutură din cap. Dincolo de amabilitatea plină de zel a lui Baxter, simte o urmă de precauţie, de teamă chiar. Prezenţa lui aici e, îşi închipuie, tulburătoare şi nefirească. E omul care ar fi trebuit să fie mort, dar nu este.

— Am venit doar pentru leafă, spune el. După aceea plec.

— Leafa dumitale? Să pleci? A, nu, la naiba, nu, protestează Baxter cu o jignire prefăcută întipărită pe chip. Nu pleci de-aici până nu ne aşezăm şi nu bei ceva cu mine. N-o să permit aşa ceva.

Îl conduce pe scări în birourile de la primul etaj. În cămin se stinge un foc scăzut şi de fiecare parte sunt aşezate două fotolii

identice.

— Pune-ţi curul jos acolo, îi spune Baxter.

Sumner ezită o clipă, apoi face cum i s-a ordonat.

Când celălalt toarnă brandy în două pahare şi-i întinde unul, îl ia. Nu spun nimic un minut, apoi Baxter vorbeşte din nou.

— Ambele corăbii scufundate de gheţuri şi dumneata salvat miraculos de nişte inuiţi aflaţi în trecere, zice el. Asta chiar că-i o poveste pe care trebuie s-o spui lumii ce abia aşteaptă.

— Poate că da, totuşi n-o s-o spun prea curând.

Baxter ridică din sprâncene şi ia repede o gură de brandy.

— Şi de ce, mă rog? întreabă el.

— Nu-mi doresc să devin cunoscut ca singurul om de pe Volunteer care a supravieţuit. N-ar fi trebuit să ajung niciodată pe corabia aia. N-ar fi trebuit să văd niciodată ce-am văzut acolo.

— În oraşul ăsta sunt o mulţime de văduve şi orfani care nu şi-ar dori nimic mai mult decât să-l cunoască pe omul care le poate spune, la prima mână, adevărul despre ce s-a întâmplat. Ai face o faptă foarte bună pentru ei, aş zice.

Sumner scutură din cap.

— Adevărul n-o să-i ajute deloc. Nu acum.

Baxter îşi umezeşte buzele şi îşi dă o şuviţă de păr cărunt după urechea cu peri întunecaţi. Zâmbeşte scurt, parcă amuzat de idee.

— Poate că ai dreptate, spune el. Păstrând tăcerea s-ar putea să faci o faptă şi mai bună. Cum oamenii sunt morţi de mult, detaliile morţii lor nu mai prea contează. La ce bun să mai tulburi apele? Lasă-i pe bieţii amărâţi să se odihnească în pace, aş zice. A fost un accident îngrozitor, dar trebuie să ne împăcăm cu lucrurile astea.

Sumner se foieşte în fotoliu. Îşi freacă de buze şi dinţi vârful amorţit al limbii vindecate.

— O parte a fost accident şi o parte, nu, răspunde el. Ai citit scrisoarea. Ştii despre omoruri.

Baxter oftează şi aruncă o privire piezişă prin încăpere. Soarbe din brandy şi apoi se uită o vreme în jos, la vârfurile lustruite ale pantofilor de lac.

— Înspăimântător, şopteşte el. Pur şi simplu înspăimântător. N-am putut să cred ce citeam. Cavendish? Brownlee? Un nenorocit de *mus*?

— Când s-a angajat, nu ştiai nimic?

— Despre Drax? La naiba, nu. Drept cine mă iei? Omul era un mare bădăran, bineînţeles, dar pentru un harponier groenlandez nu părea mai rău decât majoritatea şi era mult mai bun decât unii pe care i-am cunoscut.

Sumner se uită la Baxter şi încuviinţează. Îşi aduce aminte de Joseph Hannah şi simte brusc o apăsare în piept.

— Cineva ar trebui să-l caute, spune el. Poate-ar trebui să încerc chiar eu. S-ar putea să mai fie în viaţă.

Baxter se încruntă şi scutură din cap.

— Henry Drax e fie mort, fie în Canada, ceea ce, dacă mă întrebi pe mine, e aproape acelaşi lucru. Şi dumneata eşti medic, nu detectiv. Ce treabă ai să urmăreşti criminali?

Baxter aşteaptă un răspuns, dar Sumner rămâne tăcut.

— Uită de Henry Drax, Patrick, îl sfătuieşte Baxter, uită cu totul de el, cum ai făcut şi cu restul. E de departe cel mai înţelept lucru pentru dumneata. Într-un fel sau altul, o să fie judecat destul de curând.

— Dacă-l mai văd vreodată, cred că ştiu ce am de făcut, răspunde Sumner.

— Mda, dar *n-o* să-l mai vezi, zice Baxter. A dispărut de-a binelea, şi ar trebui să fim amândoi al naibii de recunoscători pentru aşa o binefacere.

Sumner dă din cap şi bagă mâna în buzunar, după pipa de lut şi punga cu tutun. Văzând ce face, Baxter se duce la masa de lucru şi vine cu o cutie cu trabucuri. Iau fiecare câte unul şi le aprind.

— Am nevoie de-o slujbă, îi spune Sumner. Am o scrisoare aici.

— Arată-mi-o.

Scoate din buzunar scrisoarea preotului şi i-o dă lui Baxter. Acesta o citeşte.

— Şi ăsta-i misionarul cu care ai iernat?

Sumner încuviinţează.

— Zice aici că i-ai salvat viaţa.

— Am făcut ce-am putut. Cea mai mare parte a fost noroc chior.

Baxter împătureşte scrisoarea la loc şi i-o înapoiază.

— Ştiu pe cineva la Londra, spune el. Un medic pe nume Gregory, James Gregory, ai auzit vreodată de el?

Sumner clatină din cap.

— E un om bun. O să-ţi găsească o slujbă bănoasă, îl asigură Baxter. O să-i scriu chiar azi. Îţi luăm un pat la Pilgrim's Arms pentru diseară, apoi, când primim veşti de la Gregory, te urcăm în tren. Nu-i absolut nimic de făcut pe-aici pentru un om ca dumneata. Vânătoarea de balene e pe ducă. Eşti prea tânăr şi prea isteţ pentru Hull. Londra e locul potrivit pentru cei ca dumneata.

— Am nevoie de leafă, spune Sumner.

— Da, da, sigur. O s-o iau acum şi, după ce te instalezi la Pilgrim's, îl pun pe Stevens să-ţi trimită o pintă zdravănă de brandy bun şi o curvă nostimă şi drăguţă, să te-ajute să te adaptezi iar la obiceiurile vieţii civilizate.

După ce pleacă Sumner, Baxter se aşază la birou şi chibzuieşte. Limba, rozalie pe margini şi galbenă la mijloc, i se plimbă prin gură de

parcă fiecare idee are o aromă aparte, iar el le gustă pe rând. În cele din urmă, după aproape jumătate de oră de gândire, se ridică, se uită repede prin cameră, ca pentru a verifica dacă toate sunt la locul lor, apoi se duce la uşă şi o deschide. Ieşind pe palierul umbrit, în loc să coboare la parter, cum ar fi făcut în mod normal, urcă scara îngustă şi fără covoare ce duce în pod. Când ajunge sus, bate o dată şi intră. Podul e micuţ, cu tavanul foarte înclinat; pe peretele triunghiular se află o fereastră rotundă, iar în una dintre laturile acoperişului e tăiată o lucarnă prăfuită. Scândurile podelei sunt pline de aşchii şi negeluite, iar pereţii sunt netencuiţi. Mobila e alcătuită dintr-un scaun de lemn şi un pat de campanie din metal, iar pe podea zac câteva sticle de brandy goale şi o oală de noapte plină până sus cu un pişat maroniu-închis şi bucăţi încovrigate de rahat plutitor. Aplecându-se şi acoperindu-şi nasul, Baxter se apropie de pat şi-l scutură pe bărbatul care doarme. Acesta mormăie şi icneşte, trage o băşină lungă, apoi se întoarce şi mijeşte încet un ochi.

— Mda, zi, spune el.

— N-o să meargă, Henry, răspunde Baxter. Ştie prea multe şi ce nu ştie poate să pună cap la cap destul de uşor. N-am putut decât să-l împiedic să dea fuga la nenorocitul de judecător.

Drax îşi lasă picioarele pe podeaua goală şi se ridică în capul oaselor. Cască şi se scarpină.

— Doar n-o şti despre scufundare, zice el. N-are cum.

— Poate că nu ştie, totuşi bănuieşte. Ştie că n-a fost în regulă. De ce să duci corabia spre nord, când toţi nemernicii ăilalţi navighează spre sud?

— A zis el asta?

— A zis.

Drax caută sub pat, găseşte o sticlă de brandy aproape goală şi o dă gata.

— Şi despre mine ce zice?

— Jură că o să te caute până te găseşte. Zice că o să angajeze pe cineva dacă e nevoie.

— Pe cine?

— Cineva din Canada. Să afle ce s-a întâmplat cu tine, să-ţi urmărească mişcările de atunci încoace.

Drax îşi umezeşte buzele şi scutură din cap.

— N-o să mă găsească, zice el.

— N-o să renunţe să te caute. Jură pe mormântul maică-sii. I-am spus că sigur eşti mort până acum, dar nu mă crede. Un om ca Henry Drax nu moare pur şi simplu, zice el, trebuie ucis.

— *Ucis?* Nu-i decât un nenorocit de doctor.

— A fost totuşi în armată, nu uita. La asediul de la Delhi. Are ceva sânge în el, aş zice.

Drax se uită în sticla goală şi adulmecă. Are pielea pârlită de soare şi ochii înfundaţi în orbite. Baxter şterge şezutul scaunului cu batista şi se aşază cu grijă.

— Şi unde-i acu? întreabă Drax.

— I-am luat o cameră la Pilgrim's Arms. O să-i trimit o curvă să-l ţină ocupat, dar trebuie s-o facem în seara asta, Henry. Nu putem amâna. Dacă ajunge dimineaţă la judecător, n-avem de unde şti ce probleme o să ne facă.

— Am băut toată ziua, spune el. Pune-l pe nemernicu' ăla leneş de Stevens s-o facă.

— Nu pot să am încredere în Stevens pentru aşa o treabă, Henry. Toată averea noastră depinde de asta, nu înţelegi? Dacă Sumner nu-şi ţine gura, n-o să mai primim nici unul bani, pe tine o să te atârne în ştreang şi pe mine o să mă arunce în temniţă.

— Pentru ce dracu-l plăteşti?

— Stevens e un om bun, dar n-are nici experienţa ta, nici calmul tău în situaţii de criză. Ai băut o picătură, două de brandy acolo, nici nu contează. Dacă o faci ca lumea, n-o să fie niciun fel de luptă.

— Nu se poate la Pilgrim's totuşi, spune Drax. Prea mulţi oameni în jur.

— Atunci, o să-l momim afară. E simplu. Îl trimit pe Stevens cu un mesaj. Tu îi aştepţi în altă parte. Unde vrei tu.

— Lângă râu. La depozitul vechi de cherestea de pe Trippet Street, dincolo de topitorie.

Baxter dă din cap şi zâmbeşte.

— Nu-s mulţi ca tine, Henry, zice el. Sunt mulţi care vorbesc, dar al naibii de puţini care să apese pe trăgaci când e nevoie.

Drax clipeşte de două ori. Cască gura, iar limba lui groasă se arcuieşte şi se întinde ca o creatură oarbă abia născută.

— O să am nevoie de o parte mai mare, răspunde el.

Baxter îşi trage nasul şi culege o bucăţică de pânză de păianjen de pe cracul pantalonilor în dungi.

— Pe 500 de guinee ne-am înţeles, spune el. E mai mult decât i-am oferit lui Cavendish. Ştii doar.

— Păi, asta-i în plus, nu? zice Drax. Pe deasupra.

Baxter se gândeşte o clipă, apoi încuviinţează şi se ridică.

— Cinci şi jumătate, atunci, spune el.

— Îmi place mai mult cum sună şase, Jacob.

Baxter dă să vorbească, însă n-o face. Se uită la Drax, apoi la ceasul de buzunar.

— Şase, atunci, se învoieşte el. Dar, la naiba, şase e limita.

Drax dă din cap mulţumit, apoi îşi ridică picioarele şi se întinde iar pe patul lui de campanie unsuros şi urât mirositor.

— Şase e limita, repetă el, şi dac-ai putea să-l trimiţi pe ticălosu'

ăla de Stevens cu altă sticlă de brandy şi să-l pui să golească oala aia cu pişat, dacă tot vine, ţi-aş fi grozav de-al naibii de recunoscător, sunt sigur.

Baxter coboară pe palierul de la primul etaj. Aşteaptă acolo o clipă, apoi îl strigă pe Stevens, care stă în hol, cu melonul pe genunchi, citind ziarul *Intelligencer* din Hull şi East Riding. Intră împreună în birou, iar Baxter îi face semn să închidă uşa.

— Ai revolverul pe care ţi l-am dat şi ai şi gloanţe? întreabă el.

Stevens dă din cap. Baxter îi cere să-i arate arma, aşa că o scoate din buzunar şi o pune pe masă, între ei. Baxter se uită la ea, pe urmă i-o dă înapoi.

— Am o treabă pentru tine diseară, spune el. Ascultă-mă cu atenţie.

Stevens dă iar din cap. Baxter observă cu plăcere docilitatea lui, dorinţa lui câinească de a-i face pe plac. Măcar de-ar fi toţi aşa, se gândeşte el.

— La miezul nopţii, te duci la Patrick Sumner, în camera de la Pilgrim's Arms, şi-i spui că trebuie să-l văd urgent la mine acasă. Zi-i că am veşti importante despre Volunteer şi că nu pot aştepta până dimineaţă. El nu ştie oraşul, nici unde-i casa mea, aşa că o să vină cu tine oriunde. Du-l spre râu. Ia-o pe Trippet, treci de turnătorie şi mergi până ajungi la depozitul vechi de cherestea. Dacă te întreabă ce faci, spune-i că-i o scurtătură – nu contează dacă te crede sau nu, doar fă-l cumva să intre. În curte o să aştepte Henry Drax. O să-l împuşte pe Sumner şi, după asta, tu îl împuşti pe el. Pricepi?

— N-am nevoie de Drax acolo, spune Stevens. Pot să-l împuşc eu pe doctor.

— Asta nu rezolvă nimic. Am nevoie să-l împuşte Drax pe Sumner, iar tu să-l împuşti pe el. După ce l-ai împuşcat, pui revolverul în mâna doctorului, îi goleşti buzunarele, le goleşti şi pe-ale lui Drax, şi o ştergi naibii de-acolo.

— Poliţistul de la docuri o să audă ceva, fără îndoială, spune Stevens.

— Mda, şi sigur o să vină în fugă, suflând tare în fluier. Când ajunge la depozit, o să găsească doi morţi, fiecare ţinând pistolul care l-a omorât pe celălalt. Nu există martori, nici alte semne sau indicii. Poliţaii o să se scarpine în cap o vreme, iar după aia o să care cadavrele la morgă şi o să aştepte să fie revendicate, dar n-o să le revendice nimeni. Şi după aia ce-o să se întâmple?

Se uită atent la Stevens, care ridică din umeri.

— După aia n-o să se întâmple *nimic*, îl lămureşte Baxter. Absolut nimic. Asta-i frumuseţea planului. Doi bărbaţi necunoscuţi s-au omorât unul pe celălalt. Sunt doi criminali şi două victime. Crima se rezolvă singură, iar eu am scăpat în sfârşit de Henry Drax, de

amenințările şi şantajele lui, de duhoarea lui cumplită.

— Deci, după ce-l împuşcă pe Sumner, eu îl împuşc *pe el,* repetă Stevens.

— În piept, nu în spate. Asta n-ar face decât să stârnească întrebări. Şi pune-i pistolul în mâna dreaptă, nu în stânga. Acum pricepi?

Stevens dă din cap.

— Bine. Acum du-i sticla asta de brandy în pod. Goleşte-i şi oala de pişat cât eşti acolo şi, dacă vorbeşte cu tine, nu-i răspunde.

— I-a venit sfârşitul nemernicului jegos, domnule Baxter, spune Stevens.

— Să ştii că da.

24

Drax se ghemuieşte în colţul depozitului întunecat. Pe o latură se află o magazie deschisă, iar în capătul îndepărtat, o baracă dărăpănată, cu acoperişul lăsat. Între ele, pământul e presărat cu sticle sparte, lăzi şi scânduri rupte. Drax are o sticlă de brandy în buzunar; din când în când, o scoate, îşi umezeşte buzele şi bea. În vremuri ca astea, când îl chinuie setea şi are bani destui în buzunar, bea câte o săptămână fără să se oprească nici să răsufle. Două-trei sticle în fiecare zi. Mai mult. Nu-i vorba de nevoie sau plăcere, nu-i vorba că vrea sau nu vrea. Setea îl călăuzeşte, orbeşte, cu uşurinţă. Diseară o să ucidă, însă omorul nu e cel mai important lucru din mintea lui. Setea e mult mai mare decât furia. Furia e iute şi aprigă, dar setea e durabilă. Furia are întotdeauna un sfârşit, un deznodământ scăldat în sânge, dar setea e fără fund şi fără margini.

Aşază cu grijă sticla jos, la picioare, şi îşi verifică revolverul. Când deschide butoiaşul, gloanţele cad pe pământ şi, înjurând, se întinde să le caute. Îşi pierde echilibrul, se înclină într-o parte, apoi se îndreaptă. Când se ridică, depozitul de cherestea i se leagănă în faţă, iar luna se clatină şi tremură pe cer. Drax clipeşte şi scuipă. Gura i se umple de vomă, însă o înghite, ia sticla de jos şi bea. A pierdut un glonţ, dar nu contează. Mai sunt încă patru şi n-o să aibă nevoie decât de unul ca să-l omoare pe doctorul ăla irlandez. O să aştepte aici, lângă poartă, şi, când ei o să intre, o să-i tragă un glonţ în cap. Asta o să fie tot. Fără avertismente sau discuţii. Dacă ar fi ceva de capul ticălosului ăluia nenorocit de Baxter sau al slugoiului ăluia netot al lui, ar putea rezolva singuri treaba, dar aşa, trebuie s-o facă Henry Drax în locul lor. A, ceilalţi vorbesc şi fac planuri, jurăminte şi promisiuni, totuşi sunt al naibii de puţini ticăloşi care s-o şi *facă.*

Luna e învăluită de nori, iar umbrele din depozit s-au îndesit şi s-au contopit. Se aşază pe un butoi şi cercetează întunericul nelămurit şi neregulat. Încă mai poate desluşi marginile porţii şi partea de sus a peretelui de alături. Când aude glasurile celor doi, se ridică şi face încet un pas înainte, apoi încă unul. Glasurile se aud mai tare şi mai clar. Trage cocoşul revolverului şi se echilibrează ca să tragă. Poarta scârţâie şi începe să se deschidă spre interior. Îi priveşte cum intră împreună în curte: două siluete întunecate, fără expresie şi fără trăsături, ca nişte stafii. Un cap, două capete. Aude un şobolan chiţăind şi fugind şi simte o sete cumplită crescând în el. Inspiră o dată, ţinteşte, apoi trage. Bezna spintecată o clipă îl înghite, apoi îl

scuipă afară. Omul din stânga se îndoaie şi se prăbuşeşte pe zgură cu o bufnitură înăbuşită. Drax lasă revolverul în jos, trage o duşcă de brandy şi se apropie să vadă dacă e mort de-a binelea sau mai e nevoie să folosească şi cuţitul ca să termine treaba. Se ghemuieşte lângă trup şi aprinde un chibrit. Se uită în jos în timp ce flacăra gălbuie creşte în mâna lui, apoi se lasă pe călcâie şi înjură.

Slugoiul de Stevens e cel care zace mort. A împuşcat omul greşit, fir-ar să fie, asta-i tot. Se ridică şi se uită în jur. Sumner n-a fugit înapoi pe poartă – ştie asta –, iar zidurile din jur sunt înalte şi au coama presărată cu sticlă spartă. Trebuie să fie încă pe undeva prin curte.

— Eşti aici, domnule doctor? strigă el. De ce nu te-arăţi? Dacă vrei să mă prinzi, acu ai cea mai bună ocazie. N-o să mai apuci vreodată alta mai bună. Uite, las jos pistolul.

Pune arma jos în faţa lui şi ridică mâinile.

— Acu ai şansa la o luptă corectă. Fără arme, şi eu am un pahar, două la bord, ca să avem forţe egale.

Se opreşte şi se uită din nou în jur, însă din beznă nu vine niciun răspuns şi nu se zăreşte nicio mişcare.

— Ei, hai, strigă el, ştiu că eşti aici. Nu te sfii. Baxter zice că vrei să mă urmăreşti, să tocmeşti un om să mă caute în Canada, da' uite-mă chiar în faţa ta. Viu şi al naibii de nevătămat. Atunci, de ce nu profiţi de ocazie?

Mai aşteaptă câteva clipe, apoi ridică revolverul şi porneşte spre baraca din fundul curţii. Când se apropie destul ca să se uite înăuntru, se opreşte. Uşa e pe jumătate deschisă. Baraca are o fereastră în faţă şi una, mai mică, pe-o latură. Amândouă sunt sparte şi fără obloane. Ştie sigur că trebuie să fi auzit cineva primul foc; dacă nu-l împuşcă repede pe doctor, o să fie prea târziu şi tot norocul lui o să se sfârşească. Dar unde s-a vârât nemernicul ăla prefăcut? Unde stă la pândă?

În baracă, Sumner strânge în mâini o lamă de fierăstrău ruginită. O ţine în echilibru pe umărul ridicat şi aşteaptă. Când Drax păşeşte peste prag, o aruncă înainte, într-un arc de cerc orizontal ferm. Muchia zimţată loveşte chiar deasupra claviculei. O ţâşnitură de sânge arterial fierbinte, un gâlgâit prelung şi dezgustător. Drax rămâne în picioare o clipă, aşteptând parcă să i se mai întâmple şi altceva – ceva mai bun –, apoi se răstoarnă pe spate, lovind pragul de sus. Are capul strâmb. Rana crestată se cască de parcă ar fi o a doua gură. Sumner, fără să se gândească sau să şovăie, mişcându-se ca într-un vis, trage înapoi lama, pe urmă o împinge mai adânc. Drax, aproape decapitat, se prăbuşeşte cu faţa în noroiul negru de afară; revolverul zăngăneşte pe podeaua barăcii. Sumner se holbează o clipă, îngrozit de ce-a făcut, apoi înşfacă arma şi se năpusteşte în curtea plină de zgură.

În bezna tăcută a străduţei înguste, se simte dintr-odată monstruos, umflat, de parcă trupul tremurător i s-ar fi mărit de două ori. Se întoarce în oraş, cu paşi măsuraţi, fără să se grăbească şi fără să se uite măcar o dată în urmă. Nu ia în seamă primele două cârciumi pe care le vede, dar intră într-a treia. Înăuntru, un bărbat cântă la pian şi o femeie cu faţa rotundă îl acompaniază cu vocea. Toate mesele şi băncile sunt ocupate, aşa că-şi găseşte un scaun la tejghea. Cere o bere slabă de patru penny, aşteaptă să nu-i mai tremure mâinile, apoi o bea şi mai cere una. Se căzneşte să-şi aprindă pipa, dar strică chibritul şi, când încearcă din nou, păţeşte la fel. Se lasă păgubaş şi pune pipa la loc în buzunar, lângă revolverul lui Drax. Cârciumarul îl priveşte, însă nu zice nimic.

— Îmi trebuie un mers al trenurilor, îi spune Sumner. Ai vreunul pe-aici?

Cârciumarul clatină din cap.

— Ce tren cauţi?

— Primul care pleacă din oraş.

Cârciumarul se uită la ceasul de buzunar.

— Trenul poştal a plecat de-acum, spune el. O să treacă altul dimineaţă.

Sumner încuviinţează. Femeia începe să cânte „The Flying Dutchman”, iar bărbaţii care joacă domino în colţ i se alătură la refren. Cârciumarul zâmbeşte şi clatină din cap auzind cântecul răguşit.

— Ştii un om pe nume Jacob Baxter? îl întreabă Sumner.

— Toată lumea îl ştie pe Baxter. Dat naibii de bogat, stă pe Charlotte Street, la numărul 27. Era băgat în afacerile cu balene, dar acum a trecut la petrol lampant şi parafină, se zice.

— De când?

— De când cele două corăbii ale lui s-au scufundat în golful Baffin în sezonul trecut şi a primit banii de la asigurări. Oricum, afacerile cu baleniere sunt pe ducă, iar el a ieşit chiar la timp. Jacob Baxter e un om cinstit, îţi zic eu. Poţi să cauţi cât vrei, n-o să găseşti nicio pată pe cinstea lui.

— Cât a primit pentru corăbii?

Cârciumarul ridică din umeri.

— O grămadă, se zvoneşte. Le-a dat ceva nevestelor şi plozilor ălora de s-au înecat, dar tot a păstrat destul pentru el, fii sigur.

— Şi-acum e cu parafina şi petrolul lampant?

— Parafina e ieftină şi arde mult mai curat decât uleiul de balenă. Aş folosi şi eu.

Sumner îşi priveşte mâinile cenuşii şi stropite cu sânge aşezate pe lemnul închis al tejghelei. Ar vrea să plece acum, să scape de toate astea, dar simte o apăsare tot mai puternică în cap şi în piept, ca o

creatură crescută înăuntrul lui, care râcâie cu ghearele ca să se elibereze.

— Cât de departe de-aici e Charlotte Street?

— Charlotte Street? Nu prea departe. Mergi până la colţ şi faci stânga la Casa de rugăciune metodistă, iar după aia tot înainte. Eşti o cunoştinţă de-a domnului Baxter, nu?

Sumner clatină din cap. Scoate un şiling din buzunar, îl împinge peste tejghea şi face semn că nu vrea rest. Când pleacă, femeia cântă „Scarboro' Sands", iar bărbaţii s-au întors la jocurile lor.

Casa lui Baxter are un gard cu ţepi în vârf şi cinci trepte de piatră care duc la uşă. Ferestrele sunt oblonite, dar vede o lumină prin oberliht. Trage de clopoţel şi, când răspunde servitoarea, îi spune numele şi că a venit să-l vadă pe domnul Baxter c-o daraveră grabnică. Femeia îl măsoară din cap până-n picioare, stă pe gânduri o clipă, apoi deschide uşa mai larg şi îl roagă să aştepte în antreu, unde miroase a săpun cu gudron şi ceară de lemn. Antreul e mobilat cu un cuier de pălării din os de balenă, o oglindă rococo şi o pereche de vaze chinezeşti asortate. Sumner îşi scoate pălăria şi verifică dacă mai are în buzunar revolverul lui Drax. În altă încăpere, un ceas bate sfertul. Aude ţăcănitul unor botine pe pardoseală.

— Domnul Baxter vă primeşte în birou, spune servitoarea.

— Mă aştepta?

— N-aş putea spune dacă vă aştepta sau nu.

— Dar numele nu l-a tulburat?

Servitoarea se încruntă şi ridică din umeri.

— I-am zis ce mi-aţi cerut, şi el mi-a spus să vă conduc direct în birou. Asta-i tot ce ştiu.

Sumner dă din cap şi-i mulţumeşte. Servitoarea îl conduce, pe lângă o scară largă de mahon, spre o încăpere din spatele casei. Se oferă să bată ea la uşă, dar Sumner scutură din cap şi-i face semn să plece. Aşteaptă până urcă din nou scările, apoi scoate revolverul din buzunar şi verifică dacă are vreun glonţ în butoiaş. Răsuceşte mânerul de alamă şi deschide uşa. Baxter stă pe un scaun lângă foc, într-o haină de casă din catifea şi o pereche de papuci brodaţi. Are o figură prudentă, însă nu tulburată. Când dă să se ridice, Sumner îi arată revolverul şi-i spune să rămână unde e.

— Ei, n-ai nevoie de armă, Patrick, îl dojeneşte Baxter. Nu-i nevoie de aşa ceva.

Sumner închide uşa şi înaintează până în mijlocul încăperii. Pe două laturi sunt biblioteci, pe podea e o blană de urs, iar deasupra şemineului se văd un peisaj marin şi o pereche de harpoane încrucişate.

— Aş zice că asta hotărăsc eu, nu dumneata, răspunde el.

— Poate că da. O sugestie prietenească, atâta tot. Orice s-a

întâmplat în seara asta, putem rezolva fără să fie nevoie de arme de foc, sunt convins.

— Care era planul tău? Ce-ai fi vrut să se întâmple la depozitul ăla de cherestea?

— Despre ce depozit de cherestea e vorba?

— Omul tău, Stevens, e mort. Nu mai face pe prostul.

Baxter rămâne cu gura căscată o clipă. Aruncă o privire la foc, tuşeşte de două ori, apoi ia o gură din porto. Are buzele subţiri şi umede, iar chipul îi e lipsit de culoare, în afară de uşoara umflătură albăstrie a nasului şi de mâzgălelile vinişoarelor sparte de pe obraji.

— Hai să-ţi explic ceva, Patrick, spune el, înainte să tragi vreo concluzie pripită. Stevens era un om bun, harnic, loial, ascultător, dar sunt şi oameni care nu pot fi controlaţi. Ăsta-i adevărul adevărat. Sunt prea răi şi prea proşti. Nu primesc ordine şi nu se lasă conduşi. Un om ca Henry Drax, de pildă, e un pericol grav pentru oricine din preajma lui; nu înţelege binele general; nu ascultă de niciun stăpân în afara lui şi a propriilor nevoi abjecte. Când un om ca mine, un om cinstit, un om de afaceri şi de bun-simţ, descoperă că are în slujba lui un nemernic periculos şi nesupus din ăsta, singura lui întrebare e: cum aş putea să scap de el înainte să mă distrugă împreună cu toată munca mea?

— Şi de ce să mă bagi pe mine în asta?

— A fost o greşeală din partea mea, Patrick, recunosc, dar eram la strâmtoare. Când s-a întors Drax, acum o lună, m-am gândit să-l fac părtaş la planurile mele. Ştiam că e o jigodie periculoasă, totuşi am crezut că pot să-l folosesc. A fost greşeala mea, fireşte. Am avut de la început nişte îndoieli, dar când am primit scrisoarea dumitale din Lerwick, am Înţeles clar că m-am legat de un monstru. Ştiam că trebuie să mă descotorosesc de el înainte să-şi înfigă dinţii şi mai adânc în carnea mea. Dar cum s-o fac? E un nemernic needucat, totuşi nu-i un prost. E viclean şi perfid, şi e în stare să ucidă pe cineva doar de plăcere. O brută ca asta n-o poţi convinge sau duce cu vorba. Ştii la fel de bine ca mine. Trebuie să foloseşti forţa, chiar violenţa la nevoie. Mi-am dat seama că e musai să-i întind o cursă, să-l ademenesc şi să-l prind nepregătit, şi m-am gândit că pot să te folosesc pe dumneata ca momeală. Ăsta a fost planul meu. A fost nechibzuit şi nesocotit, înţeleg acum. N-ar fi trebuit să te folosesc şi, dacă Stevens e mort, aşa cum spui...

Ridică din sprâncene şi aşteaptă.

— Stevens a fost împuşcat în ceafa.

— De Drax?

Sumner încuviinţează.

— Şi ce s-a întâmplat cu ticălosul ăla înrăit?

— L-am omorât.

Baxter dă din cap încet şi strânge din buze. Închide ochii, apoi îi deschide iar.

— Asta dovedeşte ceva îndrăzneală, spune el. Pentru un doctor, adică.

— Era care pe care.

— Vrei să bei un pahar de vin cu mine acum? întreabă Baxter. Sau măcar să te aşezi?

— O să rămân unde sunt.

— Ai făcut bine că ai venit încoace, Patrick. Pot să te ajut.

— N-am venit aici pentru nenorocitul dumitale de ajutor.

— Atunci, de ce? Nu ca să mă omori şi pe mine, sper? La ce-ar folosi?

— Nu cred că eram acolo ca momeală. Mă voiai mort.

Baxter scutură din cap.

— De ce să vreau aşa ceva?

— L-ai pus pe Cavendish să scufunde Volunteer, iar Drax şi cu mine suntem singurii care ar fi putut să ştie sau să ghicească. Drax mă împuşcă pe mine, apoi Stevens îl împuşcă pe Drax, şi totul e elegant şi curat. Atâta doar că planul n-a mers. A dat un rateu.

Baxter înclină capul într-o parte şi îşi scarpină o clipă nasul.

— E un raţionament foarte pătrunzător din partea dumitale, spune el, dar nu-i corect, nu-i deloc corect. Fii atent acum, Patrick, ascultă cu mare atenţie ce spun. În depozitul ăla de cherestea sunt doi oameni morţi, unul din ei ucis de mâna dumitale. Aş zice că de asta ai mare nevoie de ajutorul meu.

— Dacă spun adevărul, n-am de ce să mă tem de lege.

Baxter pufneşte auzindu-i vorbele.

— Haide, Patrick, spune el. Nu eşti aşa de prost şi de naiv să crezi o chestie aşa de trasă de păr. Ştiu că nu. Eşti un om de lume, ca mine. Poţi să-i înşiri judecătorului teoriile dumitale, fireşte că poţi, dar eu îl cunosc deja de nişte ani şi nu sunt aşa de sigur că o să le creadă.

— Sunt singurul din echipaj care a scăpat cu viaţă, singurul care ştie.

— Mda, dar cine *eşti* dumneata, mai exact? Un irlandez cu obârşie neclară. Ar urma nişte anchete, Patrick, investigaţii despre trecutul dumitale, despre perioada din India. A, poţi să mă pui într-o situaţie foarte neplăcută, sunt sigur, însă şi eu pot să-ţi fac acelaşi lucru, ba chiar mult mai rău, dacă îmi pun mintea. Vrei să-ţi pierzi timpul şi să-ţi consumi energia în felul ăsta? Pentru ce? Drax e mort şi corăbiile sunt amândouă scufundate. Nu se mai întoarce nimeni din morţi, te asigur.

— Pot să te împuşc chiar aici şi acum.

— Sigur că poţi, dar după aia o să ai două crime în cârcă şi la ce o să te-ajute? Trebuie să-ţi foloseşti capul acum, Patrick. Asta-i şansa

dumitale să laşi totul în urmă, s-o iei de la capăt. De câte ori în viaţă se întâlneşte omul cu o asemenea ocazie rară? Mi-ai făcut un mare serviciu omorându-l pe Henry Drax, oricum s-a întâmplat, şi aş fi bucuros să te plătesc pentru asta. Îţi număr 50 de guinee în mână în noaptea asta şi poţi să laşi jos arma, să pleci din casa mea şi să nu te mai uiţi vreodată în urmă.

Sumner nu se mişcă.

— Nu-i niciun tren până dimineaţă, spune el.

— Atunci, ia un cal din grajdul meu. Pot să-i pun chiar eu şaua.

Baxter zâmbeşte, apoi se ridică încet şi se duce până la un seif mare de fier aflat într-un colţ al biroului. Îl descuie, scoate o pungă cu bani din pânză maronie şi i-o dă lui Sumner.

— Sunt 50 de guinee de aur pentru tine, spune el. Du-te la Londra. Uită de nenorocitul de Volunteer, uită de Henry Drax. Niciunul nu mai există. Viitorul e cel care contează acum, nu trecutul. Şi nu-ţi face probleme nici pentru depozitul de cherestea. O să născocesc eu o poveste care să-i pună pe o pistă greşită.

Sumner se uită la punga cu bani, o cântăreşte o vreme în mână, dar nu răspunde. Credea că-şi cunoaşte limitele, însă totul s-a schimbat acum – lumea e dezlănţuită, pluteşte în derivă. Ştie că trebuie să acţioneze repede, că trebuie să facă *ceva* înainte să se schimbe iar, înainte să se închege din nou şi să-l prindă în capcană. Dar ce?

— Ne-am înţeles, atunci? întreabă Baxter.

Sumner pune punga pe masa de lucru şi se uită spre seiful deschis.

— Dă-mi şi restul, răspunde el, şi te las în pace.

Baxter se încruntă.

— Tot ce-i în seiful ăla. Fiecare nenorocit de penny.

Baxter zâmbeşte uşor, de parcă ar fi o glumă.

— 50 de guinee sunt o sumă frumuşică, Patrick. Dar ţi-aş da bucuros încă 20 dacă chiar simţi nevoia.

— Vreau totul. Oricât o fi acolo. Totul.

Baxter nu mai zâmbeşte şi se holbează la el.

— Deci ai venit să mă *jefuieşti*? Asta e?

— Doar îmi folosesc capul, aşa cum m-ai sfătuit. Ai dreptate, adevărul n-o să mă ajute acum, însă grămada aia de bani sigur o să mă ajute.

Baxter se uită urât. Nările îi freamătă, totuşi nu face niciun pas spre seif.

— Nu cred că o să mă omori în propria mea casă, spune el calm. Nu cred că ai coaie să faci aşa ceva.

Sumner îndreaptă revolverul spre capul lui Baxter şi trage cocoşul. Unii dau dovadă de slăbiciune în faţa morţii, îşi spune el, unii

pornesc în forţă şi apoi se înmoaie, dar nu mi se poate întâmpla mie. Nu acum.

— Tocmai l-am omorât pe Henry Drax cu o lamă de fierăstrău ruptă, răspunde el. Chiar crezi că o să-mi plesnească nervii dacă-ţi trag un glonţ în ţeastă?

Fălcile lui Baxter se încordează, iar ochii lacomi îi fug în lături.

— O lamă de fierăstrău, asta era? întreabă el.

— Ia geanta aia de piele, îi ordonă Sumner făcând semn cu revolverul. Umple-o.

După vreun minut, Baxter se supune. Sumner verifică dacă seiful e gol, apoi îi spune să se întoarcă cu faţa la perete. Taie cu briceagul cordonul de satin al draperiei, leagă mâinile lui Baxter la spate, apoi îi îndeasă în gură un şervet, pe care-l prinde cu eşarfa de la gât.

— Acum du-mă la grajduri, spune el. Ia-o înainte.

Trec prin holul din spate, apoi prin bucătărie. Sumner trage zăvorul uşii din dos şi ies în grădina ornamentală. Are alei cu pietriş şi straturi de flori înălţate, un iaz cu peşti şi o fântână de fontă. Îl împinge pe Baxter înainte. Trec pe lângă un şopron cu unelte şi un foişor traforat, înconjurat de cimişir. Când ajung la grajduri, Sumner deschide uşa dintr-o parte şi se uită atent înăuntru. Sunt trei boxe de lemn şi o încăpere pentru harnaşamente, cu sule, ciocane şi un banc de lucru. Pe un raft de lângă uşă e un felinar. Îl împinge pe Baxter într-un colţ, aprinde felinarul, pe urmă ia o bucată de frânghie din încăperea pentru harnaşamente şi face un laţ la unul din capete. Pune laţul în jurul gâtului lui Baxter, îl strânge până îi ies ochii din cap şi prinde celălalt capăt al frânghiei de o grindă. Trage tare de ea, până când tălpile din piele de căprioară ale papucilor brodaţi abia mai ating scândurile murdare ale podelei, apoi o fixează de un cârlig din perete. Baxter geme.

— Stai liniştit şi taci şi o să te găsească viu dimineaţă, spune Sumner. Dacă te agiţi şi te zbaţi, s-ar putea să nu se termine la fel de bine.

În grajd găseşte trei cai – doi sunt negri, tineri, vioi, iar celălalt e sur şi mai bătrân. Scoate calul sur din boxă şi pune şaua pe el. Când fornăie şi se foieşte, Sumner îl mângâie pe gât şi-i murmură un cântecel, până când calul se linişteşte îndeajuns ca să-i pună zăbala. Stinge felinarul, apoi deschide uşile mari şi aşteaptă un minut, ascultând şi privind cu atenţie. Aude tânguirea şi murmurul vântului printre copaci, stupitul unei pisici, însă nimic mai grav. Străduţa cu grajduri e pustie: lumina se prelinge din lămpile cu gaz care o străjuiesc spre cerul umbrit. Aruncă geanta pe greabănul calului şi îşi vâră cizmele în scări.

Zorii îl prind la 20 de mile spre nord. Trece prin Driffield fără să

se oprească. La Gorton, face popas şi lasă calul să se adape din iaz, apoi merge mai departe spre nord-vest, prin păduri de fag şi paltin şi de-a lungul unor funduri de văi secate. Când cerul se luminează, vede câmpuri arate ce se întind de o parte şi de alta, cu brazdele adânci presărate cu bulgări mai deschişi, de calcar. Urzici moarte, scaieţi şi rugi se încolăcesc şi vârstează gardurile vii. Pe la amiază ajunge în vârful coastelor nordice ale dealurilor The Wolds şi coboară pe câmpia peticită de dedesubt. Când intră în oraşul Pickering, e din nou noapte, cerul albastru-închis e spuzit de stele, iar el e ameţit şi îi e greaţă de foame şi de nesomn. Găseşte un grajd cu plată pentru cal şi îşi ia o cameră la hanul de alături. Când e întrebat, spune că îl cheamă Peter Batchelor şi merge din York spre Whitby, să-şi vadă unchiul care s-a îmbolnăvit şi s-ar putea să moară.

Doarme în noaptea aceea cu revolverul lui Drax strâns în mâna dreaptă şi cu geanta de piele vârâtă sub cadrul de fier al patului. Dimineaţă devreme, mănâncă porridge şi rinichi la micul dejun şi ia pentru ceai o coajă de pâine cu untură învelită în hârtie de împachetat. După vreo şase-şapte mile, drumul spre nord începe să urce neîntrerupt, pe lângă desişuri de pini şi păşuni pline de hârtoape. Gardurile vii se răresc şi apoi dispar, iarba lasă loc grozamei şi ferigilor; peisajul devine mai aspru şi mai sărăcăcios. Curând ajunge în turbărie. De jur împrejur, continente de nori cu margini întunecate atârnă deasupra unei întinderi vălurite şi golaşe de purpuriu, maroniu şi verde. Simte o nouă răcire bruscă a aerului tare. Dacă Baxter pune oameni pe urmele lui, e aproape sigur că n-o să-l caute aici, cel puţin nu din prima – poate spre vest sau spre sud, în Lincolnshire, dar nu aici, nu încă. Se aşteaptă să mai aibă la dispoziţie vreo zi până să sosească în Pickering veştile de la Hull, timp destul ca să ajungă pe coastă şi să găsească o corabie care să-l ducă spre est, în Olanda sau Germania. Când ajunge în Europa, o să folosească banii lui Baxter ca să dispară, să devină altcineva. O să-şi ia un nume nou şi o să găsească o meserie nouă. O să uite tot ce s-a întâmplat odinioară, îşi spune el, o să şteargă tot ce-a rămas în urmă.

Norii se adună, tot mai întunecaţi, şi se porneşte o ploaie zdravănă. Întâlneşte un căruţaş care merge spre sud, cu oi pentru târg, şi se opresc să stea de vorbă. Sumner îl întreabă cât de departe e Whitby, iar căruţaşul îşi scarpină bărbia sură şi se încruntă, de parcă întrebarea ar fi grozav de încurcată, apoi îi spune că are noroc dacă ajunge acolo până se înserează. Câteva mile mai încolo, Sumner părăseşte drumul spre Whitby şi o taie spre nord-vest, către Goathland şi Beck Hole. Ploaia se opreşte, iar cerul devine de un albastru palid, văratic. Iarba-neagră purpurie e răzleaţă şi arsă pe taluzurile de lângă drum, iar în depărtare se zăresc pâlcuri de copaci şi tufişuri adunate în vâlcelele umede. Sumner îşi mănâncă pâinea cu untură de vită şi ia

dintr-un pârâu nişte apă maronie, cu gust de turbă. Trece prin Goathland şi se îndreaptă spre Glaisdale. Turbăria se preschimbă din nou pentru scurt timp în pajişte mărginită de ferigi, scânteioare şi boz, apoi se înalţă din nou şi redevine aridă, cu vegetaţie măruntă. În noaptea aceea, Sumner doarme tremurând într-un şopron pe jumătate prăbuşit, iar dimineaţă încalecă din nou şi merge mai departe spre nord.

Când ajunge la marginea târguşorului Guisborough, se opreşte la grajduri, vinde calul şi şaua la jumătate de preţ, apoi îşi ia geanta şi se îndreaptă spre centru. Cumpără de la un vânzător de ziare un exemplar din *Courant* de Newcastle şi-l citeşte pe peron. Relatarea crimei şi jafului din Hull ocupă jumătate de coloană pe pagina a doua. Drept făptaş e identificat Patrick Sumner, irlandez şi fost militar, şi apare şi o descriere a calului furat, precum şi o menţiune despre recompensa substanţială oferită de Baxter oricui vine cu informaţii utile. Lasă ziarul împăturit pe bancă şi se urcă în următorul tren spre Middlesbrough. Compartimentul miroase a funingine şi ulei de păr; înăuntru mai sunt două femei care stau de vorbă şi un bărbat, adormit în colţul îndepărtat, îşi înclină pălăria spre femei şi zâmbeşte, însă nu se arată dornic să intre în vorbă. Ridică geanta de piele pe genunchi şi-i simte greutatea liniştitoare.

În noaptea aceea caută glasuri care vorbesc în limbi străine. Merge de-a lungul docurilor, dintr-o tavernă în alta, ascultându-le: rusă, germană, daneză, portugheză. Are nevoie de cineva isteţ, se gândeşte el, dar nu prea isteţ; lacom, dar nu prea lacom. La taverna baltică de pe Commercial Street găseşte un suedez, un căpitan al cărui bric pleacă dimineaţă spre Hamburg, cu o încărcătură de fier şi cărbuni. Are faţa lătăreaţă şi ochii roşii, iar părul îi e atât de blond, că pare aproape alb. Când îi spune că are nevoie de o cuşetă şi că va plăti oricât e nevoie pentru acest privilegiu, suedezul îl măsoară sceptic, zâmbeşte şi-l întreabă câţi oameni a ucis.

— Doar unul, răspunde Sumner.

— Numai unul? Şi a meritat-o?

— Aş zice că a meritat-o cu vârf şi îndesat.

Suedezul râde, apoi clatină din cap.

— Corabia mea e comercială. Îmi pare rău. N-avem loc pentru pasageri.

— Atunci, pune-mă la muncă. Pot să trag o parâmă dacă-i nevoie.

Căpitanul clatină iar din cap şi ia o gură de whisky.

— Nu se poate, spune el.

Sumner îşi aprinde pipa şi zâmbeşte. Bănuieşte că fermitatea asta e numai de faţadă, o cale de-a mări preţul călătoriei. Se întreabă o clipă dacă suedezul ar putea citi *Courant* din Newcastle, dar hotărăşte

că e puţin probabil.

— Oricum, cine eşti? îl întreabă suedezul. De unde vii?

— Nu contează.

— Totuşi, ai un paşaport, nişte acte? O să ţi le ceară la Hamburg.

Sumner scoate din buzunar un singur *sovereign*[50] şi îl împinge peste masă.

— Asta am, răspunde el.

Suedezul ridică din sprâncenele blonde şi dă din cap. Tumultul vocilor de beţivi creşte în jurul lor, apoi scade. Se deschide o uşă, iar aerul plin de fum le tremură deasupra capetelor.

— Omul pe care l-ai ucis era bogat?

— N-am ucis pe nimeni, spune Sumner. Glumeam doar.

Suedezul se uită la moneda de aur, dar nu se întinde după ea. Sumner se lasă pe spate în scaun şi aşteaptă. Ştie că viitorul e aproape: îi simte zvâcnirea şi zbaterea, golul sclipitor. Iar el stă chiar pe buza lui, în echilibru, gata să păşească.

— Cred c-o să găseşti pe cineva să te ia, răspunde suedezul în cele din urmă. Dacă-l plăteşti destul de bine.

Sumner mai scoate un *sovereign* din buzunar şi îl aşază lângă primul. Monedele gemene licăresc galben în lumina de gaz pâlpâitoare; pe tăblia mesei, udă şi neagră, sticlesc ca nişte ochi. Ridică privirea spre suedez şi zâmbeşte.

— Chiar cred că l-am găsit, spune el.

25

Într-o dimineaţă senină, o lună mai târziu, face o vizită la Zoologischer Garten din Berlin. E proaspăt bărbierit şi are un costum nou şi un nume nou. Hoinăreşte pe aleile de pietriş, fumându-şi pipa şi oprindu-se din când în când să se uite la animalele care cască, se cacă şi se scarpină. Pe cer nu-i niciun nor, iar soarele blând de toamnă îşi revarsă căldura peste toate. Vede lei, cămile şi maimuţe; priveşte un băieţel în costum de marinar care hrăneşte cu chifle o zebră singuratică. E aproape amiază, iar el începe să-şi piardă interesul, când observă ursul. Cuşca în care stă nu-i mai largă decât puntea unei corăbii. Într-un capăt e o groapă plumbuită plină cu apă, iar în peretele din spate, o arcadă joasă de cărămidă care duce spre un bârlog cu un culcuş de paie. Ursul stă în spate, privind nepăsător înainte. Are blana jerpelită, rară şi gălbuie, iar botul îi e pătat şi năpârlit. În timp ce se se uită la urs, o familie vine şi se sprijină de balustradă lângă el. Unul din copii întreabă în germană dacă ăsta e leul sau tigrul, iar celălalt râde de el. Se ceartă puţin, dar mama îi dojeneşte şi-i linişteşte. Când familia pleacă, ursul aşteaptă o vreme, apoi porneşte greoi înainte, cu capul smucindu-se ca o vergea magică şi picioarele târşâindu-se greoaie pe podeaua de ciment. Ajunge în partea din faţă a cuştii şi îşi împinge botul cât de departe poate printre barele negre, până când faţa lui îngustă şi cruntă e doar la trei picioare de a lui Sumner. Adulmecă aerul şi se uită ţintă la el cu ochii sfredelitori, ca nişte porţi înguste spre o întunecime mai mare. Sumner ar vrea să întoarcă privirea, dar nu poate. Căutătura animalului îl pironeşte în loc. Ursul fornăie, iar Sumner îi simte răsuflarea aspră pe faţă şi pe buze. O clipă e cuprins de spaimă, însă apoi, când spaima se stinge şi îşi pierde forţa, simte o împunsătură de singurătate şi de lipsă.

Notes

[←1]

Evanghelia după Ioan, 19:5, Biblia sau Sfânta Scriptură a Vechiului şi Noului Testament, trad. de Dumitru Cornilescu, Societatea Biblică din România, Oradea, 2011, p. 1051.

[←2]

Arhipelag din largul coastelor de nord ale Scoţiei.

[←3]

Veche unitate de măsură pentru lungime: 1 picior = 30,5 cm.

[←4]

Soldat indian în armata britanică. Răscoala şipailor (1857-1859) a fost una dintre cele mai ample şi mai violente mişcări împotriva stăpânirii coloniale britanice, fiind înăbuşită în sânge.

[←5]

John Nicholson (1821-1857) – general şi administrator britanic, născut în Irlanda; a fost comisar regal adjunct în Punjab (1851-56) şi a jucat un rol important în asaltul de la Delhi.

[←6]

Locuitor de religie islamică din Afganistan şi din nord-vestul Pakistanului care vorbeşte limba paştu.

[←7]

Regimentul de infanterie 61 (South Gloucestershire) – în timpul răscoalei din India, a luptat în asediul şi capturarea oraşului Delhi.

[←8]

Sal Glauberis – sulfat de sodiu, utilizat în medicină ca purgativ.

[←9]

Bulbii de ceapă-de-mare sunt folosiţi în medicină ca diuretic.

[←10]

Gumă naturală obţinută din latexul unor plante din genul *Astragalus,* utilizată ca liant în industria farmaceutică şi alimentară.

[←11]

Arbore exotic a cărui răşină are importante proprietăţi medicinale.

[←12]

Clorură de mercur sub formă de pulbere cu acţiune purgativă şi vermifugă.

[←13]

Sulfat de cupru (piatră-vânătă).

[←14]

Veche unitate de măsură pentru greutate: 1 uncie = 28,3 g.

[←15]

Immanuel Kant, *Critica raţiunii practice,* trad., schiţă biografică şi introducere de Traian Brăileanu, Editura Paideia, 2003, p. 159.

[←16]

Mic velier cu un singur arbore, fără bompres.

[←17]

Estuar pe coasta de est a Marii Britanii, la Marea Nordului, format de râurile Ouse şi Trent.

[←18]

North Water – zonă de ape libere înconjurate de gheţuri, aflată între Canada şi Groenlanda, în nordul golfului Baffin, folosită de baleniere, în secolul al XIX-lea, drept cale de acces în timpul primăverii.

[←19]

Charles John Canning (1812-1862) – om de stat şi guvernator general al Indiei în timpul Răscoalei şipailor. A devenit primul vicerege al Indiei, în 1858, şi a jucat un rol important în reconstrucţia coloniei.

[←20]

Veche unitate de măsură pentru greutate: 1 dram = 0,0648 g.

[←21]

Unitate de măsură pentru greutate: 1 livră = 0,500 kg.

[←22]

Joc de cărţi pentru două sau patru persoane, în care scorul este ţinut prin introducerea unor cepuri în scobituri dispuse în şiruri pe o tablă specială.

[←23]

Unitate de măsură pentru lungime: 1 inch = 2,54 cm.

[←24]

Regiment înfiinţat în 1650 în orăşelul Coldstream din sud-estul Scoţiei, alcătuit dintr-o unitate de infanterie de elită şi o unitate de gardă a Casei Regale.

[←25]

Sat din Crimeea, la est de Sevastopol, teatrul unei confruntări sângeroase în 1854, în timpul Războiului Crimeii, când forţele britanice şi franceze au învins trupele ruse.

[←26]

Plantă tropicală *(Maranta arundinacea)* cu rizomi bogaţi în amidon.

[←27]

Unitate a sistemului numeric indian echivalentă cu 100.000.

[←28]

Luptători musulmani, în general în războaie religioase.

[←29]

Unt clarificat.

[←30]

Apă (hindi).

[←31]

Bucată lungă de pânză purtată de bărbaţi în India, înfăşurată în jurul picioarelor şi înnodată în talie.

[←32]

Termen generic pentru soldaţii din armata britanică.

[←33]

Termen de argou britanic pentru şipai; în special pentru cei care au luat parte la Răscoala din 1857.

[←34]

Insulă în golful Baffln, la vest de coastă Groenlandei.

[←35]

Emanuel Swedenborg (1688-1772) – om de ştiinţă, mistic creştin, filosof şi teolog suedez, autor al unor lucrări ce interpretează Sfintele Scripturi drept cuvânt nemijlocit al Domnului.

[←36]

Pulbere obţinută din oxid de zinc şi oxid feric, utilizată la producerea de linimente, unguente şi loţiuni cu efect de calmare a pielii.

[←37]

Pulbere din rădăcină de ipecacuana, folosită ca expectorant şi vomitiv.

[←38]

Unitate de măsură pentru capacitate: 1 pintă = 0,568 l în Marea Britanie.

[←39]

Aluzie la romanul *Taipi: patru luni printre băştinaşii unei insule din arhipelagul Marchizelor* de Herman Melville.

[←40]

Dans popular scoţian, foarte ritmat.

[←41]

Produse folosite pentru întreţinerea părului.

[←42]

Subclasă de crustacee marine ale căror picioare, adaptate la prinderea hranei, s-au transformat în ciri.

[←43]

Înapoi (eschimosă).

[←44]

Cilindru cu fante dispuse la distanţă egală, având pe faţa interioară o secvenţă de imagini. Când cilindrul este rotit, imaginile văzute prin fante produc iluzia unei animaţii.

[←45]

Şaman sau vraci eschimos, dar şi depozitar al tradiţiilor, judecător în chestiuni legate de cutume şi mediu pentru comunicarea cu lumea spiritelor.

[←46]

Zeiţa mării în mitologia eschimosă.

[←47]

Animal magic, ce ia în general forma unei foci, creat de un *angakoq* care abate nenorocirea asupra duşmanilor săi.

[←48]

Comitat în nord-vestul Irlandei, al cărui centru administrativ este oraşul Castlebar.

[←49]

Pulbere de ipecacuana şi opiu, folosită ca antitusiv şi expectorant.

[←50]

Monedă britanică de aur echivalentă cu 20 de şilingi sau cu o liră sterlină.